

Beslutningsprosesser i en plateinnspilling

Innspilling av Moëta ´s plate "Lead me to anywhere" i The Lodge Studio

Arnstein Håkonsen

Veileder

Tor Dybo

Forord

For å ta én god beslutning én gang, trenger man ikke være avhengig av mye annet enn tilfeldigheter, hell eller påvirkning fra en ytre omstendighet. For å ta gode beslutninger hver gang, over tid, er man avhengig av helt andre faktorer. Kunnskap, øvelse, evne til å se konsekvenser, evne til å tolke kunnskap og ikke minst er man avhengig av at de man samarbeider med er mottakelige og åpne for endringer og veivalg.

I denne studien får man et innblikk i hvordan en produsent tar valg i en produksjonsprosess. Hvilke parametre som vurderes som viktige for beslutningene som tas i prosessen. Man får også se hvilke ytre faktorer som spiller inn på produsentens valg. Samtidig får man et innblikk i hvordan produsenten ser seg selv og sin rolle i produksjonsprosessen.

Takk

Da jeg begynte på masterstudiet i Music Management, hadde jeg liten anelse om hva jeg skulle få oppleve og lære i løpet av studiet. Det har vært en to år lang reise i musikkindustriens verden og jeg ville aldri vært reisen foruten. En stor takk til professor Bendik Hofseth for både hans engasjement for studiet samt hans direkte tilbakemeldinger og store tålmodighet.

Jeg ønsker å takke de tre informantene som har stilt opp til intervju. Lydtekniker og produsent og eier av The Lodge lydstudio Morten Martens, Produsent, programmerer og trommeslager Trygve Tambs-Lyche og ikke minst rådgiver og plateselskapsdirektør Jan Kenneth Transeth.

Takk også til de involverte i innspillingen av Moëtas plate "Lead me to anywhere". Bandet; Monica H.J: Severinsen, Erik Thonhaugen og Øystein Flemmen.

Eier av Oslo Lydstudio Christer André Cederberg, og lydtekniker i Propeller Mastering Morgan Nicholaysen.

Videre vil jeg rette en stor takk til min veileder, professor Tor Dybo. Vi har hatt få, men svært nyttige og gode samtaler under skriveperioden. I tillegg har alle tilbakemeldinger per mail vært uvurderlige.

Til slutt vil jeg takke mine nærmeste som i perioder av studiet har måttet tåle en litt annen døgnrytme hos undertegnede enn det de har vært vant med. Takk til nærmeste familie og gode venner. Spesielt takk til Mona, André, Vetle og Trym.

Kristiansand, mai 2013 Arnstein Håkonsen

Innholdsfortegnelse

FORORD	2
TAKK	3
INNHOLDSFORTEGNELSE	4
1. INNLEDNING	7
1.1 EN PLATEINNSPILLING I THE LODGE	9
1.1 DELTAKERE I PROSJEKTET	10
1.2 UTFORDRINGEN	11
1.3 BEGREPSAVKLARINGER	12
1.3.1 LYDTEKNIKER	12
1.3.2 PRODUSENT	13
1.3.3 PRODUKSJONSPROSESS	14
1.3.4 FINGERAVTRYKK	14
1.3.5 SOUND	14
1.4 MUSIKKPRODUKSJONENS FASER	16
1.5 INDIKATORER FOR SPØRSMÅLSGRUNNLAGET	18
1.5.1 BESLUTNINGSGRUNNLAG	19
1.5.2 BESLUTNINGSTAKERE	19
1.5.3 OPPFATNING, TOLKING OG EVALUERING	19
1.5.4 BESLUTNINGSPROSESSENS INNVIRKNING PÅ PLATENS SOUND	20
1.5.5 BESLUTNINGSPROSESSENS INNVIRKNING PÅ DE INVOLVERTES IDENTITET, IDEALER OG INFLYTELSE	20
1.6 TILNÆRMING TIL UTFORDRINGENE	20
1.7 AVGRENSNING AV TEMAET	21
2. TIDLIGERE FORSKNING PÅ DETTE FELTET	22
3. TEORETISK RAMMEVERK	23
3.1 FORHOLDET MELLOM TEORI OG PRAKSIS	23

4. METODISK TILNÆRMING	24
4.1 KVALITATIVT DYBDEINTERVJU	24
4.1.1 METODIKK	26
4.1.2 LOGGBOK	26
4.1.3 OBSERVASJON	26
4.2 UTVALG AV INFORMANTER	27
4.2.1 HVORDAN INFORMANTER ER PLUKKET UT	27
4.2.2 BEGRENSNINGER I METODEN	28
4.3 UNDERSØKELSE	28
4.4 FYSISKE RAMMER	29
4.4.1 TIDSMESSIGE RAMMER	30
4.4.2 ØKONOMISKE RAMMER TILKNYTTET PROSJEKTET	30
4.5 FORVENTEDE RESULTATER	31
4.6 VERDIEN I EN SLIK STUDIE	31
4.7 EGEN ROLLE SOM FORSKER	32
5. DRØFTING AV TEORI	32
5.1 TEORIMATERIALET	32
5.1.1 PROSPEKTTEORI, HEURISTIKKER OG KOGNITIV BIAS	32
5.1.2 MUSIKKPRODUKSJON	34
6.1. STUDIENS VALIDITET	35
7.0 INTERVJUER	36
7.1 RUNDT INTERVJUENE	36
7.1.1 IDENTITET	36
7.1.2 MUSIKALSKE TRENDER	36
7.1.3 MUSIKALSKE PARAMETRE	37
7.1.4 LYDMESSIGE IDEALER	37
7.1.5. SAMARBEID	37
7.2 ANALYSE AV INTERVJUER, MUSIKKPRODUKSJON	37
7.2.1 MORTEN MARTENS, LYDTEKNIKER, THE LODGE STUDIO :	37
7.2.2 TRYGVE TAMBS-LYCHE, PRODUSENT TRYGVEMUSIKK, TROMMESLAGER OG PROGRAMMERER	44
7.2.3 JAN KENNETH TRANSETH	50
7.3 OPPSUMMERING INTERVJUER	60
8.0 ANALYSE OG RESULTATER - BESLUTNINGSPROSESSER	61

8.1 BESLUTNINGSGRUNNLAG	62
8.1.1 SOUND	63
8.1.2 IDENTITET, IDEALER OG INNFLYTELSER	64
8.2 BESLUTNINGSTAKERE	65
8.2.1 SOUND	65
8.2.2 IDENTITET, IDEALER OG INNFLYTELSER	66
8.3 OPPFATNING, TOLKNING OG EVALUERING AV BESLUTNINGSGRUNNLAGET	66
8.3.1 SOUND	66
8.3.2 IDENTITET, IDEALER OG INNFLYTELSER	67
8.4 KORRELASJON HOS INFORMANTENE	68
8.4.1 PUNKTER HVOR DER ER KORRELASJON	68
8.4.2 SOUND	69
8.4.3 IDENTITET, IDEALER OG INNFLYTELSER	69
9. DISKUSJON	70
9.1 VURDERINGSKRITERIER	70
9.2 DISKUSJON I FORHOLD TIL RESULTATENE	72
9.2.1 PÅ HVILKE STADIER I PRODUKSJONSPROSESSEN TAS DE VIKTIGSTE BESLUTNINGENE I FORHOLD TIL PLATENS SOUND?	73
9.2.2 ER BESLUTNINGENE SOM TAS I PRODUKSJONSPROSESSEN MEST STRATEGISK RETTET MOT TRENDER ELLER FORVENTNINGER FRA ET PUBLIKUM?	74
9.2.3 VIL LYDTEKNIKEREN, PRODUSENTEN, MANAGEMENTET OG PLATESELSKAPET ARBEIDE I FORHOLD TIL EGNE MUSIKALSKE IDEALER OG TA BESLUTNINGER I FORHOLD TIL ARTISTENS OG MUSIKKPRODUKTETS EGENART, FOR Å FÅ ET BEST MULIG PRODUKT?	75
9.3 KRITIKK AV UNDERSØKELSEN	76
9.4 OPPSUMMERING	77
10. OPPSUMMERENDE BETRAKTNINGER	78
10.1 DELKONKLUSJON	79
11. LITTERATURLISTE	81
12. VEDLEGG	83

1. Innledning

Som fersk student på Masterstudiet i Music Management hadde jeg et stort behov for ikke bare lese om problemstillingene musikkindustrien står overfor, men også erfare disse i praksis. Jeg etablerte derfor et firma tidlig i studiet, hvor et av premissene for driften av firmaet var at jeg skulle tillate meg selv å prøve ut forskjellige tilganger til problemene, og ikke minst tillate meg selv å feile i prosessen. I studieperioden har jeg vært nøye med å loggføre det jeg har gjort med dette firmaet, og jeg har også drøftet en del av problemstillingene jeg har møtt på, med forskjellige veiledere.

For å kombinere min musikerbakgrunn og min lydteknikerbakgrunn med studiet i Music Management valgte jeg å gå i studio for å spille inn en CD - plate på 5 låter, hvor mitt eget band Moëta har lagd alle låter og spiller alle instrumenter. Jeg ønsket også å kombinere dette med mitt nystartede firma PåppFønkk Musikkproduksjon. Jeg har selv rettighetene på alt materialet som er laget i forbindelse med prosjektet.

Vi valgte å leie The Lodge studio på Odderøya i Kristiansand med Morten Martens som lydtekniker. Vi valgte å leie inn Trygve Tambs-Lyche som produsent. Han programmerte samt spilte trommer på plata. I prosessen med å spille inn, og gi ut plate har jeg vært så heldig å få veiledning av Jan Kenneth Transeth, som er eier og platedirektør i

Karmakosmetix Music.

Parallelt med denne prosessen har jeg også startet som manager og er per i dag manager for artisten Georg. Samtidig er jeg manager for det omtalte bandet Moëta. Jeg har også registrert firmaet som label, og gitt ut en singel med Georg, og skal gi ut et helt album med hans musikk i september 2013. Dette har jeg gjort for å få en praktisk tilnærming til hva studiet i Music Management har omhandlet.

Gjennom det to år lange studiet har jeg ofte blitt spurt “kan du bruke dette til noe da?”. “Finnes det noe marked på Sørlandet for managere?”. Og tilnærmingen min til svaret har vært at “Det er dette jeg er i ferd med å finne ut”. Og for å finne ut om det faktisk er mulig å drive som produsent eller manager eller arbeide i et plateselskap på Sørlandet, så har jeg da opprettet et selskap, investert i en artist og brukt penger på å gå i studio med bandet mitt. Jeg har vært nøye med å dokumentere prosessen, slik at jeg med et solid datagrunnlag kan gi et veloverveid svar. I løpet av denne prosessen har jeg gjort tre intervjuer med henholdsvis lydtekniker, produsent og platedirektør.

Jeg ønsker nå å fortelle om mine funn i denne perioden, og også presentere problemstillinger jeg opplever som relevante for de som ønsker å arbeide i platebransjen. Gründere, innovatører, nyetablerere som ønsker å drive forretning på samme grunnlag som mange har gjort før dem.

Det har vært en utfordring å skulle forsøke å skape et bærekraftig forretningsgrunnlag når forutsetningene i platebransjen nå har endret seg en del. For eksempel så har CD – salg, eller det som kalles fysiske salg, de siste årene dalt betraktelig over hele den vestlige verden.

I forhold til dette skal det sies at det totale overskuddet på innspilt musikk økte med 0.2 % i 2012. (inkluderer fysisk materiale som CD; LP osv, digitalt som mp3, wav osv. Synk-rettighetsoverdragelser som musikk til film, TV-serie, dataspill osv., refusjon i forhold til rettighetshavere som medlemmer av TONO for eksempel)

Salg av fysisk materiale står fortsatt for 57 % av det totale markedet. Downloads står for 11 % og streaming har økt fra 14 % til 20 % bare på det siste året.

Tall fra IFPI's 2013 rapport (IFPI - International Federation of the Phonographic Industry)

Etter å ha deltatt på flere bransjetreff (By:Larm 2012 og 2013, Sørveiv 2012, Vienna

music business research days 2012) kan man se at mange nystartede bedrifter har de samme utfordringene som jeg har opplevd med mitt firma. Det vil derfor være viktig å få belyst en del av områdene som jeg per idag oppfatter å være gjenstand for gjetninger og spekulasjon i platebransjen.

1.1 En plateinnspilling i The Lodge

Denne studien er ment å være en dyptgående analyse av lokale plateprodusenters målretting av sound representert ved eier av The Lodge studio, lydtekniker og produsent Morten Martens sammen med produsent Trygve Tambs – Lyche samt plateselskapsdirektør Jan Kenneth Transeth. Et casestudie av de strategiske valg som et produksjonsteam gjør når man målretter en innspilling mot en bestemt lyttergruppe.

Jeg ønsket å følge en innspilling i studioet The Lodge i Kristiansand, og dokumentere og analysere arbeidet rundt å lage en CD – plate på 5 låter med bandet Moëta. Jeg ønsket å finne ut mer om hva som skjer når en produsent og en lydtekniker sammen finner fram til en identitet, en profil og et sound sammen med et band. Hvordan skaper et produksjonsteam sin egen identitet, og hvordan er det gjenkjennbart i musikken?

Jeg spiller selv i bandet Moëta, som gjorde innspillingene i studio, og har skrevet alle låtene selv. Jeg ønsker først og fremst å gjøre en dokumentasjon og analyse av lydteknikers og produsents perspektiv på beslutningsprosessene. Jeg vil legge vekt på hvilke valg disse stod overfor idet musikken skulle målrettes mot en bestemt lyttergruppe. Lyttergruppen var med vilje spisset, og definert som “jenter i videregående alder som aktivt bruker strømmetjenester og sosiale medier for å dele musikkopplevelser”. Denne spissingen av definisjonen kom forøvrig ut av en forelesning med professor Bendik Hofseth hvor studentene presenterte sine forretningsplaner. Jeg presenterte forretningsplanen til PåppFønkk Musikkproduksjon og et av punktene i forretningsplanen som vi drøftet inngående var målgruppen som skulle kjøpe produktene. Etter denne forelesningen gikk bandet og produsentene inn i en prosess hvor vi fant ut at det segmentet vi ønsket å henvende oss til først, var de som var mest aktive i forhold til å dele musikk på internett, og også som evnet å skape blest om et produkt via sosiale medier.

1.1 Deltakere i prosjektet

Bandet som jeg har satt sammen og kalt Moëta består i tillegg til meg og Trygve Tambs-Lyche av følgende personer:

- Monica Holberg Jensen Severinsen som er vokalist og som jeg har samarbeidet musikalsk med i over 10 år. Vi har også hatt bandet Nikkel sammen. Monica er tekstforfatter på alle Moëta's låter. Hun har også vært med å komponere låtene helt fra starten av.
- Erik Thonhaugen er i tillegg til en fantastisk bassist, også barndomsvenn.
- Øystein Flemmen er gitarist, og foruten Moëta spiller han i Groove og Funk-bandet Red Hot, som har utgangspunkt i Molde, men som idag er Kristiansandsbasert med sterk tilknytning til Universitetet i Agder.

Lydteknikerne er: Morten Martens, eier av The Lodge studio. Han er lydtekniker og produsent. Han har undervist på Gateakademiet, jeg tok over hans stilling da han sluttet på Gateakademiet og startet for seg selv. Han er bassist og kjent fra en rekke band og artister, blant andre Salvador Sanchez og Darkside of the force, Love:Fi, Tenderleaves, Thelma & Clyde og Grande for å nevne noen.

Christer André Cederberg, eier av Oslo Lydstudio. Er lydtekniker og produsent. Har mikset og produsert mange kjente artister, men mest relevant å nevne i denne sammenheng er In the woods, Transit, som er et prosjekt jeg selv også har vært en del av i mange år, Agaia Ganzâ, også et av prosjektene jeg har vært involvert i, Thelma & Clyde, Honningbarna og som sagt, en hel rekke flere.

Produsent er: Trygve Tambs-Lyche, har bakgrunn også fra HiA – Musikkonservatoriet. Han er utdannet trommeslager, og har flere produksjoner på samvittigheten. Blant annet er han en del av Thelma & Clyde, som er et samarbeidsprosjekt med Hanne Kolstø og også nevnte Morten Martens.

Rådgiver og Platedirektør: Jan Kenneth Transeth er også person jeg har vokst opp med. Jeg har fulgt han fra han startet som musiker, og etterhvert etablerte et plateselskap,

til nå som han driver et større plateselskap og management med flere større artister i sin backkatalog.

1.2 Utfordringen

Som utøvende musiker har jeg flere ganger vært i studio for å spille inn plate, og jeg har også undervist andre utøvende musikere i forhold til hvordan man arbeider i et studio. Jeg har selv vært lydtekniker på en rekke innspillinger, og undervist andre teknikere. Der jeg ofte blir svar skyldig er når elevene spør “hvorfør ble beslutningen tatt?”, eller “når blir beslutninger tatt?” Eller “hvem var det som tok beslutningen?”. “Hvilke motiver spilte størst rolle for beslutningen?”.

Derfor har jeg ønsket å fokusere på selve prosessen rundt innspillingene. Forståelsen, refleksjonene rundt det å være en kreativ støttespiller. I en prosess hvor man forklarer situasjoner og problemer med kunstneriske og kreative begreper i stedet for med kulturelle og strukturelle begreper. Paradoksalt nok er man i en plateinnspilling del av et stort kommersielt prosjekt, hvor det tas beslutninger hele tiden som også påvirker platens sound. Og vi forklarer beslutningene vi tar med estetikk og idealisme og kunstnerisk uttrykk. Jeg har vært vitne til at man har beskrevet en produsent som “magiker”. Han har tatt en beslutning, som har ført prosjektet inn i et nytt spor. En populær beslutning. Jeg har også ofte vært vitne til at representanter fra plateselskap har blitt referert til i sterke og ufine vendinger, ofte på grunn av at de har skjært gjennom, eller stoppet en prosess. De har tatt en beslutning. En upopulær en.

Så i stedet for å gi næring til mytene om magiske produsenter eller djevelske plateselskapsdirektører, har jeg ønsket å undersøke nærmere hva som skjer, og hvordan de involverte ser på seg selv og på prosessene de er involverte i. Problemstillingen jeg ønsker å undersøke er altså:

På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?

- Er beslutningene som tas i produksjonsprosessen mest strategisk rettet mot trender eller forventninger fra et publikum, eller vil lydteknikeren, produsenten, managementet og plateselskapet arbeide i forhold til egne musikalske idealer og ta beslutninger i forhold til artistens og musikkproduktets egenart, for å få et best mulig produkt?

1.3 Begrepsavklaringer

Jeg var helt klar i bestillingen når jeg henvendte meg til Morten Martens og ønsket å leie studioet hans, The Lodge. Jeg ønsket å ha Martens med som lydtekniker. Dette fordi jeg allerede hadde Trygve Tambs-Lyche i tankene som produsent og jeg ønsket ikke at det skulle være noen tvil i forhold til om Morten også skulle være produsent. Jeg har sett Martens i rollen som produsent og han er i høyeste grad kompetent nok, men det var viktig for undersøkelsen og for min egen utvikling og læring at jeg kunne observere et lydtekniker og produsent – team.

Begreper som trenger en tydeligere definisjon i forbindelse med undersøkelsen kan være *lydtekniker, produsent, produksjonsprosess, fingeravtrykk og sound*.

1.3.1 Lydtekniker

En *lydtekniker*, også ofte kalt *engineer/ Ingeniør*, kan beskrives som den teknisk ansvarlige for innspillingsprosessen. Boken jeg bruker som hovedoppslagsverk når jeg underviser i Musikkteknologi heter *Modern recording techniques* (Huber & Runstein, 2010). I boken er lydteknikeren beskrevet som “en tolk på det teknokratiske området”. Han eller hun må ha evnen til å uttrykke artistens musikk og produsentens konsept og intensjon gjennom mediet som er musikkteknologi. Jobben kan best klassifiseres som en kunstform, fordi både musikk og innspilling av musikk er områder som er totalt subjektive i sin natur og avhenger av smak og erfaring fra de som er involvert. Ibid, s.20

1.3.2 Produsent

En *produsent* er i følge boken *What is music production?* (Hepworth-Sawyer & Golding, 2011), en som veileder prosessen, veileder menneskene, utvikler talentene og forsterker musikkuttrykket. (s. 5)

Også i boken *Modern recording techniques* sier man at produsentrollen kan fylles på to måter. Den første typen produsent er som en filmregissør, og han er kunstnerisk, psykologisk og teknisk veileder som kan hjelpe artisten å oppnå sitt mål. Et mål om å lage den beste låten, albumet, remiksen, filmmusikken og så videre, som mulig. Da er det produsentens oppgave å ta et skritt tilbake og levere et objektivt syn på helhetsbildet, og komme med forslag som former og leder utøverne i riktig retning. (Huber & Runstein, 2010) s. 598.

Den andre typen produsent er også en form for regissør, men har også andre ansvar tilsvarende det man i filmverdenen kaller en "executive producer". Han har altså i tillegg mange av de forretningspregede ansvarsområdene som budsjett, leie av studio, arrangere studiosessjoner, kontraktskrivning og så videre. Denne typen produsent kan gjerne være assistert av en advokat og forhandle med potensielle plateselskap eller distributører. *ibid*

En av informantene som er intervjuet er også *platedirektør*. Særlig i hans tilfelle er det vanskelig å definere hans rolle, fordi uavhengige plateselskap eller såkalte "indie"-selskap ofte ikke har store ressurser, hvilket gjør at platedirektøren ofte har mer enn én rolle. Indie står for independant, og et indieselskap er som begrepet vitner om, et selskap som driver uavhengig av de største selskapene i platebransjen, såkalte major-selskap.

I denne sammenhengen, i Karmakosmetix Records, er platedirektøren eier av selskapet, han er også en form for manager eller label manager. Han kan være en executive producer, han kan representere artisten i form av å administrere deres repertoire (en A&R manager) og også inneha flere roller.

1.3.3 Produksjonsprosess

Med *produksjonsprosess* mener jeg alt som skjer fra man starter med en idé og utvikler en skisse og helt til komposisjonen er ferdig innspilt på plate, ferdig mastret og klar til å distribueres og selges.

I boken *Modern recording techniques* sies det at

“By production in this latter instance, we refer to the process of producing an end product: The making of the CD; the making of the media that sits on a server for download through an online store; the physical medium perhaps not yet decided upon which will convey our music to the masses in the future, if a physical medium is ever needed at that point” sitat (Huber & Runstein, 2010) s. 17

1.3.4 Fingeravtrykk

Med en produsents *fingeravtrykk* mener jeg gjenkjennbarheten i en produsents kreative uttrykk. Hepworth-Sawyer og Golding kaller det samme fenomenet for “a producers watermark” i boken *What is music production?* (Hepworth-Sawyer & Golding, 2011) s. 7. Hepworth-Sawyer og Golding sier at fingeravtrykket er produsentens visittkort og det er hans varemerke. Det er en kombinasjon av en hel rekke prosesser som produsenten har finpusset gjennom årevis med trening. Erfaringer og kunnskap som produsenten trekker fram på hver nye innspilling og som er gjenkjennbare for lytteren. Ibid.

1.3.5 Sound

Sound er et vidt uttrykk som brukes og oppfattes forskjellig i ulike sammenhenger. Eirik Askerøy sier i innledningen av sin masteroppgave fra 2005 at

Det finnes mange dekkende begreper som refererer til den musikalske helheten, men “sound” er sannsynligvis den termen som benyttes mest eksplisitt i denne sammenheng. På norsk har det vært vanlig å oversette sound enten med lyd eller lydbilde. Den utbredte bruken

av sound i et utall forskjellige betydninger og sammenhenger har imidlertid medvirket til en viss grad av tåkelegging av begrepet. Sitat (E. Askerøy 2005) s. 1.

Bandet Moëta's medlemmer har en del fellestrekk når det kommer til sound-referanser. Alle medlemmene har en tilknytning til det som kan kalles funk, groove, blues og soul. Vi har tidligere vært et såkalt coverband som til dels har spilt andres låter, og da særlig låter av Erykah Badu som er en representant for stilarten NeoSoul. I intervjuet med Morten Martens finner jeg at én av hans referanser er Russel Elevado som er en kjent produsent og som tilfeldigvis også har produsert flere Erykah Badu album. Han nok tidlig har forstått bandets tilhørighet og referansebase.

Soundbegrepet finner vi igjen i forskning rundt akustikk hvor vi arbeider med materialvalg, refleksjon og absorpsjon, lyddemping og så videre. Begrepet finner vi også igjen innenfor mikrofonteknikk hvor man arbeider mye med avstander og vinkler til lydkilde, stereobilde, kjerneområder og resonansområder (flammer), frekvensrespons, og så videre. Soundbegrepet finner vi når vi snakker om opptaksmedier. Særlig i diskusjonen og forskningen rundt sound fra analoge medier (Taperecordere/vinylplater med mer) i kontrast til sound fra digitale medier (softwareprogrammer, analog til digitalkonvertere osv.). Vi finner også i høyeste grad begrepet igjen når vi snakker om Synth/MIDI/Sequencer/Sampler/Workstation og liknende områder.

"Med andre ord kan vi samle oss om at begrepet er inklusivt på den måten at det dekker det totale lydproduktet som strømmer mot oss ut fra høyttalerne eller det totale lydproduktet vi opplever i en konsertsituasjon" Sitat (T. Dybo 1995) s. 74.

Som musiker og lydtekniker leter jeg etter en sound, men jeg finner aldri svaret og selve soundet. I det jeg begynner å nærme meg en sound som beskriver mitt musikalske uttrykk, har jeg fått så mange erfaringer at jeg må revurdere og lete videre.

I *Mixing with your mind* (M. P. Stavrou, 2008) har forfatteren en helt annen innfallsvinkel, hvor han hevder at øret er det fineste måleinstrumentet som finnes i forhold til lyd, og at man derfor skal bruke øret sammen med hjernen (altså ens kognitive evner) og

fokusere på forskning som er mer forsøksbasert for å komme fram til best mulig resultat, for å få forståelse for soundbegrepet.

Don't underestimate your ears; They're a brilliant piece of "engineering" without the price tag. In fact, no measuring device is as sensitive to sonic "colouration" than the human ear. Your ear is more sensitive to colour than it is to level or frequency. So if your ears are telling you that something isn't quite right, then take heed. Sitat (M. P. Stavrou, 2008) s. 38

Jeg oppfatter likevel at Askerøy beskriver begrepet sound mer nøyaktig, og mer i tråd med hvordan jeg subjektivt opplever et lydbilde, når han beskriver sound som et "tredimensjonalt lydbilde".

Til tross for at et figurativt bilde i all sin todimensjonalitet etterstreber å gi et inntrykk av tre dimensjoner, vil det reelt sett kun bestå av to. Tredimensjonaliteten er en hørbar egenskap i en moderne studioproduksjon, og baserer seg derfor ikke på en illusjon i samme grad som et maleri eller et fotografi. Sitat (E. Askerøy 2005) s. 1.

1.4 Musikkproduksjonens faser

Når jeg ønsker å finne ut i hvilke faser de viktigste beslutningene tas i en musikkproduksjon, er det viktig å definere fasene først.

Informantene har i intervjuene snakket om følgende faser: idéstadiet, demostadiet, preproduksjon, innspilling (også kalt "tracking" og "recording"), miks og mastring. I intervjuet med Jan Kenneth Transeth beskrives det for eksempel slik:

J: .. altså når man går fra demostadiet skråstrek preproduksjonsstadiet, så er det jo noe med å bevare ryggraden, altså feelinga i låta. Stemninga sant?

I tillegg så virker det å være viktige faser når man undersøker hvem man skal samarbeide med, og når man tar kontakt med nye samarbeidspartnere.

J: Så med det som utgangspunkt, så begynte vi å jakte på en produsent, som kunne være med å skape et litt mer sånn vintagepreget sound da.

I: Og hvem kom dere fram til da?

J: Vi begynte egentlig med Lars Håvard Haugen fra Hellbillies, så via en annen kar som jeg ikke husker navnet på nå, og så møtte vi tilfeldigvis han Kjartan Kristiansen fra Dum Dum boys, som vi visste hadde gjort Stein Torleif Bjella blant annet. Og syntes at han kanskje hadde klart å catche noe av det derre vintage-soundet da. Så vi sjekket med han om han var interessert i å gjøre det, og han kom med rask tilbakemelding og sa det at “Det her låter knallbra... , men jeg kan ikke country.. men jeg vil gjerne spille det for ... en god kamerat og kollega av meg som heter Hans Petter Gundersen”.

Fasen med å finne riktig produsent kan ta tid, og krever mange undersøkelser, men er like fullt en svært viktig fase i arbeidet. I tillegg snakker også informanten om markedsføring og distribusjon som deler av produksjonsfasen.

I boka *What is music production?* forklarer forfatterne de forskjellige fasene med følgende begreper: Inception, Composition, Pre-production, Capture & Forming, Post production, Production, Marketing, Distribution. (Hepworth-Sawyer & Golding, 2011) s.17. Utfra dette ønsker jeg å avklare hvilke begreper jeg ønsker å benytte.

Jeg ønsker å bruke begrepet *Idéstadiet* som den første fasen i en produksjonsprosess. Dette innbefatter det nevnte engelske uttrykket inception som betyr start eller begynnelse. Så ønsker jeg å bruke *komposisjon* som det neste begrepet. Dette innbefatter instrumentering, arrangering og også det vi gjerne kaller trommeprogrammering eller MIDI – programmering og ikke minst tekstforfating. Den tredje fasen velger jeg å kalle *Pre-produksjon* og innbefatter uttrykk som Demo og mikstape og også skisse. Den fjerde fasen velger jeg å kalle *Innspeiling*, og her hører også under Tracking, Recording, Capture. Det femte begrepet jeg velger å bruke er *Miks*. Miks innbefatter Forming. Det innbefatter også en masse teknologiske områder som Nivå, EQ, Panorama, Effekter og lignende. Den sjette fasen kaller jeg *mastring*, og innenfor dette hører Post-production og det man kaller ferdigstillelse og slutføring. Jeg pleier når jeg underviser å sammenlikne denne fasen med innramming i billedkunst. I forhold til Markedsføring og distribusjon vil jeg også legge til salg, og kalle denne fasen for *Promotering*. Fasene blir altså da som følger:

1. Idé
2. Komposisjon

3. Pre-produksjon
4. Innspilling
5. Miks
6. Mastering
7. Promotering

De mellommenneskelige fasene som også er viktige kan vi også dele inn. Den fasen hvor man forsøker å finne ut hvilke personer eller firmaer man vil samarbeide med kan vi kalle *Undersøkelse*. Når man initierer et møte og har første kontakt med samarbeidspartner kan vi kalle *Utforsking*. I forhold til at samarbeidet skal formaliseres kaller jeg dette *Avtale*, og når man velger å avslutte et samarbeid kaller jeg dette *Terminering*.

Fasene som også inngår i en produksjonsprosess men som ikke defineres som tekniske prosesser er da som følger:

1. Undersøkelse av potensielle samarbeidspartnere
2. Utforskning av samarbeidsklime
3. Avtalefesting
4. Terminering av avtale

Det er altså innenfor disse fasene jeg ønsker å finne ut hvilke beslutninger som har størst betydning for lydbildet eller soundet til sluttproduktet.

1.5 Indikatorer for spørsmålsgrunnlaget

Jeg har kategorisert spørsmålene jeg ønsker å få svar på i denne studien i forhold til følgende 3 parametre: Beslutningsgrunnlag, Beslutningstakere og Oppfatning, tolking og evaluering. Dette utfra at man i litteratur som omhandler beslutningstaking tar utgangspunkt i at de tre byggeblokkene for beslutningstaking er data, informasjon og kunnskap.

1.5.1 Beslutningsgrunnlag

Kan beslutninger som tas i prosessen være basert på det man kaller magesfølelse eller intuisjon? Såkalt System 1 tenking. *Denne type tenkning er assosiativ, affektiv, i stor grad automatisert, implisitt (utilgjengelig for introspeksjon), rask (parallell informasjonsbehandling), og den krever små kognitive anstrengelser.* (Kirkebøen 2007)

Eller er beslutningene i en produksjonsprosess overveide, forberedte og er beslutningene kunnskapsbaserte? Såkalt System 2 tenking. *Affektiv nøytral, analytisk, veloverveid, langsom (seriell informasjonsbehandling), kontrollert, regelstyrt, fleksibel og krever stor kognitiv anstrengelse.* ibid

1.5.2 Beslutningstakere

Hvem er beslutningstakerne i de forskjellige fasene av en produksjon?

I boken Decision modelling and information systems (Koutsoukis & Mitra 2003) beskrives beslutningstaking på følgende måte:

Beslutningstaking kan være systematisk gjennom intelligens, design og valg.

Beslutningstaking inkluderer læring. Graden av automasjon betinger beslutningstakingen. s. 13

1.5.3 Oppfatning, tolking og evaluering

Persepsjon betyr oppfattelsesevne, men i boken Decision modelling and information systems (Koutsoukis & Mitra 2003) overføres persepsjonsbegrepet til å bety: oppfatte, tolke og evaluere beslutningsgrunnlaget.

Er beslutningstakerne også bevisste og opptatte av trender, målgruppe, marked, kundetilfredshet og andre eksterne faktorer man kunne tenke seg at produsenter styrer valgene sine etter? Altså oppfatter beslutningstakeren hva beslutningsgrunnlaget er? Tolker beslutningstakeren grunnlaget riktig? Evaluerer beslutningstakeren grunnlaget basert på hva han har oppfattet og tolket? Dette er ifølge Koutsoukis & Mitra hva som setter beslutningstakeren istand til å ta en rasjonell, veloverveid beslutning. S.14

Jeg har valgt å kategorisere spørsmålene i forhold til om beslutningsprosessen virker inn på produktets sound

1.5.4 Beslutningsprosessens innvirkning på platens sound

Hvordan tas valg som påvirker soundet til en produksjon? Henger dette også sammen med hvem som tar beslutninger?

Og om valgene er farget av beslutningstakerens estetiske idealer.

1.5.5 Beslutningsprosessens innvirkning på de involvertes identitet, idealer og innflytelser

Kan man si noe i forhold til om produksjonsprosessen er farget av de involvertes personlige egenskaper, estetiske idealer og hvilke innflytelser de har?

1.6 Tilnærming til utfordringene

I mitt arbeid som tidligere lærer i musikkteknologi ved Gateakademiet har min tilnærming til å lage musikk for salg, vært at man tar utgangspunkt i hva elevenes interessefelt er. Man produserer platene eller mp3 – filene, eller youtube-videoene i forhold til dette. Men i mitt arbeid som musiker ser jeg at mye av det som forventes av en musiker handler om hva som er salgbart, og ikke nødvendigvis om kunstnerisk kredibilitet eller streben mot et musikalsk estetisk ideal. Nå i mitt arbeid som manager for to forskjellige artister ser jeg at jeg fortsatt har behov for å forstå prosessene i både den kreative delen av en plateproduksjon, og den kommersielle delen av en plateproduksjon. Hvorfor man tar valg som ofte virker ulogiske sett fra artistens side. Eksempler på ulogiske valg kan være: Å korte ned låter for at musikken skal passe til radiospilling. Ta bort instrumenter fra et arrangement fordi de låter for "sært" eller "spesielt". Gjøre musikken gjenkjennelig med å legge inn banale eller lite interessant motivisk materiale.

Jeg har ikke nevnt managerrollen stort, på grunn av at det er litt lite relevant i forhold til denne produksjonen. Det skal likevel sies at jeg fungerer som manager for Moëta, og under produksjonen av platen har jeg også blitt konfrontert med noen problemstillinger i forhold til dette.

i boken *Artist management for the music business* (P. Allen 2011). sier man at beslutninger i forhold til en artists karriere har absolutt med forretninger å gjøre, men der finnes også beslutninger som må gjøres, som handler om kunst og kunstnere. Selv om disse beslutningene kan være vanskelige for en manager, sier Management-ikonet Lee Iacocca at "If I had to sum up in a word what makes a good manager, I'd say decisiveness" Sitat (Iacocca & Novak 1986) s.37, gjengitt i *Artist management for the music business* (P. Allen, 2011) s. 16.

Allen sier videre i avsnittet at noen ting vil alltid være som før, men der kommer tider hvor en manager må stole på den spesielle indre følelsen som leder artisten til en mulighet fordi det føles riktig, eller, å lede dem bort fra muligheten fordi det ikke føles riktig. Det finnes ikke noe kriterium for denne typen veiledning. Du må bare følge magefølelsen. (Ibid.)

Jeg ønsker å finne ut av hvordan beslutninger tas slik at jeg kan være en god støttespiller for musikerne jeg representerer som manager, produsent og eier av et indielabel. Dette vil igjen si at jeg har behov for å lære å bli en god beslutningstaker.

1.7 Avgrensning av temaet

Jeg har stort sett valgt å fokusere på beslutningstaking og beslutningstakere. Jeg har ikke ønsket å komme inn på om komposisjonenes kvalitet, soundets kvalitet, har man kommet fram til et vellykket resultat og så videre.

Jeg har ikke brukt mye tid på den kommersielle delen av plateproduksjonsprosessen. Grunnet begrensning på tid har det ikke vært aktuelt å arbeide med dette når undersøkelsen har funnet sted. I noen grad har jeg dekket området, for eksempel der det har vært relevant å snakke om kundens forventninger, eller målgruppe for kjøpere av produktet og så videre.

Den gjeldende plateinnspillingen vi har gjort med Moëta, regner jeg med er svært lik mange plateinnspillinger, og kanskje ulik på noen måter. Men jeg regner selve innspillingsprosessen for å være ganske representativ for en rekke innspillinger. Man går gjennom de samme fasene, man involverer de samme yrkesgruppene som artister, teknikere, produsenter, managere og representanter for plateselskap. Man lager et produkt som er svært likt andre produkter i samme sjangeren, og man har samme forretningsmodell for å få solgt dette produktet. Derfor er det ikke gjort forsøk på å sammenlikne denne produksjonen med andre produksjoner.

Forskning i forhold til beslutningsprosesser derimot må man ta høyde for at ikke nødvendigvis kan sammenlignes. Et arbeidsmiljø som er kreativt, kunstnerisk og baserer seg på musikkuttrykk er ikke nødvendigvis sammenlignbare med økonomiske markedsrettede miljøer, og ledelesesmiljøer hvor denne forskningen først og fremst har vært gjort.

Dermed kan man si at det som er interessant med denne undersøkelsen er nettopp at man kan finne ut om beslutningsprosesser i et produsentperspektiv er på noen måte annerledes enn de prosessene man forventer å finne for eksempel utfra et økonomiperspektiv.

2. Tidligere forskning på dette feltet

Som nevnt refererer jeg til Eirik Askerøys masteroppgave i forhold til begrepet sound. Jeg er forøvrig også fascinert av hans betraktninger rundt analyser av sound, for eksempel spektrumanalyser og testgrupper.

I 2012 skrev Kjetil Lunde Masteroppgaven "Musikkprodusentens betydning for soundet" ved Institutt for Musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo. Her drøfter han en produsents forskjellige roller i studioproduksjon. Jeg kommer også så vidt inn på dette i min undersøkelse. Lundes oppgave er på denne måten relevant for min problemstilling. I tillegg er forskningen svært omfattende i forhold til feltet ledelsespsykologi, hvor beslutningsprosesser er behørig dekket.

Eksempler på slik forskning kan være:

D.E. Bell, H. Raiffa og A. Tversky's *Decision making* (1988), D. Kahneman's artikkel *A perspective on judgment and choice*. (2003). Kahneman fikk Nobels fredspris i økonomi i 2002 for hans arbeid innenfor beslutningsteorier. Han arbeidet tett med ovenstående A. Tversky i mange år.

3. Teoretisk rammeverk

Jeg har valgt å fokusere arbeidet mitt rundt boken *What is music production?* (Hepworth-Sawyer & Golding 2011), dette for å belyse teori rundt musikkproduksjonsprosessen. Jeg har også valgt å bruke teori fra boken (Koutsoukis & Mitra 2003). *Decision modelling and information systems: the information value chain*, (Bell, Raiffa & Tversky 1988) *Decision making* og også (L. R. Beach, 1998) *Image theory*, for å belyse teori rundt beslutningsprosesser.

(Hepworth-Sawyer & Golding 2011) *What is music production?* har jeg valgt først og fremst fordi det er litteratur som kan gi svar i forhold til problemstillingen jeg har valgt; *På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?*

(P. Allen 2011) *Artist management for the music business* sier ikke bare noe om managere, men også om plateselskap og deres representanter. Siden jeg har intervjuet en plateselskapsdirektør, mener jeg dette kan være relevant litteratur.

3.1 Forholdet mellom teori og praksis

Litteratur rundt lydbilde, sound, teknikk og elektronikk samt litteratur rundt forbrukeratferd, og litteratur omhandlende den nye teknologiske utviklingen har vært relevant. Innenfor dette har jeg både kunnskap og mye erfaring.

Jeg har noe erfaring med platesalg. De få produksjonene jeg har deltatt på selv ligger tilgjengelig for streaming på Spotify. Jeg gir også ut to album på eget label våren 2013, og er i en prosess i å gi ut enda to nye plater våren 2014.

Den nye realiteten med at CD – plater ikke danner grunnlag for salg, men at andre elementer danner dette grunnlaget, gjør at en del band og plateselskaper er i ferd med å omstille seg. En utfordring har vært å finne en riktig vinkling i forhold til dette.

Med tanke på beslutningstaking, beslutningsgrunnlag, oppfatning, tolkning og evaluering av beslutningsgrunnlag, har jeg i et tidligere videreutdannings- studium ved Norges Musikkhøgskole hatt fokus på ledelsesteorier innenfor kulturledelse. Jeg har også noe erfaring som mellomleder i fritidsetaten i Kristiansand Kommune. Per i dag er jeg leder ved Gateakademiet i Kristiansand kommune som er et alternativt opplæringstilbud for ungdom mellom 16 og 25 år, som står uten tilbud om skole eller jobb. Jeg erfarer daglig problemstillingene knyttet til hvordan man fatter beslutninger, både på organisatorisk nivå og personalnivå.

4. Metodisk tilnærming

For å finne ut noe om spørsmålet *På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?* - trenger man kvalitet på data. Samtidig må man kunne dokumentere prosessens forløp og utfordringer.

Jeg har derfor valgt både å intervju tre personer som har vært involvert i prosjektet. Jeg har gjort kvalitative dybdeintervjuer for å kunne få en dypere forståelse for prosessene og for å kunne tolke dette i en større sammenheng.

Jeg har samtidig valgt å føre loggbok, for å samle en datamengde som sier noe om forløpet, og i hvilke stadier de forskjellige beslutninger tas. Dette gjør at jeg kan knytte opp svarene fra informantene til hvilke faser av produksjonsprosessen man er inne i, i forhold til de forskjellige temaene som jeg har tatt opp.

Jeg har også det ferdige produktet i form av en CD med 5 låter.

Intervjuene har jeg transkribert, og jeg har gjort en datainnsamling hvor jeg har sortert utsagnene fra informantene etter tema, og kodet datamaterialet.

4.1 Kvalitativt dybdeintervju

Jeg har valgt dybdeintervju som metode fordi jeg finner at den beste måten å få en forståelse av beslutningsfasene i er å lære av dem som har tatt beslutningene. De som har gjort feil, som har erfart prosessen og som kanskje også har endret handlingsmønstre som

konsekvens av sine erfaringer. Dette er interessant å utforske og lære av, slik at jeg som fremtidig manager eller produsent kan ha dette med meg som en erfaring.

Jeg ønsket å være objektiv og å være en observatør i prosjektet, og derfor ønsket jeg i utgangspunktet ikke å involvere meg selv annet enn i selve det praktiske arbeidet med å spille inn platen. Jeg ønsket altså å være en *observerende deltaker i en naturlig setting* der hvor beslutningsprosessene i forhold til utvikling av en artists profil og sound foregikk. Jeg ville ikke gjøre undersøkelser over lengre tidsrom (longitude) ,men heller få et bilde av nåsituasjonen. (Johannesen, Tufte & Christoffersen 2010)

Ved enkelte anledninger har jeg nok involvert meg mer enn jeg i utgangspunktet ønsket. Dette er nok fordi man blir engasjert og man får et eierforhold til produktet man er med og utvikler. Jeg har deltatt i diskusjoner om form, instrumentering, miks og lignende. Det har også kommet så langt at jeg ikke har vært villig til å inngå kompromiss. Derfor har jeg nok ikke lyktes i å være helt objektiv og kun en observatør i prosjektet. Et eksempel på dette har jeg hentet fra loggboken fra februar 2012:

Diskusjon ang. kvalitet på vokalspor. Monica og jeg diskuterer mye. Jeg diskuterer flere ganger med Morten og Trygve i denne perioden om vokalene må gjøres på nytt. Morten og Trygve mener ikke det. Jeg mener de må tas på nytt. Rådførte meg med Janki i Karmakosmetix i forhold til lydbilde. Han er også enig i at lydbildet fungerer, men at vokalene ikke er sterke nok.

Jeg tenkte lenge på det at jeg engasjerte meg i prosjektet som uheldig og negativt for forskningen. Jeg har likevel den siste tiden blitt mer og mer overbevist om at dette gjør at jeg like mye har gjort en erfaringsbasert forskning, eller aksjonsforskning og mener derfor at det fremdeles er relevante observasjoner og intervjuer jeg har gjort.

I stedet har jeg hatt en mye mer *deltakende rolle* enn jeg forventet. Jeg har helt klart hatt meninger om, og deltatt i beslutninger om hvordan sluttproduktet skal være. Jeg har også vært delaktig i beslutningene helt fra idé og skissestadiet, fram til miks. Jeg var også delaktig under mastringen av plata i Propeller mastering i Oslo, sammen med Morgan Nicholaysen som mastret plata. Bakdelen med dette er at jeg nok ikke er så nøytral som jeg

som forsker hadde forventet å være, og at rapporten min kan bære preg av, og være farget av dette.

4.1.1 Metodikk

Det var viktig å ha mulighet til å gjøre en slags triangulering av metodene, slik at jeg kunne ha en større reliabilitet i datagrunnlaget. Derfor er det essensielt å kunne sammenstille intervjutranskripsjonene, loggboken og observasjonene. Jeg har i etterkant av intervjuene gjort en koding av transkripsjonene og satt svarene i system sammen med data fra loggbok og igjen sammenstilt dette med egne observasjoner.

4.1.2 Loggbok

Jeg valgte allerede når vi startet prosjektet i 2011 å føre en loggbok. Dette for å ha en oversikt over hvor man var i prosessen. Det var ikke minst like viktig å lære av prosessen og ha lærdommen med seg inn i de neste prosjektene jeg ville gå inn i.

Loggboken er ført i et Excelark og oppdatert hver gang det er gjort noe nytt i forhold til prosjektet. Loggboken er også vedlagt. (Vedlegg 7)

4.1.3 Observasjon

Når jeg også har lydteknisk utdanning og er svært interessert i lydteknisk utstyr er det vanskelig å være nøytral i alle beslutninger. Mikseprosessen og mastringsprosessen er også svært interessant for meg. Derfor spør jeg mye, og har også sterke meninger. Det skal også sies at jeg underviste i lydteknikk til daglig i innspillingsprosessen, og dermed har jeg forsøkt å knytte dette prosjektet også opp til det arbeidet mine studenter har drevet til daglig. Jeg har derfor også hatt med meg studenter i The Lodge studio for å observere og lære av hvordan lydtekniker og produsent jobber. Observasjonene har derfor båret preg av at jeg har vært svært involvert i alle ledd av innspillingsprosessen.

4.2 Utvalg av informanter

I og med at jeg ønsker å finne ut av strategiske valg i forhold til utvikling av et sound, vil det være hensiktsmessig å intervju de personene som tar flest valg og har mest å si i en innspillingsprosess. Dette er grunnen til at informantene er henholdsvis lydtekniker, produsent og plateselskapsdirektør.

4.2.1 Hvordan informanter er plukket ut

Forutsetninger for at jeg skulle bruke noen av de involverte i produksjonen som informanter til studien var:

1. At informantene skulle være sterkt involvert i produksjonsprosessen.
2. At det var min egen beslutning å trekke informanten inn i prosjektet.
3. At informanten direkte eller indirekte skulle være en beslutningstaker.

Når jeg sier at informanten kan være en indirekte beslutningstaker, så sikter jeg til Platedirektør Jan Kenneth Transeth som ikke direkte tok beslutninger i Moëta's prosjekt, men som har tatt utallige beslutninger i forbindelse med både Morten Martens' og Trygve Tambs-Lyche's tidligere produksjoner, han har vært beslutningstaker i forhold til en rekke av prosjektene jeg har vært involvert i gjennom årene, blant annet i bandene Transit og Agaia Ganzâ som begge hører under Karmakosmetix – paraplyen.

Ellers har det vært viktig å ha få informanter, men informanter som jeg respekterer høyt for deres arbeid, resultater og for deres musikalske integritet.

4.2.2 Begrensninger i metoden

Det har ikke vært konstruert noen rammer eller forutsetninger for når, hvor og hvordan observasjon skulle finne sted, fordi jeg ønsket å gjøre observasjonene i en så naturlig setting som mulig.

Jeg ønsket å avgrense oppgaven ved å ikke involvere meg selv eller bandet mitt i undersøkelsen, og har dermed ikke ønsket å bruke bandet som intervjuobjekter. Jeg har også valgt å ikke intervjuer lydtekniker i Oslo Lydstudio, Christer André Cederberg, som har stått for vokalinnspillinger, og heller ikke Morgan Nicholaysen i Propeller Mastering i Oslo, selv om disse har vært særdeles involverte i sluttproduktet. Grunnen til at jeg ikke valgte å bruke dem som informanter er følgende:

- a) At både Christer André Cederberg og Morgan Nicholaysen ikke i samme grad har tatt beslutninger i forhold til det kreative arbeidet på plata, men har arbeidet mer i forhold til en konkret bestilling.
- b) Avstand til Oslo hvor disse har tilholdssted har jeg opplevd som en begrensning, og jeg har også kun arbeidet en dag av gangen med hver av dem og dermed ikke hatt opplevelsen av at disse har hatt like mye å si i forbindelse med beslutningstaking.

Jeg har av flere grunner ikke ønsket å gjøre spørreundersøkelser eller andre former for kvantitative analyser eller intervjuer i forbindelse med rapporten, dette fordi:

- a) Jeg har gjort spørreundersøkelser i forbindelse med tidligere studier i pedagogikk, og finner det dermed mer interessant å utforske en ny metode, som for eksempel kvalitative dybdeintervjuer.
- b) Jeg finner dybdeintervjuer mer relevant for å forstå selve tankegangen og faktorene som påvirker beslutningsprosessene.

4.3 Undersøkelse

I forhold til spørsmålet *På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?* Har jeg funnet at den viktigste beslutningen som tas i en slik

produksjonsprosess er beslutningen om hvem, altså hvilke personer og selskaper, som skal være involvert plateproduksjonen. Disse beslutningene finner ofte sted mellom preproduksjonsstadiet og innspillingsstadiet. En del av prosessen er først å undersøke hvem som er potensielle kandidater til å være samarbeidspartnere, for så å undersøke om disse vil være interessert i å samarbeide om et prosjekt. Til sist vil man gjøre en avtalefesting i forhold til dette samarbeidet. Dette er svar som alle informanter er svært tydelige på. Det kan også understøttes av egne observasjoner.

Sekundært virker beslutningene som omhandler å velge ut låter som svært viktige beslutninger. Samtlige informanter vektlegger dette. Det er også et punkt i loggboken som understøtter dette. Seleksjon i forhold til låter foregår i flere stadier. Først i forhold til hvilke låter man presenterer på en demo eller preprod. Så i forhold til hvilke låter man skal velge å spille inn. I neste fase velger man hvilke låter som skal inkluderes på et album, og til sist velges det ut singler som skal være med å promotere sluttproduktet.

4.4 Fysiske rammer

- PåppFønK Musikkproduksjon har blitt drevet fra mitt hjem i Kristiansand. Det er et DA - delt ansvar - og eies sammen med Monica H. J. Severinsen.
- Øvingslokalet til bandet har vært lydstudioet hvor jeg underviser ved Gateakademiet, som er lokalisert i Kristiansand.
- Låtmaterialet inkludert tekster er skrevet i lydstudio på Gateakademiet i Kristiansand.
- Den første preprod som ble presentert for Trygve Tambs-Lyche er spilt inn i lydstudio ved Gateakademiet, og bestod originalt av 11 låter.
- Studioet The Lodge eid av Morten Martens er lokalisert på Odderøya i Kristiansand Sentrum.
- Studioet Oslo Lydstudio eid og drevet av Christer André Cederberg er lokalisert ved Dælenenga i Oslo. Her var Monica og jeg én arbeidsdag og spilte inn vokalspor på nytt.

- Studioet Propeller Mastering, hvor Morgan Nicholaysen er masteringstekniker er lokalisert i Maridalsveien i Oslo. Her tilbrakte jeg én dag og overvar mastringssessionen.
- Intervjuet med Morten Martens ble avholdt i lydstudioet The Lodge.
- Intervjuet med Trygve Tambs-Lyche ble avholdt på Universitetet i Agder, fakultet for kunstfag.
- Intervjuet med Jan Kenneth Transeth ble avholdt i Transeth's hjem på Mosby utenfor Kristiansand.
- EP'en som har blitt lagd er på 5 låter. Hver låt er ca. 3 minutter lang.

4.4.1 Tidsmessige rammer

- Fra vi startet komponering av låter til det forelå en ferdig master tok prosjektet 1,5 år.
- Intervjuene ble avholdt på forskjellige tidspunkt i prosessen.
- Arbeidet med denne studien startet på samme tidspunkt som når jeg startet på studiet i Music Management høsten 2011.
- Selve innspillingen i The Lodge foregikk over 5 arbeidsdager à 8 timer per dag. I tillegg har det vært mikset ca. 10 arbeidsdager à 8 timer per dag.

4.4.2 Økonomiske rammer tilknyttet prosjektet

I forhold til å studere Music Management har jeg hatt 40 % ubetalt permisjon fra min arbeidsplass i løpet av de siste to år, slik at kostnader i forhold til studiet kunne vært regnet i tapt arbeidsinntekt over to år. Jeg har også hatt studielån i perioden, og dermed har jeg utgifter på avdrag og renter. Jeg får i perioden stipend, dersom jeg består eksamenene. Dette ser jeg likevel på som ikke relevante kostnader forbundet med prosjektet.

I forhold til selve prosjektet med å spille inn en plate, leie inn produsent og lydtekniker, betaling av musikere samt miks og mastring så har firmaet mitt Påppfønke

Musikkproduksjon hatt et budsjett i forhold til dette på kroner 70.000. Dette innbefatter ikke promotering av produktet, hvilket har sitt eget budsjett på kroner 30.000. Promotering av platen har jeg valgt å holde utenfor denne oppgaven.

Utgifter har gått til forholdsvis:

- Leie av studio og lydtekniker i The Lodge, Morten Martens: 40.000.-
- Produsent, TrygveMusikk, Trygve Tambs-Lyche: 20.000.-
- Vokalinnspillinger Oslo Lydstudio, Christer André Cederberg: 5.000.-
- Mastring Propeller Mastring, Morgan Nicholaysen: 5.000.-

4.5 Forventede resultater

Jeg forventer først og fremst å kunne si noe om hva som er de viktigste beslutningene i en plateproduksjon, hvor og når beslutningene blir tatt og hvem som tar beslutningene. Også på hvilket grunnlag man tar beslutningen kan være interessant å få svar på.

Jeg forventer også å kunne si noe om forholdet mellom produsentens verdier i forhold til å skulle selge musikk - og det å skulle formidle egne musikalske idelaer.

a) Jeg forventer at resultatene skal gi innblikk i hvilke parametre som spiller inn i de valg som tas under innspillingsprosessen.

b) Jeg forventer at jeg vil få en forståelse av hvilke valg et produksjonsteam står overfor når man må balansere hva som er best i forhold til det musiske materialet og hva som er salgbart og står i forhold til publikums forventninger og krav.

c) Jeg forventer også at jeg får en dypere forståelse av referansematerialet intervjuobjektene bruker for å ta sine vurderinger.

4.6 Verdien i en slik studie

Resultatene kan ha betydning for de forskjellige plateselskapene og andre musikkrelaterte bedrifter i Sørlandsregionen, inkludert mitt eget selskap PåppFønkk Musikkproduksjon.

Resultatene vil også kunne gi produsenter i Sørlandsregionen en konstruktiv tilbakemelding på nedslagsfelt, treffsikkerhet og på grad av selvrefleksjon.

4.7 Egen rolle som forsker

Jeg er av utdannelse musiker (klassisk pianist) og pedagog. Av yrke er jeg eier av et musikkproduksjonsfirma, lydtekniker og leder av Gateakademiet.

Jeg er også i høyeste grad synthist, keyboardist. Jeg har turnert i flere land i Europa med en rekke band. Jeg ser også på meg selv som komponist, selv om jeg aldri har tatt komponisteksamen (Jeg har til informasjon studert klassisk komposisjon videreutdanning to ganger ved Universitetet i Agder, men dessverre vært forhindret fra å ta eksamen begge ganger). Som forsker tar jeg med meg alle disse kompetansene og forsøker å observere noen fenomener fra mitt ståsted. Jeg er selvfølgelig farget av alle erfaringer, men som jeg har nevnt tidligere i studien, så ser jeg på dette som en styrke.

5. Drøfting av teori

Teorien i denne studien er todelt. Delt mellom beslutningsteori og teori om musikkproduksjon. Jeg vil her forsøke drøfte noen sider ved disse.

5.1 Teorimaterialet

5.1.1 Prospektteori, heuristikker og kognitiv bias

Kahneman arbeidet sammen med Amos Tversky . De to forsket på det kognitive grunnlaget for feilslutninger. De utforsket dette gjennom heuristikker (hvordan man best oppnår og lagrer kunnskap) og kognitive bias (systematiske skjevheter) som påvirker vår tenkning. Prospektteori spesifiserer hvordan beslutningstakere systematisk avviker fra (S)EU-teorien. (En teori som på mange måter er bakt inn i Prospekt-teori) Man formulerte en nøyaktig matematisk teori på samme form som SEU-teorien, én teori som forklarte svært mange av disse avvikene.

Heuristikk er ment å “være en snarvei” fra det kompliserte til det enkle. Dersom man anvender metodene som Kahneman og Tversky forfekter, kan dette føre til at man blir en mer effektiv beslutningstaker. Man lærer seg metoder for å for eksempel å lagre kunnskap på en mer effektiv måte. Hovedargumentet mot heuristikktenkingen er nettopp kognitive bias. At ved å lære seg enklere måter å ta beslutninger på, så er det større rom for skjevheter. Kahneman og Tversky sa at dette gapet mellom heuristikk og bias var et felt det måtte forskes mer på. Kahneman og Tversky sier også at beslutninger kan være rasjonelle eller ikke rasjonelle. Samtidig kan beslutninger være høyverdige eller ikke høyverdige. Et krav for en rasjonell beslutning sier de er at beslutningen er konsistent over et gitt tidsrom. Kahneman og Tversky forsket på hvorfor mennesker ikke er rasjonelle. Og også på om mennesker er høyverdige i sin beslutningstaking

I forhold til hva dette har å si for produksjonsprosessen i The Lodge, så kan man si at dersom det tas mange beslutninger i studio som er basert på enkle og raske måter å vurdere kunnskap på, så vil det sannsynligvis være større feilmargin blant konsekvensene av beslutningene.

Man kan også spørre seg om det er lagt inn noen form for kontroll i en produksjonsprosess i forhold til om beslutningene som tas er rasjonelle og høyverdige. Dersom det ikke finnes noen kontroll på dette, kan man i verste fall risikere at beslutninger tas med egoistiske motiver, istedet for at beslutninger tas fordi man har en felles forståelse av hva og hvordan resultatet skal bli.

Også i forhold til System 1 og System 2 heuristikker så handler jo dette om at innenfor system 1 tar man raske, til dels irrasjonelle beslutninger. Gjerne utfra det man kaller magefølelse eller intuisjon. Argumenter for å ta mange beslutninger av denne typen er at det er effektivt, og at man baserer seg på erfaringsbasert og automatisert kunnskap. Dette kjenner vi jo til for eksempel om vi driver som utvøere innenfor rytmiske stilarter der man for eksempel innenfor oimprovisasjon i løpet av et sekund kan være nødt til å ta en beslutning, og hvor man ikke har tid til å vurdere over lang tid på en rasjonell måte. Argumentet mot å ta beslutninger etter system 1 metoden er at man over tid kan få store feilmarginer og at det er forbundet risiko med denne måten å ta beslutninger på.

Det motsatte gjelder for system 2, hvor man tar beslutninger over tid, og man er rasjonell i beslutningsprosessen. Man samler data, akkumulerer kunnskap om data, tolker og evaluerer før man tar en beslutning. Argumentet mot denne form for beslutningstaking er at den er lite effektiv og kan forsinke prosesser. Argumentet for er at man tar beslutninger som involverer mindre risiko, samt at man har små feilmarginer.

Jeg vil også nevne *Image theory* (L. R. Beach 1998) for å beskrive en annen tilnærming til beslutningsprosessen. Image theory er en teori som innbefatter 3 forskjellige grunnlag mennesker tar beslutninger på, verdigrunnlag, visjon eller håp-grunnlag eller til sist strategisk grunnlag. Innenfor disse kategoriene finnes underkategorier. Dette kan hjelpe oss å forstå hvordan man bedre kan forstå beslutninger som gjøres i organisasjoner.

Det som skiller teorien fra teoriene over er at man sier ikke bare noe om de kognitive tilnærmingene til å ta en beslutning, eller setter beslutningsprosessen opp i en likning for så å regne ut sannsynligheten for feilmargin. Man tar også hensyn til at mennesker er individer, og har verdigrunnlag som spiller inn på hvordan man tar beslutninger.

5.1.2 Musikkproduksjon

Ofte i litteraturen gjøres det forsøk på å sette alle stadier og problemstillinger rundt musikkproduksjon og innspillingsprosesser i system. Når man observerer produksjonen i praksis, så er det mye mer frem og tilbake enn det man leser om i bøkene.

Dersom man skulle beskrevet det reelle forløpet i en musikkproduksjon ville man sett et kart hvor noe prøves ut, sendes tilbake, jobbes med, prøves ut på nytt og sendes tilbake igjen. Og dette skjer over lengre tidsrom enn man kunne tenke seg. I forhold til teorien jeg bruker for å beskrive prosessen, så har jeg brukt mye litteratur opp gjennom årene før jeg har landet på *Modern recording technologies* (Huber & Runstein 2010) og *Mixing with your mind* (M. P. Stavrou 2008), samt *Artist management* (P. Allen 2011). Det største motargumentet mot disse bøkene har med at de ikke beskriver hva som virkelig skjer i en produksjonsprosess, men hva som ideelt sett skjer. Også hvordan man gjør elementer oversiktlige, som egentlig når man står i prosessen ikke er og kanskje ikke skal være oversiktlige.

6.1. Studiens validitet

I forhold til å gjøre en hermeneutisk kvalitativ undersøkelse kan man ved å gå inn i en situasjon eller et fenomen og forsøke å få innsikt i det som skjer mellom mennesker.

Introduksjon til Samfunnsvitenskapelig metode sier

For å få innblikk i meningen bak menneskelig handling må forskeren delta i samfunnet, snakke med mennesker og tolke det som skjer. Sitat (Johannesen, Tufte & Christoffersen 2010) s. 362.

Hovedkritikken i forhold til dette forskningsidealet er den positivistiske naturvitenskapelige tilnærmingen som først og fremst studerer sosiale fenomener ut fra kvantitative metoder. Metodetradisjonene står fortsatt mot hverandre som forskjellige tilganger til innhenting av kunnskap, og det blir svært vanskelig å skulle argumentere for at en metode er bedre enn en annen.

Likevel har jeg i dette prosjektet valgt å selv gå inn i studien og være en deltakende observatør. Jeg kjenner personlig informantene, jeg har jobbet med dem over tid. Utgangspunktet mitt er at dette er en stor fordel, da jeg kan observere fenomenene i omgivelser hvor jeg sees på som en naturlig del, hvor jeg ikke er et fremmedelement som gjør at enkelte personer vil "binde seg", men oppleve at å bli filmet og intervjuet er en naturlig del av settingen og dermed svare så åpent og ærlig som man skulle ønske i en slik studie.

Man kan spørre seg om svarmaterialet ville sett annerledes ut, dersom man spurte flere av personene som har vært involvert i prosjektet, for eksempel artistene eller innspillingsansvarlig for vokalinnspillingene, eller eventuelt mastringsteknikeren. Argumentasjonen i forhold til at de personene som jeg har hatt mest dialog med gjennom hele prosjektet, også er de som vil gi meg mest relevante svar - er fortsatt det viktigste i denne studien slik jeg ser det. Spørsmålet man kan stille seg er om man kunne funnet andre fenomener som var mer relevante å måle og analysere, for å finne enda tydeligere og mer konkrete svar på problemstillingen.

7.0 Intervjuer

Allerede høsten 2011 var jeg bevisst på at jeg ønsket finne ut av noen mekanismer mellom artist og teamet rundt artsiten. Og jeg var allerede da også klar på at jeg ønsket å gjøre minst ett dybdeintervju, for virkelig å forsøke å komme til kjernen. Dette bunnet i at jeg over tid hadde vært frustrert over ikke å bli hørt og ikke bli tatt hensyn til i en del plateproduksjoner jeg hadde vært involvert i.

Ettersom prosjektet utviklet seg har det altså blitt til tre dybdeintervjuer, og jeg har på mange måter fått svar og blitt mindre frustrert og mer klar over hvilke mekanismer som spiller inn etter som intervjuene har blitt gjort.

7.1 Rundt intervjuene

Jeg har i løpet av intervjurundene forsøkt å få svar på forskjellige spørsmål som kan hjelpe meg å belyse problemstillingen. Spørsmålene er nærmere spesifisert i intervjuguiden. (vedlegg 1) Jeg valgte å beramme intervjuene til én klokke time og jeg har videofilmet intervjuene, samt transkribert dem i etterkant. Transkripsjonene er også vedlagt (Vedlegg 2 - 4)

7.1.1 Identitet

Jeg har spurt om informantenes egen bevissthet rundt hva som er karakteristisk for deres sound, om deres egen kunstneriske og musikalske identitet, og eventuelt om de er opptatt av å ha et musikalsk "fingeravtrykk". Dette fordi jeg ønsker å vite noe om grunnlaget for argumentasjon og også om bevissthet rundt dette, og i neste fase rasjonelle beslutninger i forhold til dette, har noe å si for platens sound.

7.1.2 Musikalske trender

Jeg har også forsøkt å finne ut hvor opptatt informantene er av musikalske trender, og hvor mye dette påvirker dem i beslutningsprosessene i de forskjellige deler av produksjonen. Igjen for å finne ut om der er faktorer som er rasjonelle eller ikke rasjonelle som spiller inn på beslutningstaking.

7.1.3 Musikalske parametre

Jeg har også spurt informantene om hvilke musikalske parametre informantene er opptatt av når de lager musikk, og hvilke typer valg som tas i den kreative prosessen knyttet til disse parametrene.

7.1.4 Lydmessige idealer

Jeg har spurt informantene om de har hatt opplevelser som har formet deres musikalske og lydmessige idealer. Jeg har også spurt dem om de har musikalske forbilder som de forsøker å nærme seg. I tillegg har jeg spurt informantene om de har andre estetiske idealer enn musikk, som influerer produksjonsprosessen.

7.1.5. Samarbeid

Jeg har spurt informantene om i hvilken grad man må inngå kompromisser, når det er viktig å "stå på sitt" og om det er spesielle deler av produksjonsprosessen hvor man oftere kan komme i konflikt, og også hvor og når de viktige beslutningen tas.

7.2 Analyse av intervjuer, Musikkproduksjon

Jeg vil trekke fram noen av de mer interessante utsagnene fra intervjuene som har med produksjonen å gjøre. Hva informantene tenker om identitet, musikalske trender, musikalske parametre, lydmessige idealer og samarbeid. Særlig ønsker jeg å trekke fram hva informantene har å si om produsentrollen.

7.2.1 Morten Martens, lydtekniker, The Lodge Studio :

Som et bakteppe til intervjuet med Morten Martens, kan det være interessant å se på hva som står i loggboken fra innspillingene i studioet hans.

I februar 2012 skriver jeg følgende i loggboken:

Mest Morten som tar valg ifht. mikking og preamper. Erik tar valg ifht. basslyd. Jeg tar en del valg ifht. hvor mange temaer jeg vil spille inn. Hvilke synther jeg vil bruke. Hvilke temaer jeg vil at Morten skal legge inn egne softsynther på osv. Morten har allerede mikket opp trommesettet på sedvanlig The Lodge-vis. Se video (Video er uredigert, varer 4 – 5 timer og er av denne grunn ikke vedlagt red.). Basstromma er f.eks.

mikket opp på en litt spesiell måte. Bruker en focusrite ISA 428 på det meste av innspilling. Passer meg bra, i og med at det er samme preamper jeg bruker for det meste i mitt studio på trommeinnspillinger. Gjør at jeg kjenner igjen lydbildet fort. I og med at vi har vært teknikere i samme studio jobber Morten på utstyr jeg har i mitt studio også, og vi har mange av de samme referansene.

Et av de første spørsmålene jeg stiller Morten Martens handler om hvilke musikalske parametre som er viktige i produksjonene hans.

I: Er det noen parametre du legger mer vekt på enn andre når du produserer?

M: Ja, jeg legger veldig mye vekt på rytmeseksjonen da.

I: Nå snakker du først og fremst om bass og trommer? Grunnmuren?

M: Ja. Ja, det legger jeg ganske stor vekt på. Og selvfølgelig ting som gir driv i låta.

I: Hva vil det si? Groove og time? Eller tenker du på skarptromma som..

M: Ja. Altså nå er jo jeg på en måte vokst opp med.. Eller det jeg begynte med originalt var Hip Hop liksom. Det var jo det jeg begynte med. Så det er jo det jeg kikker på først da, når jeg hører musikk tror jeg. Det er liksom beats da. Og selvfølgelig alt av melodi selvfølgelig.

Morten har en bakgrunn fra Hip Hop miljøet og har arbeidet særlig med Salvador Sanchez og Darkside of the Force. Han legger her ikke skjul på at rytmeseksjonen, beat, groove og driv er der fokuset hans ligger først og fremst. Han beskriver senere i intervjuet at produsenten Mark Ronson er en sterk influens og også produsent Russel Elevado, samt bassisten Pino Palladino har vært sterke influenser i hans arbeid. På samtlige låter som er spilt inn, kan vi høre denne sterke påvirkningen hvor både Morten Martens og Trygve Tambs-Lyche er svært beat og komp - fokuserte. Alle låtene har et litt seigt og tungt komp. En av diskusjonene under innspillingen har dreid seg om den aktive bruken av synth-bass. Bandet hadde nok en forventning om at man skulle bruke mer av det originalt innspilte el-bass sporet i sluttmiksen.

Jeg spurte også Morten Martens en del om hvordan innspillingene i The Lodge hadde vært med Moëta. Særlig med vekt på om han og Trygve Tambs-Lyche hadde klart å fargelegge produksjonen med deres eget sound og egne idealer.

I: I forhold til identitet. Hvis du tenker at du og Trygve, at dere har en identitet og et soundideal. Hvordan synes du det var å få bakt inn det i den produksjonen som vi gjorde her?

M: Jo jeg følte at vi gjorde det ganske mye egentlig.

I: Låter det brunt?

M: Nei... Det låter ikke så veldig brunt... det gjør ikke det...

I: Men er du fornøyd da?

M: Ja jeg er det. Altså det vil si, det med brunt altså, det kommer jo veldig an på. Det er noen steder det ikke passer liksom. Jeg vil ikke at alt skal låte brunt liksom. Det er ikke det. Men i noen sammenhenger så er det veldig fett da. Mens i noen andre sammenhenger er det veldig fett å gå all the way pompøs. Ja og da er det liksom 1980 som gjelder. Og det er jo på en måte litt brunt det og, ikke brunt som i ... men at det skal låte litt hardt og kaldt og den pakka der liksom.

I: Det har jo litt med trend å gjøre har det ikke. For 80 - tallet har jo vært litt in den siste tida.

M: Ja.. det er jo sant.. Ja, man følger jo med på hva som skjer... Men det er kanskje ikke bevisst da.. At nå skal man lage noen 80-tallsgreier, men man er litt der nå liksom.

Det er interessant å se at Morten Martens og Trygve Tambs-Lyche har tilpasset soundet til hva som har vært originalmusikken og hva de tror bandet ønsker, og vurdert om det passer å gjøre soundet "brunt". Istedet har man gått for en slags "pompøs" 80 - talls sound. Jeg vil også presisere at bandet ikke i utgangspunktet ønsket å låte 80-talls musikk. Bandet har nok hatt mye mer referanser fra soul og blues og funk enn det man kan høre på platen. For å illustrere dette kan man for eksempel legge merke til blues-soloen i gitaren på sporet Emotional Cutter, hvor Øystein Flemmen viser at han er en fantastisk god bluesgitarist. Man kan også høre litt soultendenser i Monica Severinsens stemme i låta "No Rain". Man kan høre det i tromme og bassgroovet i "Lead me to anywhere" at denne låta

opprinnelig var skrevet som en funkinspirert groovelåt. Alle låtene har fått et nytt sound i produksjonsprosessen, og ingen av låtene låter som vi hadde forventet.

Jeg forsøker også å finne ut hva som er kontrastene til hva Morten Martens beskriver som “brunt” for å få et begrep om nyansene.

I: Men hvis man hadde satt på ei plate med Britney eller noe. Det er bare hva jeg kommer på. Det er mine parametre da. Men altså hva er det som låter sånn veldig cleant da? Det er jo sånn overproduisert nesten da. Men Mariah Carey. Det blir litt for vilt for deg?

M: Ja. Jaja. Men sånn. Toxic med Britney Spears ikke sant. Den låter fett. Men den hører du, der er det mye tydelige retroreferanser.

Så det er vel det at bare et helt cleant lydbilde, det er ikke helt min greie.

Én av tingene jeg observerte under innspillingene var hvor godt Morten Martens og Trygve Tambs-Lyche arbeider sammen. I loggboken har jeg også kommentert dette et par ganger. Jeg skriver følgende i mars 2012:

Morten og Trygve virker ekstremt synkroniserte i jobbingen. Ofte trenger f.eks. ikke Trygve å bruke ord, men bare kremte eller nikke på hodet, så vet Morten hva han mener, og fikser det eller endrer MIDI - programmeringen eller en klang eller kompresjon med en gang.

Morten og Trygve virker ekstremt synkroniserte i jobbingen. Ofte trenger f.eks. ikke Trygve å bruke ord, men bare kremte eller nikke på hodet, så vet Morten hva han mener, og fikser det eller endrer MIDI - programmeringen eller en klang eller kompresjon med en gang.

I intervjuet tar jeg tak i dette og forsøker å finne ut hva som er Morten Martens egen opplevelse av denne egenskapen som jeg aldri før har sett i et produsent-team.

I: Men når du jobber sammen med Trygve da. Hvordan fungerer det?

M: Ja jeg føler jo vi er jo ganske like sånn sett, eller vi vet hva vi vil ha. Men da blir det jo selvfølgelig sånn at hvis han har en idé liksom så er det jo bare å jobbe så godt som mulig for å få det til å låte sånn som han vil da.

I: Ja for jeg merker det at dere to er veldig i sync. Jeg merker at han ikke engang trenger å bruke ordene. Han kan bare peke eller liksom antyde et eller annet eller nynne noe, og så er du der og leiter fram tingene, og så sier han at "ja, det var det jeg tenkte..."

Når jeg videre spør om bevissthetsgraden i forhold til hvordan man kommer fram til soundet, og om det har vært et vanskelig materiale å arbeide med, svarer Morten Martens følgende:

M: Nei ikke lett. Det er jo alltid en utfordring liksom, å finne noe som jeg tenker er kult liksom. Hvilken retning synes jeg det hadde vært riktig å gjøre det liksom.

I: Ja hvilken retning ble det?

M: Nei, en retning som (ler..) som vi syntes var kult da...

I: men du sa noe om at du syntes vi fikk en slags 80 - talls feel på det.

M: ja.

I: Men sånn som når jeg har lyttet på det, så har er det jo veldig groovebasert og veldig trommebasert. Dere har jo tatt noen valg i forhold til det, du og Trygve. Hvor bevisst har det vært?

M: Nei, jeg tror ikke det har vært så bevisst egentlig... det er hva vi kikker på, ja (ler igjen...) Vet ikke. Prøver bare å kutte ut det tenkeverktøyet når jeg lager musikk på en måte.

I: Er det fordi man er inne i en kreativ prosess?

M: Ja. Man bare.. ja...

I: Litt farlig å analysere for mye?

M: Ja. Nei man gjør seg jo opp en mening med en gang liksom. Hva er bra liksom. Hva er kult? Hva funker til låta. Så det skjer egentlig bare automatisk.

Det blir tydelig for meg at Morten og Trygve er veldig opptatt av å bygge arrangementet. Og at dette trumfer mikseprosessen hele tiden. «Arret må sitte før man kan mikse lyden». (Det betyr vel at EQ, panorama, og nivåer er såpass lett å skru til slutt, at så lenge man har arret - og det sitter, så vil miksen sette seg

uansett...) (Utdrag fra loggbok)

Jeg spurte også om hva som er de viktigste beslutningene man tar i en plateinnspilling. Morten Martens svar var svært likt med de to andre informantene i forhold til de viktigste svarene. Der jeg så for meg at informantene skulle svare noe lignende av "å velge bort det som har for dårlig kvalitet" svarte alle tre informantene låtvalg som en av de virkelig viktige beslutningene. Dette kan man jo si skjer i forlengelsen av hva jeg forventet som svar. Det å velge ut låter, betyr jo også å velge bort de låtene som man ikke vurderer til å ha god nok kvalitet. I etterkant kan jeg se at spørsmålet her kan ha virket ledende, men like fullt virker alle tre informantene å ha en sterk oppfatning og nevner det opp til flere ganger i intervjuene at låtvalg sammen med valg av produsent er de viktigste beslutningene man tar i en musikkproduksjon. Jeg kan jo informere om at i prosessen startet låtskriverne, altså undertegnede og Monica Severinsen med ca. 15 låter på skissestadiet. 11 av disse låtene tok vi videre til bandet, og øvde dem også inn. Når Trygve Tambs-Lyche kom inn i prosessen valgte vi sammen med han ut 5 låter som vi tok videre til innspilling.

I: De viktigste beslutningene som tas i en produksjon. Helt fra du får en preprod i neven, til du har spilt inn, til du begynner å mikse, til du leverer fra deg et ferdig resultat. Hva er de viktigste beslutningene?

M: Det var et vanskelig spørsmål. Vet ikke. I moderne teknologi så kan man jo slenge på et ekstra refreng, og arrangeringsbiten kan man jobbe med i miksen om du skjønner.

I: Ja, men har det med kvalitet å gjøre? Eller har det med antall låter? Du får en preprod med 15 låter, og så sier du at "Nei... her skal vi gjøre 6". Er det en viktig beslutning?

M: Ja det er en veldig viktig beslutning å velge riktige låter. Hvis det er et album og du får 20 låter, så det er en viktig beslutning.

Jeg spurte også Morten Martens om hvordan han opplever sitt eget sound, om han bruker mye tid på å søke etter lydbilder, om han har faste oppsett på utstyr og mikkoppsett eller om han gjør nye ting hver gang.

M: Ja, man forsker jo på det der til evig tid tror jeg, men jeg har liksom kicka på et oppsett nå da. Det er jo mer når jeg gjør ting som skal låte brunt og... Altså jeg har straighte mikker og, men jeg har ganske mye gamle ting da. Som jeg liker å bruke for å bare få en slags lydbilde som er en blanding av veldig punchy og tidlig 70 talls-, 60 talls nesten. Som jeg bruker på ganske mye produksjoner, men det kommer jo selvfølgelig

helt an på hvilken stilart det er og, og åssen trommesett det er og... For det har jo veldig mye å si. For eksempel dersom du bruker coata skinn liksom, da får du et mye mer brunt sound.

I: Jeg vet ikke hva coata skinn er.

M: Nei det er sånne hvite skinn, med, det er liksom litt tekstur i. Mens de helt blanke skinnene, jeg husker ikke helt hva de heter, men da får du et mye mer moderne sound da. Sånn typisk sånn rockemusikk som de spiller inn nå, spesielt Amerikansk. Det låter veldig moderne da.

I: Litt hardt eller? Eller bruker du sånne ord?

M: Ja. Vet ikke, mer sånn High end. Litt mer sånn som basstromma. Du hører masse klikk i basstromma. Og det liker jeg ikke i det hele tatt. Bare få bort alt det. Bare "whoof" (gestikulerer)

I: Mer punch

M: Ja. Mer "dunk" i bunnen liksom. Enn "k - k" (Gestikulerer) ja.

Så det går vel igjen i alle trommene, at du ikke vil ha det vanvittig lyse attacket i selve slaget da. At du vil få bort mest mulig av det. At det er mer sånn dulgt.

Dette viser at han har en sterk bevissthet rundt hvilket sound han foretrekker. Som han sier selv, så foretrekker han et litt "brunt" sound. Senere i intervjuet spør jeg han om han med det mener "skittent". Han svarer at han ikke nødvendigvis mener det, men at "skittent" også kan inngå i betydningen. Men også "retro" og "mellow" er begreper han bruker for å beskrive det "brune" soundet, som i eksemplet nedenfor. Alle trommesporene på innspillingen er faktisk spilt inn med "coata" skinn. Det er brukt et litt "old school" mikkoppsett med båndmikker, og plasseringer som for eksempel tar mer av "dunket" i basstromma enn "klikket" i basstromma. Dette er mulig med å plassere en av basstrommemikkene litt lengre bort fra trommeskinnet, enn det som kanskje er vanlig. Da med en svært god mikk.

M: Nei. Jeg har for eksempel lånt noen sånne SSL greier (Solid State Logic produkter red.) og det var bare ikke helt greia liksom. Det var bare å få det vekk. Så det er vel det at det man går for er vel litt sånn brune ting da. Jeg liker det ikke når det er masse topper og luft og (blir litt stille...)... Litt brunt.

I: Og med brunt mener du kanskje Ja hva mener du egentlig med brunt? Mener du skittent?

M: Ja. ikke skittent kanskje, eller.. Ja. Men bare litt. Ja. Kanskje litt skittent og litt mellow og ikke så high end liksom. Jeg vil gjerne at det skal låte sånn (slår ut med armene...)
Jeg er ikke så veldig sånn fan av sånn derre, helt sånn moderne, helt nydelig...

Til slutt spurte jeg om hvordan Morten Martens ser for seg sound. Om han for eksempel ser for seg farger eller dybder eller en form for bilder når han hører musikken han har vært med å skape.

I: Men du lager lydbilder som er ganske store, og brede eller vide. Sånn som jeg opplever dem er de vide og svære. Er dette noe du kan se for deg i hodet ditt?

M: jeg ser kanskje bare (smiler) bilder av musikkinstrumenter. Eller du ser for deg sånne situasjoner da, der det blir spilt. Konserter eller ett eller annet. Vet ikke, eller et rom som låter... det låter...

I: Ok, den produksjonen vår da. Hva har du sett?

M: Hva har jeg tenkt der? Ja, litt sånn derre, vanskelig å si når vi ikke hører på. Ja, det er litt sånn landskap som du sier. Det er det absolutt, en sånn ting, typisk den derre rolige låta den derre som er veldig nedpå. Natur og ørken og, ja, det kommer jo an på hvilken type musikk liksom.

Jeg synes det er interessant at Morten Martens ser for seg natur og ørken når han hører på det han kaller "den derre låta som er veldig nedpå" (No rain red.). Når jeg og Monica (H.J.Severinsen red.) skrev låta, så fortalte Monica meg om bildet hun hadde i hodet når hun skrev teksten, og dette bildet ble i mitt hode til en inntørket sjø i en ørken. Så når jeg skrev akkordene og melodilinjen til låta, så hadde jeg nettopp dette bildet i hodet, uten at jeg kan forklare sammenhengen med noe mer enn at det er en merkelig tilfeldighet.

7.2.2 Trygve Tambs-Lyche, produsent TrygveMusikk, trommeslager og programmerer

T: Altså når jeg sitter for meg selv og produserer .. så.. er det veldig sånn intuitiv prosess, altså det er veldig sånn at avgjørelser blir tatt veldig veldig kjapt da... og det blir jo litt sånn at man forsvinner jo litt inn i et prosjekt...

I: Hvordan forsvinner man inn i et prosjekt?

T: Ja, det er jo et godt spørsmål... og hvilke mekanismer som bestemmer hva slags valg man tar da... det kan man jo sikkert forske på i lang tid.

Igjen så ser vi at kreativt arbeid beskrives som en intuitiv prosess. Trygve Tambs-Lyche sier også at han tar enkelte avgjørelser veldig kjapt. Dette sammenfaller med teorier om intuitive valg og valg basert på magefølelse. I og med at det intuitive kan forklares som automatiserte operasjoner, så hører dette inn under at man også har "trent" på å ta avgjørelsene som tas i sammenheng med det kreative arbeidet, altså kan avgjørelsene tas kjapt. Og valgene kan oppleves som tilfeldige av utøveren, men man kan bygge en argumentasjon utfra at utøveren har trent så mange ganger på å ta disse valgene, at han vil ta valg innenfor en "trygg" ramme, eller en ramme han vet tilsvarer de kvalitetsparametrene han har et ideal om å oppnå.

På et senere tidspunkt i intervjuet kommer jeg inn på samme tema.

I: Og da er det neste spørsmålet ganske innlysende: Tar du valg i forhold til sound basert på egne refleksjoner eller intuisjon?

T: Å jajajaja. (ler)

Her bekrefter han igjen at intuisjon spiller en rolle i beslutningstakingen.

Jeg spurte også om hvilket forhold han har til et eventuelt musikalsk fingeravtrykk eller lignende.

I: Er du opptatt av å ha noen kjennetegn, eller er det ikke viktig?

T: Jeg tenker ikke så mye på det når jeg lager musikk. Jeg tenker mer at hvis det er en konsekvens, så er det en bra ting, og igjen da., så kan det være underliggende at man ubevisst lar seg påvirke av det da. Fordi atte jeg synes jo det ville vært ålreit hvis noen sa at ... Det høres ut som din sound liksom... Synes jo det er en positiv ting..

I: Men hva tror du folk vil kjenne igjen?

T: Nei, jeg vet ikke hva for noe konkret. Altså jeg bruker jo det samme verktøyet liksom, ikke sant? og jeg finner jo metoder, underveis når jeg jobber, og på en måte tar det med meg videre, og det er jo veldig fort gjort at man går tilbake til gamle metoder som man har brukt før, som man synes har fungert, og tar det med seg videre i noe nytt ikke sant? Og det vil jeg tenke at det er noe som er med å bidrar til at ting kan få et sound da, uten at man tenker atte - ok.. nå går jeg tilbake til den metoden *fordi* at jeg vil at dette skal bli min signaturgreie, skjønner du?

Det kan virke som Trygve Tambs-Lyche er, om ikke opptatt av å ha en signatur, eller et fingeravtrykk (jmf. teori... Modern recording techniques?), litt mer bevisst på at han kan la seg påvirke av at, som han sier selv "" det ville vært ålreit hvis noen sa at... "Det høres ut som din sound". Han er også bevisst på hvordan slike mekanismer kan virke ved for eksempel å benytte seg av samme teknikker og verktøy i flere produksjoner. Men han sier også at han ikke går inn for at enkelte ting skal bli hans *signaturgreie*.

I: For det ville kanskje mange gjort?

T: Vet ikke. (gestikulerer) Kanskje. Men jeg gjør ikke det da. Jeg gjør det først og fremst fordi atte, hvis jeg finner noe som jeg synes fungerer, og som jeg kikker på, og som jeg synes låter bra, enten om det er en plug-in som jeg synes låter fint, eller en eller annen teknikk med å sende ting gjennom noe. Altså hva det måtte være for noe da, som jeg synes fungerer veldig bra, så bruker jeg det om igjen da.

I: Ja, selvfølgelig.

T: Ja. Jeg tror det handler liksom om det derre å balansere gjenkjennelige ting da. Ting man har gjort før, med noe nytt ugjenkjennelig da, og lage en balanse der da. Både i forhold til å lage et sound, og i forhold til å lage noe som er interessant å høre på også.

Trygve Tambs- Lyche blir virkelig engasjert når jeg spør han i utgangspunktet et innledende spørsmål i forhold til om han lager musikk for en spesiell målgruppe, og mer spesifikt om han har lagd musikk for eksempel for P3 – lyttere. Han svarer med å beskrive litt av prosessen på den første Thelma & Clyde – plata.

T: Ja, det er det altså. Det er ikke noen hemmelighet atte på den første plata vår så var det en låt som vi holdt på å få spillelista da, på P3, og som vi hadde *lyst* til å få spillelista. *Fordi det har man jo*. Og det er ikke synonymt med at man nødvendigvis lager musikk som skal skreddersyes til det formålet. Men samtidig så er det ikke noe å si på det atte, å få en låt spilt på radioen, betyr sykt mye liksom. Eller at det har veldig mye å si for en artist da. I forhold til å få musikken, ikke bare å få musikken hørt av flere, men... Det baller på seg så mye annet liksom. Lettere å booke jobber. Men altså, så vi fikk altså litt det dilemmaet akkurat da vi holdt på med det. Da vi skulle prøve å få den låta inn på radioen, for da fikk vi tilbakemeldinger om at den hadde vært oppe til vurdering flere ganger og i flere møter. Så sitter de og mener da, ikke sant? Så var det noe med

atte .. jaa..så var det noe med at det var liksom akkurat litt for lenge til refrenget kom eller... ja.. men sånn sier de, ikke sant?

Trygve Tambs-Lyche blir enda mer engasjert i forhold til at det sitter personer i Oslo og vurdere hvilke låter som skal A-listes i NRK P3. Og i hvilken grad man bør tilpasse seg disse menneskenes tilbakemeldinger eller ønsker.

I: Men ville dere vurdert å gå inn og så redigert i etterkant?

T: Ja. Det gjorde vi nemlig. (Nikker) Vi gjorde det. Vi tenkte atte... og det er jeg i utgangspunktet så.... Nå funket det jo ikke likevel... og den versjonen er det heldigvis ingen som har hørt, ikke sant? men vi ville prøve det, bare for å se... Og bare klipte rett i masterfila liksom.

I: Å ja?

T: Jaja... Jeg lurer på om vi var inni, faktisk i mix. Mulig om vi gjorde en ny master faktisk. Jeg tror vi prøvde først å klippe i masteren, og så ble det så rart og så ... men vi hadde lyst til å sjekke det, for å se om det kunne gå veien likevel. Men så gjorde det ikke det, og jeg holdt på å si heldigvis, for det er jo ikke sånn det skal være liksom. Jeg vet ikke hva jeg hadde sagt i ettertid da, hvis den plutselig hadde blitt A - lista liksom, eller hva vet jeg. Og da hadde vi jo kanskje hatt råd til å spille konserter liksom nå. Det er jo veldig bra spørsmål altså, men jeg følte der og da atte "Vi kan jo ikke gjøre det liksom". (Rister på hodet) Da får det jo heller være det samme. Og det tenker jeg jo fortsatt. Vi har jo en ny låt nå, som vi skal prøve å sende til radio 1 liksom. Og hvis ikke de vil ha den, så vil de ikke ha den. Og vi kan jo ikke. Vi må jo bare fortsette å lage musikk og stole på at det er ålreit. Men det er veldig merkelig opplegg altså. At noen skal sitte å si det liksom, "Nei.. kul låt, men eh.... "

I: Forståsegpåere?

T: Ja. Sitte på et kontor i Oslo liksom og "Ja... kul låt, men ... 2 - 3 sekunder for seint til refrenget liksom.." – javel? (rister på hodet..) Ja, men i hvert fall, skal jeg svare på det så tar jeg ikke hensyn til det når jeg lager musikk, men samtidig så er jo musikken påvirket, eller inspirert da, av populærmusikk. Altså jeg liker jo å høre mye... ikke alt... men en del av musikken som ungdommen liker, ikke sant?

Jeg spør videre om det finnes situasjoner der produsenten blir tvunget til å sette foten ned, og si ifra om at man må ta valg eller komme seg videre. Svaret jeg får er en fin betraktning rundt det å samarbeide.

I: Eller det har jeg jo opplevd. (snakker om Moëta og The Lodge-prosjektet red.)

T: jajaja, ikke sant.

I: Er det noen stadier som på et vis er mer sånn "i dette stadiet er det sånn at vi kan ikke kompromissere så mye, her må vi faktisk gå den veien"?

T: Ja. det har vel skjedd det. (ler..) Det har jo skjedd i det tilfellet med det prosjektet ditt i alle fall..

I: Ja. (ler litt også...)

T: Det har jo det.

I: Ja det er jo sånn det er, at i enkelte tilfeller må man stå litt på sitt.

T: Ja, det er klart det altså. Jaja, det må man. Men jeg prøver jo hele tiden og, vil ikke kalle det forhandle men, jeg tenker jo at når man er med på et prosjekt og samarbeider med noen andre så samarbeider man jo med dem frivillig. Man gjør jo det fordi man har et felles mål da ikke sant? Hvis ikke så tenker jeg at da er det litt feil grunnlag. Men det vil jo likevel komme opp uenigheter liksom. Men det tenker jeg er bra jeg. Og det tenker jeg er noe av det som er spennende også, med å jobbe med musikk. Med å samarbeide med andre liksom, at man får prøvd seg litt og får andre meninger om ting. Sånn er det jo når jeg jobber med Thelma og Clyde også, både med Hanne og med eventuelle folk som vi har med inne og mikser og sånn, eller holdt på å si, Janki (Jan Kenneth Transeth, platedirektør Karmakosmetix music red.) for den saks skyld da. At man får tilbakemeldinger på ting, også tenker man at "Nei... det synes jeg ikke noe om" og da må man ta en vurdering. Enten så er det så viktig for en at man må si "Nei.. men dette er mitt åndsverk". Eller "Nei... sånn må det være... dette blir best..". Eller så må man liksom høre på det og tenke at "Jaja... men kanskje dette er et bra forslag..". Eller "Kanskje tar jeg feil". (gestikulerer) ikke sant..? Også er det kanskje ikke noe som er galt eller feil da, mener jeg da. Men at man prøver å være åpne, og så må man samtidig prøve å stå litt for de tingene man virkelig brenner for. Og det handler jo litt om hvor tungt inne man er i prosjektet også da. Hvor mye av sjela si man liksom føler man har lagt i det også da kanskje (hehe..)

Særlig synes jeg det er positivt å høre Trygve Tambs-Lyche være så tydelig på at dersom han kjenner på at han må kompromissere i forhold til sitt eget åndsverk, så er han villig til å kjempe for det. Og samtidig er det fint at han i neste setning også erkjenner at man kan ta feil, eller at andre kan ha bedre forslag. Til slutt er bemerkningen om at det kanskje handler litt om hvor mye av sjela man føler man har lagt i det også, interessant.

Hvordan diskusjonene oss imellom har foregått, og hvordan Trygve Tambs-Lyche også engasjerer seg i soundet er også dokumentert i loggboken.

Loggbok 18. April 2012

Resten av bandet tar en alvorsprat hvor det kommer opp en del synspunkter på hvordan mixen foreløpig ikke helt svarer til forventningene. Man blir enige om å formulere en mail til Trygve og Morten som peker på de elementene som man synes mangler. Samtidig blir man enige om at Arnstein skal ta dette opp på den ekstra miksedagen

Loggbok 19. April 2012

Arnstein er med den første timen, og har en prat særlig med Trygve om prosessen så langt, og om veien videre, og om hva bandet har snakket om kvelden før. Ikke den mest hyggelige samtalen vi har hatt. Vi er begge personer med sterke meninger. Men vi blir enige om å gjøre det beste vi kan for å få et så bra produkt som mulig. Miksene får jeg i dropboxen samme kveld. Noen forandringer er gjort, men absolutt ikke så mye som jeg hadde håpt..

Når jeg spør om Trygve Tambs-Lyches influenser, snakker han mye om Björk og om at han oppdaget hennes musikk på begynnelsen av 2000 – tallet.

T: Jajajaja. Altså jeg vil vel kanskje trekke fram en periode hvor jeg liksom oppdaga Björk da. Vil vel kanskje trekke fram henne. Tidlig på 2000 tallet så liksom fant jeg de første platene hennes og ble veldig fascinert da. Jeg hadde en periode liksom, hvor jeg hørte masse på de platene hennes, så det har nok hatt en del å si for hva som kanskje jeg interesserer meg for, når jeg lager musikk da.

I: Hva er det da?

T: Nei, noe av det som fascinerer meg med henne er jo hvor rart og særegent og litt sånn grensesprengende...

I: Har det med groove og sånne ting å gjøre, eller har det med hele lydbildet?

T: Nei, hele pakka egentlig. Og det at det er såpass rart, hvertfall opplevdes det sånn i mine ører da og samtidig se hvor stor hun har blitt liksom. Det synes jeg er veldig interessant da, fett liksom, for det er jo altfor rart egentlig, til å være så populært, ikke sant? Hihi (smiler) For jeg er veldig fascinert av den balansen mellom ting som er utfordrende, og utilgjengelig eller rart da. Men utfordrende og, ja som det er friksjon i da, ikke sant? Balansen mellom det, og det som er

hva skal jeg si, catchy eller iørefallende liksom. Og fint. Kontrasten liksom, og den derre balansen der da, ikke sant? Den er jeg opptatt av da.

Det er lett å kjenne igjen Trygve Tambs-Lyche's tilgang til både musikk og kunst. I studio ville han av og til ta tak i en lyd, som for meg virket rar eller ute av kontekst, for så å bruke denne aktivt til å farge lydbildet. Dette forandret soundet, og veldig ofte, etter at det var mikset sammen med resten, låt det spennende og interessant. Som eksempel kan man se på "dubstep-effekten" i låta Emotional Cutter som vi finner allerede i introen, eller tromme-delayen i "Different stories". Den litt "skumle" synth-pad'en som "No Rain" starter med, og som ligger som et bakteppe i hele låta. Distortion-effekten på ordet "eyes" i låta "Lead me to anywhere". Orgelet i "Wishing for love". Alt er eksempler på at produsenten har dratt inn en lyd eller effekt som i utgangspunktet låter litt rart, ute av kontekst eller "skittent", hvor man etter en del finjusteringer finner en plass til lyden i helhetsbildet.

Loggbok:

Arnstein tilstede ca. 5 timer. Janki fra Karmakosmetix Records tilstede ca. 1 time. Tilbakemeldinger fra Janki på produksjonen i forhold: En stor, omfattende og detaljert råproduksjon. Synes fortsatt ikke vokalen er der helt, men den kommer seg. Produktet begynner å bli så bra at man kan begynne å se for seg å engasjere et promofirma for å «pushe» ei av låtene som en singel. Forslag om å legge en eller to låter ut på «Urørt» for å sjekke om dette er noe folk vil ha. Også forslag om å lage en referansegruppe. Monica tilstede ca 1 time. Tilbakemelding fra Monica: Veldig anderledes enn hun hadde forventet, men hun er fornøyd. En god del valg idag som har med lengde på låtene å gjøre. «Vi kutter 4 takter her». Veldig umiddelbart. Sjelden en vurdering i forhold til om de taktene har en hensikt eller funksjon. Det kuttet til fordel for helheten. Ingen låter er mer enn 3 og et halvt minutt. Merker at jeg har en tendens til å henge meg opp i noen detaljer. Men heldigvis er særlig Trygve flink til å stå

7.2.3 Jan Kenneth Transeth

På samme måte som de to andre intervjuobjektene, spurte jeg også Jan Kenneth Transeth om hvilke valg som er de viktigste i innspillingsprosessen. Spørsmålet om valg av produsent er viktig, svarte han bekreftende på.

I: Så valg av produsent er for deg, når du har platedirektør-perspektivet, også viktig for den prosessen?

J: Absolutt. Jeg tenker mer og mer essensielt. Fordi, altså man kan ønske seg et sound, og strebe etter det, men hvis man ikke har... finner en produsent som kan være med å nå det målet, så er man jo like langt. Så det er jo en ekstremt viktig del av den prosessen egentlig.

Og videre snakker vi om dette i sammenheng med artist og plateselskap.

I: Det triangellet mellom plateselskap, artist og produsent. Den rollefordelingen. Har du noen tanker om hvem som har de viktigste rollene? (ler...) Nei, ikke de viktigste rollene, men hvem som har mest å si i de forskjellige fasene?

J: Jeg tenker liksom at i utgangspunktet her, så er det jo artisten som har den overordnede visjonen, om hva slags retning et sound skal ta da, og så tenker jeg da det er management eller selskapet sin oppgave å på en måte navigere i retning av at den visjonen skal oppfylles da...

I: Er det det eneste overordnede målet? Eller er finnes det et overordnet økonomisk mål også?

J: Altså, det henger jo sammen. Fordi, altså hvis en artist ønsker en produsent som koster, hva skal jeg si.. 1000 dollar om dagen, og det ikke er en økonomi i prosjektet til 1000 dollar om dagen, så må man jo være realistisk i alle fall på det, og heller prøve å finne en løsning som er mer forenlig med økonomien i prosjektet sant? Så det er jo en avveining da. Altså prøve å oppnå artistens visjon, samtidig som en har en forsvarlig økonomi i det.

Jan Kenneth Transeth er altså ganske bevisst på at plateselskapet og managementet i første rekke har en tilretteleggende rolle. Jan Kenneth Transeth er under hele intervjuet tydelig på at det først og fremst er artistens visjon man skal arbeide mot å realisere. Men når jeg spør om det også finnes et overordnet økonomisk mål, svarer han at dette er en balanse i og med at man også skal ha en forsvarlig økonomi i prosjektet.

Jeg spør også om dette også gjelder låtvalg. Jeg er spent på om han er like tydelig som de to andre infromantene i forhold til om det å plukke ut låter er det viktigste man gjør i en slikt prosess.

I: Så låtvalg. Det er viktig?

J: Det er ekstremt viktig. Og i hvertfall når du tenker på album da, fordi da er det jo altså... Det er mange historier, men det skal jo være en tråd i det på en måte?

Jeg spør videre om Jan Kenneth Transeth er påvirket av trender, og om dette påvirker hvilke valg som gjøres for eksempel i forhold til hvilke artister han velger å samarbeide med. Svaret er helt i tråd med svarene over, hvor det først og fremst handler om at artsitene får bruke sin skaperkraft og utvikle sin visjon. Han kommer også igjen inn på at det er en balansegang i forhold til det økonomiske aspektet.

... Om det er en produsent, i form av et management, eller i form av et plateselskap eller i form av et apparat rundt en artist da går inn og liksom legger føringer for hvordan et sound eller en artistkarriere skal utvikle seg, så mener jeg at det er feil. Fordi alle de gangene som jeg selv har gitt musikere og andre samarbeidspartnere rundt meg den friheten for å skape innenfor et visst rom da, så har det i 95% av tilfellene slått veldig heldig ut. Så jeg er ikke spesielt fan av å liksom prøve å sette noen retning på musikere eller artister, i retning av en trend eller en sånn bevegelse, uten at man ser at de vil det selv da. Jeg tror at det er med på å hemme det musikalske uttrykket. Og det er jo litt sånn, en knivsegg å balansere på, når man driver kommersielt sant? Fordi særlig kommersielt smart er det vel ikke å tenke sånn. Men altså, jeg vil heller være en kompromissløs fattig slask, enn å inngå masse kompromisser, og ha masse penger. Fordi masse penger er ikke verdt en dritt uten ryggraden i bunnen liksom.

I forhold til hvordan Jan Kenneth Teanseth forholder seg til analyser og tester, hadde jeg et konkret eksempel å ta fatt i fra tidligere det året.

I: Husker du at du inviterte meg og klassen jeg underviser ned på Soundgarden (Butikk som selger stereoanlegg som har eget lytterom red.), for lytte på..

J: Ja, var ikke det siste platen til Hanne da ?

I: Jo. Og det var jo en slags sånn testgruppe nesten?

J: Ja. Absolutt.

I: Er det et engangstilfelle at du bruker en sånn testgruppe, eller har du gjort det flere ganger?

J: Ja, nesten hver gang. Det er jo mange grunner til at jeg gjør det. Jeg husker første gang som vi gjorde det veldig sånn... Man har jo hele tiden liksom spilt opp musikk før det har blitt gitt ut, for folk som man tenker dette her bør du høre, for å komme med dine innspill, sant? For alle sånne innspill, til og med fra folk som ikke liker musikken da som du tenker dette er ikke noe for deg i det hele tatt, så er det alltid ett eller annet ord, eller en eller annen setning som kommer inn, som vi kan bruke videre i prosessen da.

Jan Kenneth Transeth benytter seg mye av testgrupper, og som han sier senere, så bruker han familie, mor og svigermor, til å hjelpe med å plukke ut singler for eksempel. Jeg har selv opplevd flere ganger at han har sendt meg låter på mail, og bedt meg gi en kommentar og en vurdering av hvilke låter jeg synes fungerer for radio. Her er et utdrag fra en mailutveksling som beskriver den prosessen. Jan Kenneth Transeth sendte meg en mail for litt siden, hvor han ber meg gi en kommentar på en valg av singel til radio.

Hoi!

Nytt Tenderleaves album skal ut 24. mai.
Alle tre singlene jeg har sendt NrK P1 det siste året, har endt opp i lokal rotasjon på NrK Sørlandet - de vil ikke spille det nasjonalt så langt.
Har to kandidater til neste singel som jeg vil ha ut før album.
Fett om du har anledning til å lytte en gang eller to og komme med innspill på hvem av de to vedlagte som evt funker best.
På forhånd takk!

Hilsen Janki

Hei janki..

Takk for hjelpa onsdag kveld... Var en hyggelig kveld..
Førsteintrykk etter å ha lyttet på de to låtene du sendte:

Strange thing we call time: første motivet - Trekkspill/munnspill...
låter midi... vet ikke om det er det, men det låter litt kunstig...
Ellers... Fin hook...
God trommelyd.
Låter helhetlig. Fin oppbygning av de forskjellige delene..
Swinger fint..
Som vi snakket om på onsdag også... Feelinga ... Jeg vet ikke om folk vil catche den... Kanskje... ??
Blir litt pompøst på slutten.. Litt "the Killers" kanskje?
Den er en "kanskje" i mine ører.

Lets try another way:
også som vi snakket om på onsdag... Låter mer organisk. ...
Duoen fungerer kjempefint... komplementerer hverandre...
Har litt "Thåstrøm" feel på lydbildet...Og det er i mine ører veldig riktig. ...
Den har en ting som er sjeldent i sånne låter: Overgangene er like fine som versene og refrenget... De oppleves som de har en funksjon og ikke bare er fyllmasse...
Fin swing/ groove i låta.
Får lyst til å spille låta igjen med en gang den er ferdig.. (Det er ikke ofte...)

Vennlig hilsen

Arnstein

Dette er en typisk mailutveksling mellom Jan Kenneth Transeth og meg selv, og jeg har flere eksempler på dette. Det som er interessant ved den måten å arbeide på, er at man er nøye med å skaffe seg et solid datagrunnlag før man tar en beslutning. Der lydtekniker og produsent har privilegiet og luksusen ved å kunne ta valg på magefølelse og intuisjon, må manager og plateselskap, som først og fremst skal selge det ferdige produktet, skaffe seg et datagrunnlag i forhold til kundegruppen de henvender seg til, og være i stand til å tolke dette datagrunnlaget, for så å ta en beslutning basert på dette. De må vite noe om hva som selger, og hvorfor. Hvorfor noen vil komme til å lytte på nettopp deres singel, og ikke minst hvorfor en radiostasjon skal velge å spille nettopp den singelen.

Jan Kenneth Transeth er enda tydeliger i forhold til det med å tenke målgruppe på et senere tidspunkt i intervjuet.

I: Når i prosessen begynner du å tenke på hvilken målgruppe produktet skal rette seg mot? Eller tenker du i det hele tatt på det?

J: Ja. Det tenker jeg egentlig på helt i fra scratch..

I: Fra begynnelsen av?

J: Ja.

I: Så hvis du får høre en preprod fra et band, eller går på en konsert å høre et band, så begynner du allerede da å tenke på - hvis du skal selge plata da - hvem er det som kommer til å kjøpe den?

J: Ja. Men for å trekke den enda lenger da, til det som er virkeligheten nå, så er det litt sånn "Hvem er målgruppa her..?", "Hvor går de på konsert?", "Hvor strømmer de musikken sin.. Kjøper de fysiske formater?", "Hører de på radio?" Liksom, man må tenke mye breiere nå enn det en måtte gjøre bare for fem år siden. Så det er klart at det er veldig relevant helt ifra scratch. Altså det å stå på en konsert å høre noe for første gang som du tenker at "Her er det noe...", sant? Det å tenke målgruppe da, er litt mer sånn leking med tanker mer enn prosessen da. At du begynner på en måte allerede da å danne et bilde av hvordan det scenariet ser ut om to år til kanskje.

Det er også interessant å se at man her har et langtidsperspektiv. Man ser for seg hvem og hvordan man forholder seg til den målgruppen som vil være relevant to år fram i tid. Der artisten ofte ønsker resultater tidlig, og å få musikken sin ut med en gang, har platedirektøren en langsiktig plan, hvor han vet at det tar tid før man begynner å få økonomisk gevinst på en investering som det jo er å signere en artist til et plateselskap.

Jeg forteller videre at Morten Martens og Trygve Tambs-Lyche har en annen innfallsvinkel. De tenker ikke like mye målgruppe, og er mer opptatt av å lage musikk som de selv kan stå inne for, og som de selv liker.

J: Men det tenker jeg, at det er faktisk en del av min jobb, sant? i motsetning til de, som jeg regner med har svart fra et produsentperspektiv?

I: Jaja. De har jo det.

J: Og også musikerperspektiv. Så jeg har jo vært inne i knallharde diskusjoner om for eksempel: "Hva bør være første singelvalg i forhold til et album", ikke sant? Og det er jo fordi jeg allerede ligger, vil jo jeg si selvfølgelig, det kan jo selvfølgelig diskuteres (smiler..) men da tenker jeg at jeg ligger miles ahead i forhold til de i forhold til nettopp det her med målgruppe, sant? Og hvordan man bygger opp et momentum i forkant og under og etter et slipp da. Så det er nok litt sånn forskjellige innfallsvinkler i forhold til hvor du står i næringskjeden da, sant? Men når det og er sagt, så står fremdeles det jeg var inne på i stad, sant? det der med at den kreative prosessen ikke skal påvirkes for mye for nettopp å beholde kjernen i låtmaterialet da. Og i den feelinga, som er ryggraden, som jeg pleier å kalle det da. I låtmaterialet, sant?

Vi kommer deretter inn på de økonomiske perspektivene i en plateproduksjon.

I: Ja for du må jo tjene penger på artisten for at du skal kunne drive det plateselskapet ikke sant?

J: Ja.

I: Så da vil jeg jo gjette på at i enhver produksjon så kommer det punkt hvor man må bli kommersiell da?

J: Ja, altså... Kommersiell. Det er jo et veldig flytende begrep egentlig. Det er jo forskjell på å være, hva skal jeg si kommersiell innenfor, hvis vi tar de samme eksemplene da, innenfor verdensmusikk med Nutopia sant?

I: Må du ikke selge den artisten på et vis, til for eksempel hvis det er snakk om verdensmusikk, festivaler eller sånne ting. På en eller annen måte så må du selge den artisten på de premissene som...

J: Ja. Og det er jo også en form for kommersialitet da.

I: Det er egentlig det jeg snakker om. På en eller annen måte må vel det regnestykket gå opp?

J: Selvfølgelig. Hvis man snur litt på det da. Og det er jo det som ligger litt i ryggmargen vår. Det er klart at det er i enhver artists eller bands interesse da å tjene penger, og i forlengelsen av det lage et levebrød av det de holder på med. Det betyr jo det at i det øyeblikket vi begynner å tjene penger, så begynner jo også artisten å tjene penger. Så det er jo en vinn - vinn situasjon. Så det er jo ikke en utelukkende egoistisk tanke sånn som platebransjen kanskje tradisjonelt sett har blitt oppfattet da. Som et grådig mellomledd som bare sitter og casher inn, hvor artistene sitter igjen som de store taperne, sant?

Nå skal det sies at Jan Kenneth Transeth kanskje er mer representativ for idealistene i platebransjen, selv om han også er opptatt av at plateselskapet skal drive med overskudd. Han har et sterkt samfunnsengasjement, og sammen med sin samboer og medeier i Karmakosmetix, Mira Svartnes Thorsen, driver han for eksempel også debattserien "Ordskifte" hvor man diskuterer aktuelle smafunnsrelaterte problemer på et utested i Kristiansand en gang i måneden. Han er også svært opptatt av at artister skal kunne overleve i musikkindustrien, og har til tider vært kritisk til major-selskapene. Men det kan virke som at, i hans øyne, at platebransjen har forandret seg litt de senere år.

J: ... for der er det jo et sånt tydelig skille hvor du har de store, litt sånn hodeløse major-selskapene sant? som på en måte har vært veldig, hva skal jeg si, det er kanskje de som har først og fremst skapt det ryktet da for platebransjen. Mens det finnes jo mange fler uavhengige selskaper som driver på alt ifra idealistisk grunnlag til, via delkommersielle foretak, til veldig kommersielle foretak sant? så det er litt sånn avhengig av størrelse og sånne ting. Samtidig må jeg jo også si at i forbindelse med Honningbarna så jobbet vi veldig tett med Universal Norge. Og mitt inntrykk av det samarbeidet der er ekstremt positivt, i forhold til det man på en måte har hørt om og nesten litt sånn kollektivt har blitt opplært til at "sånn er platebransjen" liksom. Fordi da fikk jo vi satt personligheter på de navnene som vi jobbet med, og jeg tror jeg kan si med hånda på hjertet egentlig at, aldri på noe som helst tidspunkt, følte jeg at vi ble overkjørt eller oversett som en liten aktør da i forhold til dem. Men at det var et veldig konstruktivt samarbeid.

Så jeg vil nok si at platebransjen har kanskje et sånt relativt ufortjent dårlig rykte da. I noen tilfeller stemmer det jo. Det har jo vært ekstremt mange assholes der ute, og det er det jo fremdeles. Men den nye virkeligheten i platebransjen spesielt da, har jo gjort at folk har måttet tenke helt nytt.

Her ser man at man til og med i samarbeid med de de store plateselskapene, er sterkt involvert i beslutningsprosessene. Man blir ikke overkjørt, men man inngår i et samarbeid hvor alle virker å ha samme målsetning. Samtidig som det som i alle bransjer også finnes mennesker man kanskje ikke ønsker å samarbeide med.

Jan Kenneth Transeth nyanserer dette senere i intervjuet.

(Innleder med å snakke om plateselskaper, spesielt EMI - Norge..)

J: ... Inntil for en del år siden så signerte de en norsk artist. Så jobbet de tett med artisten sammen med A & R (Artist & Repertoire manager red.) og sånn, gjorde klare produksjoner, og så hadde de en slippdato, slapp skiva og så lukket de øynene sånn. (Viser ved å legge hånda foran øynene..)(ler..) Og så kjørte de på med alle de vanlige mekanismene sine, med liksom Platekompanikampanjer, TV kampanjer og sånn. Og så åpnet de øynene tre uker etterpå. Så liksom "Dette her gikk j%&/... bra.." eller "S %&/ dette her gikk på ræva..", sant? Og det er et sånt klassisk eksempel på at platebransjen egentlig har hatt et sånt velfortjent dårlig rykte da. Fordi hva f... er det for en måte å behandle en artist på, sant? Og hvis det da etter de tre ukene ikke gikk bra, sant? Så var det bare å legge det helt dødt. Og det, det handler jo ikke om lidenskap for musikk. Det handler jo først og fremst om ren kommers virksomhet, sant? Og det er jo ikke noe galt i det, sant? forsåvidt altså. Det er jo egentlig et helt annet punkt igjen da, men jeg mener jo at de aller fleste artister er ekstremt dårlige på å lese seg opp på hva slags bransje de faktisk går inn i. Og har ufattelig liten kunnskap egentlig om hva de faktisk begir seg ut på, før de gjør det. Så fra et sånt selskapsperspektiv så vil jeg si at det er veldig dårlig gjort mot en artist å oppføre seg på den måten. Mens for en artist så er det litt sånn, det er kjipt å bli behandlet sånn, men det er kanskje noe artisten også burde ha visst på forhånd før hun eller han gikk inn i det da. Og litt sånn som han fra EMI, som han Bjørn Rogstad (Direktør, EMI Music Norway red.) sa. At der hvor artisten for 10 år siden kom med lua i hånda, og liksom ba pent om å bli signert da, så er det i mye større grad sånn nå at til og med EMI må ut i budrunder og være veldig pågående. Og at bordet har snudd litt da, og at artistene kanskje sitter med mye

sterkere kort på hånda nå, enn for bare 10 år siden da. Og det er jo en, tenker jeg, ekstremt positiv utvikling.

Via en anekdote om en av mine favorittkomponister og utøvere av klassisk og elektronisk musikk, Arne Nordheim kommer Jan Kenneth Transeth inn på spørsmålet om man holder målet om å tilfredsstille kundene spesielt høyt under plateproduksjonen. Jeg nevner så vidt i intervjuet at jeg har truffet Arne Nordheim mange ganger, og dette kommer av at i årene 2000 til 2003 så arbeidet jeg ved HiA – Musikkonservatoriet, hvor jeg hovedsaklig hadde ansvaret for opptaksprøver og konserter. Men jeg hadde også ansvaret for å følge opp gjesteforelesere og gjesteutøvere som holdt masterclass og lignende. Arne Nordheim var gjesteforeleser og framførte urverk ved HiA – Musikkonservatoriet en rekke ganger i denne perioden, og jeg var så heldig å kunne følge han både i forbindelse med når han forberedte framføringer, og når han skulle gi forelesninger. Jeg har hatt noen av mine største musikalske opplevelser i møte med hans produksjoner, og han framstår for meg som en av Norges største pionerer og største komponister gjennom tidene. En av kvalitetene hans, som også Jan Kenneth Transeth har fått oppleve, er hans direktet. De gangene jeg møtte han, var han aldri utydelig eller redd. Alltid åpen og direkte.

J: Ja, det er jo en ting. Men jeg tenker sånn at hvis man hører noe som appellerer til en eller flere sanser da, og som gir deg en opplevelse som beriker livet ditt, så ønsker jo du at alle skal høre dette her sant? Jeg hadde et litt sånt eksepsjonelt møte med Arne Nordheim, av alle mennesker i hele verden.

I: Ja han har jeg også truffet mange ganger faktisk.

J: Ja du har det ja? For en fet fyr altså...

I: Ja (Ler....)

J: Jeg har bare truffet han en gang da, men det var liksom, det var kanskje en sånn skjellsettende, kanskje en sånn banebrytende opplevelse for min del da. Fordi vi satt og mastret et album hos Strype (Audun Strype i Strype Audio red.) og så, jeg tror det var et år før han døde eller sånn. Han kom liksom ramlende inn dørstokken der, nesten sånn halvveis oppreist, ikke sant? Og du så bare at kroppen hans ikke lystret, men hodet var helt på plass, sant? Og kom inn der og var helt vill i blikket og var helt elektrisk. Og sa liksom til Audun Strype da at "Audun .. kan jeg låne studioet ditt... kan vi gå inn å høre på noe i fem minutter" sier han. Og så sier Audun at

“Ja men jeg har kunder her ... så du må spørre dem” .. Og så henvender han seg til meg... og så sier han at “Ja... kan jeg bruke studioet?”.. Så sier jeg at “ja... på en betingelse.. at jeg også får høre... “ Så kikker han på meg og så en lang kunstpause. Og så sier han ”Alle må høre dette.” (ler..) Så gikk vi inn i studioet, sant? Det var noe sånn derre, jeg har ikke peiling på hva ringmodulering er for noe, men han hadde i alle fall gjort det åtte ganger. Det var et pianostykke da, så det var helt kaotisk, men det var allikevel sånn at altså det var så mye passion i det han presenterte da. Med den måten han presenterte musikken på, og kombinert med det vi hørte på, så du måtte bare elske det, sant? Så det er noe med det der. Som han sa ”Alle må høre det”, sant? Hvis du har en sånn opplevelse. Nesten litt sånn som jeg tror det vil være å få en eller annen form for religiøs opplevelse, sant? At du vil at alle skal oppleve det samme, for at det er så bra. (ler..) Altså det tror ikke jeg noe på... hehe... Altså kanskje litt av den samme vibben da. Hvis du opplever noe bra, så tenker du at ”hvis dette gjør meg bra, så gjør det sikkert alle andre og bra”. Det tenker jeg er en sånn fin overordnet måte å tenke kundebehandling på da.

I: I forhold til prosjektet vårt med Moëta og Trygve og Morten. Du har jo fulgt den prosessen utenfra. I og med at vi har snakket sammen såpass mange ganger angående dette prosjektet. (Transeth har vært en jeg har bedt om råd flere ganger gjennom hele prosessen med Moëta i The Lodge” red.)

J: Ja og du har jo spilt ting for meg, og jeg spilte vel inn Trygve som potensiell produsentkandidat til deg.

I: Ja, ikke sant. Så jeg er litt spent på om du har sett utenfra, beslutninger eller valg som har vært helt på jordet, eller som har vært smarte, eller merkelige eller hva som helst. Om du har sett den prosessen fra et litt annet perspektiv enn det jeg har?

J: Ja. Det er en ting som har slått meg der. Jeg har hatt en feeling på at, arrest me if I´m wrong altså, men jeg har hatt en sånn feeling på at du har hatt nettopp den der visjonen som artist da, når du har gått inn i dette. Og at, jeg tror ikke sånn som jeg har sett det utenfra at den har blitt ivaretatt av de du har jobbet med da. Nå vet ikke jeg hva slags avtale dere gikk inn på når dere bestemte dere for å fullføre det samarbeidet der. Om hva slags fullmakter du gav dem som produsenter og teknikere og sånne ting da.

I: Altså det er jo ikke noen hemmelighet at vi kom til noen punkter hvor vi stod litt sånn steilt. Det er jo helt klart det.

J: Ja. Altså. Det har jeg sagt til Trygve mange ganger, at jeg liker hans tilnærming til det å jobbe med musikk, fordi han tar ganske mange sånne spennende valg da. Og er ganske sånn

hardcore i forhold til hvordan han håndterer det på. At han er ganske sånn kompromissløs, sant? Og det er noe jeg liker veldig godt med Trygve, sant? Og så har jeg også merket meg at han vil gjerne ha så tydelige beskjeder som mulig, før han setter igang da. "Hvor skal vi hen her?". Han liker ikke spesielt godt å bare få noe i fanget og bare "gjør hva du vil", sant? Han vil gjerne ha litt retning på ting da.

J: Og så er det en annen ting som jeg har tenkt veldig mye på etter du spurte om vi kunne ta denne her runden. (Dette intervjuet red.) Jeg har bare kommet frem til hva det kritiske punktet i produksjonen er. Jeg hater det som pesten, sant? Fordi, for du har et knippe låter. Det er de låtene du har som utgangspunkt, sant? Igjen med Egil hadde vi 30 låter, og så plukket vi ut halvparten av de og så silte vi igjen ned til 12. sant? Og begynte å spille inn og produsere, og det var igjen magisk stemning i studio, bra driv, sant? God stemning, bra folk. Det var liksom sånn at alt bare gikk helt på skinner. Og liksom "dette kan ikke gå galt". Det kan ikke feile på noe som helst tidspunkt. Og så kommer du til det punktet hvor... Altså vi hadde en session hvor vi var der to dager og spilte inn to låter for å teste ut sound. Og så hadde vi en ny periode noen uker etterpå hvor hvor vi spilte inn 10 eller 11 låter, altså majoriteten av plata med alle musikerne. Og så dro jeg og Egil bort en sånn siste gang for å ta en siste finpuss da, på vokalpartier, fill-ins og så videre da. Og det var den kjipeste runda. Når du kommer til det punktet hvor... Plutselig så leker du ikke lenger, sant? "Nå er det alvor.. Nå skal ting ferdigstilles... Nå er det No way back" liksom. Da mister du meg fullstendig. (ler..) Det er det verste jeg vet altså. Og så skal du liksom derfra og inn i miks. Nå går vi inn i en prosess hvor vi liksom... "nå lukker vi boka... Nå er det ferdig". Det har jeg bare skjønt etter hvert at den prosessen der, den må jeg bare trekke meg ut av. For hvis jeg blander meg opp i ting da, så går alt galt.

7.3 Oppsummering intervjuer

I store trekk sier informantene mye om de kreative prosessene, mye om beslutningsprosessene og i noen grad sier de noe om de økonomiske, kommersielle prosessene.

I forhold til de kreative prosessene, virker alle informantene samstemte i at mange av beslutningene og valgene som gjøres er intuitive og skjer raskt. De kreative prosessene handler også om at utøverne, både artist, lydtekniker og produsent får uttrykke seg

gjennom musikken som kunstform, og med plateinnspilling i et lydstudio som verktøy for å lage dette kunstneriske uttrykket. I forhold til beslutningsprosessene virker det som at man så langt det er mulig streber etter konsensus i beslutningsprosessene. Ingen ønsker i utgangspunktet å sette foten ned, eller være beslutningstaker, men alle virker å være villig til det dersom man har en følelse av at det går ut over sin kunstneriske integritet eller sitt åndsverk. I forhold til de kommersielle prosessene, virker de to første informantene lite interessert, og samler lite datagrunnlag med tanke på dette, mens siste informant er opptatt av disse prosessene også.

I forhold til hva som påvirker beslutningene, er det lite som tyder på at trender eller målgruppe er veldig viktige. Det er heller erfaring og ervervet kunnskap innenfor hele det kunstfaglige området som leder opp til at utøverne lager sitt beste produkt.

I forhold til utvikling av et sound, så virker informantene opptatt av balanse. Om det er balanse mellom fint og stygt, eller balanse mellom sært og kommersielt så ønsker utøverne å finne fram til et kontrastfylt resultat. Sound eller lydbilde er et begrep som informantene forholder seg til, men som man ikke har en utviklet begrepsfære rundt. Ingen av informantene ønsker å utdype hvilke parametre de arbeider mest med, annet enn at de sier at de for eksempel arbeider mest med komp, eller tekst. Når jeg spør om dynamikk, tekstur, fargelegging, utfylling av frekvensspekter, smalt eller vidt lydbilde og slike ting er dette ikke noe noen av informantene ønsker å komme inn på, noe som overrasket meg litt.

8.0 Analyse og resultater - Beslutningsprosesser

Tilnærmingen til analyse av materialet jeg har samlet har vært fenomenologisk, og er en Tverrsnittbasert og kategoribasert inndeling av data hvor jeg har hatt en fortolkende tilnærming. (Johannesen, Tufte & Christoffersen 2010), s.166 – 167.

Dette vil si at jeg har delt inn intervjutranskripsjonene i tematiske kategorier og forsøkt å finne fellestrekk i svarmaterialet. Jeg har så forsøkt å tolke dette i forhold til problemstillingen ”På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?” - og å sette dette inn i en større sammenheng.

Det er også gjort forsøk på å finne ut av hvordan informantene oppfatter problemstillingen, og hvordan de selv skaper mening, eller ser seg selv i en større sammenheng.

Vedlagt er en intervjuguide. Intervjuguiden er semistrukturert eller delvis strukturert ibid (s.139), det vil si at intervjuene er gjort utfra en en liste over temaer og generelle spørsmål som forhåpentligvis skal hjelpe å belyse problemstillingen. Det er gjort en inndeling i hovedkategorier og underkategorier i intervjuguiden. Jeg har også gjort en enkel koding av informantenes svar, for på en oversiktlig måte få tak i meningsinnholdet og tolke det. Jeg har endret kodingene etter hvert i prosessen, etter som jeg har opplevd at de opprinnelige kodene ikke har speilet materialet på en god nok måte.

8.1 Beslutningsgrunnlag

Er beslutningene i en produksjonsprosess overveide, forberedte og er beslutningene kunnskapsbaserte? I forhold til *Image theory* (L. R. Beach 1998) har man samlet data, tolket data og på bakgrunn av dette gjort en evaluering av data før beslutningen blir tatt? Image theory er en teori som innbefatter 3 forskjellige grunnlag mennesker tar beslutninger på, verdigrunnlag, visjon eller håp-grunnlag eller til sist strategisk grunnlag. Innenfor disse kategoriene finnes underkategorier. Dette kan hjelpe oss å forstå hvordan man bedre kan forstå beslutninger som gjøres i organisasjoner.

Er beslutninger som tas i prosessen også basert på det man kaller magesfølelse eller intuisjon?

I boken Think! sies følgende:

“The technique by which we make good decisions and produce good work is a nuanced and interwoven mental process involving bits of emotion, observation, intuition, and critical reasoning. The emotion and intuition are the easy, “automatic” parts, the observation and critical reasoning skills the more difficult, acquired parts”

Sitat (M. R. LeGault, 2006) s.12

Kahneman's teorier sier at beslutningstaking gjerne skjer på én av to måter. Kahneman sier i en artikkel som er basert på hans nobelforedrag da han fikk nobelprisen i

økonomi i 2002, affektheuristikk som den tredje hovedheuristikken, sammen med representativitets- og tilgjengelighetsheuristikk. De sistnevnte styrer henholdsvis vurderinger og beslutningstaking.

System 1 handler om hvor beslutninger er assosiative, affektive, i stor grad automatiserte, implisitte (utilgjengelig for introspeksjon), raske (parallel informasjonsbehandling), og beslutningene krever små kognitive anstrengelser. System 2 - tenkning, i motsetning til System 1-tenkning, er affektiv nøytral, analytisk, veloverveid, langsom (seriell informasjonsbehandling), kontrollert, regelstyrt, fleksibel og krever stor kognitiv anstrengelse. (D. Kahneman, 2003) A perspective on judgment and choice. Mapping bounded rationality. s.697-720

8.1.1 Sound

- Samtlige informanter forteller at svært mange beslutninger i forhold til sound eller lydbilde tas basert på intuisjon og magefølelse.
- Informant 3 viser at han i forhold til musikalske trender, har samlet data, tolket dem, evaluert og besluttet at på tross av at det ikke er smart, så fraråder han samarbeidspartnere å hive seg på trender. Det er altså et annet grunnlag som veier tyngre i dette beslutningsgrunnlaget.
- Informant 3 sier han allerede i idéfasen tenker gjennom hvilken målgruppe man skal henvende seg til. Dette blir da en del av datamaterialet for beslutningene som kommer senere i prosessen.
- Informant 1 sier han bruker mye tid på å prøve ut utstyr, finne ut av mikrofonplasseringer og velge ut hvilket utstyr han skal bruke i produksjonen. Dette arbeidet gjør han før innspillingsprosessen begynner. Han passer også på å velge bort utstyr som ikke vil låte bra i det lydbildet han er ute etter. Altså ved å gjøre tester samler han data. Han tolker dataene i forhold til hva han mener vil passe i lydbildet og evaluerer forhold til hvilket utstyr han velger eller velger bort.

- Både informant 2 og 3 har en subjektiv måte å se på tilfredsstillelse av kundens behov. Informant 2 sier at "dersom ikke jeg liker det, har jeg vanskelig for å se for meg at noen andre liker det". På en måte så begrenses altså beslutningsgrunnlaget for hvordan han velger, med tanke på kundens tilfredsstillelse, av at hans egne preferanser i forhold til sound er konkrete å forholde seg til, mens kundens preferanser er mange og ulike, og dermed ikke et godt nok grunnlag å velge utfra. Informant 3 snur derimot på dette og sier at "dersom jeg har hatt en god opplevelse, så ønsker jeg å dele den med andre". Dermed blir beslutningsgrunnlaget og data basert på subjektive opplevelser, og vil også tolkes og evalueres utfra dette.

- Ingen av informantene sier de har gjort analytiske tester som frekvensanalyser, grafiske analyser eller lignende for å skaffe seg et bedre grunnlag å ta beslutninger på. Likevel sier samtlige informanter at de gjør svært mye lyttetester hvor de spiller det aktuelle musikk materialet på et utall lyttekilder, gode og dårlige høyttalere plassert i forskjellige settinger, som bil, kjøkken, lydstudio og hjemme hos svigermor. I tillegg sier også informant 3 at han nesten alltid bruker testgrupper som for eksempel kan være en ekstern, nøytral kilde som en skoleklasse eller en ikke-nøytral gruppe som for eksempel en vennegjeng, for å gi tilbakemeldinger på materialet.

- Informant 2 snakker også om at det er en del valg i forhold til sound som tas lynkjapt, når man "sitter i sin egen boble og programmerer for eksempel", mens andre valg – som å skulle velge hvem som skal mikse plata for eksempel – kan ta lang tid og krever research. Man kan si at mange av de lynkjappe beslutningene som gjøres nå man programmerer er del av en arbeidsmåte som er basert på skolering, altså en oppbygd kunnskapsbase som han plukker fra, mens slike valg som hvem som skal mikse plata krever et annet datagrunnlag og krever at man gjør et større arbeid slik at man har et grunnlag å basere beslutningen på.

8.1.2 Identitet, idealer og innflytelser

- Informant 1 sier at en av karakteristikkene for soundet hans, er at det er litt retro. Informant 2 mener sitt sound er beatbasert og det rytmiske er ekstremt viktig i hans sound. Dette vil være data som grunnlag for tolkning, evaluering og beslutning.

- Alle 3 informantene er veldig tydelige på hvilke sjangere, musikere, produsenter og liknende som har vært idelaer eller hatt innflytelse på deres arbeid. I tillegg er informant 1 veldig opptatt av interiør, informant 2 er veldig opptatt av forskjellige andre kunstarter og svært opptatt av filmmusikk. Informant 3 er svært opptatt av tekst, samtidig som han også er opptatt av arkitektur. Igjen er dette faktorer som sannsynligvis vil være med å farge tolkning og evaluering av data før en beslutning tas.

- Både informant 1 og 2 mener at beslutninger som ble gjort i produksjonen var influert av deres egne musikalske og estetiske idealer. Altså subjektive faktorer som påvirker tolkning og evaluering av datamaterialet.

- Alle 3 informantene har hatt skjellsettende opplevelser eller milepæler eller korsveier som har påvirket deres musikalske og estetiske idealer i dag. Disse opplevelsene kan sies å være viktige erfaringer, og vil på mange måter være faktorer som, selv om de ikke er bevisste, vil være grunnlag for mange av beslutningene som informantene sier de tar på magefølelse eller intuisjon.

8.2 Beslutningstakere

Hvem er beslutningstakerne i de forskjellige fasene av en produksjon?

8.2.1 Sound

- De viktigste valgene man tar er informantene helt samstemte om. Det er først og fremst beslutninger om hvem man skal samarbeide med, manager, lydtekniker, mikser, produsent, plateselskap og så videre. Den nest viktigste beslutningen virker å være å velge ut hvilke låter som skal være med på det gjeldende album. Her er det viktig å ha et stort grunnlag å velge fra, for eksempel hvis man skal lage et album på 10 låter er det en fordel å ha minst 30 låter å velge ut fra. Dersom som i vårt tilfelle man skal lage en EP på 5 låter, må man ha minimum 15 låter å velge ut fra. Det kan virke som at i forhold til beslutninger angående samarbeidspartnere og låtvalg så er dette en demokratisk prosess hvor alle involverte har noe å si, og man kommer fram til en felles konsensus gjennom samtaler. Disse samtalen foregår også gjentatte ganger og over lengre tidsrom.

- Når informant 3 blir spurt om hvilke roller som er viktigst i de forskjellige produksjonsfasene, så vil han ikke svare på dette, men sier at det er artisten som har en visjon om hvordan produktet skal bli. Teamet rundt skal hjelpe til med å nå dette målet. Han legger altså her mye av beslutningsansvaret over på artisten.

- Informant 3 sier også noe om at det er en fase hvor han må slippe prosjektet fra seg, og la resten av de kreative beslutningene være opp til andre. Dette er i fasen etter innspillingene er gjort, og materialet skal mikses. Da går han fra å være en kreativ person til å være en forretningsperson. Dette skillet opplever han som ubehagelig, og er kanskje også den viktigste fasen av produksjonen for han.

8.2.2 Identitet, idealer og innflytelser

- Alle informantene svarer, når de blir spurt om det hender at de blir nødt til å sette foten ned i forhold til enkelte ting, at – Ja, det hender. Alle tre informantene er også snare til å fortelle at dette hører til sjeldenhetene, fordi man først og fremst har inngått et samarbeid og at man må respektere hverandre. Dette tolker jeg som at idealet for hver av informantene er at så mange beslutninger som mulig gjøres i konsensus, men dersom det kreves er alle villige til å sette foten ned, altså villig til å ta den endelige beslutning.

8.3 Oppfatning, tolkning og evaluering av beslutningsgrunnlaget

Er beslutningstakerne også bevisste og opptatte av trender, målgruppe, marked, kundetilfredshet og andre eksterne faktorer man kunne tenke seg at produsenter styrer valgene sine etter?

8.3.1 Sound

- Informant 1 og 2 sier at de begge er bevisste på dagens trender i forholdet til sound. Informant 1 sier han ikke er helt bevisst på at "nå skal man lage sånne 80 – tallsgreier", men like fullt så erkjenner han at han har en slik tilgang. Informant 2 sier at det er naturlig at man blir påvirket av dagens trender, men at han ikke tar bevisste konkrete valg i forhold til det. Informant 3 derimot sier at det er en knivsegg å balanserer på, fordi han ikke ønsker at artistene hans skal "hive seg på trender", men at det ikke er særlig smart kommersielt sett å

ikke gjøre det. I forhold til at informantene har et på mange måter felles grunnlag å fatte beslutninger på, virker det som de oppfatter og tolker dette grunnlaget litt forskjellig.

- Både informant 2 og 3 er opptatt av kundetilfredshet, men tar lite beslutninger i forhold til dette, i forhold til hvordan sluttproduktet skal låte. Det handler mer om at man håper at kunden skal få like gode opplevelser som seg selv. Man spiller altså ikke bevisst på kundens behov.

8.3.2 Identitet, idealer og innflytelser

- Informant 1 sier han har hørt om at han har et slags fingeravtrykk på produksjonene han gjør. Informant 2 ønsker gjerne at det skal være sånn at folk kjenner igjen musikken hans. Han sier at " Fordi atte jeg synes jo det ville vært ålreit hvis noen sa at ... Det høres ut som din sound liksom... Synes jo det er en positiv ting..". Informant 3 er veldig tydelig på at produksjonene han er involvert i ikke har et spesielt fingeravtrykk, og at han heller ikke er ute ette dette. Samtidig kan det virke som et paradoks at informant 3 svært ofte velger en spesiell person til å være involvert i produksjonen, av og til som tekniker, av og til som mikser og av og til som produsent. Noe som gjør at svært mange av produksjonene har, om ikke et eget fingeravtrykk, så har de noen helt tydelige fellesnevner. Alle tre virker å ha en høy bevissthetsgrad rundt dette temaet, og er opptatte av det. Det kan likevel virke som at beslutninger ikke nødvendigvis styres av dette hos noen av informantene.

- Informant 2 sier at i forhold til om man tenker på målgruppe når man produserer, så har man tanker om for eksempel å få "lista" (A-lista) en låt på radio. For eksempel på P3. "for det har man jo.." sier han. Man kan si at han er reflektert i forhold til målgruppen han lager musikk for, og han er klar over hvilket format som kreves for å få låtene sine spilt på de radiokanalene som er relevante. Informant 3 trekker det mye lenger, og sier at ".. til det som er virkeligheten nå... så er det litt sånn... Hvem er målgruppa her..? Hvor går de på konsert? Hvor strømmer de musikken sin.. Kjøper de fysiske formater? Hører de på radio? ..Liksom... man må tenke mye breiere nå... enn det en måtte gjøre bare for fem år siden". Han er altså svært påvirket av tanken om å skulle nå ut til en målgruppe, og dette er helt klart en del av beslutningsgrunnlaget hans.

8.4 Korrelasjon hos informantene

Det kan være interessant å se på hvor svarene til informantene samsvarer, som igjen kan gi noen indikasjoner i forhold til i hvilke stadier i produksjonsprosessen de viktigste beslutningene i forhold til platens sound tas. På samme måte som over har jeg sett på hvilke områder hvor informantene er samstemte i forhold til hva som er beslutningsgrunnlaget man velger utfra, hvem som er forventet å ta beslutninger og til sist hvordan tilgangen er til beslutningene. Altså hvordan informantene oppfatter og tolker beslutningsgrunnlaget.

Som et eksempel kan vi se på trommemikking. Dersom man kan se at informantene svarer nogenlunde likt i forhold til viktigheten av å bruke tid på å mikke trommesett (datagrunnlag), og man er enige om at det først og fremst er lydteknikeren som tar disse beslutningene (Beslutningstaker) og det også er enighet om at dette, samt at lydteknikeren er influert av egne erfaringer og eksterne faktorer som tanke på målgruppe, tilfredsstillelse av kundens behov og så videre og at dette vil påvirke platens sound (Persepsjon) - vil jeg si at der finnes korrelasjon hos informantene.

8.4.1 Punkter hvor der er korrelasjon

Jeg fant korrelasjon på følgende punkter hos informantene:

1. Beslutninger i forhold til produsent
2. Beslutninger i forhold til låtvalg
3. Beslutningsgrunnlag som omhandlet samarbeid
4. Beslutningsgrunnlag som omhandlet åndsverk
5. Beslutningsgrunnlag som omhandlet kunstnerisk integritet
6. Sterke påvirkninger fra artister, album, konserter og så videre
7. Sterke musikalske opplevelser fra 5 – års alder opp til ungdomsskolen
8. Handlingsmønster i forhold til kreativt arbeid
9. Handlingsmønster i forhold til å gjøre lyttetester

8.4.2 Sound

I forhold til sound er informantene når de snakker om det, opptatt av at i en kreativ prosess så tar man ofte beslutninger basert på intuisjon og magefølelse. Derimot så viser de i handling at de gjør lyttetester, har testgrupper, gjør masse research i forhold til hvilken type utstyr som skal brukes, hvor mikrofoner skal settes opp i studio, hvilke mennesker de velger å samarbeide med og liknende. Når informantene blir bedt om å si noe om i hvilke deler av produksjonsprosessen de viktige beslutningene tas, så er man svært utydelige på dette. Likevel når man analyserer svarene grundigere, viser det seg at svært mange av beslutningene tas i fasen rett før man går i gang med innspilling av materialet. Dette er ikke så overraskende i forhold til lydteknikeren, men litt mer overraskende i forhold til produsent og svært overraskende i forhold til platedirektør hvor undertegnede hadde forventet at svaret ville være at de viktigste beslutningene ville tas i slutføringsdelen av produksjonen.

Det overraskende i forhold til prosessene som omhandler valg av samarbeidspartnere og låtvalg er at det i disse prosessene ikke ser ut til å være en tydelig lederskikkelse, som for eksempel en produsent, som driver fram disse beslutningene. Til og med produsenten ønsker at dette skal være en prosess hvor alle skal være enige. Samtidig når man også sier at man har behov for å sette ned foten noen ganger, og at dette er de viktigste beslutningene i hele produksjonsprosessen, så vitner vel dette mer om at det finnes en styring i dette og at det er viktig at alle har en følelse av at de har bidratt til beslutningen.

8.4.3 Identitet, idealer og innflytelser

I forhold til hvor mye en produksjon fargelegges av de involverte, mener informantene at de i noen grad påvirker produksjonene i forhold til sine idealer og innflytelser. I forhold til Moëtas innspillinger i The Lodge kan man se at man i noen grad har tatt beslutninger på tvers av egne idealer, for å nærme seg det musikalske materialet og musikerne som er involvert.

9. Diskusjon

I denne undersøkelsen har jeg forsøkt å finne ut noe om hvem som står for de viktigste beslutningene som tas i en plateproduksjon, hvilke beslutninger som faktisk er de viktigste og i hvilke faser av innspillingsprosessen disse beslutningene blir tatt.

Jeg har undersøkt dette ved å observere en plateinnspilling, og å intervju relevante involverte parter i plateinnspillingen. Jeg har forsøkt å finne ut hvilke beslutningsprosesser som påvirker platens sound.

Jeg har også vært sterkt involvert i selve innspillingen av platen og har vært komponist, utøver og manager for det gjeldende bandet som har spilt inn platen. Derfor har jeg også vært involvert i beslutningsprosessene. Jeg har blitt utfordret i forhold til egne estetiske idealer, og utfordret i forhold til samarbeids- og kommunikasjonsevner.

Det å gjøre denne undersøkelsen har ikke bare vært lærerik i forhold til en innspillingsprosess, men også i forhold til min egen bevissthet rundt kreative prosesser, estetiske idealer, sammensetning av team, prosjektledelse og evne til strategisk tenkning. Jeg har funnet at min forståelse for mange av prosessene før jeg startet undersøkelsen var sparsomme, også på områder hvor jeg var overbevist om at jeg hadde kompetanse.

9.1 Vurderingskriterier

Jeg har sammenstilt materialet i undersøkelsen i forhold til følgende faser:

Produksjonsfasene:

1. Idé
2. Komposisjon
3. Pre-produksjon
4. Innspilling
5. Miks
6. Mastering
7. Promotering

De mellommenneskelige fasene:

1. Undersøkelse av potensielle samarbeidspartnere
2. Utforskning av samarbeidsklime
3. Avtalefesting
4. Terminering av avtale

Beslutningsfasene:

1. Beslutningsgrunnlaget
 - a. Kan kategoriseres innenfor rasjonell, ikke rasjonell og Høyverdig, ikke høyverdig
 - b. Kan kategoriseres innenfor System 1 (intuisjon) eller System 2 (strategisk)
 - c. Kan kategoriseres innefor Verdigrunnlag, Visjon eller håp-grunnlag eller Strategisk grunnlag
2. Beslutningstakere
 - a. Hvem tar den endelige beslutning
 - b. Tidsrom eller fase når beslutningen tas
3. Oppfatning, tolkning og evaluering (persepsjon): I hvilken grad beslutningstakeren er bevisst på hvilke parametre som påvirker oppfatningen og tolkningen av beslutningsgrunnlaget, evaluerer i forhold til dette og tar en beslutning basert på evalueringen.

9.2 Diskusjon i forhold til resultatene

Svarene jeg får i intervjuene er entydige i at de viktigste beslutninger handler om låtvalg og valg av produsent. Man kan si at de valgene som legger premissene for produksjonen regnes også som de viktigste.

Mine observasjoner understøtter dette, og loggboken understøtter dette.

De fleste kreative valg virker å tas på intuisjon, eller basert på en innlært eller automatisert, erfaringsbasert kunnskap. Disse påvirker platens sound, i forskjellige faser av prosessen. De kreative beslutningene tas gjennom hele prosessen.

Det er også viktig å sette sammen et godt team rundt artisten. Ideelt sett er man tidlig ute og bygger opp et team rundt artisten, og at dette er på plass når innspillingen begynner.

Og til slutt er det viktig å tidlig definere en målgruppe man skal henvende seg til. At svarene i forhold til dette varierte fra at man ikke tenker på det i det hele tatt, til at man tenker på det helt fra man oppdager artisten er logisk i og med at rollene til personene i teamet rundt artisten er svært forskjellige.

Utfra dette kan man sette opp at de viktigste valgene i en produksjonsprosess er i prioritert rekkefølge:

1. Valg av produsent
2. Valg av låter
 - a. Hvilke låter som inngår i Preprod eller demoinnspilling.
 - b. Hvilke låter som skal spilles inn
 - c. Hvilke låter som kommer med på et album
 - d. Hvilke låter som velges ut som singler for å promotere et album

3. Kreative valg i forhold til låtenes sound.
4. Sammensetning av team rundt artisten
5. Målgruppe som artisten skal henvende seg til for promotering og salg av produktet – singler eller album .

Dersom man skulle sette spørsmål med denne konklusjonen så kan det for eksempel være fordi at dersom artisten, manager og plateselskap er svært bevisste på hva sluttproduktet skal bli så blir produsenten mindre betydningsfull. Da har man større behov for en god lydtekniker som kan utføre de beslutningene som allerede er tatt.

Man kan også argumentere for at dersom man har bedre forutsetninger for å balansere mellom intuitive ikke rasjonelle beslutninger og strategiske rasjonelle beslutninger, så egner man seg på mange måter bedre som beslutningstaker. Kanskje man også vil få bedre resultater til og med på tross av at en produsent med et sterkt kreativt og estetisk uttrykk i teorien vil kunne gjøre en bedre produksjon, men også i forhold til den samme teorien stille produksjonen åpen for større feilmargin og risiko for at man tar beslutninger som ikke er høyverdige, og som kanskje er farget av verdisyn, håp og visjoner og strategier som man ikke er bevisste på i prosessen.

Jeg vil forsøke å belyse disse typer valg utfra vurderingskriteriene over.

9.2.1 På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?

1. Valg av produsent: Å velge produsent er noe som gjøres av artisten eller manageren, eller av plateselskapet. Beslutningen tas fortrinnsvis i god tid før artisten går i studio, men kan også komme inn på et senere stadium.

2. Valg av låter. Å velge låter gjøres opptil flere ganger i prosessen, gjerne første siling før man leverer en Preprod til produsenten. Neste siling når produsenten tar et valg

om hvilke låter man skal jobbe med. Og siste silinger går på hvilke låter som skal slippes som singler i forbindelse med promotering av produktet.

3. Kreative valg i forhold til låtenes sound: De fleste kreative valg tas på bakgrunn av magefølelse eller intuisjon. Artistens, lydteknikerens eller produsentens valg avhengig av hvilken fase av produksjonsprosessen man befinner seg i. For eksempel er det naturlig at artisten tar mange kreative beslutninger i komposisjonsfasen, og det er like fullt naturlig at produsenten står for størstedelen av beslutningene i miksen. Beslutningene er altså i hovedsak automatiserte og erfaringsbaserte. Mange vil si innøvde. Beslutningene kan tas svært kjapt.

4. Sammensetning av team rundt artisten. Dette påvirker soundet i liten grad, men er allikevel sentralt i og med at det påvirker alle situasjoner hvor samarbeid er forventet og påkrevd. Smidighet og evne til kompromiss ser ut til å være viktig når man ser etter samarbeidspartnere som kan være med å løfte prosessen.

5: Målgruppe som artisten skal henvende seg til: I forhold til sound er valg av målgruppe en faktor som vil påvirke utøverne, lydtekniker og produsent. I tilfellet med Moëta's innspillinger ser det ut til at dette aldri har overskygget den kreative prosessen.

9.2.2 Er beslutningene som tas i produksjonsprosessen mest strategisk rettet mot trender eller forventninger fra et publikum?

1. Valg av produsent: Når man tar en beslutning i forhold til produsent virker det som at man har høy bevissthet rundt hvilke eksterne påvirkningskilder som spiller inn på beslutningen men at dette er underordnet et godt samarbeidsklima og produsentens evne til å utvikle artistens sound.

2. Valg av låter. Når man velger ut låter har man høy bevissthet rundt hvilke målgrupper man henvender seg til, men er ikke så bevisste i forhold til hvilke trender som er gjeldende i disse målgruppene. I forhold til publikums forventninger til produktet er nok manager og plateselskap mye mer opptatt av dette enn lydtekniker og produsent.

3. Kreative valg i forhold til låtenes sound: Det overraskende er at få av de kreative beslutningene blir tatt med tanke på trender eller forventninger fra publikum.

4: Sammensetning av team rundt artisten. Teamet som skal arbeide med artisten kan absolutt velges ut fra kommersielle hensyn. I så fall vil nok også produksjonsprosessen farges betraktelig av dette. På den annen side kan også teamet velges utfra hensyn til sound og kreative evner. Argumentet fra Jan Kenneth Transeth er at dette hensynet bør komme først, for da blir også kvaliteten på produktet best.

5: Målgruppe som artisten skal henvende seg til: Det er selvfølgelig relevant å tenke på målgruppen når man tenker på publikums forventninger og samfunns- og musikktrender. Det er likevel manager og plateselskaps domene, og særlig i produksjonsfasen virker det ikke som hverken artist, lydtekniker eller produsent har fokus på dette området.

9.2.3 Vil lydteknikeren, produsenten, managementet og plateselskapet arbeide i forhold til egne musikalske idealer og ta beslutninger i forhold til artistens og musikkproduktets egenart, for å få et best mulig produkt?

1. Valg av produsent: Beslutningen om hvilken produsent man skal samarbeide med er som oftest rasjonell, strategisk og veloverveid. Beslutningen er også tatt basert på et omfattende datagrunnlag, i og med at manager eller plateselskap har gjort undersøkelser angående hvilken produsent som har de personlige egenskaper som vil passe til det aktuelle prosjektet, og har også gjort undersøkelser i forhold til om produsentens referanser til sound passer med prosjektet.

2. Valg av låter: Den som tar den endelige beslutningen er produsenten. Men det virker som om det er forventet en svært høy grad av konsensus blant de involverte. Man tar veloverveide valg. Strategisk rettede. Også foran estetiske og kreative idealer. Man forsøker å skape et helhetsbilde. Gode låter kan måtte vike fordi helheten på et album kan anses som viktigere. Omfattende lyttetesting i studio og testgrupper danner datagrunnlaget beslutningene fattes på.

3. Kreative valg i forhold til låtenes sound: De kreative valgene blir i hovedsak tatt i forhold til de involvertes estetiske idealer særlig i forhold til sound. Det virker å være svært viktig for de involverte at man ikke går på akkord med sin egen oppfatning av hva som er sitt åndsverk, men samtidig er ligger det til grunn for hele produksjonsprosessen en forventning om at alle er villige til å kompromisse og sammen komme fram til løsninger.

4: Sammensetning av team rundt artisten: Det ser ut, i alle fall i tilfellene beskrevet i denne undersøkelsen, som at det forventes av hele teamet at man setter inn sin energi og sine krefter på å strebe mot et soundideal og et estetisk og musikalsk ideal. Og å strebe mot artistens overordnede visjon. Så vil de kommersielle kreftene gradvis ta over, når produksjonsprosessen er i ferd med å avsluttes.

5: Målgruppe som artisten skal henvende seg til: I forhold til å rette seg inn mot en målgruppe så er igjen dette en faktor som spiller inn i streben mot de kunstneriske idealer og visjone, men som har en underordnet betydning i produsjonsfasen. Målgruppe er likevel en underliggende faktor og noe manager og plateselskap har med seg i tankene hele veien.

9.3 Kritikk av undersøkelsen

Med innfallsvinkelen jeg har hatt til undersøkelsen er det klart at arbeidet har sine svakheter. Dersom man skal komme til enda mer konklusive resultater må man nødvendigvis ta for seg flere tilsvarende innspillinger og sammenligne dem. Man må også ha et større utvalg av informanter, og man må inkludere et større spekter av informanter.

Dersom jeg hadde hatt ressurser, økonomiske og tidsmessige, ville jeg ha intervjuet artister, vokalinnspillingstekniker, mastringstekniker samt en representant for målgruppen og en representant for promofirmaet vi arbeider tett med.

Jeg ville nok også gjort en forbrukerundersøkelse i forhold til om man treffer målgruppen man henvender seg til, og sammenstilt i forhold til hvilke beslutninger som har påvirket soundet i den retning målgruppen har ønsket eller forventet.

Undersøkelsen har særlig sine svakheter, men kanskje også sine styrker i det at jeg selv er så involvert i prosessen.

Jeg tror det er en styrke at en av informantene har sett prosessen utenfra, og har fungert som en rådgiver under hele produksjonen, helt fra før jeg startet firma og helt til etter master EP'en lå ferdig.

9.4 Oppsummering

Med tanke på spørsmålet jeg stilte meg til å begynne med: *På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?* Så er svaret ikke det jeg hadde forventet, og svaret er heller ikke det samme idag som det var når jeg arbeidet i studio med mine komposisjoner og selve lydmaterialiet. Under arbeidet var jeg overbevist om at beslutningene jeg selv var med å påvirke, og til og med kjempet for til tider, var de viktigste.

En tid etterpå, ser jeg at beslutningen om å velge Morten Martens og Trygve Tambs-Lyche som samarbeidspartnere var de viktigste beslutningene vi tok under hele produksjonen. Det at vi valgte ut de 5 låtene vi gjorde, en beslutning som jeg ikke engasjerte meg i, var nok den nest viktigste beslutningen vi tok.

De kreative beslutningene vi tok underveis var nok ganske mye styrt av de første valgene, og jeg ser i etterkant at mitt engasjement i de kreative valg som Morten Martens og Trygve Tambs-Lyche ikke var uviktige, men mindre essensielle fordi de første valgene, altså valg av lydtekniker og produsent i utgangspunktet har overstyrt mange av disse neste valgene.

Der jeg trodde jeg skulle finne ut at man lar seg påvirke av trender og målgrupper og forventninger så opplevde jeg det motsatte. Når vi var inne i prosessen så var ikke det relevant på samme måte som å heve kvaliteten på hver lille detalj i lydbildet. Å oppnå at soundet ble best, eller heller ærligst mulig.

Og i etterkant kan jeg se tilbake å se at dersom jeg hadde hatt fokus andre steder i prosessen ville faktisk eierforholdet mitt til dene EP'en vært enda sterkere. Selv om jeg på

noen måter er fornøyd med produktet, ser jeg nå at dersom jeg kunne gjort samme prosjektet igjen med de lærdommene jeg har fått nå, ville jeg tatt helt andre beslutninger og handlet på helt andre måter og strebet mot et helt annet soundideal.

10. Oppsummerende betraktninger

Å leve med et slikt prosjekt i to år har vært som å leve parallellt med et levende vesen. Et prosjekt som starter som noe jeg selv har satt igang, men som etter hvert har funnet sitt eget liv, sin egen identitet og sitt eget sound. Jeg hadde et tydelig bilde på hvilket musikalsk produkt som skulle komme ut av innspillingene i The Lodge. Mine komposisjoner var klare til å bli pustet liv i. Men jeg var ikke forberedt på at de skulle leve sitt eget liv. At fargene i musikken, groovet, historiene, uttrykket skulle bli som det ble.

Jeg var også svært lite forberedt på hvilke lærdommer det skulle føre med seg å gjøre en slik undersøkelse. Høsten 2011 trodde jeg at undersøkelsen først og fremst skulle handle om hvordan vi kunne klare å målrette et produkt mot en målgruppe.

Etter hvert som studiet drev framover, ble jeg mer og mer interessert i beslutningsprosessene som skjer i studio. Veldig mye fordi at det var dette jeg fortsatt stod fast med, som jeg ikke kunne lese meg til. Som jeg ikke fikk svar på i forelesningene eller ved å spørre mine kolleger.

Så, når jeg dermed endret problemstillingen i studien, så jeg også for meg hvilke lærdommer jeg skulle ha med meg fra studien.

Jeg trodde jeg skulle komme til å lære noe om hvorfor beslutninger tas og på hvilket grunnlag. Jeg har på mange måter heller lært mye nytt om meg selv som deltaker. Som leder. Som komponist, og som utøver. Jeg har lært mye om prosjektledelse og kommunikasjon. Jeg har også lært mye om hva andre forventer av meg, og hvor mye jeg selv er villig til å kompromisse.

Jeg har vært tvunget til å se meg selv i speilet, og å starte å ta beslutninger for hvilken vei jeg ønsker å gå i musikkbransjen. Om jeg ønsker å fokusere på den utøvende delen av livet mitt, eller den pedagogiske delen, eller lederen, eller om jeg ønsker å gjøre

alvor av dette prosjektet jeg har startet hvor jeg driver et produksjonsfirma, et label og et management.

10.1 Delkonklusjon

For å ta én god beslutning én gang, trenger man ikke være avhengig av mye annet enn tilfeldigheter, hell eller påvirkning fra en ytre omstendighet. For å ta gode beslutninger hver gang, over tid, er man avhengig av helt andre faktorer. Kunnskap, øvelse, evne til å se konsekvenser, evne til å tolke kunnskap og ikke minst er man avhengig av at de man samarbeider med er mottakelige og åpne for endringer og veivalg.

På hvilke stadier i produksjonsprosessen tas de viktigste beslutningene i forhold til platens sound?

- Er beslutningene som tas i produksjonsprosessen mest strategisk rettet mot trender eller forventninger fra et publikum, eller vil lydteknikeren, produsenten, managementet og plateselskapet arbeide i forhold til egne musikalske idealer og ta beslutninger i forhold til artistens og musikkproduktets egenart, for å få et best mulig produkt?

Som nevnt er resultatene entydige i at beslutninger angående sammensetning av produsent-team er de viktigste som tas i løpet av en produksjonsprosess. Beslutningene om produsent-teamet får konsekvenser for alle valg man tar siden i prosessen.

I tillegg har man avdekket at det er essensielt å velge ut riktige låter fra preprod til innspilling, fra innspilling til album. Fra album til promosingler.

Jeg har også funnet at overraskende mange beslutninger i en slik prosess tas på bakgrunn av intuisjon, at dette er naturlig i og med at intuisjon også kan forklares med automatiserte erfaringsbaserte erfaringer. Samtidig er jeg skeptisk til at det er slik, fordi man skulle tro at produksjonsprosessen ville være mer forutsigbar og hadde mindre rom for feil og dermed også mindre risiko for å bli lagt ned. Dermed ser jeg at som produsent bør man ha en sterk bevissthet rundt når det er naturlig å ta raske intuitive valg og når man må være rasjonell og strategisk.

Jeg har i tillegg funnet at involverte i slike prosjekter i utgangspunktet er smidige, samarbeidsvillige og løsningsorienterte. Det vil si, helt til man kommer i situasjoner der man føler at beslutninger kan gå utover kunstnerisk integritet eller åndsverk. Da er man villig til å kjempe for sine overbevisninger, og man er villig til å sette foten ned.

Resultatene sier noe om hvordan man som produsent eller som manager kan navigere, finne løsninger og være involvert i beslutningstakingen samtidig som man kan la kunstneren være kreativ og ekspressiv. Man kan lettere identifisere på hvilket grunnlag en avgjørelse er blitt tatt. Man kan forstå på en annen måte de beslutninger som blir tatt, fordi man vet mer om hva de involverte baserer argumentene sine på. Man kan for eksempel godt kjenne igjen de idealistiske perspektivene. Kjenne igjen entusiasmen og begeistringen over en musikalsk opplevelse. Trangen til å dele opplevelsen, nesten som en religiøs åpenbaring. Man kan lettere kjenne igjen vegringen for å gjøre analyser og tester, fordi man tvinger seg selv inn i kreative modi, for å få best mulig kvalitet på produktet sitt.

Skulle jeg få sjansen til å gjøre en slik studie på nytt, ville jeg foreslått å i tillegg gjøre en forbrukerundersøkelse, for å se hvordan mekanismene i studio projiseres til brukergruppene. Jeg ville intervjuet flere infomanter, men jeg ville kortet ned intervjuene betraktelig og jeg ville spisset spørsmålene.

Jeg tror at funnene i denne undersøkelsen kan få betydning for andre som ønsker å forstå beslutningsprosesser i kreative miljøer. Og jeg ønsker å gå betydelig lenger inn i problematikken i fremtiden.

11. Litteraturliste

- Allen, P. (2011). *Artist management for the music business*, Amsterdam ; Boston: Focal Press.
- Asbjørn Johannesen, P. A. T., Line Christoffersen. (2010). *Introduksjon til Samfunnsvitenskapelig metode*: Abstrakt Forlag.
- Askerøy E. (2005) Masteroppgave: "Man/Machine - Mot en åpning av soundbegrepet", Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo
- Beach, L. R. (1998). *Image theory : theoretical and empirical foundations*, Mahwah, N.J.: Erlbaum.
- Beach, L. R., and Connolly, T. (2005). *The psychology of decision making : people in organizations*, Thousand Oaks: Sage Publications.
- Bell, D. E., Raiffa, H., and Tversky, A. (1988). *Decision making : descriptive, normative, and prescriptive interactions*, Cambridge ; New York: Cambridge University Press.
- Brolinson, P. E., and Larsen, H. (1981). *Rock-- : aspekter på industri, elektronikk & sound*, Solna: Esselte studium.
- Dybo, T. (1995). *Jan Garbarakes musikk i en kulturell endringsprosess* Musikkvitenskapelig institutt, Universitetet i Trondheim.
- Dybo, T (2002): "En drøfting av analytiske perspektiver i tilknytning til soundbegrepet", i: Jonnson, Leif (red): *Musikkvitenskapelig årbok 2002*, NTNU, Trondheim
- Gilovich, T., Griffin, D. W., and Kahneman, D. (2002). *Heuristics and biases : the psychology of intuitive judgement*, Cambridge, U.K. ; New York: Cambridge University Press.
- Hepworth-Sawyer, R., and Golding, C. (2011). *What is music production? : a producer's guide : the role, the people, the process*, Burlington, MA: Focal Press.
- Huber, D. M., and Runstein, R. E. (2010). *Modern recording techniques*, Amsterdam ; Boston: Focal Press/Elsevier.
- Iacocca, L. A., and Novak, W. (1986). "Iacocca an autobiography". City: Bantam Audio Publishing,: New York, NY.
- IFPI's 2013 rapport (IFPI - International Federation of the Phonographic Industry)
- Kahneman, D. (2003) A perspective on judgment and choice. Mapping bounded rationality. *American psychologist*, 58, 697-720

- Keeney, R. L. (1992). *Value-focused thinking : a path to creative decisionmaking*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- Kirkebøen, G (2007) Concept Rapport nr. 17 Kap. 9 “Beslutninger på svakt informasjonsgrunnlag – Tilnærminger og utfordringer i prosjektets tidlige fase” NTNU
- Koutsoukis, N.-S., and Mitra, G. (2003). *Decision modelling and information systems : the information value chain*, Boston: Kluwer Academic Publishers.
- LeGault, M. R. (2006). *Think! : why crucial decisions can't be made in the blink of an eye*, New York: Threshold Editions.
- Lunde K. (2012) Masteroppgave: Musikkprodusentens betydning for soundet” , Institutt for Musikkvitenskap Universitetet i Oslo
- Simoni, M. H. (2006). *Analytical methods of electroacoustic music*, New York: Routledge.
- Stavrou, M. P. (2008). *Mixing with your mind: Closely guarded secrets of sound balance engineering*.
- Zak, A. (2001). *The poetics of rock : cutting tracks, making records*, Berkeley: University of California Press.

12. Vedlegg

Vedlegg 1: Intervjuguide

Vedlegg 2: Transkripsjon 1 Informant Morten Martens

Vedlegg 3: Transkripsjon 2 Informant Trygve Tambs-Lyche

Vedlegg 4: Transkripsjon 3 Informant Jan Kenneth Transeth

Vedlegg 5: CD – Moëta: Lead me to anywhere

1. Lead me to anywhere
2. No Rain
3. Wishing for love
4. Emotional cutter
5. Different stories

Vedlegg 6: Datamatrise/ koding

Vedlegg 7: Loggbok “Moëta i The Lodge”

Intervjuguide

Tematikk

	Spørsmålstyp	Hovedkategori 1 Spørsmål	Underkategori 1 Spørsmål	Kode	Loggbok		
	intro	Hovedspørsmål	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Monica og Arnstein etablerer sammen et firma som driver med musikkproduksjon. Inn i firmaet tar man alle sideprosjektene til Monica og Arnstein og samler alle inntektene, som igjen danner grunnlaget for å gjøre en egenproduksjon.	
	introduksjons	1. Hva er karakteristisk for din sound?	Delspørsmål			Her er Trygve allerede inne som produsent. Komposisjonene er ferdige, og vi er et slags demokrati ifht. arrangering av låtene. Jeg har fortsatt siste ord ifht. til komposisjonene, men Trygve styrer mer og mer av oppbygning, arrangement, lydbilde planlegging av effekter, trommeloper osv. Monica jobber med å finpusse på tekst og melodilinjer, og får stå relativt fritt i sine valg.	
1. informar		Nei.. altså... det er jo litt retro da...		Retro			
2. informar		... og veldig mye av den musikken jeg jobber på er veldig sånn beatbasert musikk da... hvor på en måte det rytmiske er ekstremt viktig...		Beatbasert			
3. informar							
	introduksjons	2. I hvilken grad er du opptatt av trender i musikkverdenen?					

1. informar		Men man følger jo med på trender og sånn da.	. Men det er kanskje ikke bevisst da.. At nå skal man lage noen 80-tallsgreier, men man er litt der ...nå liksom...	Bevisst				
2. informar		Ja.. jeg har jo et bevisst forhold til det... jeg har jo det.. Akkurat hvordan jeg blir påvirket av det.. det er jeg ikke så bevisst på...	.. og dermed så er det jo naturlig at siden jeg er opptatt av hva som skjer på en måte i dagens ... dagens musikk da.... at det er med og påvirker det liksom... men det er ikke et bevisst valg eller noe konkret .. som gjør det på en måte ... når jeg jobber...	Bevisst, ikke bevisst				
3. informar						<p>Mest Morten som tar valg ifht. mikking og preamper. Erik tar valg ifht. basslyd. Jeg tar en del valg ifht. hvor mange temaer jeg vil spille inn. Hvilke synther jeg vil bruke. Hvilke temaer jeg vil at Morten skal legge inn egne softsynther på osv. Morten har allerede mikket opp trommesettet på sedvanlig The Lodge-vis. Se video. Basstromma er f.eks. mikket opp på en litt spesiell måte. Bruker en focusrite ISA 428 på det meste av innspilling. Passer meg bra, i og med at det er samme preamper jeg bruker for det meste i mitt studio på trommeinnspillinger. Gjør at jeg kjenner igjen lydbildet fort. I og med at vi har vært teknikere i samme studio jobber Morten på utstyr jeg har i mitt studio også, og vi har mange av de samme referansene.</p>		

	introduksjons	3. Hvilke lydmessige parametre legges det vekt på i innspillings- og mikseprosess?	<p>a. Tekstur (Instrumentering, form osv. ...)?</p> <p>b. Sound, timing og groove?</p> <p>c. Frasering og klangoppbygning?</p> <p>d. Intonasjon (pitch)?</p> <p>e. Klangfarge (kan også forklares som over med "timbre")?</p> <p>f. Dynamikk (amplitude, kan forklares som forskjell på sterkt eller svakt lydtrykk, men har ofte sammenheng med for eksempel notasjon eller arrangementer og beskriver vel så ofte intensitet og energioppbygning.) ?</p> <p>g. Tidsaspekt (kan forklares med "timing eller stroll")?</p>	kodeord for svar/tematikk				
1. informar		Ja, jeg legger veldig mye vekt på rytmeseksjonen da... Det er liksom beats da.. Og selvfølgelig eh.. alt av melodi selvfølgelig..	altså dynamikk... da går det jo selvfølgelig på... Ja det er jo selvfølgelig å bygge opp ei låt da... Altså å bygge den fra start til slutt...	Rytmeseksjon, beats, melodi, dynamikk	Groove, kompresjon, klang, effekter, crispt, bredt, peaks, instrumentering, basstromme, bass,			
2. informar		komp er jo veldig viktig for meg på en måte... eller jeg synes i alle fall det er veldig ålreit å starte med å jobbe med komp da..	Også i og med at jeg jobber med en vokalist som har en veldig fin meloditeft så er det jo sånn at jeg kan slappe litt av på det... sant? vi fordeler jo på en måte de oppgavene veldig sånn tydelig mellom oss da... Og da er på en måte mitt.... da har det bare blitt sånn at mitt ansvarsområde ligger i det å forme et komp da... egentlig...	komp, melodi,				
3. informar								

	Overgangsspørsmål	Jeg har hatt noen opplevelser opp gjennom i forhold til at jeg har hørt en ny plate, og har med en gang hatt fornemmelsen av at dette er den og den produsenten, eller dene og den musikeren. Tror du din identitet/ fingeravtrykk er så sterkt at man ved de første lyttingene på deres produkt kan høre det?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Arnstein på By:Larm, besøk hos Tono, Gramo og Phonofile		
1. informan		Ja... Jeg har jo hørt det... Men jeg vet ikke helt selv hva jeg ... Jeg vet ikke helt hva man hører for så vidt.. Men... det er noen som har sagt det altså...		Ja, fingeravtrykk, identitet				
2. informan		... Jeg tenker mer at hvis det er en konsekvens.. så er det en bra ting...	. Fordi atte jeg synes jo det ville vært ålreit hvis noen sa at ... Det høres ut som din sound liksom... Synes jo det er en positiv ting..	konsekvens, sound, positivt				
3. informan						Arnstein på By:Larm, besøk hos Tono, Gramo og Phonofile		
	Nøkkelsspørsmål	Har du hatt en bevissthet rundt målgruppen for produksjonene du er med på? F.eks. Lager du musikk for P3 - lyttere, og er du bevisst på dette?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Diskusjon ang. kvalitet på vokalspor. Monica og jeg diskuterer mye. Jeg diskuterer flere ganger med Morten og Trygve i denne perioden om vokalene må gjøres på nytt. Morten og Trygve mener ikke det. Jeg mener de må tas på nytt. Rådførte meg med Janki i Karmakosmetix i forhold til lydbilde. Han er også enig i at lydbildet fungerer, men at vokalene ikke er sterke nok.		
1. informan					Unge jenter, 16 - 25, som bruker sosiale medier, P3, MP3, Energy,			

2. informar		altså det er ikke noen hemmelighet at på den første plata vår så.. eller den ene plata (ler..) vår som vi har gitt ut.. så var det en låt som vi holdt på å få spillelista da ... på P3... og som vi hadde lyst til å få spillelista... Fordi det har man jo...	Og det er ikke synonymt med at man nødvendigvis lager musikk som skal skreddersyes til det formålet..	P3, spilleliste, ikke skreddersy				
3. informar						Arnstein ikke tilstede første dag av mix.		
	Nøkkelspørsmål	I hvilke stadier i produksjonen tas de viktigste beslutningene synes du?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Arnstein tilstede 1 time. Diskusjon i forhold til om mixen i versene er sterke nok i forhold til refrengene.		
1. informar		... Jeg prøver jo bare å få gjennomslag for alt det som kommer... (smiler) Ja... man ... hvis du synes noe er veldig kult altså du har jobbet fram noe som er veldig kult så.... er det jo liksom... man er jo litt sta liksom.	Ja det er en veldig viktig beslutning å velge riktige låter.... da sånn sett... hvis det er et album og du får 20 låter... og så så det er en viktig beslutning... sånn sett da...	Gjennomslag, kult, sta, låtvalg	låtvalg, miks, instrumentering,	Morten og Trygve virker ekstremt synkroniserte i jobbingen. Ofte trenger f.eks. ikke Trygve å bruke ord, men bare kremte eller nikke på hodet, så vet Morten hva han mener, og fikser det eller endrer MIDI - programmeringen eller en klang eller kompresjon med en gang. Valgene de tar har veldig mye med groove å gjøre. Hvor de forskjellige elementene treffer. (I hvilken del av takten f.eks.) Hvor motiver og tematikk passer inn..		
2. informar		... det er vel ikke noen beslutninger som er mer viktige... eller...(ler) nei ... Alle beslutninger... eller ikke ... Alle beslutninger er ikke like viktige da...		enkelte beslutninger viktigere				
3. informar								

	intro	<p>1. Kan du si litt om dine lydmessige idealer?</p>	<p>a. Artister/Lydteknikere? b. Spesielle album? c. Konserterfaringer? d. Estetiske idealer? F. eks. arkitektur, maleri, skulptur? e. I og med at du selv er musiker; har noen album vært sterkere innflytelser for deg, enn andre? Hvilke album i så fall?</p>	kodeord for svar/tematikk		<p>Arnstein tilstede halve dagen. Diskusjon ang. bortfall av akkorder. (om man griper inn i selve komposisjonen ved å ta bort akkorder til fordel for en logisk groove og basslinje). Trygve virker veldig opptatt av å sette inn nye lyder, men er utrolig flink til å forkaste ideer med en gang det er i ferd med å rote til lydbildet. Trygve sine standardfraser er «Jeg ser for meg «.....», og «Nei, kanskje det ikke er dette jeg er ute etter» og «Kanskje dette søpler det til». Den siste kommentaren er ment å tolkes som «Dette forkaster vi». Morten sier veldig lite, men skrur, tester, klipper, limer, spiller av, justerer, lytter uten stopp. Han svarer ofte Trygve med Ja eller Nei, men er ofte allerede igang med å endre ting som Trygve uttrykker med ord.</p>		
1. informar		<p>Da startet det jo egentlig med... Har jo ikke noen navn da... men det startet jo egentlig med ... å lage veldig sånn type... (tenker) organiske progga beats liksom... Med alt det som skjedde med Neo Soul og det som skjedde...Alt det ... det var jo liksom... Ja.. Kicka veldig på det da.. Såne Hip hop ting jeg gjør nå er jo .. absolutt ikke organiske. Men det er.. Man blir jo liksom... Ja man blir på en måte.. får nye inspirasjonskilder. Men sånn inni popverdenen er det jo... Mark Ronson er det jo... Han gjør sykt mye bra ting.</p>	<p>Ja.. jeg er veldig opptatt av ... det er gøy med interiør og designing</p>	<p>organisk, progga, beats, neo soul, hip hop, Mark Ronson, popverden, interiør, design</p>				

	2. informar	For jeg er veldig fascinert av den balansen mellom ting som er utfordrende ... og.... utilgjengelig eller rart da... men utfordrende og.... ja som det er friksjon i da.. ikke sant... balansen mellom det.. og det som er ... hva skal jeg si.... catchy eller iørefallende ... liksom... og... fint... eller... ja... du skjønner ... kontrasten liksom... og... den derre balansen der da.... ikke sant... den er jeg opptatt av da...	for jeg ser mye på film... og jeg.. og synes det er veldig gøy, og er opptatt av det... Og har alltid vært opptatt av filmmusikk og musikk til bilder... og sånne ting og er fascinert av det.. og på den måten er det jo det.. og jeg blir inspirert av å se bilder for eksempel og å høre lyd og musikk til det... eh.. men jeg synes også det er ålreit med andre kunstformer og liksom... både billedkunst og .. eller performance eller... ja... kan jo være teater også synes jeg.. har jobbet litt med teatermusikk også...	Utfordrende, utilgjengelig, rart, friksjon, balanse, catchy, iørefallende, kontrast, filmmusikk, billedkunst, performance, teatermusikk				
	3. informar							
	intro	2. Er du en person som bruker mye tid på å søke etter et lydbilde, eller synes du ofte artistene som kommer til deg har funnet et lydbilde som du forsøker å gjengi?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				
	1. informar	Nei, jeg bruker mye tid på å finne et lydbilde ja. Eller jeg bruker ikke så lang tid fra... når jeg i ... mix... eller .. det er jo litt hvordan jeg har lagt det opp da... når de spiller inn da.. Så jeg bruker kanskje ikke så lang tid når de har spilt inn. Det går jo mer på mikkoppsett og sånn da..	Ja, man forsker jo på det der til evig tid tror jeg... men ... men jeg har liksom kicka på et oppsett nå da som .., men det går jo mer på ... det er jo mer når jeg gjør ting som skal låte brunt og...	Bruker mye tid, mikkoppsett, forsker, kicka på	Leter mye, forsker, forkaster, rot,			

	2. informar		<p>hmm... ja... Det er ikke så mange artister kommer til meg da... (smiler..)..... / Det er like mye soundet som trigger låtene.. ofte... så ... men det er veldig sjeldent et bilde jeg har på forhånd om hvordan ting skal låte...</p>	<p>om jeg forsker meg fram: ja. Men etter et bestemt lydbilde.. Da legger jeg i det at det er forhåndsbestemt ikke sant... Og .. det er nei... For det atte.. jeg har ikke en idé om det lydbildet på forhånd.. Altså jeg tenker ikke... jeg hører ikke for meg et lydbilde i hodet mitt, eller... og tenker sånn at nå skal jeg lete til jeg finner det.. skjønner du? Så det er på en måte noe som blir til på veien da... mens man går... hmm ... ehh... ja...</p>	<p>Sound, lydbilde, ikke forhåndsbestemt, forsker,</p>		<p>Arnstein tilstede ca. 5 timer. Janki fra Karmakosmetix Records tilstede ca. 1 time. Tilbakemeldinger fra Janki på produksjonen i forhold: En stor, omfattende og detaljert råproduksjon. Synes fortsatt ikke vokalen er der helt, men den kommer seg. Produktet begynner å bli så bra at man kan begynne å se for seg å engasjere et promofirma for å «pushe» ei av låtene som en singel. Forslag om å legge en eller to låter ut på «Urørt» for å sjekke om dette er noe folk vil ha. Også forslag om å lage en referansegruppe. Monica tilstede ca 1 time. Tilbakemelding fra Monica: Veldig anderledes enn hun hadde forventet, men hun er fornøyd. En god del valg idag som har med lengde på låtene å gjøre. «Vi kutter 4 takter her». Veldig umiddelbart. Sjelden en vurdering i forhold til om de taktene har en hensikt eller funksjon. Det kattes til fordel for helheten. Ingen låter er mer enn 3 og et halvt minutt. Merker at jeg har en tendens til å henge meg opp i noen detaljer. Men heldigvis er særlig Trygve flink til å stå på sitt, og overbeviser meg ofte. Av og til må jeg bare si fra - og da finnes det en løsning.</p>		
	3. informar								
	intro	3. Hva er viktig i forholdet mellom lydtekniker, produsent	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk					

1. informan		Ja. Det er jo mest produsent egentlig jeg er selv... så som regel så blir det jo at vi jobber sammen sånn.. artist og meg da... og da blir det jo at vi jobber fram noe sammen da...		samarbeid	synkronisert, meninger, positivitet, løsning, dialog, kreativitet		
2. informan		Jeg tror nok det er veldig individuelt. Egentlig altså.. Det er nok forskjellig fra produsent til produsent...		individuelt			
3. informan							
	intro	Hva er viktig i forholdet mellom produsent-teamet og artisten?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk			
1. informan		Ja... nei hva er det som styrer det? ... Jeg prøver jo bare å få gjennomslag for alt det som kommer... (smiler)		Få gjennomslag	Kommunikasjon, dialog, bli hørt		
2. informan							
3. informan							
	Overgangsspi - Bare stilt til informant 1	Hvor mye forsker du på mikkplassering, valg av preamper, signalkjede osv. Før du bestemmer deg for hvordan du vil sluttresultatet skal låte?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk			

	1. informar	<p>En preamp som er til gitar, og en som er litt mer allround... og .. noe som er bare rene.. helt cleane preamper... Så når jeg først har funnet ut at denne preampen fungerer fint til vokal, liksom, så bruker jeg bare den... og så ... lar det stå det til... Men jeg bruker veldig mye tid på Gearslutz (.com red.) liksom...</p>	<p>Nei.. Jeg har for eksempel lånt noen sånne SSL greier (Solid State Logic produkter red.) og det var bare ikke helt greia liksom.. Det var bare å få det vekk.. Så det er vel det at ... det man går for er vel litt sånn brune ting da.. Jeg liker det ikke når det er masse topper og luft og ... (blir litt stille...) litt brunt..</p>	<p>preamp, allround, clean, når først noe fungerer, Gearslutz.com, ikke SSL, brune ting, ikke topper, ikke luft</p>	<p>forsket mye, landet, utstyr, ferdig, forberedt</p>	<p>Trygve: «Bass kan være mer distinkt. Oppbygningen kan gjøres mer tydelig».</p>		
--	-------------	---	---	---	---	---	--	--

2. informar

Jeg merker at når Morten setter trommesettet i solo, er basstromma crispere og mer definert enn jeg er vant med fra mange andre studioer og produksjoner. (Har nok med mikkplasseringa pluss at Morten må være glad i å ta fram området mellom 170 og 250 hz i tromma. Noe jeg forsåvidt også er glad i, i mitt studio, men som jeg ofte får litt kritikk for i mine mikser. (Kanskje jeg skal være flinkere til å stå på mitt når jeg gjør mikser for andre...?). Han er heller ikke redd for å mikse med veldig mye romling og bassfrekvenser i rommet. Jeg har alltid vært litt skeptisk til dette, men det går jo bra for Morten... Han skrur bassen til mot slutten likevel. Og dette har jo bare med fase og å trekke de forstyrrende områdene likevel. Jeg er litt overrasket over hvor enormt mye tid som går med til å lete etter lyder når Trygve og Morten arbeider. De blir liksom aldri lei, og er på en evig oppdagelsesreise etter lyder som vil kunne fungere i produksjonen. Trygve: «Jeg liker veldig godt den synthen der.... Jeg har lyst til å fylle hele det området med den lyden... men jeg er litt usikker på.... jo....». Han bruker mye kroppsspråk for å vise hva han mener. «Jo... kan være noe mer der.... eller kanskje bare litt feitere...». «Jeg liker liksom den oppgangen også, men om man skulle tatt seg tid til å bygge..?» (Imens Trygve har brukt kroppsspråk, tenkt, snakket og vist hva han mener - har Morten endret og gjort tilpasningene slik at Trygve sier.... «Ja... hmmm... Ja...»). «Og vi trenger «Gæng gææng gæng her...». (Og Morten er allerede igang med å legge inn gæng gææng gæng.

3. informan								
	Nøkkel spørsmål	Har du noen eksempler på når du mener du har tatt en viktig beslutning som totalt har endret et lydbilde?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				
1. informan		Ja, ikke helt men... Men jeg har tatt noen grep kanskje, så har det blitt en helt ny låt da...	Nei... skifte korder.. skifte .. ja sånn at melodien får en helt annen... ja at det høres bare helt anderledes ut... Samme melodien eller forskjellige melodier...	tatt grep, blitt helt ny låt, skifte korder, melodi høres anderledes ut,				
2. informan		Njaii... ikke så veldig, men eh... kanskje en veldig stor avgjørelse eller hva jeg skal si... det er jo... i forhold til Thelma og Clyde med det første albumet vårt som vi fikk mikset hos Erik og Jan... Jan Bang og Erik Honoré...	... sikkert det at man bare tar det man har laget og så gir rett fra seg til noen som man vet har en kreativ og kunstnerisk... og gir dem en kunstnerisk frihet med det da... ikke sant...? og bare si "væsegod" liksom... Og det var veldig spesielt.. og det valget om å gjøre det... hadde jo mye å si for hvordan sluttresultatet ble.. veldig mye å si... ikke sant... ?	Thelma & Clyde, Erik Honoré og Jan Bang, kunstnerisk frihet, sluttresultat				
3. informan								
	Overgangsspørsmål - Bare stilt til informant 1 og 2	Tok man en viktig beslutning som forandret veien videre under produksjonen av Moëta´s album?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				

1. informar		<p>M: Ja.. A: Nei det ble et kompromiss til slutt... For der tok dere jo vekk... dere beholdt liksom bare grunnakkorden gjennom et helt vers... Og til slutt sa jeg at ... "ja det er ok.. men den må løse seg opp i den siste akkorden for at vi skal komme videre..." Men hvordan opplevde du det at du måtte kompromittere i forhold til det da...?</p> <p>M: Nei.. jeg synes ikke det er noe problem..</p>	<p>Ja.. forhåpentligvis er man bare enig om at det var kanskje fetere... det er jo det beste... Og hvis ikke så er det kanskje lurt å bare la det gå litt tid.. og så bare sitte å lytte til det, og så kanskje artisten synes det var en bra ting å gjøre.. og kanskje ikke..</p>	<p>Ja, kompromiss, ikke problem, tid, lytte,</p>	<p>korder, utelating, bass, overdøve, kamuflere, ideer, tar overhånd,</p>		
2. informar		<p>A: for et av de viktige valgene som ble tatt.... var jo utvalg av låter.... ikke sant... vi bestemte oss jo for å gjøre fem låter ... og hvilke låter man valgte og hvorfor.. T: Nei... nettopp... Men .. følte du deg overkjørt i den prosessen der eller?</p>	<p>Ja... det var mye basert på det... Det var mer basert på låtene i seg selv... sine kvaliteter og potensiale enn liksom noen helhetstanke da... det var det... Og det var jo litt sånn elimineringsprosess også... i forhold til de låtene vi jobbet med...</p>	<p>Låtvalg, kvalitet, potensiale, helhetstanke, elimineringsprosess</p>			
3. informar							
	Nøkkel spørsmål	I hvilken grad ønsker du å tilfredsstille kundens ønsker?	<p>a. The Lodge´s sitt lydbilde kommer alltid først</p> <p>b. Kunden har alltid rett?</p> <p>c. Det blir en slags forhandling?</p> <p>d. Produsenten tar de avgjørelsene?</p>	kodeord for svar/tematikk			
1. informar					<p>Mye, treffe, målrette, forhandling, produsent</p>		

	2. informar	Ja.. det er et godt spørsmål... og i forhold til det som produsent og en eventuell kunde.. som i vårt tilfelle da... så måtte jeg jo ta litt stilling til det spørsmålet...	A: (ler...) nei... det er jo noe med det... altså... da sier man jo noe om at ... den musikalske integriteten, og produktet og den sitt liv... det skal utvikles til sitt fulle... og så får kunden bestemme om de ønsker det eller ikke... T: jaja... ja... absolutt... men det vil jo hjelpe veldig om man da har laget noe som man selv synes er kult... på en måte... da.. men eh... Det er jo det jeg... det er jo det eneste jeg kan ta hensyn til tenker jeg når jeg lager musikk.... er jo om... hvis jeg ikke liker det selv... så kan jeg jo ikke se for meg at andre skal like det...	kunde, musikalsk integritet, produkt, kult, like det selv,				
	3. informar							
	introduksjons	I produksjonen av Moëta´s EP: Hvordan var det å arbeide med materiale du ikke kjente fra før?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				

	1. informar		<p>M: Nei... det beste er jo å få noen opptak i forkant. A: Du fikk noe i forkant... men det var mer sånn øvelsesinnspillinger ... M: Ja jeg gjorde det... Men nå visste jeg jo at... det er jo egentlig Trygve som har vært hovedprodusenten på dette, og ja... så jeg tenkte ikke egentlig at... ja... han hadde noen ideer liksom, og da jobbet jeg mest utfra det... Det var jo mest han som styrte hvordan det skulle gå da...</p>		Trygve, hovedprodusent, ideer, han styrte	Demoer, preprods, innøvd,			
	2. informar		<p>men jeg følte likevel atte... noen av låtene likevel hadde på en måte... potensiale da... til flere ideer liksom... som ... hvertfall på områder som jeg ikke er så sterk... og det går jo på melodiske og harmoniske ting da... som på en måte ikke er min sterke side... og det kan jo ha vært litt... følte jeg kanskje var litt utfordrende i forhold til atte..</p>	<p>der følte jeg ikke at jeg kunne komme med så mye som jeg kanskje ønsket da... ikke sant... Og på en måte at jeg prøvde å få litt mer ut av dere i forhold til akkurat det... Og... igjen.. kanskje også da... strevde med å få formulert det også litt da... ikke sant.. Kanskje er jeg mer klar over det nå enn jeg var da... på hva som var... som jeg følte... ikke sant...</p>	potensiale, ideer, utfordrende , melodikk, harmonikk, formulere,				
	3. informar								
		Sensitivt spørsmål	I hvilken grad synes du at du / dere påtvinger deres identitet og soundideal i produksjonen?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				

1. informar		<p>A: I forhold til identitet. Hvis du tenker at du og Trygve, at dere har en identitet og et soundideal. Hvordan synes du det var å få bakt inn det i den produksjonen som vi gjorde her?</p> <p>M: Eh.. jo jeg følte at vi gjorde det ganske mye egentlig...</p> <p>A: Låter det brunt?</p> <p>M: Nei... Det låter ikke så veldig brunt... det gjør ikke det...</p> <p>A: Men er du fornøyd da?</p>	<p>M: Ja jeg er det... altså det vil si... Det med brunt altså... det kommer jo veldig an på .. Hvis du nærmer deg innenfor... Altså ... Det er noen steder det ikke passer liksom.. Og da er jo mer... det er liksom ikke det som er hoved... Jeg vil ikke at alt skal låte brunt liksom.. Det er ikke det... Men i noen sammenhenger så er det veldig fett da... Mens i noen andre sammenhenger er det veldig fett å gå all the way pompøs... ja og da er det liksom 1980 som gjelder ... Og da er det... det er jo på en måte litt brunt det og ... ikke brunt som i ... men at det skal låte litt hardt og kaldt og den pakka der liksom...</p>	Soundideal, ikke brunt, fornøyd, pompøst, 1980, hardt og kaldt	Blanding, mitt soundideal, Trygve og Mortens soundideal, fargelegging, pompøst, klart, farger, hardt, tight, bredt, tydelig,			
2. informar		<p>A: eh... Synes du at du og Morten har greid å fargelegge den produksjonen der med deres ideal? Med deres sound-ideal? T: Ja... ja... jeg vil påstå det... ja..</p>	<p>A: Men var det noe du var bevisst på? På et vis... Eller var det noe du...</p> <p>T: Ja... Kanskje litt.. Kanskje litt... ja... Men det gikk jo mer på det at jeg... Jeg på en måte prøver å bare ta med meg det jeg har... det lille jeg har av erfaring fra tidligere arbeid da ikke sant..</p>	Ja, bevisst, erfaring		Trygve inviteres til møte om veien videre, men takker nei, grunnet at han sitter på toget fra kristiansand tilk Oslo. Vi blir enige om at han får en mail på kvelden...		
3. informar						Resten av bandet tar en alvorsprat hvor det kommer opp en del synspunkter på hvordan mixen foreløpig ikke helt svarer til forventningene. Man blir enige om å formulere en mail til Trygve og Morten som peker på de elementene som man synes m, angler.		
	introduksjons	3. Hadde du inntrykk av at det allerede komponerte materialet dikterte mye av deres arbeidsprosess?	Syntes du det var lett eller vanskelig materiale å arbeide med... ?	kodeord for svar/tematikk		Samtidig blir man enige om at Arnstein skal ta dette opp på den ekstra miksedagen		

1. informar		Nei jeg følte vi stod ganske fritt... jeg gjorde det... Jeg hadde ikke satt meg veldig inn i det dere hadde gjort sånn eh... eller jeg hadde jo hørt det liksom... men når Trygve kom med de ideene han tenkte så... så var jeg med på den liksom..	Nei ikke lett... det er jo alltid en utfordring liksom ... å finne noe som... ja.. ja... hva tenker jeg er kult.. . liksom... hvilken retning synes jeg det hadde vært riktig å gjøre det liksom..	Frihet, Trygves ideer, utfordring, retning	Frihet, vanskelig, utfordrende		
2. informar		Nei.. jeg syntes at vi fikk jobbe ganske fritt... eller det var jo på en måte litt av premissene også... og... ja..		Frihet, premiss			
3. informar						Trygve og Morten mikser hele dagen.	
	Nøkkel spørsmål	I hvilken grad forsøkte du å utvikle Moëta's lydbilde?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Arnstein er med den første timen, og har en prat særlig med Trygve om prosessen så langt, og om veien videre, og om hva bandet har snakket om kvelden før.	
1. informar						Ikke den mest hyggelige samtalen vi har hatt. Vi er begge personer med sterke meninger.	
2. informar		Ja... jeg hadde jo noen tanker om det... fra .. på en måte når vi begynte med utvalg av låter... men mer i.. ikke så veldig... altså... jeg var på en måte... jeg hadde en ... veldig sånn... en stor dør åpen da... for at mye kunne farges i mikseprosessen liksom...		Bevisst, låtvalg, åpen, mye kunne farges, mikseprosessen	Utviklet, høy grad,	Men vi blir enige om å gjøre det beste vi kan for å få et så bra produkt som mulig.	

	3. informar						Miksene får jeg i dropboxen samme kveld.		
		Nøkkel spørsmål	Har du noengang gjort undersøkelser/ analyser av noe av det du har produsert?	F.eks. frekvensanalyser, notasjonsanalyser, testgrupper o.l. ? (Dersom ja: hva har du gjort?)	kodeord for svar/tematikk		Noen forandringer er gjort, men absolutt ikke så mye som jeg hadde håpt..		
1. informar			<p>M: Aldri... (ler) Nei... Altså.. lytte .. det gjør jeg jo.. en god del.. altså tar det på forskjellige anlegg og alt mulig...</p> <p>A: Og tester du det mot andre sine produksjoner? eller tester du det mot egne produksjoner? M: Ja det gjør jeg... Jeg tester det mot andre produksjoner.. A: På andre anlegg... M: Ja og andre anlegg... og spiller det for folk... A: Og da har du type testgrupper? M: Ja.. det er jo en slags testgruppe... men det er ikke... A: Ikke organisert? M: Det er kun venner og bekjente egentlig..</p>		Aldri, lytte - en god del, forskjellige anlegg, tester mot andre produksjoner, testgrupper, venner og bekjente	A: gjort mye, frekvensanalyser, notasjon, midi, sammenlignet, produsenter, testgrupper,	Telefonsamtaler angående å gjøre vokalinnspillinger på nytt.		

2. informar		<p>T: Nei (rister på hodet..) A: Aldri gjort noe som det ? T: Nei. A: Er det ikke interessant egentlig? T: Nei. Hva skal du med det? A: Nei, det er jo mange som gjør det... T: Er det det? A: Ja... T: Aldri hørt om det... A: Jeg har lest noen bøker om folk som har gjort det... T: Så kjedelig da.. A: Er det relevant? Er det viktig? T: Markedsundersøkelser om musikken min? A: Ja... både markedsundersøkelser og..og... T: Analyser? A: Analyser.. ja... Si frekvensanalyser da... ok.. disse ... dette lydbildet er veldig mett, så det egner seg for det og det og det.. segmentet... T: Nei... Det kan jeg ikke bruke til noe.. A: Ja.. det gir du "beng" i.. T: Ja.</p>		Aldri, ikke interessant, aldri hørt om, kjedelig, ikke markedsundersøkelser ikke analyser, bryr ikke om,		Gir beskjed om at jeg ikke synes vokalinnspillingene holder mål.		
3. informar						Spør Morten og Trygve om de har noe imot at jeg spør Christer André i Oslo om å gjøre nye vokalinnspillinger?		
	Nøkkel spørsmål	Når tar du valg i forhold til sound basert på målinger, analyser og tester?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Dette er både Trygve og Morten positive til..		
1. informar					A: i studio, ofte,	Arnstein intervjuer Morten om det å være lydtekniker		

2. informar						Hele intervjuet videofilmes.		
3. informar								
	Nøkkel spørsmål	Og når tar du valg i forhold til sound basert på egne refleksjoner eller intuisjon?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Kontakter Christer André i forhold til mulighetene for å få gjort en vokalinnspeiling hos han i løpet av våren.		
1. informar		Nei... det er ... det går liksom sånn spontant... Det er ikke sånn at du setter deg ned å.. prøver å... Ja det er liksom litt spontant.. Og ja.. Det er viktig å kanskje ikke leite altfor lenge heller etter en... Hvis ting ikke funker... er det kanskje bare å ... ja.... Next....		Spontant, ikke leite for mye,	A: i studio, ofte, prosess, tidlig i prosjekter, idéstadiet, skissestadiet	Han er veldig positiv, og vi blir enige om å få det til.		
2. informar		A: Og da er det neste spørsmålet ganske innlysende: Tar du valg i forhold til sound basert på egne refleksjoner eller intuisjon? T: Å jajajaja... (ler)		refleksjon, intuisjon		Han ønsker å få alle låtene tilsendt på sin dropbox.		
3. informar						Han spør hvilken type opptak vi skal gjøre, og hva hans rolle er i dette.		
	Nøkkel spørsmål	Har du noen musikalske erfaringer som har vært "milepæler" eller "korsveier" som har gjort at du per idag er der du er i forhold til lydbilde og ideal?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Jeg forespeiler han at det vi først og fremst skal gjøre er en innspilling med så god signalkjede og så gode mikker som mulig. Og at han ikke blir å regne som produsent på dette. Vi blir enige om en pris på 5000 nok for en dag med tracking.		

1. informar		Ja...men jeg skjønner.. Ja..altså det har jo det... Typisk på ungdomsskolen når jeg traff Salvador (Sanchez red.) ... Det hadde jo veldig mye å si... og... Når jeg begynte å spille med Trygve og Trond Tellefsen... og ... Ja det var jo kanskje ikke så anderledes... men man kom inn i en annen greie da liksom...	Og da jeg begynte å jobbe med Kjetil Grande... det hadde mye å si... Han er jo et levende leksikon når det kommer til musikk og ... han kan jo alt... og er veldig inspirerende... Ja.. og kan veldig mye om musikk.... og så får man veldig mye inspirasjonskilder og sånt... ja..... ja.. komme i kontakt med nye folk og .. altså... man får jo liksom nye, andre perspektiver og ja...	Ungdomsskolen, Salvador, Trygve, Trond Tellefsen, Kjetil Grande, levende leksikon, inspirasjonskilder, nye perspektiver				
2. informar		si.. filmer jeg har sett eller... lærere jeg har hatt... liksom, så er det på en måte en del av min bagasje.. hvis man kan bruke det uttrykket da... at man eh... ja.. og så fyller jo man stadig på liksom... med å prøve å høre på ny musikk eller... ja..	Jajajaja... eh... Altså jeg vil vel kanskje trekke fram.... Altså jeg hadde en periode hvor jeg hørte... Hvor jeg liksom oppdaga Bjørk da... Vil vel kanskje trekke fram henne.... eh... Tidlig på 2000 tallet så liksom fant jeg de første platene hennes... og ble veldig fascinert da... Så jeg har hørt mye på ... Eller jeg hadde en periode liksom, hvor jeg hørte masse på de platene hennes...	Filmer, lærere, bagasje, Bjørk, 2000 - tallet,			Arnstein intervjuer Trygve om det å være produsent	
3. informar							Hele intervjuet videofilmes.	
	Nøkkel spørsmål	Hvordan ser du samarbeidet mellom deg og produsenten(e) du arbeider sammen med?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				
1. informar							AB - tester 4 mikker og tester opp mot originalinnspillinger. Vi ender opp på å spille inn gjennom en Violet mikrofon med Neumann membran. Vi velger også å gjøre innspillingen ganske «clean». Minimalt med farging av vokallyden med kompressor og preamp.	

2. informar						Arnstein har laget et «Innspillingskart» hvor alt som skal trackes er notert. Både vokaler og koringer.		
3. informar						Vi gjør alle opptakene + koringer og overdubs på 7,5 t. Vi blir også enige om at Christer gjør alle edits på vokalen også. Totalpris blir da 10.000 nok + moms = 12.500		
	Overgangs spørsmål	Hender det ofte at du "setter foten ned" i forhold til vlagene som tas i forhold til lydbildet/soundet?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Arnstein dro Sammen med Daniel Nordgård og Mohammad Marragah til Wien på konferanse for å lære om hva det forskes mest på i Musikkindustrien per dato. Lærte mye om hvordan ungdom deler og utveksler og lytter på musikk. Lærte også mye om hva som er de virkelige problemstillingene innenfor rettighetsområdet. Ikke bare det som hypes i media. Fikk også drevet litt nettverking, og har fått kontakt en del personer som arbeider i musikkindustrien i Europa.		
1. informar		eh.. ja...	Ja... Ja, å bli liksom enige om ting... Men selvfølgelig... det finnes grenser altså... men.. forhåpentligvis da... når jeg jobber med folk, så har de... har de litt respekt for meg da... altså.. og har troen på at... ikke at jeg vet best... men at de tingene jeg kommer med er ... ja.... ikke bare noen dustøting liksom så sånn sett så..... ja... så setter jeg vel foten ned av og til... men da er det vel ikke sånn at vi er helt uenige liksom...	Ja, bli enige, respekt,				

	2. informar		<p>jaa... det har vel skjedd det... (ler..) Det har jo skjedd i det tilfellet med det prosjektet ditt i alle fall..</p>	<p>Ja.. det er klart det altså... jaja... det må man... men jeg prøver jo hele tiden også... vil ikke kalle det forhandle men... men altså.. jeg tenker jo at når man er med på et prosjekt.. og samarbeider med noen andre... så ... samarbeider man jo med dem... frivillig holdt jeg på å si... altså.. man gjør jo det fordi man har et felles mål da... ikke sant? Hvis ikke så tenker jeg at da er det litt feil grunnlag... Men det vil jo likevel komme opp uenigheter liksom.. men ... det ... det tenker jeg er bra jeg... og det tenker jeg er noe av det som er spennende også... med å jobbe med musikk.. å... med å samarbeide med andre liksom.. at man får prøvd seg litt og får andre meninger om ting... også... sånn er det jo når jeg jobber med Thelma og Clyde også... både med Hanne også... med eventuelle folk som vi har med inne og mikser og sånn.. eller holdt på å si... Janki (platedirektør Karmakosmetix music red.) for den saks skyld da... At.. man får tilbakemeldinger på ting... også tenker man at... "Nei... det synes jeg ikke noe om..." og da er det liksom... da må man ta en vurdering.. ok.. Enten så er det så viktig for en at man må si "Nei.. men dette er mitt åndsverk".. eller... "Nei... sånn må det være... dette blir best..." eller så må man liksom høre på det.. og tenke at "Jaja... men kanskje dette er et</p>	<p>Ja, forhandle, samarbeid, felles mål, tilbakemeldinger, vurdering, åndsverk,</p>		<p>Morgan jobber særlig med området rundt 2500 hz, for å gjøre miksene litt mindre spisse. Ellers blir bassen mer sentrert. Stereobildet blir litt videre, og miksen litt høyere.</p>		
--	-------------	--	--	---	---	--	---	--	--

				bra forslag..” eller...” Kanskje tar jeg feil”. (gestikulerer) ikke sant..? Også er det kanskje ikke noe som er galt eller feil da... mener jeg da... men at man... prøver å være åpne... og så må man samtidig prøve å stå litt for de tingene man virkelig brenner for... og det handler jo litt om hvor tungt inne man er i prosjektet også da... hvor mye av sjela si man liksom føler man har lagt i det også da... kanskje... (hehe..) A: Legger du sjela, eller mye energi i ting?						
	3. informar							Morgan lager både en digital versjon, og en Vinyl - EP versjon.		
		Nøkkel spørsmål	Hvem har tatt de viktigste beslutningene i forhold til Moëta´s album?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk					
	1. informar					Trygve, produsent		Presenterte de ferdige låtene og startet idéutviklingsprosessen sammen med Tor Helge i forhold til å gi plata og musikken et visuelt uttrykk.		
	2. informar									
	3. informar							Målet litt fram og tilbake med Tomas Fordelsen i SoundTown promotion og har avtalt et møte førstk. onsdag for å presentere prosjektet, og for å få presentert SoundTown.		
		Nøkkel spørsmål	I hvilke stadier i produksjonen tas de viktigste beslutningene synes du?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk					

1. informar		Det var et vanskelig spørsmål.... Nei... man trenger ikke ta.... nei... vet ikke... i moderne teknologi så ... så kan man jo slenge på et ekstra refreng... og... arrangeringsbiten kan man jobbe med i miksen om du skjønner...	Ja det er en veldig viktig beslutning å velge riktige låter.... da sånn sett... hvis det er et album og du får 20 låter... og så så det er en viktig beslutning... sånn sett da...	arrangering, miks, låtvalg,	miks	Sendte forespørsel om prisoverslag ifht til trykking av 200 eks. CD og 1000 eks. Vinyl.		
2. informar		ja...Det er vanskelig å si....eller..... det er vel ikke noen beslutninger som er mer viktige... eller... (ler) nei ... Alle beslutninger... eller ikke ... Alle beslutninger er ikke like viktige da...		enkelte beslutninger viktigere				
3. informar						Christer André har sagt seg villig til å la seg intervju om innspillingsprosessen, men vi må ta det på Skype for det viser seg at hver gang jeg er i Oslo, så er CA opptatt med et eller annet.		
	Nøkkel spørsmål	Når tar du spesifikke valg i produksjonsprosessen?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk		Arnstein hadde møte med Tomas Fordelsen fra Sound Town for å finne ut om man hadde noen felles samarbeidspunkter. Man kom langt men ikke helt i mål. Ingen avtale foreligger.		
1. informar						Moëta påmeldt til By:Larm. Lagt ved presseskriv og noen få bilder og 3 låter.		
2. informar						Arnstein møtte Simen i Trigg Management for å høre mer om bandet Georg, for om PåppFønK har mulighet til å kunne gi ut musikken deres og fronte dem som label og management.		

3. informar						<p>Arnstein presenterte firmaets forretningsplan for klassen. Fikk mye tilbakemeldinger på at firmaet ikke var strømlinjet nok. Man visste ikke hva man egentlig fokuserte på. Var man et band, et label, et produksjonsselskap eller noe annet?</p>		
	<p>Nøkkel spørsmål</p>	<p>Hvilke type valg tar du i produksjonsprosessen?</p>	<p>Delspørsmål</p>	<p>kodeord for svar/tematikk</p>		<p>Arnstein presenterte Moëta og låtene for kolleger i en litt uformell setting. Fikk mye gode tilbakemeldinger.</p>		
1. informar		<p>Ja... Nei altså det er jo.. man tar jo hele tiden beslutninger på ting... Åssen skal du mikke opp et trommesett f.eks. ... det kan jo ha mye å si...</p>	<p>Ja... Hvertfall hvis man .. altså det finnes jo forskjellige produksjoner altså... men... men hvis man ja... har lagt opp på en måte... litt en plan da... og liksom... ja man tenker liksom... ja... vi kjører dette... (gestikulerer masse) Men hvis du.... Men altså... ja... det kommer noen inn ... og du vet ikke egentlig hva greia er... og du har ikke hørt alle låtene... så gjør du det safe... ja... spiller inn alt safe.... og så tar man heller i miksen da... men... da får du det ikke så fett... altså... hvis du tidlig kan begynne å bestemme ting da... det er det beste... altså.... for da blir det bare så utrolig mye drodling i miksen liksom... og da tenker du liksom... åh... skulle heller gjort sånn....</p>	<p>Trommemikking, plan, gjøre det safe, tidlig bestemme seg for ting,</p>		<p>Avtalte med Morten å få bouncet samtlige filer fra innspillgene slik at jeg kan gå igang med å skreddersy lyder og backingtracks til et liveshow.</p>		

	2. informar		Ja.. altså det er klart... Jeg skiller jo mellom valg som handler om .. Altså når jeg sitter i min lille boble liksom, med headsett og velger trommelyder liksom.. eller skrur på en synth.... Og..valg som handler om hvem som skal mikse plata vår liksom. ikke sant? Det er veldig forskjellige... altså det er valg på veldig forskjellige plan og nivå og av forskjellig karakter og ... ikke sant... Og..	ja... det er klart.... heheh... ja, de gjør jo det... Det handler om sound det og... Men det er jo valg som tas sånn her lynkjapt ikke sant (knipser fort flere ganger..) mens vi sitter og kokkelerer... mens de andre valgene kan ta kjempelang tid og... man må gjøre research og... ta.. ringe telefoner og maile og diskutere med de andre og.. så ... sånn på den måten så.. er jeg jo bevisst på hvilken type valg ... men det er jo ikke sånn at ... jeg tenker jo ikke over det... men nå som du spør mener jeg... hehe... Jeg vet ikke om det var svar på spørsmålet ditt.. ?	Egen lille boble, trommelyder, synth, hvem skal mikse plata, forskjellige plan, nivåer, forskjellig karakter, handler om sound, lynkjapt, kjempelang tid, research, type valg, bevisst,		Sendte beskjed til Tomas Fordelsen at vi ikke ser for oss samarbeid med det første grunnet forskjellig fokus i forhold til profil.		
	3. informar								
		introduksjons	Når i prosessen begynner du å tenke på hvilken målgruppe produktet skal rette seg mot?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				
	1. informar								
	2. informar								
	3. informar								

	Nøkkel spørsmål	Hvilken målgruppe retter du deg oftest mot i arbeidet ditt?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				
1. informan								
2. informan								
3. informan								
	Nøkkel spørsmål	Hvor viktig er det å rette inn produksjonen mot en målgruppe?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				
1. informan					A: Viktig			
2. informan		A: Lager du musikk for en spesifikk lyttergruppe... når du lager musikk? Er det sånn at du tenker at... nå lager jeg musikk for P3 lyttere... ? T: hmm.. Nei..		Nei				
3. informan								
	Nøkkel spørsmål kun spurt til informant 3	På hvilket tidspunkt i en plateproduksjon er det nødvendig å bli kommersiell?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk				

Transkripsjon (Målform: Bokmål)

Intervju av Morten Martens (alder?), The Lodge studio.

Intervjuer: Arnstein Håkonsen (37)

Dialekt: Både Arnstein og Morten har utpreget Kristiansandsdialekt.

Dato: tid:

Jeg forklarer hva oppgaven handler om.

Forklarer hvor mye tid vi har. (45min. – 1 t.)

I (intervjuer) : Hva er karakteristisk for sounden til the Lodge?

M (Morten Martens) : Egentlig ikke noe spesielt, men man har jo sine referanser da. Eller man har jo sin smak da.

I: Men noen som aldri har hørt platene herfra før. Så hører de ei skive som har vært produsert her. Er det noe som de kommer til å kicke på før andre ting?

M: Som er typisk liksom?

I: Ja.

M: Nei, det er jo litt retro da. Men man følger jo med på trender og sånn da.

I: Men er det viktig for deg å være lik på det som skjer i trendene, eller er det viktig for deg å være litt spesiell?

M: Prøver jo kanskje å lage, noe som går an å... Man har jo sin smak blandet med det som skjer da, på en måte. Men det er vanskelig å ikke følge slavisk. Man tenker jo på låtene og hva som ville passe der liksom. "Hva kan passe der...?" (Gestikulerer) Og så har man forskjellige referanser. Hva tenker du? Hvis du har forskjellige låter. "Der kan jo den lyden passe" liksom...

I: Ja, men analyserer du låta før du begynner å jobbe, eller er det ting som du bare reagerer på, spontant?

M: Nei, det går liksom sånn spontant. Det er ikke sånn at du setter deg ned å prøver å.. Ja det er liksom litt spontant. Det er viktig å kanskje ikke leite altfor lenge heller. Hvis ting ikke funker er det kanskje bare å, ja.... "Next!...."

I: Er det noen parametre du legger mer vekt på enn andre når du produserer?

M: Ja, jeg legger veldig mye vekt på rytmeseksjonen da.

I: Nå snakker du først og fremst om bass og trommer? Grunnmuren?

M: Ja. Ja, det legger jeg ganske stor vekt på. Og selvfølgelig ting som gir driv i låta.

I: Hva vil det si? Groove og time? Eller tenker du på skarptromma som..

M: Ja. Altså nå er jo jeg på en måte vokst opp med.. Eller det jeg begynte med originalt var Hip Hop liksom. Det var jo det jeg begynte med. Så det er jo det jeg kikker på først da, når jeg hører musikk tror jeg. Det er liksom beats da. Og selvfølgelig alt av melodi selvfølgelig. Men, Hvis du kikker på et fett groove liksom, det er liksom det som jeg legger mest vekt på kanskje. Eller ikke mest, men det er i alle fall veldig viktig..

I: Men andre ting som dynamikk og sånn, som mange musikere er opptatt av. Og klang, klangfarge og sånne ting. Det er ikke det du jobber først med?

M: Nei, det er det ikke. Det er ikke så viktig. (smiler..)

Nei. Men altså jeg jobber ikke med jazzmusikk heller liksom. (smiler igjen).

Altså dynamikk. Da går det jo selvfølgelig på å bygge opp ei låt da. Altså å bygge den fra start til slutt, slik at den ikke daler på en måte. Så det blir bare å presse på alt mulig på slutten liksom med forsiktighet. (Gestikulerer)

I: Selv har jeg hatt noen opplevelser når jeg har lyttet på musikk, at når jeg har hørt ei plate for første gang. Så har jeg liksom fått en fornemmelse av at den musikeren, eller produsenten kjenner jeg igjen. Der finnes noen sånne kjennetegn eller fingeravtrykk?

M: Absolutt...

I: Hvor sterkt tror du ditt fingeravtrykk er? Har du noen formening om det? Eller har du snakket med noen om det?

M: Ja, Jeg har jo hørt det. Men jeg vet ikke helt hva man hører for så vidt.. Men, det er noen som har sagt det altså, men jeg vet ikke om jeg kan sette fingeren på det selv sånn sett, hva det kan være.

I: Har du selv hatt sånne opplevelser med sånn at du ...

M: Med andre ja. Ja. Absolutt. Har jo det. Det er jo drøssevis av de, i hvertfall sånn i Hip Hop verdenen og sånn.

I: Kjenner igjen Dr. Dre?

M: Ja ikke sant, gjør jo det. JayD: Jdilla, og Neptunes selvfølgelig. Timbaland.

I: Jeg har en sånn greie med Jedi Mind Trix. Jeg vet ikke hva det er Jeg kikker på, men jeg kan høre en produksjon, og være bombesikker på at her er det inne noen fra Jedi Mind og trykker på noen knapper. Og ofte får jeg rett.

M: Ja, og popmusikk og Mark Ronson. Hører det med en gang. Ja. En fet blanding av 60 tallsting og nyere ting. Ja, føler jeg hører det med en gang.

I: Lydmessige idealer. Kunne du sagt noe om for eksempel artister eller lydteknikere som du har hørt mye på eller som er dine idealer, eller typiske album som du har hørt mye på?

M: Ja. Jeg er ikke så veldig fokusert på det egentlig, men jeg har jo selvfølgelig noen som... det er jo veldig forskjellig da... Jeg holder jo på med veldig mye forskjellig musikk, så man har jo forskjellige referanser i forskjellige..

I: Ja, hvis du går inn i en stilart da, for eksempel Hip Hop. Hva var idealene dine til å begynne med? Hva startet du med?

M: Ja. (tenker) Da startet det jo egentlig med å lage veldig sånn type organiske progga beats liksom. Men det er jo ikke det jeg holder på med nå da.

I: Når var det da? På 90 – tallet?

M: Ja.. 96 – 97. Da var det jo veldig hipt med organisk hiphop.

I: Men var det den engelske kulturen som var kanskje veldig på det med organiske beats?

M: Ja. Men også Philly, altså Philadelphia. Med alt det som skjedde med Neo Soul. Kicka veldig på det da, mens nå er det jo helt annerledes da. Sånn Hip hop ting jeg gjør nå er jo absolutt ikke organiske.

Man får jo liksom nye inspirasjonskilder.

I: Har du noen inspirasjonskilder nå?

M: Nei jeg har ikke noen sånne spesielle egentlig.

Men sånn inni popverdenen er det jo Mark Ronson. Han gjør sykt mye bra ting.

I: Men er det noen grunn til at du synes han gjør mye bra ting? Har det noe med de parametrene vi snakket om istad? Har det med groove å gjøre for eksempel?

M: Ja der er det absolutt det. Ja han har jo sykt mye fete ting. Han har jo også gjort mye hip hop da, sånn sett.

I: Har du andre idealer? Utenom musikken? Estetiske ting? Er du opptatt av arkitektur eller bildekunst eller sånne ting?

M: Ja, er jo det. Men har ikke noen navn heller.

I: Nei, men det er ikke det jeg er ute etter.

M: Ja, jeg er veldig opptatt av det. Det er gøy med interiør og design.

I: Ja for studioet ditt bærer litt preg av det også?

M: Ja, jeg hadde litt lyst til å gjøre det litt spesielt da. Når jeg først skulle gjøre det. Jeg hadde liksom ikke lyst til at det skulle være nakent. Jeg hadde lyst til å gjøre litt ting da.

I: I og med at du selv er bassist; finnes det noen sånne typiske bass-album som har vært innflytelsesrike, eller er ikke det viktig?

M: Jo. Jo det er jo sykt viktig. (smiler)

Nei, men nå er det ikke så viktig sånn derre bass og sånn.

I: Men har det vært viktig?

M: Ja, det har jo det. Spesielt når jeg fikk høre Voodoo - skiva med D'Angelo og han Pino Palladino. Han har jo vært sessionmusiker siden seint 70. Men så har han jo vært mer sånn fretlessfyr liksom. Han har vært sånn 80-talls guru på en måte, på de greiene der. Og så ble han med på den Voodoo-skiva til D'angelo og det er jo så drøyt fett spilt liksom. Det er heilt rått. Det er han og så James Jamerson. Neida, han er jo selvfølgelig Gud, men, ja du vet vel ...

I: ..Nei jeg har ikke akkurat....

M: Nei. James Jamerson er liksom Motown-bassisten. Han spilte i Motown-bandet.. Så det låter liksom. Det låter litt fra den Voodoo-skiva da. Det låter ganske Motown da sånn sett, men helt drøye plasseringer og ekstremt bakpå og det swinger bare så sykt bra.

I: Trygve (Tambbs-Lyche red.) pratet også om at han også er veldig D'Angelo – frelst. Så dere har i alle fall noen sånne felles parametre som dere jobber utfra da?

M: Ja. Vi har jo det. Absolutt. Men ikke sant, jeg føler ikke jeg er helt der nå da. Det var veldig fett da. Det ble liksom å oppdage bassen på nytt på en måte. Bare "Shit - går det an?" liksom.

I: Men tenkte du da kun ut fra det basstekniske og det musiske da, eller tenkte du på soundet også? For eksempel, "hva har de gjort i studio for å få til det?"

M: Ja, absolutt. Altså, det er helt rått det albumet altså. Alt sammen med det er bare heilt fantastisk. Det er en som heter Russel Elevado som har mikset det. Selvfølgelig en blanding av han og alle musikerne. Det er veldig fete folk da. Ja, men sånn som nå er det gøyere med synthbass liksom. Jeg synes ikke det er så gøy med bass lengre.

I: Ja jeg har merket det. Du er veldig der. Men når du spiller live, gjør du ikke mye bassgitar der da?

M: Jo. Men jeg gjør mye synthbass og med det som passer da. Sånn som for eksempel med Thelma & Clyde da, så vil jeg jo heller spille synthbass enn å spille bass. Så jeg synes jo det er jo sykt gøy da. Men selvfølgelig når jeg spiller med sånn som Tenderleaves og Grande og sånn da. Så passer det liksom ikke inn i lydbildet da. Så da er det bass.

I: Er du en tekniker som bruker mye tid på å søke etter et lydbilde, eller synes du de musikerne som kommer til lydstudioet ditt allerede har et lydbilde som du forsøker å gjenskape eller utvikle?

M: Nei, jeg bruker mye tid på å finne et lydbilde ja. Eller det er jo litt hvordan jeg har lagt det opp når de spiller inn da. Så jeg bruker kanskje ikke så lang tid når de har spilt inn. Det går jo mer på mikkoppsett og sånn da..

I: Har du et ganske sånn fast oppsett som du gjør hver gang, og som du vet låter fett, og som for eksempel trommisen mer får tilpasse seg, mer enn at du tilpasser deg han?

M: Ja. Har jo det.

I: Hvis du hadde hatt en mye mer "perc-trommis" istedet for en "tromme-trommis". Hadde du fortsatt jobba med den type mikk-oppsett, eller hadde du prøvd å gjøre andre ting?

M: Ja, man forsker jo på det der til evig tid tror jeg, men jeg har liksom kicka på et oppsett nå da. Det er jo mer når jeg gjør ting som skal låte brunt og... Altså jeg har straighte mikker og, men jeg har ganske mye gamle ting da. Som jeg liker å bruke for å bare få en slags lydbilde som er en blanding av veldig punchy og tidlig 70 talls-, 60 talls nesten. Som jeg bruker på ganske mye produksjoner, men det kommer jo selvfølgelig helt an på hvilken stilart det er og, og åssen trommesett det er og... For det har jo veldig mye å si. For eksempel dersom du bruker coata skinn liksom, da får du et mye mer brunt sound.

I: Jeg vet ikke hva coata skinn er.

M: Nei det er sånne hvite skinn, med, det er liksom litt tekstur i. Mens de helt blanke skinnene, jeg husker ikke helt hva de heter, men da får du et mye mer moderne sound da. Sånn typisk sånn rockemusikk som de spiller inn nå, spesielt Amerikansk. Det låter veldig moderne da.

I: Litt hardt eller? Eller bruker du sånne ord?

M: Ja. Vet ikke, mer sånn High end. Litt mer sånn som basstromma. Du hører masse klikk i basstromma. Og det liker jeg ikke i det hele tatt. Bare få bort alt det. Bare "whoof" (gestikulerer)

I: Mer punch

M: Ja. Mer "dunk" i bunnen liksom. Enn "k - k" (Gestikulerer) ja.

Så det går vel igjen i alle trommene, at du ikke vil ha det vanvittig lyse attacket i selve slaget da. At du vil få bort mest mulig av det. At det er mer sånn dulgt.

I: Forholdet mellom lydtekniker og produsent.

Sånn som på den produksjonen vi har gjort her, så har du jo hatt Trygve inne som produsent.

M: Ja.

I: Jobber du med flere produsenter? Det gjør du jo forsåvidt.

M: Ja.

I: Og så er du jo produsent selv.

M: Ja. Det er jo mest produsent egentlig jeg er selv. Så som regel så blir det jo at vi jobber sammen artisten og meg da, og da blir det jo at vi jobber fram noe sammen da.

I: Men når du jobber sammen med Trygve da. Hvordan fungerer det?

M: Ja jeg føler jo vi er jo ganske like sånn sett, eller vi vet hva vi vil ha. Men da blir det jo selvfølgelig sånn at hvis han har en idé liksom så er det jo bare å jobbe så godt som mulig for å få det til å låte sånn som han vil da.

I: Ja for jeg merker det at dere to er veldig i sync. Jeg merker at han ikke engang trenger å bruke ordene. Han kan bare peke eller liksom antyde et eller annet eller nynne noe, og så er du der og leiter fram tingene, og så sier han at "ja, det var det jeg tenkte..."

M: Ja, vi er jo ganske like sånn da.

I: Men hender det at dere er uenige da? Eller har det aldri hendt?

M: Jo det hender ofte det. Men vi prøver jo bare å... Nei det er ikke så mye krangling egentlig. Vi bare drøfter ting ikke sant. Det blir mer sånn at man drøfter ting, og kommer med meninger om ting og det er sjelden at vi er helt på hver sin side liksom. Og det gjelder egentlig med alle de jeg har jobbet med, eller ikke alle, men altså at man møtes på midten, uten at det gjøres noe stort nummer ut av det.

I: Og det samme mellom deg som produsent og artisten. For det må jo være uenighet av og til?

M: ja...

I: Hva er det som styrer valgene dine? For å få prosessen videre så må du vel ta noen valg?

M: Ja.

I: Hva er det som styrer de valgene? Er det lydidelaet? eller er det det musikalske uttrykket? eller er det kundens visjon, eller?

M: Ja, nei hva er det som styrer det? Jeg prøver jo bare å få gjennomslag for alt det som kommer (smiler) Ja, hvis du synes noe er veldig så er man er jo litt sta liksom. Så... nei hvor vil jeg nå.... Jeg vet ikke helt hvor jeg er ... så... (Viser med ansiktsuttrykk

I: Men er det litt det at du tror på de tingene du har gjort? så da er det jo kanskje forsåvidt mest lydbildet og de tingene som styrer valgene?

M: Ja. det er jo det.

I: Uten at jeg skal putte ord i munnen på deg da.

M: Ja ja, men altså... Jeg synes jo at lydbildet er viktig. Men det går jo og på låt liksom. Du finner ut at du vil gjøre den. Lydbildet styrer jo ikke sånn sett. Jeg har liksom ikke sortert dette så veldig rundt de valgene. Man bare gjør ting.

I: Du sa du forsket på mikkplassering. Forsker du på andre ting? Preamper og signalkjede og slike ting. Forsker du på alt mulig rart?

M: Ja. Til en viss grad. Jeg gjør det altså. Men jeg tar meg ikke tid til å, jeg synes ikke det er så interessant å høre forskjell på preamper.

I: Nei. Men du kjøpte nettopp en helt ny kompressor?

M: Ja. Den er bra (smiler). Ja men det er sånn at jeg trengte en ny. Jeg trenger en bus-kompressor og så ser man på hva som er, og så ser man for seg en prisklasse kanskje, og så leiter man opp det som får, ikke best kritikker liksom, men altså ja det som virker bra, til det man skal bruke det til.

Pause i intervjuet...

M: Nei, men når det kommer til alt det jeg har her, det er bra greier liksom. Til hvert sitt bruk. En preamp som er til gitar, og en som er litt mer allround. Og noe som er bare helt cleane preamper. Så når jeg først har funnet ut at denne preampen fungerer fint til vokal, liksom, så bruker jeg bare den og lar det stå til. Men jeg bruker veldig mye tid på Gearslutz (.com red.) liksom, og ser på nye ting som kommer.

I: Men de nye tingene som du kjøper da. De skal jo på et vis komplementere det lydbildet som allerede er. Hvis du kjøper ting som låter helt anderledes fra det. Si at du hadde kjøpt en boks, og så hadde du fått den i studio og så hadde du kjent at den låt ikke sånn som du hadde tenkt. Hadde du prøvd å tweeke den til den låt sånn som du ville, eller hadde du bare solgt den igjen?

M: Nei. Jeg har for eksempel lånt noen sånne SSL greier (Solid State Logic produkter red.) og det var bare ikke helt greia liksom. Det var bare å få det vekk. Så det er vel det at det man går for er vel litt sånn brune ting da. Jeg liker det ikke når det er masse topper og luft og (blir litt stille...)... Litt brunt.

I: Og med brunt mener du kanskje Ja hva mener du egentlig med brunt? Mener du skittent?

M: Ja. ikke skittent kanskje, eller.. Ja. Men bare litt. Ja. Kanskje litt skittent og litt mellow og ikke så high end liksom. Jeg vil gjerne at det skal låte sånn (slår ut med armene...) Jeg er ikke så veldig sånn fan av sånn derre, helt sånn moderne, helt nydelig...

I: Har du noen eksempler på noe som er helt moderne og helt nydelig? Ei låt?

M: Nei. Jeg vet ikke helt. (tenker lenge) Nei, jeg vet ikke, clean LA - produsert musikk. Det er liksom ingenting der. Alt låter bare så fint og vakkert og jeg synes ikke det er ... D Ja jeg synes det er mye fetere når det låter litt skittent og...

I: Men har du et eksempel på ei låt som låter litt brunt?

M: Ja. Skal vi sjekke her... (Finner mobiltelefonen sin...) Ja, den nye Dr.John skiva f.eks. produsert av The black keys. Hvis du har hørt om den?

I: Jeg skal hjem å høre på den nå.

(Vi lytter på den sammen)

M: Den låter bra..

I: Men mange vil sikkert si at "Det her låter skitt...", så hvilke parametre er det som gjør at dette egentlig låter fett for deg?

M: Ja. Det er vel litt det derre med at jeg digger jo liksom gammel soul og retromusikk da, og hip hop liksom. Det er en forening av det. Men selvfølgelig det kan jo være mye fete ting. Jeg hører jo på en del klubbmusikk og synes jo det er fett det og.

I: Men hvis man hadde satt på ei plate med Britney eller noe. Det er bare hva jeg kommer på. Det er mine parametre da. Men altså hva er det som låter sånn veldig cleant

da? Det er jo sånn overproduisert nesten da. Men Mariah Carey. Det blir litt for vilt for deg?

M: Ja. Jaja. Men sånn. Toxic med Britney Spears ikke sant. Den låter fett. Men den hører du, der er det mye tydelige retrorreferanser.

Så det er vel det at bare et helt cleant lydbilde, det er ikke helt min greie.

I: Har du noen eksempler på at du har tatt en viktig beslutning i en eller annen prosess, et eller annet band, en eller annen greie og så har det helt fullstendig endret lydbilde - soundet.. ?

M: Ja, ikke helt. Men jeg har tatt noen grep kanskje, så har det blitt en helt ny låt da.

I: Hvilke grep kan det være?

M: Nei, skifte korder, skifte.. Ja sånn at melodien høres bare helt anderledes ut.. Samme melodien eller forskjellige melodier.

I: Men du føler ikke at du griper inn i artisten eller musikeren eller komponisten sin greie da, hvis du for eksempel går inn og endrer korder?

M: Jo.

I: Er du redd for det ... ?

M: Nei, jeg synes jo det er ok. Altså man prøver vel å gjøre det så fett som mulig da. Og man må jo selvfølgelig være litt enig med artist og sånn da.

I: Så hvis artisten hadde sagt at "Nei det blir for drøyt.."

M: Ja da. Da må man gå noen runder og så møtes man på halvveien.

I: Det gjorde vi vel i den prosessen vi var i med vårt band på den ene låta, hvor jeg satt og hørte på.

M: Ja.

I: Det ble et kompromiss til slutt. For dere beholdt liksom bare grunnakkorden gjennom et helt vers. Og til slutt sa jeg at "ja det er ok.. men den må løse seg opp i den siste akkorden for at vi skal komme videre..."

Men hvordan opplevde du det at du måtte kompromittere i forhold til det da?

M: Nei, jeg synes ikke det er noe problem..

I: Nå må du ikke si det bare på grunn av at jeg sitter her, men jeg tenker sånn generelt sett. Hvis du må gjøre noen kompromisser..

M: Ja, forhåpentligvis er man bare enig om at "det var kanskje fetere". Det er jo det beste. Og hvis ikke så er det kanskje lurt å bare la det gå litt tid, og så bare sitte å lytte til det, og så kanskje artisten synes det var en bra ting å gjøre.. og kanskje ikke. Men man prøver jo bare å få det man synes selv da, til å bli enda fetere enn det det allerede er. Få det til å bli så bra som det kan bli. Så det er jo derfor man gjør det. Man gjør det jo ikke for å liksom krangle.

I: Dette har litt med den prosessen som du var inne i med vårt band. Hvordan var det å arbeide med dette materialet som du ikke kjente fra før?

M: Nei, det beste er jo å få noen opptak i forkant.

I: Du fikk noe i forkant, men det var mer sånn øvelsesinnspillinger.

M: Ja jeg gjorde det. Men nå visste jeg jo at det er jo egentlig Trygve som har vært hovedprodusenten på dette, og ja, så han hadde noen ideer liksom, og da jobbet jeg mest utfra det. Det var jo mest han som styrte hvordan det skulle gå da. Men sånn ellers liker jeg veldig godt å få tilsendt ting kanskje et par uker i forkant sånn at du kan sitte å gjøre deg opp noen meninger. Og det beste da er å få ei låt som det er null produksjon på altså. Bare vokal og noen korder liksom. For da blir du liksom ikke ført inn på noen helt nakne ideer. Det er det beste.

I: I forhold til identitet. Hvis du tenker at du og Trygve, at dere har en identitet og et soundideal. Hvordan synes du det var å få bakt inn det i den produksjonen som vi gjorde her?

M: Jo jeg følte at vi gjorde det ganske mye egentlig.

I: Låter det brunt?

M: Nei... Det låter ikke så veldig brunt... det gjør ikke det...

I: Men er du fornøyd da?

M: Ja jeg er det. Altså det vil si, det med brunt altså, det kommer jo veldig an på. Det er noen steder det ikke passer liksom. Jeg vil ikke at alt skal låte brunt liksom. Det er ikke det. Men i noen sammenhenger så er det veldig fett da. Mens i noen andre sammenhenger er det veldig fett å gå all the way pompøs. Ja og da er det liksom 1980 som gjelder. Og det er jo på en måte litt brunt det og, ikke brunt som i ... men at det skal låte litt hardt og kaldt og den pakka der liksom.

I: Det har jo litt med trend å gjøre har det ikke. For 80 - tallet har jo vært litt in den siste tida.

M: Ja.. det er jo sant.. Ja, man følger jo med på hva som skjer... Men det er kanskje ikke bevisst da.. At nå skal man lage noen 80-tallsgreier, men man er litt der nå liksom.

I: Hadde du inntrykk av at det materialet som vi hadde komponert fra før, at det dikterte mye av det du måtte gjøre?

M: Nei jeg følte vi stod ganske fritt. Jeg gjorde det. Jeg hadde ikke satt meg veldig inn i det dere hadde gjort, eller jeg hadde jo hørt det liksom, men når Trygve kom med de ideene han tenkte så var jeg med på den liksom.

I: Syntes du det var lett eller vanskelig å arbeide med. Kan du si noe om hvilke ting som eventuelt er lett, eller vanskelig i forhold til de tingene som du fikk presentert, eller som du fikk jobbe med av det materialet? Ja, i forhold til de parametrene vi snakket om istad. For eksempel time og groove og i forhold til instrumentering. Kanskje dynamikk. Er det noe som er verre å jobbe med?

M: Nei ikke noe sånt som jeg tenker på.

I: Det var lett.

M: Nei ikke lett. Det er jo alltid en utfordring liksom, å finne noe som jeg tenker er kult liksom. Hvilken retning synes jeg det hadde vært riktig å gjøre det liksom.

I: Ja hvilken retning ble det?

M: Nei, en retning som (ler..) som vi syntes var kult da...

I: men du sa noe om at du syntes vi fikk en slags 80 - talls feel på det.

M: ja.

I: Men sånn som når jeg har lyttet på det, så har er det jo veldig groovebasert og veldig trommebasert. Dere har jo tatt noen valg i forhold til det, du og Trygve. Hvor bevisst har det vært?

M: Nei, jeg tror ikke det har vært så bevisst egentlig... det er hva vi kikker på, ja (ler igjen...) Vet ikke. Prøver bare å kutte ut det tenkeverktøyet når jeg lager musikk på en måte.

I: Er det fordi man er inne i en kreativ prosess?

M: Ja. Man bare.. ja...

I: Litt farlig å analysere for mye?

M: Ja. Nei man gjør seg jo opp en mening med en gang liksom. Hva er bra liksom. Hva er kult? Hva funker til låta. Så det skjer egentlig bare automatisk.

I: Har du noengang gjort undersøkelser eller analyser av noe av det du har produsert? Har du kjørt ting gjennom frekvensanalyser og kikka på det? Her fyller jeg opp så og så mye frekvenser, eller har du gått gjennom midinotasjon og sjekka her gjør jeg sånn og sånn? Har du testa ting?

M: Aldri. (ler) Nei. Altså, lytte det gjør jeg jo. En god del. Altså tar det på forskjellige anlegg og alt mulig.

I: Og tester du det mot andre sine produksjoner? eller tester du det mot egne produsjoner?

M: Ja det gjør jeg. Jeg tester det mot andre produksjoner..

I: På andre anlegg...

M: Ja og andre anlegg. Og spiller det for folk.

I: Og da har du testgrupper?

M: Ja. Det er jo en slags testgruppe. Men det er ikke....

I: Ikke organisert?

M: Det er kun venner og bekjente egentlig. Ja. Og typisk folk som jeg vet har noe å mene. Og så vet man jo at det er jo av og til man ikke er helt enig med dem heller, så, det er jo ikke alltid man... "så .. oj.. da må vi gjøre det annerledes". Men det er jo bare gøy å få noen andres ører på ting.

I: Ja, må du ha begrunnelser fra dem da? Hvis de mener noe om den. Og du er litt uenig.

M: Nei altså hvis de sier at "du må jo.. den synthen der bør jo ikke være med... eller den bør være... mer fokus på det og det og det..... " eller sånn. Så har du ikke tenkt på det. Hvis ikke du har tenkt på det så, ja da er det en bra ting liksom. Men hvis du liksom har gjort et bevisst valg på akkurat den greia, så hører du kanskje ikke så mye på dem.

I: Har du noen erfaringer som har vært sånne milepæler eller korsveier som har gjort at du er kommet der du er i dag?

M: Ja sånn type?

I: Ja om du har noen slags erfaringer som har endret måten å tenke på, eller måten du jobber på?

M: Men jeg føler ikke det har vært veldig sånn kjjoouoo (lager håndbevegelser og lyd med munnen...) Men det er jo det å. Ja, men jeg skjønner. Ja, altså det har jo det. Typisk på ungdomsskolen når jeg traff Salvador (Sanchez red.). Det hadde jo veldig mye å si. Og når jeg begynte å spille med Trygve (Tambs-Lyche red.) og Trond Tellefsen. Ja det var jo kanskje ikke så anderledes. Men man kom inn i en annen greie da liksom. Og da jeg begynte å jobbe med Kjetil Grande, det hadde mye å si. Han er jo et levende leksikon når det kommer til musikk og han kan jo alt, og er veldig inspirerende. Ja, og kan veldig mye om musikk. Og så får man veldig mye inspirasjonskilder og sånt.

I: I forhold til å samarbeide med folk. Hender det ofte at du er nødt til å sette foten ned?

M: Ja.

I: Eller, jeg har jo kanskje forstått på det vi har snakket om tidligere at du heller inngår kompromisser?

M: Ja, å bli liksom enige om ting. Men selvfølgelig. Det finnes grenser altså, men forhåpentligvis da, når jeg jobber med folk, så har de litt respekt for meg da altså. Og har troen på at, ikke at jeg vet best, men at de tingene jeg kommer med er ikke bare noen dusteting liksom. Så sånn sett så setter jeg vel foten ned av og til, men da er det vel ikke sånn at vi er helt uenige liksom.

I: De viktigste beslutningene som tas i en produksjon. Helt fra du får en preprod i neven, til du har spilt inn, til du begynner å mikse, til du leverer fra deg et ferdig resultat. Hva er de viktigste beslutningene?

M: Det var et vanskelig spørsmål. Vet ikke. I moderne teknologi så kan man jo slenge på et ekstra refreng, og arrangeringsbiten kan man jobbe med i miksen om du skjønner.

I: Ja, men har det med kvalitet å gjøre? Eller har det med antall låter? Du får en preprod med 15 låter, og så sier du at "Nei... her skal vi gjøre 6". Er det en viktig beslutning?

M: Ja det er en veldig viktig beslutning å velge riktige låter. Hvis det er et album og du får 20 låter, så det er en viktig beslutning.

I: Det er jo en av de viktigste, eller i alle fall heftigste diskusjonene vi har hatt jeg og Trygve. Hvilke låter som skal velges inn i det vi skal jobbe med her. Det er jo ingen hemmelighet at vi har vært uenige til tider, og det er en av de tingene vi har vært kjempeueneige på, men som jeg synes er super viktig at produsenten sier at "det er dette

vi skal jobbe med... det er dette jeg er gira på å jobbe med... ". Men er det andre ting som du synes er viktige i den prosessen der... f.eks. i forhold til å få kvalitet på ting?

M: Ja. Nei altså man tar jo hele tiden beslutninger på ting. Åssen skal du mikke opp et trommesett f.eks. Det kan jo ha mye å si.

I: Hvor viktig er det? Hvis du hadde mikket opp med bare et sett med Sennheisere sånn tilfeldig for eksempel.

M: Ja ... eller sånn...

I: For du ville jo fått en trommelyd, men ville det vært en viktig del av det?

M: Ja jeg vil jo si det.. Det er jo en beslutning man tar. Ja, hvordan skal trommelyden være? Ja.. "ok.. da må vi mikke opp med én rommikk og én basstromme liksom" for eksempel. Og da går det jo ikke an å gå tilbake på det. Og da har man den trommelyden da, som kan funke drifftett til et Motown sound da og ikke funke til de moderne tingene. Men da har man jo forestilt seg hvordan lyden skal være på forhånd liksom.

I: Så egentlig så forestiller du deg ganske mange ting i hodet før du begynner å jobbe?

M: Ja.

I: Når du får preprod'en i hånda?

M: Ja.

I: Og har lyttet gjennom den ei gang eller to. Gjør du deg egentlig ganske mange valg i hodet da, før du egentlig begynner?

M: Ja. Ja. hm..

I: "Ok.. dette skal mikkes sånn..."?

M: ja... mm.

I: "Dette her skal vi spille DI på bassen eller... "?

M: Ja... det gjør jeg... Absolutt

I: Sånne ting er du ganske bestemt på før de kommer i studio?

M: Ja. Hvertfall hvis man .. altså det finnes jo forskjellige produksjoner altså, men hvis man har lagt opp en plan da og man tenker liksom vi kjører dette... (gestikulerer masse) Men hvis det kommer noen inn, og du vet ikke egentlig hva greia er, og du har ikke hørt alle låtene så gjør du det safe. Ja, spiller inn alt safe. Og så tar man heller ting i miksen da. Men da får du det ikke så fett altså. Hvis du tidlig kan begynne å bestemme ting da. Det er det beste altså, for da blir det bare så utrolig mye drodling i miksen liksom, og da tenker du liksom. "... åh... skulle heller gjort sånn.... ".

I: Når du ser for deg musikk, eller lydbildet i hodet ditt. Jeg har opplevd noen produsenter som sier at de kan se for seg lydbildet i farger. Og noen som sier at de ser for seg et bilde, og at de kan plassere ting i bildet. Og så er det noen som sier at det har nesten som tekstur. Det er nesten som jeg kan kjenne materialet i bildene. Har du noen formening om hvordan du forestiller deg lyd?

M: Ja, jeg kjenner også noen som ser for seg farger og sånn (Ler litt...)

I: men du gjør ikke det?

M: Nei jeg gjør ikke det.

I: Men du lager lydbilder som er ganske store, og brede eller vide. Sånn som jeg opplever dem er de vide og svære. Er dette noe du kan se for deg i hodet ditt?

M: jeg ser kanskje bare (smiler) bilder av musikkinstrumenter. Eller du ser for deg sånne situasjoner da, der det blir spilt. Konserter eller ett eller annet. Vet ikke, eller et rom som låter... det låter...

I: Ok, den produksjonen vår da. Hva har du sett?

M: Hva har jeg tenkt der? Ja, litt sånn derre, vanskelig å si når vi ikke hører på. Ja, det er litt sånn landskap som du sier. Det er det absolutt, en sånn ting, typisk den derre rolige låta den derre som er veldig nedpå. Natur og ørken og, ja, det kommer jo an på hvilken type musikk liksom.

(I: Avslutter intervjuet..)

Transkripsjon

Intervju av Trygve Tambs-Lyche (alder?) (Intervju gjort på UiA)

Intervjuer: Arnstein Håkonsen (37)

Dato: tid: ...

Dialekt: Arnstein har utpreget Kristiansandsdialekt.

Trygve har Oslodialekt.

Jeg forklarer hva oppgaven handler om.

Forklarer hvor mye tid vi har. (45min. – 1 t.)

Intervjuet er gjort i etterkant av at platen "Lead me to anywhere" er ferdig innspilt i The Lodge studio og hvor Trygve Tambs-Lyche har vært produsent.

T (Trygve Tambs Lyche) : Ja da har jeg forstått hva temaet er ... mer eller mindre da (nikker)

I (Intervjuer): Hva handler det om for deg når du er produsent? Hva er de viktig parametrene?

T: Altså når jeg sitter for meg selv og produserer .. så.. er det veldig sånn intuitiv prosess, altså det er veldig sånn at avgjørelser blir tatt veldig veldig kjapt da... og det blir jo litt sånn at man forsvinner jo litt inn i et prosjekt...

I: Hvordan forsvinner man inn i et prosjekt?

T: Ja, det er jo et godt spørsmål... og hvilke mekanismer som bestemmer hva slags valg man tar da... det kan man jo sikkert forske på i lang tid.

I: Når du skal samarbeide med en tekniker, f.eks. sånn som du har gjort nå. Er det noen spesielle parametre som dominerer? eller som du arbeider først med?

T: Ja, jeg synes det er vanskelig å si noe generelt altså... siden jeg har bakgrunn som trommeslager da... så er jo på en måte.... komp er jo veldig viktig for meg på en måte... eller jeg synes i alle fall det er veldig ålreit å starte med å jobbe med komp da.. men altså... det er når man først har kommet til produksjons-... altså til... begynne samarbeidet med en tekniker som du sier... altså... da på en måte ..sier jeg det med forbehold om at man har på en måte en form for låt... og at man har en melodi og en viss form da... allerede ikke sant... før man kommer hit...

Men når jeg lager musikk selv... så begynner jeg veldig ofte med komp ... eh... enten det er at man begynner med trommer eller at det er en basslinje... eller det er ... det kan jo være andre typer ting også men... en form for komp da...

I: Er det det viktigste...

T: Det er ikke nødvendigvis fordi at det er det viktigste... men det er der jeg føler jeg selv har mest kompetanse ... og ... det er det jeg føler jeg kan mest om da... (ler...) hvis man kan is det...

Og så handler det jo om også hvilken musikk man jobber på da... sant? Og veldig mye av den musikken jeg jobber på er veldig sånn beatbasert musikk da, hvor på en måte det rytmiske er ekstremt viktig. Også i og med at jeg jobber med en vokalist som har en veldig fin meloditeft (Hanne Kolstø red.) så er det jo sånn at jeg kan slappe litt av på det, sant? vi fordeler jo på en måte de oppgavene veldig sånn tydelig mellom oss da... Og da er på en måte mitt.... da har det bare blitt sånn at mitt ansvarsområde ligger i det å forme et komp da.

I: I hvilken grad er du opptatt av trendene som foregår i musikkverdenen?

T: Ja.. jeg har jo et bevisst forhold til det, jeg har jo det. Akkurat hvordan jeg blir påvirket av det, det er jeg ikke så bevisst på... (ler ...)

I: Men når du er i en produksjonsprosess, så tar du noen valg fordi at du vet at dette er... ? (gestikulerer...)

T: Nei. Det gjør jeg ikke. Men jeg kan selvfølgelig ikke avskrive at det finnes noen ubevisste mekanismer da, ikke sant? Fordi at jeg vet jo at når jeg jobber, altså all

den musikken jeg hører på og er opptatt av ... vet jeg jo er med og inspirerer og påvirker det jeg lager, ikke sant? og dermed så er det jo naturlig at siden jeg er opptatt av hva som skjer i dagens musikk da, at det er med og påvirker det liksom, men det er ikke et bevisst valg eller noe konkret.

I: Identitet. Og fingeravtrykk.

Kanskje på en innspilling som jeg aldri har hørt før, så kan jeg ta...eller ... Jeg kjenner igjen noen ting.. Tror du at du har et sånt fingeravtrykk som, dersom noen setter på ei Thelma og Clyde plate så tenker de at "ja dette må være Trygve for han gjør de tingene der og"?

T: Ja det vil jeg tro

I: Er du opptatt av å ha noen kjennetegn, eller er det ikke viktig?

T: Jeg tenker ikke så mye på det når jeg lager musikk. Jeg tenker mer at hvis det er en konsekvens, så er det en bra ting, og igjen da., så kan det være underliggende at man ubevisst lar seg påvirke av det da. Fordi atte jeg synes jo det ville vært ålreit hvis noen sa at ... Det høres ut som din sound liksom... Synes jo det er en positiv ting..

I: Men hva tror du folk vil kjenne igjen?

T: Nei, jeg vet ikke hva for noe konkret. Altså jeg bruker jo det samme verktøyet liksom, ikke sant? og jeg finner jo metoder, underveis når jeg jobber, og på en måte tar det med meg videre, og det er jo veldig fort gjort at man går tilbake til gamle metoder som man har brukt før, som man synes har fungert, og tar det med seg videre i noe nytt ikke sant? Og det vil jeg tenke at det er noe som er med å bidrar til at ting kan få et sound da, uten at man tenker atte - ok.. nå går jeg tilbake til den metoden *fordi* at jeg vil at dette skal bli min signaturgreie, skjønner du?

I: For det ville kanskje mange gjort?

T: Vet ikke. (gestikulerer) Kanskje. Men jeg gjør ikke det da. Jeg gjør det først og fremst fordi atte, hvis jeg finner noe som jeg synes fungerer, og som jeg kicker på, og som jeg synes låter bra, enten om det er en plug-in som jeg synes låter fint, eller en eller annen teknikk med å sende ting gjennom noe. Altså hva det måtte være for noe da, som jeg synes fungerer veldig bra, så bruker jeg det om igjen da.

I: Ja, selvfølgelig.

T: Ja. Jeg tror det handler liksom om det derre å balansere gjenkjennelige ting da. Ting man har gjort før, med noe nytt ugjenkjennelig da, og lage en balanse der da. Både i forhold til å lage et sound, og i forhold til å lage noe som er interessant å høre på også.

I: Lager du musikk for en spesifikk lyttergruppe når du lager musikk? Er det sånn at du tenker at "nå lager jeg musikk for P3 lyttere" ?

T:Nei.

I: Eller, "nå lager jeg musikk for de og de"? Det er mer du som bestemmer?

T: Ja, det er det altså. Det er ikke noen hemmelighet atte på den første plata vår så var det en låt som vi holdt på å få spillelista da, på P3, og som vi hadde *lyst* til å få spillelista. *Fordi det har man jo*. Og det er ikke synonymt med at man nødvendigvis lager musikk som skal skreddersyes til det formålet. Men samtidig så er det ikke noe å si på det atte, å få en låt spilt på radioen, betyr sykt mye liksom. Eller at det har veldig mye å si for en artist da. I forhold til å få musikken, ikke bare å få musikken hørt av flere, men... Det baller på seg så mye annet liksom. Lettere å booke jobber. Men altså, så vi fikk altså litt det dilemmaet akkurat da vi holdt på med det. Da vi skulle prøve å få den låta inn på radioen, for da fikk vi tilbakemeldinger om at den hadde vært opp til vurdering flere ganger og i flere møter. Så sitter de og mener da, ikke sant? Så var det noe med atte .. jaa..så var det noe med at det var liksom akkurat litt for lenge til refrenget kom eller... ja.. men sånn sier de, ikke sant?

I: Men ville dere vurdert å gå inn og så redigert i etterkant?

T: Ja. Det gjorde vi nemlig. (Nikker) Vi gjorde det. Vi tenkte atte... og det er jeg i utgangspunktet så.... Nå funkete det jo ikke likevel... og den versjonen er det heldigvis

ingen som har hørt, ikke sant? men vi ville prøve det, bare for å se... Og bare klipte rett i masterfila liksom.

I: Å ja?

T: Jaja... Jeg lurte på om vi var inni, faktisk i mix. Mulig om vi gjorde en ny master faktisk. Jeg tror vi prøvde først å klippe i masteren, og så ble det så rart og så ... men vi hadde lyst til å sjekke det, for å se om det kunne gå veien likevel. Men så gjorde det ikke det, og jeg holdt på å si heldigvis, for det er jo ikke sånn det skal være liksom. Jeg vet ikke hva jeg hadde sagt i ettertid da, hvis den plutselig hadde blitt A - lista liksom, eller hva vet jeg. Og da hadde vi jo kanskje hatt råd til å spille konserter liksom nå. Det er jo veldig bra spørsmål altså, men jeg følte der og da atte "Vi kan jo ikke gjøre det liksom". (Rister på hodet) Da får det jo heller være det samme. Og det tenker jeg jo fortsatt. Vi har jo en ny låt nå, som vi skal prøve å sende til radio 1 liksom. Og hvis ikke de vil ha den, så vil de ikke ha den. Og vi kan jo ikke. Vi må jo bare fortsette å lage musikk og stole på at det er ålreit. Men det er veldig merkelig opplegg altså. At noen skal sitte å si det liksom, "Nei.. kul låt, men eh.... "

I: Forståsegpåere?

T: Ja. Sitte på et kontor i Oslo liksom og "Ja... kul låt, men ... 2 - 3 sekunder for seint til refrenget liksom.." – javel? (rister på hodet..) Ja, men i hvert fall, skal jeg svare på det så tar jeg ikke hensyn til det når jeg lager musikk, men samtidig så er jo musikken påvirket, eller inspirert da, av populærmusikk. Altså jeg liker jo å høre mye... ikke alt... men en del av musikken som ungdommen liker, ikke sant?

I: I hvilket stadie av produksjonen er det de viktige beslutningene må tas? Er det når man kommer med en preprod, og "nå starter vi..." eller er det når man har jobbet det inn og man kommer til deg og "nå skal det mikses?". Når er det du tar de beslutningene som virkelig har noe å si? Eller tas de bare kontinuerlig?

T: Det er vel ikke noen beslutninger som er mer viktige... eller.. (ler) nei ... Alle beslutninger er ikke like viktige da.

I: Eller jeg kan spørre på en annen måte. Hender det ofte at du setter foten ned i forhold til valgene som tas?

T: Som jeg selv tar?

I: Hvis du skal ta beslutninger sammen med teknikeren eller sammen med bandet.

T: ja, sånn ja.

I: Eller det har jeg jo opplevd. (snakker om Moëta og The Lodge-prosjektet red.)

T: jajaja, ikke sant.

I: Er det noen stadier som på et vis er mer sånn "i dette stadiet er det sånn at vi kan ikke kompromissere så mye, her må vi faktisk gå den veien"?

T: Ja. det har vel skjedd det. (ler..) Det har jo skjedd i det tilfellet med det prosjektet ditt i alle fall..

I: Ja. (ler litt også...)

T: Det har jo det.

I: Ja det er jo sånn det er, at i enkelte tilfeller må man stå litt på sitt.

T: Ja, det er klart det altså. Jaja, det må man. Men jeg prøver jo hele tiden og, vil ikke kalle det forhandle men, jeg tenker jo at når man er med på et prosjekt og samarbeider med noen andre så samarbeider man jo med dem frivillig. Man gjør jo det fordi man har et felles mål da ikke sant? Hvis ikke så tenker jeg at da er det litt feil grunnlag. Men det vil jo likevel komme opp uenigheter liksom. Men det tenker jeg er bra jeg. Og det tenker jeg er noe av det som er spennende også, med å jobbe med musikk. Med å samarbeide med andre liksom, at man får prøvd seg litt og får andre meninger om ting. Sånn er det jo når jeg jobber med Thelma og Clyde også, både med Hanne og med eventuelle folk som vi har med inne og mikser og sånn, eller holdt på å si, Janki (Jan Kenneth Transeth, platedirektør Karmakosmetix

music red.) for den saks skyld da. At man får tilbakemeldinger på ting, også tenker man at "Nei... det synes jeg ikke noe om" og da må man ta en vurdering. Enten så er det så viktig for en at man må si "Nei.. men dette er mitt åndsverk". Eller "Nei... sånn må det være... dette blir best..". Eller så må man liksom høre på det og tenke at "Jaja... men kanskje dette er et bra forslag..". Eller "Kanskje tar jeg feil". (gestikulerer) ikke sant..? Også er det kanskje ikke noe som er galt eller feil da, mener jeg da. Men at man prøver å være åpne, og så må man samtidig prøve å stå litt for de tingene man virkelig brenner for. Og det handler jo litt om hvor tungt inne man er i prosjektet også da. Hvor mye av sjela si man liksom føler man har lagt i det også da kanskje (hehe..)

I: Legger du sjela, eller mye energi i ting?

T: Hehehe.. ja.. bra spørsmål. Begge deler. (smiler)

I: Jeg har alltid syntes det har vært vanskelig det der med sjel og sånn.

T: Jaja, ser den. Men ikke sant, for å ta Thelma og Clyde-eksempelet, så varierer det veldig for min del. Noen ganger så har jeg kommet opp med noe som for eksempel da Hanne sier "nei.. kan vi ikke gjøre sånn" eller.. "nei det fungerer ikke". Og så er det ting som jeg virkelig mener, ikke sant? For det hender støtt at vi er uenig om ting i våre låter. Noen ganger så føler jeg så sterkt på at hennes forslag er helt på jordet, og at mine forslag er de aller beste. Føler veldig sterkt på det. Da må man bare prøve å argumentere. Og si "hvorfor føler du at det er bedre liksom?" Og håpe at den andre personen er åpen, og prøver å lytte til det du sier og høre på argumentene. Og så går det motsatt vei. Noen ganger så må du kjenne etter: "Ok ... kanskje er det ikke så sykt viktig". Kanskje er det ikke du som vet aller best akkurat i dette tilfellet. Prøve å være åpen og høre på den andres forslag. Og være åpen for at det kanskje kan være like bra. Så må man hele tiden balansere. Det er liksom det. Det er jo det som er å samarbeide egentlig.

I: Ja. Det er jo det.

T: Det kan være .. smertefullt (ler...)

I: Er du bevisst på hvilken type valg du tar? Du sier at du tar valg veldig fort, og at de ofte er basert på noe intuitivt.

T: Ja.. altså det er klart. Jeg skiller jo mellom valg som, altså når jeg sitter i min lille boble liksom, med headsett og velger trommelyder, eller skrur på en synth. Og valg som handler om hvem som skal mikse plata vår liksom, ikke sant? Det er valg på veldig forskjellige plan og nivå, og av forskjellig karakter.

I: Og de første valgene. Handler de om sound?

T: ja det er klart. (ler) ja, de gjør jo det. Det handler om sound det og.

Men det er jo valg som tas sånn her lynkjapt ikke sant (knipser fort flere ganger) mens vi sitter og kokkelerer. Mens de andre valgene kan ta kjempelang tid og man må gjøre research og ringe telefoner og maile og diskutere med de andre, så på den måten er jeg jo bevisst på hvilke type valg. Men nå som du spør mener jeg, hehe, jeg vet ikke om det var svar på spørsmålet ditt?

I: Har du gjort noen undersøkelser eller analyser av noe av det du har produsert? Har du gjort frekvensanalyser eller sett på notasjon av midi-tingene du har gjort, eller kjørt noen testgrupper eller?

T: Nei (rister på hodet..)

I: Aldri gjort noe som det ?

T: Nei.

I: Er det ikke interessant egentlig?

T: Nei. Hva skal du med det?

I: Nei, det er jo mange som gjør det.

T: Er det det?

I: Ja.

T: Aldri hørt om det.

I: Jeg har lest noen bøker om folk som har gjort det.

T: Så kjedelig da.

I: Er det relevant? Er det viktig?

T: Markedsundersøkelser om musikken min?

I: Ja. Både markedsundersøkelser og...

T: Analyser?

I: Analyser ja. Si frekvensanalyser da. "dette lydbildet er veldig mettet, så det egner seg for det og det segmentet"

T: Nei. Det kan jeg ikke bruke til noe.

I: Ja. Det gir du "beng" i?

T: Ja.

I: Og da er det neste spørsmålet ganske innlysende: Tar du valg i forhold til sound basert på egne refleksjoner eller intuisjon?

T: Å jajajaja. (ler)

I: Ja. Sier seg kanskje litt selv. Har du noen musikalske erfaringer som har vært milepæler eller korsveier og som har gjort at du per idag er der du er i forhold til lydbilde og ideal?

T: Ja, jeg synes vel det er vanskelig å trekke fram noe konkret. Jeg ser jo på det som at den musikken som jeg lager er med å påvirke det liksom. Altså musikk jeg har hørt og filmer jeg har sett eller lærere jeg har hatt, så er det på en måte en del av min bagasje, hvis man kan bruke det uttrykket da.

I: Eller sånn som Morten sier. Han sier at han hørte den og den plata, og etter det så ønsket han å legge om hele bassteknikken.

T: Jajajaja. Altså jeg vil vel kanskje trekke fram en periode hvor jeg liksom oppdaga Bjørk da. Vil vel kanskje trekke fram henne. Tidlig på 2000 tallet så liksom fant jeg de første platene hennes og ble veldig fascinert da. Jeg hadde en periode liksom, hvor jeg hørte masse på de platene hennes, så det har nok hatt en del å si for hva som kanskje jeg interesserer meg for, når jeg lager musikk da.

I: Hva er det da?

T: Nei, noe av det som fascinerer meg med henne er jo hvor rart og særegent og litt sånn grensesprengende...

I: Har det med groove og sånne ting å gjøre, eller har det med hele lydbildet?

T: Nei, hele pakka egentlig. Og det at det er såpass rart, hvertfall opplevdes det sånn i mine ører da og samtidig se hvor stor hun har blitt liksom. Det synes jeg er veldig interessant da, fett liksom, for det er jo altfor rart egentlig, til å være så populært, ikke sant? Hihi (smiler) For jeg er veldig fascinert av den balansen mellom ting som er utfordrende, og utilgjengelig eller rart da. Men utfordrende og, ja som det er friksjon i da, ikke sant? Balansen mellom det, og det som er hva skal jeg si, catchy eller iørefallende liksom. Og fint. Kontrasten liksom, og den derre balansen der da, ikke sant? Den er jeg opptatt av da.

I: Morten snakket veldig om at han er bevisst på at det ikke skulle låte fint. Det skal absolutt ikke låte fint.

T: hmmm?

I: Men når jeg spurte han litt mer inngående om det så handlet det om at "det skulle i hvertfall ikke låte overproduert LA, type Westcoast. Har du noe sånt ideal i forhold til sound og?

T: Nei. Jeg tenker ikke så mye sånn altså. Da ville jo jeg svart at "hvis du får noe til å låte sånn westcoast-fint, men blander det med noe som er veldig uventet da, som lager en kontrast til det, da tenker jeg at det kan ha en verdi liksom" ikke sant? Så jeg har ikke noen sånne konkrete ting liksom. Jeg prøver å være så åpen som mulig jeg.

I: Hvis vi går litt mer inn på den produksjonen som vi har gjort nå: Selve materialet. Selve komposisjonen. Hva var utfordringen i det, og hvordan var det å arbeide med?

T: Hva som var utfordringen?

I: Vi snakket jo en del om det her faktisk. At det var en del som ikke var arret (arrangert red.) ut skikkelig for eksempel.

T: Ja, jeg syntes vel kanskje at på enkelte låter var rom for flere ideer da, på selve komposisjonen egentlig. Og utgangspunktet mitt er jo at, jeg er jo veldig glad i enkle ideer jeg altså, at det aller meste av musikk jeg lager har jo veldig enkle ideer på en måte. Men jeg følte likevel at noen av låtene likevel hadde potensiale da, til flere ideer liksom. Hvertfall på områder som jeg ikke er så sterk, og det går jo på melodiske og harmoniske ting da. Som på en måte ikke er min sterke side. Og det følte jeg kanskje var litt utfordrende i forhold til at de følte jeg ikke at jeg kunne komme med så mye som jeg kanskje ønsket da, ikke sant? Og på en måte at jeg prøvde å få litt mer ut av dere i forhold til akkurat det. Og strevde med å få formulert det også litt da, ikke sant? Kanskje er jeg mer klar over det nå enn jeg var da, på hva jeg følte, ikke sant?

I: Synes du at du og Morten har greid å fargelegge den produksjonen der med deres ideal? Med deres sound-ideal?

T: Ja. Jeg vil påstå det ja.

I: Det var et enkelt svar på et langt spørsmål.

T: Men det var jo det enkle svaret da.

I: Men var det noe du var bevisst på?

T: Ja. Kanskje litt. Kanskje litt ja. Men det gikk jo mer på det at jeg på en måte prøver å bare ta med meg det jeg har, det lille jeg har av erfaring fra tidligere arbeid da ikke sant.

I: (Snakker om tid og hvilke spørsmål vi har igjen)

Synes du at jeg og Monica (Severinsen, med-låtskriver red.) vi dikterte mye av deres arbeidsprosess, eller at dere fikk jobbe ganske sånn fritt?

T: Nei, jeg syntes at vi fikk jobbe ganske fritt. Eller det var jo på en måte litt av premissene også.

I: Men låtene var jo ganske komponerte allerede.

T: Jaja.

I: Altså selv om de kanskje ikke var helt arret ut allerede, så hadde de en form?

T: Ja. Men samtidig så gjorde vi jo noen forandringer i begynnelsen også. På de øvingene også. Prøvde litt andre tonearter, og det var litt forskjellige småjusteringer. Det var kanskje ikke alt det som ble med videre heller (ler) det er jo en del av prosessen på en måte.

I: Hvordan prøvde du å utvikle lydbildet? Skulle det bli svært, eller skulle det bli fullt av tekstur, eller skulle det være fullt av klang, eller skulle det fargelegges?

T: Ja, Jeg hadde jo noen tanker om det. Jeg hadde en stor dør åpen for at mye kunne farges i mikseprosessen liksom.

I: Vi bestemte oss jo for å gjøre fem låter. Kan du si noe om hvilke låter man valgte og hvorfor. Hvis det hadde vært meg, så hadde jeg jo ikke valgt de låtene som vi valgte til slutt, ikke sant?

T: Nei, nettopp. Men følte du deg overkjørt i den prosessen der eller?

I: Nei nei, på ingen måte.

T: For det var jo ikke meningen. (ler..)

I: Neinei, men det var også hele tanken egentlig, at jeg skulle kunne sette meg selv litt utenfor en god del av de valgene. Jeg hadde lyst til å observere det, og kunne dokumentere det, og kanskje lære litt av det. Så jeg syntes det var helt fint det. Var det magefølelse som styrte valg av låter for eksempel?

T: Ja, det var mye basert på det. Det var mer basert på låtene i seg selv. Sine kvaliteter og potensiale, enn liksom noen helhetstanke da, det var det. Og det var jo litt sånn elimineringsprosess også. I forhold til de låtene vi jobbet med.

I: Ikke sant. det var ikke alle som følte riktige?

T: Nei. "ok.. den her syntes jeg kanskje ikke fungerte så bra liksom.. så stryker vi den av lista..." ikke sant? det var jo litt sånn også, så en kombinasjon. Men først og fremst var det basert på hvilke låter som fungerte når vi spilte sammen, og som jeg følte hadde mest ved seg da.

I: Går det an å si noe om lydmessige idealer? Går det an å si noe om for eksempel artister eller lydteknikere eller type album som du ser på som viktige? Som du strekker deg etter? Et ideal?

T: Ja. jeg...

I: Du sa noe om Bjørk istad...

T: Ja. Nå er det lenge siden jeg har hørt på henne da, men det var mer en periode hvor jeg tenkte mange tanker mens jeg hørte på den musikken. Om hvordan ting kan gjøres. Hvordan ting kan høres ut, og likevel på en måte være veldig sånn popmusikk liksom. Jeg lager ikke musikk for at det skal være popmusikk, men jeg er veldig glad i å kunne være med å synge på en melodi, når jeg hører på den liksom. Nynne med og så videre. Og hvis i tillegg musikken utfordrer meg eller gir meg noen lyder jeg ikke har hørt før, så gir det meg veldig mye da.

I: Det er uavhengig av hvilket plateselskap eller hvilken produsent som har gjort det eller?

T: Jajaja. Absolutt. Jajaja. Det er det. Altså jeg har veldig sjeldent vært opptatt av navn når det kommer til musikk. Hvem som er med og gjør hva.

Og det var ikke egentlig før jeg begynte å studere musikk på høghskolenivå, at jeg på en måte oppdaget at det var noe som folk brydde seg om. Bare sånn "oi.. han spiller gitar på den plata og den plata". Og jeg bare.. "hvem da?", eller "har du ikke hørt om han trommisen? Han spiller jo på Michael Jackson sånn og sånn". Jeg hadde jo aldri. Jeg tenker jo ikke sånn når jeg hører en kul låt liksom. Hvem er det som spiller på denne? Eller hvem er det som har mikset den låten? Aldri brydd meg om det. Ja det var ikke noe sjokk for meg, men jeg hadde aldri tenkt sånn da. Så plutselig så møtte jeg en masse folk hvor det var alt de brydde seg om omtrent. Det var liksom "hvem er det som spiller på den plata, og hvor bor de liksom" (ler) ja ikke sant. "Og hvor er de født og hva?". Men selvfølgelig, det er kanskje litt sånn flåsete, men jeg ser jo verdien av å kunne vite litt sånne ting også i forhold til at man kan se sammenhenger ikke sant. Og jeg har jo på en måte blitt mer interessert i det nå, så dette med hvem som har produsert hva og sånne ting. Jeg synes jo det er morsomt å vite fordi at man kan trekke paralleller og si sånn derre "oi kan du høre det er han som har laget dette?... som også har laget dette?... " og så videre ikke sant. Jeg er jo opptatt av det i og med at jeg selv på en måte lager musikk..

I: Du har ikke sånne estetiske idealer ?

T: Nei fordi jeg vil aller helst lage, ja altså hvis du vil jeg skal si noe om platetitler liksom? (skeptisk)

I: Neinei

T: Jeg tenker ikke så mye på det når jeg lager musikk heller skjønner du. Men jeg blir jo inspirert når jeg hører musikk altså. Det hender stadig at jeg hører ny musikk og jeg tenker sånn "dette her er jo så sykt rått", og så er det en veldig blandet følelse. For jeg blir både inspirert og tenker "så sykt kult det her låter". "Jeg må gå å lage musikk. Minst like kult". Og det høres jo ikke så vanskelig ut som regel. og mye av den musikken jeg liker da er jo ofte ganske sånn enkel musikk da ikke sant? Men det er jo ikke det. Det er jo bare det inntrykket man får.

I: Ofte litt vanskeligere enn man tror?

T: Ja. Ikke sant? Så, jeg blir inspirert og tenker "wow! Jeg kan jo også lage musikk.. Jeg har jo gitt ut en plate", og det er litt sånn kult. Og samtidig blir jeg litt demotivert og da. "Det låter jo så kult, og dette har noen andre lagd og jeg vil jo ikke kunne lage noe så fett". Så blir man litt sånn "ahhh". Så det kan slå veldig sånn begge veier. Men så hører jeg på...altså ja... så jeg er veldig sånn at hvis jeg oppdager noe ny og fet musikk, så hører jeg veldig mye på det. Og det kan være kanskje litt dumt. Jeg kjenner jo folk som er sånn at de skygger unna når de hører om noe som er så bra at man blir sånn helt sånn "blown away", så vil de nesten ikke røre det, for det at det kan virke litt sånn demotiverende.

I: ok...

T: Men jeg er ikke helt der altså. For jeg koser meg veldig jeg. Det morsomste jeg vet er når jeg hører ny musikk som trigger meg liksom. Så kan jeg høre på det i uke etter uke til jeg blir helt lei. Og det motiverende med det også er jo det at man kan tenke at "tenk kanskje en gang så er det noen som har en sånn opplevelse med noe jeg har laget liksom", Sant?. Og det er jo veldig motiverende. Men også litt sånn avskrekkende da liksom.

I: Er det andre ting enn musikk som spiller inn på det du gjør? Arkitektur? Maleri?

T: Ja. Det er forsåvidt det. Jeg liker i alle fall å tro det. (ler..) hihi. Men det er vanskelig å si bestemt liksom tenker jeg. I alle fall å si noe helt konkret, men det er klart, i forhold til film for eksempel. For jeg ser mye på film. Og synes det er veldig gøy, og er opptatt av det. Og har alltid vært opptatt av filmmusikk og musikk til bilder, og såne ting og er fascinert av det. Jeg blir inspirert av å se bilder for eksempel og å høre lyd og musikk til det, men jeg synes også det er ålreit med andre kunstformer. Både billedkunst eller performance eller, kan jo være teater også synes jeg. Har jobbet litt med teatermusikk også, så jeg prøver absolutt å liksom hente inn impulser fra andre kunstformer. Og så kan jeg kanskje ikke si konkret hva som skjer med min musikk eller trekke de konkrete parallellene men... ja.

I: Ja.. godt svar.

T: Takk... Langt... men ..

I: Er du en produsent som bruker mye tid på å søke etter et lydbilde, eller synes du ofte artistene som kommer til deg, har funnet et lydbilde som du forsøker å gjengi?

T: Ja. Det er ikke så mange artister kommer til meg da. (smiler)

I: Ja, jeg kom til deg.

T: Ja. Ikke sant. Så jeg har ikke så mange ting å sammenligne med.

I: Men søker du etter et lydbilde? Forsker du deg fram til det?

T: Jeg søker. Altså det er et godt spørsmål. Om jeg forsker meg fram? Ja. Men etter et bestemt lydbilde. Da legger jeg i det at det er forhåndsbestemt ikke sant. Og, det er nei. For, jeg har ikke en idé om det lydbildet på forhånd. Altså jeg hører ikke for meg et lydbilde i hodet mitt, så det er på en måte noe som blir til på veien da

I: Men da må du sannsynligvis velge vekk en del ting også på veien da?

T: Å jajaja. Velger vekk masse. masse masse. (smiler) Det er jo det som er en del av prosessen . Å velge vekk ting. Og velge fram ting. Men det kommer jo an på hva man har i bånd da, sant? Har man en ferdig låt - i ditt tilfelle så har det jo vært ferdige låter, sånn mer eller mindre. Mens i Thelma og Clyde så starter vi jo ofte på nullm, og så blir det låter underveis. Der går på en måte soundet og låtene veldig sånn (tvinner hendene). Eller den prosessen er veldig... Altså det ene trigger det andre hele tiden da på en måte. Det er like mye soundet som trigger låtene ofte. Men det er veldig sjeldent et bilde jeg har på forhånd om hvordan ting skal låte. Eller det skjer jo ikke. Men det hender jo altså selvfølgelig at jeg eksperimenterer hvis jeg begynner på scratch med noe. At jeg begynner med en idé, eller at jeg har referanse til noe eller noe jeg har hørt som har inspirert meg ikke sant? La oss si at jeg har hørt en ny låt på radio eller noe som jeg syntes var kult. Så kan det skje at jeg, for eksperimentets skyld, på en måte prøver å gjenskape noe å la det jeg hørte ikke sant? Og som regel blir det jo til at man ikke gjør mer med det, eller at man tar det som en øvelse eller noe.

Eller så blir det noe som låter helt anderledes og som kanskje er kult, og som kanskje blir til en låt. Så det vet man jo aldri.

I: I forholdet mellom lydtekniker og produsent. Er det noe som er viktig? Det som jeg ser på deg og Morten er at dere jobber veldig mye uten ord. Dere jobber omtrent i synk. Omtrent der at du viser med kroppsspråk, eller sier en ufullstendig setning eller bare et par ord, og så er han allerede igang, for han vet hvor du skal. Tror du det er en viktig ting for et produsent-team, eller tror du det er en spesiell ting for dere?

T: Jeg tror nok det er veldig individuelt. Egentlig altså. Det er nok forskjellig fra produsent til produsent. Men i mitt tilfelle så handler det jo også om at jeg kjenner jo Morten, og ville jo jobbe med han, ikke bare fordi at han er flink til å trykke på record og sette på en eq liksom, men fordi jeg vet at han er kreativ. Og jeg vil gjerne ha en del av hans kreativitet inn i produksjonen også. Det er det som gjør at jeg også på en måte har latt han jobbe så mye kreativt da. Og da gjelder det jo på en måte å ikke si for mye også ikke sant? Og så balansere det litt, altså ikke si for mye. For når han er inne der som tekniker, så vil jo gjerne han gjøre mest mulig av det jeg ber han om, ideelt sett ikke sant? Så hvis jeg hadde sagt sånn "skru sånn og sånn apps her og sett sånn og sånn den til høyre og den opp og så" ... Så ville jo sannsynligvis han gjort det, sant? Men jeg vil jo ikke det. Jeg vil jo helst at han skal være med å forme det sammen med meg da. Så sier heller jeg sånn "nei" ... eller... "ja" ... sant? Så det at vi jobber mye uten ord, kan jo like mye være det at det var en sånn forskeprosess for oss begge to sånn underveis. Med en litt sånn gjensidig forståelse av at vi vet sånn omtrent hva vi har lyst på da rett og slett.

I: Har du noen eksempler på når du mener du har tatt en veldig viktig beslutning, som totalt har endret et lydbilde?

T: En beslutning som har totalt endret lydbilde? Om jeg har det, helt konkret?

I: Ja, Eller er det noe du erfarer ofte?

T: Njaii. Ikke så veldig, men kanskje en veldig stor avgjørelse, eller hva jeg skal si. Det er jo i forhold til Thelma og Clyde med det første albumet vårt som vi fikk mikset hos Erik og Jan. Jan Bang og Erik Honoré. Det var en veldig interessant, eller det var en spesiell avgjørelse. Det var ikke en vanskelig avgjørelse. Altså det å la de gjøre det da. Det var jo en dialog vi hadde, men at de gjerne ville mikse plata. Men det også gjøre det. Men litt av premisene der var det at de ville gjerne jobbe med det alene da. Og på en måte sitte med det de to. Og så ha frie tøyler da. Og det var veldig spesielt, fordi at de har jo vi jobbet med preproduksjon ganske grundig. Eller vi hadde noe dialog, eller vi hadde en veldig bra og god dialog egentlig med de, før miksen også da. Vi kastet litt ball og sånn der. Vi fikk mye gode tips og råd og litt spark. Men da er det ganske mange timer vi sitter og jobber med preproduksjonen. Og når vi sender fra oss filene da, så er det bare sånn "værsågod.. her har dere filene, og snakkes... om en uke liksom..."

I: Og når dere kom tilbake igjen da. hva skjedde da? Var det et sjokk eller?

T: Ja. Det var... Ja, det var litt sjokk. Eller det skal sies at vi hadde jo en prøverunde på en måte. De mikset vel to låter da, en singel og så en låt til som vi gjorde førstog prøvde det ut. Så det var vel på en måte litt da vi kanskje fikk det sjokket. Men et veldig positivt sjokk da, for vi var jo veldig fornøyd med det de hadde gjort. Men det var samtidig ganske drastiske ting da, ikke sant? Og det er nok ikke så vanlig heller liksom i hvertfall sånn som vi holder på også med ditt prosjekt og med andre prosjekter. Sikkert det at man bare tar det man har laget og så gir rett fra seg til noen som man vet har en kreativ og kunstnerisk ... Og gir dem en kunstnerisk frihet med det da, ikke sant? og bare si "værsegod" liksom. Og det var veldig spesielt. Og det valget om å gjøre det hadde jo mye å si for hvordan sluttresultatet ble. Veldig mye å si, ikke sant? Vi var veldig fornøyd, men vi måtte diskutere litt, hehe.

I: Ja det tror jeg på..

T: (ler) Vi måtte det altså. Men det var jo veldig lærerikt også da. Rett og slett altså, veldig lærerikt..

I: I forhold til kundens forventninger. Nå snakker jeg både om kunden som de som kommer til deg, men også om de som skal kjøpe plata. I hvilken grad ønsker du å tilfredsstille folk?

T: Ja, det er et godt spørsmål. Og i forhold til det som produsent og en eventuell kunde, som i vårt tilfelle da, så måtte jeg jo ta litt stilling til det spørsmålet.

I: Ja, på slutten der da?

T: Ja. Men jeg holdt på å si, heldigvis så er jo begge parter interessert i å unngå at noen blir misfornøyd da, sant? Og da handler det jo kanskje litt om at begge parter må jenke seg litt på noen ting liksom. Og hvis man er åpen for det, og føler at den andre parten også er det, så tenker jeg at da kan man løse det meste liksom. Men klart at kommer man til et punkt så må man jo nesten si "nei" eller "ja" liksom. Og da må man jo nesten se på hva var premissene for oppdraget liksom. Og hva var den opprinnelige avtalen. Og så håpe at man ikke har misforstått hverandre. At ting har vært ryddig kommunisert hele veien og så videre. Det er sånn som man da må være flink til å passe på. Men i forhold til en potensiell kunde eller en potensiell musikkbruker, så... de tar jeg ikke hensyn til. (ler)

I: (ler...) Nei, det er jo noe med det altså. Da sier man jo noe om at den musikalske integriteten, og produktet og det sitt liv, det skal utvikles til sitt fulle. Og så får kunden bestemme om de ønsker det eller ikke.

T: Jaja... ja... Absolutt. Men det vil jo hjelpe veldig om man da har laget noe som man selv synes er kult, på en måte. Det er jo det eneste jeg kan ta hensyn til tenker jeg når jeg lager musikk. Hvis jeg ikke liker det selv, så kan jeg jo ikke se for meg at andre skal like det.

I: Avslutter intervjuet.

Transkripsjon

Intervju Jan Kenneth Transeth (38) (Intervju gjort hjemme hos Transeth)

Intervjuer: Arnstein Håkonsen (37)

Dato: 25.04.2013 tid: 21:00 – 22:30

Dialekt: Både Arnstein og Jan Kenneth har utpreget Kristiansandsdialekt.

Jeg forklarer hva oppgaven handler om.

Forklarer hvor mye tid vi har. (45min. – 1 t.)

I (intervjuer) : Innspillings og mikseprosess. Hva handler det først og fremst om for deg? Selvfølgelig handler det om å spille inn musikk, men hvis du tenker mer på hvilke beslutninger man tar, imens man spiller inn den plata.

J (Jan Kenneth Transeth): Hvis vi begynner fra begynnelsen av da. Så har jeg etter hvert skjönt at det er lurt å teste ut både låtmateriale, eller kanskje du kan si låtmateriale kontra å teste ut sound da. Lydbilde, og gjøre det først og fremst i at man legger inn en sånn preproduksjonsfase. Kan ta et sånt helt konkret eksempel: Da vi begynte å jobbe med han countryfar, han Egil Skram, så foreslo jeg at i og med at han allerede var i gang med et samarbeid med Stein Roger Sordal, så foreslo jeg at vi testet ut utvalgte låter da, som vi hadde klare så langt i prosessen, og gjorde noe mer ut av dem enn bare rene demoer, så vi satte sammen et foreløpig band, og så gjorde vi en sånn, uten at vi som selskap og management da gikk inn og la noen føringer på det, så bare sa vi ”kjør i gang” , satt av en periode til det, så spilte de in 6 - 7 låter med full besetning. Det var ekstremt lærerikt fordi det som kom ut av den preproduksjonen var noe så fantastisk som ”Dette soundet skal vi hvertfall ikke ha..” (ler..) og det var egentlig det aller viktigste steget vi kunne ta, og den beste tingen vi kunne gjøre i forhold til akkurat det prosjektet, fordi det var med på å sette en retning, som ihvertfall overrasket meg, og kanskje artisten selv spesielt da. Så det ble veldig tydelig hva vi ikke skulle gjøre, og gjennom det ble det da enda mer tydelig hvilken retning vi skulle gå i fordi det den preproduksjonen kom ut i var egentlig en sånn, en ganske sånn moderne countrysound, som jeg visste på forhånd ikke ville kle de låtene og det soundet som vi var på jakt etter da. Så med det som utgangspunkt, så begynte vi å jakte på en produsent, som kunne være med å skape et litt mer sånn vintagepreget sound da.

I: Og hvem kom dere fram til da?

J: Vi begynte egentlig med Lars Håvard Haugen fra Hellbillies, så via en annen kar som jeg ikke husker navnet på nå, og så møtte vi tilfeldigvis han Kjartan Kristiansen fra Dum Dum boys, som vi visste hadde gjort Stein Torleif Bjella blant annet. Og syntes at han kanskje hadde klart å catche noe av det derre vintage-soundet da. Så vi sjekket med han om han var interessert i å gjøre det, og han kom med rask tilbakemelding og sa det at ”Det her låter knallbra... , men jeg kan ikke country.. men jeg vil gjerne spille det for ... en god kamerat og kollega av meg som heter Hans Petter Gundersen”. Han kjente jeg ganske godt til fra før, for han har jobbet med mye forskjellige norske artister. Blant annet DeLillos, Sondre Lerche, Julian Berntsen og Madrugada og litt sånn forskjellig. Lang fartstid som produsent og som musiker. Så etter masse fram og tilbake, så fikk vi kontakt med Hans Petter, eller HP som han kalles. Og så var han egentlig veldig fleksibel, og sa det at ”dette her er så kult, og dette har jeg så lyst til å teste ut, at jeg vil at dere bare skal komme neste uke” liksom, og heldigvis da, så hadde vi

jobbet parallellt da med å finne riktige musikere. Så vi hadde kommet fram til, etter masse research fram og tilbake, så hadde vi kommet fram til en trommis. En som heter Bjørn Sæther. Altså jeg kjente ikke noe annet til han enn noen av de prosjektene han hadde gjort, men via research, kolleger og sånne ting, så var det mange som mente at han var riktig mann da. Så det var jo masse gambling her. Så for å gjøre en lang historie kort da, så før vi i det hele tatt involverte noe av musikerne, så sier HP at “kom til Bergen neste uke, jeg har en knallbra trio” sier han. “Hvor jeg har med meg... Hvor jeg spiller gitar og pedalsteel og jeg har med meg en trommeslager og en bassist”. Så ble vi enige om å dra opp et par - tre dager, og så teste ut. Så plukket vi ut to låter, som ville være med å definere soundet da. Og så var det liksom. Jeg tror vi hadde vært der en time, så var vi godt igang med første låta, og det var bare heilt sånn, veldig konkret, med en gang at det er dette vi ser etter. Det er dette vi vil ha. Så for å sitere HP da... For bare å liksom vise til hvor “spot on” dette samarbeidet etter hvert ble... så sa han at “ehh... Altså eg driver ikkje med Old School... Dette er f... meg Vintage...” (ler..) så, det som skjedde videre var at etter at vi hadde testet ut de to låtene, så fikk vi hentet inn han trommisen, Bjørn - og så fikk vi med oss bassisten, som også var headhundet. Det var Stein Roger (Sordal red.) som har spilt med Egil i mange mange år egentlig, og var et veldig sånn elementært tilskudd til bandet. Og så var det vel ikke mer enn vi var godt inn i første låta, den første runda hos HP, så sier han “eh Jan... kanskje eg og være med i bandet da?” (Smiler) og da var det liksom, da var kvartetten komplett. Og så var vi igang med produksjonen.

I: Så valg av produsent er for deg, når du har platedirektør-perspektivet, også viktig for den prosessen?

J: Absolutt. Jeg tenker mer og mer essensielt. Fordi, altså man kan ønske seg et sound, og strebe etter det, men hvis man ikke har... finner en produsent som kan være med å nå det målet, så er man jo like langt. Så det er jo en ekstremt viktig del av den prosessen egentlig.

I: Det trianglet mellom plateselskap, artist og produsent. Den rollefordelingen. Har du noen tanker om hvem som har de viktigste rollene? (ler...) Nei, ikke de viktigste rollene, men hvem som har mest å si i de forskjellige fasene?

J: Jeg tenker liksom at i utgangspunktet her, så er det jo artisten som har den overordnede visjonen, om hva slags retning et sound skal ta da, og så tenker jeg da det er management eller selskapet sin oppgave å på en måte navigere i retning av at den visjonen skal oppfylles da...

I: Er det det eneste overordnede målet? Eller er finnes det et overordnet økonomisk mål også?

J: Altså, det henger jo sammen. Fordi, altså hvis en artist ønsker en produsent som koster, hva skal jeg si.. 1000 dollar om dagen, og det ikke er en økonomi i prosjektet til 1000 dollar om dagen, så må man jo være realistisk i alle fall på det, og heller prøve å finne en løsning som er mer forenlig med økonomien i prosjektet sant? Så det er jo en avveining da. Altså prøve å oppnå artistens visjon, samtidig som en har en forsvarlig økonomi i det.

I: Hender det ofte at du kommer opp i den situasjonen? At du må snakke med artisten om at “Her må vi..”?

J: Ja. Fordi man har jo ikke mer penger enn det man har. Og som regel setter man jo av et budsjett til en sånn type produksjon da. Og hvis man ikke har mer penger i

det budsjettet enn det som er, eller har noe å gå på, så må man jo holde seg innforbi de rammene som vi har da. Og da er det jo noe med å finne en sånn... Altså hvis det er et stort sprik mellom det som artisten ønsker og det som selskapet kan tilby, så må man jo enten finne et kompromiss imellom, eller bruke lengre tid på å finansiere produksjonen i større grad da.

Men sånn tilbake til den herre...holdt på å si det triangelet.. som du sa... mellom...

I: Artist og produsent og plateselskap?

J: Ja.. ikke sant. Plateselskap eller eventuelt management som i mange tilfeller nå er de som er med å styrer den prosessen da. I dette tilfellet så er jo vi begge deler. Så tenker jeg, altså sånn som i dette tilfellet spesielt da. Jeg tenker det er veldig sånn relevant å bruke som et case da.

I: Ja det med Egil Skram?

J: Ja.. Det vi snakker om nå. Fordi, det er veldig ferskt, og det er også et ganske typisk eksempel for oss hvor det har fungert veldig bra, sant? Etter den første runda vi hadde hos HP. Da hadde vi to dager med recording, skråstrek hending. Fordi at Hans Petter var veldig tydelig på det før vi kom, og sa det at "For meg er det viktigste at vi har en forståelse av hverandre, og hvem vi er og hvor vi vil... det er kanskje viktigere enn at vi begynner å spille inn... Så hvis det er sånn at dere kommer her i to dager - og vi må bruke de to dagene på å finne kjemien... så må vi det... og da spiller vi ikke inn en dritt.." sa han. Og det syntes jeg var en veldig kul tilnærming fordi da skjønnte jeg det at "du er en veldig riktig mann" allerede før vi kom der da. Men som sagt, vi hadde jo ikke vært der mer enn en halvtime før vi var igang med første låt. Det sier jo en del om energien der da. Og etter den første runden, og de to dagene der, hvor vi kom hjem med to låter i bagasjen, så sier jeg da til Egil, til artisten at jeg synes at Hans Petter er veldig riktig mann for produsentjobben, og jeg mener vi bør gi han en form for kunstnerisk frihet i produksjonen da, til å være fullblods produsent her. Og det var entydig ja fra Egil. Så derfor, før vi dro opp for andre gang og hadde med oss de to andre musikerne også, så gav jeg veldig klart beskjed om at vi vil at du skal ta det overordnede produsentansvaret her. Og vi kommer ikke til å legge oss opp i noe som helst før vi hører at ting begynner å skli ut. Eller at ting begynner å gå i feil retning. Og det gjorde det ikke. Det var nesten null uoverensstemmelse altså. Det var heilt sjukt.

Pause

J: Så det var en veldig sånn, altså jeg har opplevd før at man har lagt det overordnede ansvaret på en produsent da, men aldri at artistens og selskapets visjon har samsvart så bra med produsentens. Det er et heilt unikt samarbeid altså. Med sånn veldig god energi i jobbinga, og arbeidet som ble lagt ned i studioet der. Heilt unikt.

I: Jeg er litt redd for det neste svaret. (Janki ler..) Jeg kjenner deg jo såpass godt, at jeg nesten kan mistenke hva du kommer til å svare. Hvilken bevissthetsgrad du har i forhold til trender, altså hva som skjer rundt i musikkverdenen, og hvor mye du er influert av trender?

J: hehe (smiler) Jeg vil si at når vi inngår samarbeid med artister og kunstnere, så vet jeg jo det at i og med at jeg kommer ifra litt sånn samme ståsted selv, altså vært utøvende musiker, skrevet musikk, skapt. At det kan være ekstremt komplisert. Noen

kommer inn og ønsker å ta et sånt overordnet, hva skal jeg si, når noen utenfra... Om det er en produsent, i form av et management, eller i form av et plateselskap eller i form av et apparat rundt en artist da går inn og liksom legger føringer for hvordan et sound eller en artistkarriere skal utvikle seg, så mener jeg at det er feil. Fordi alle de gangene som jeg selv har gitt musikere og andre samarbeidspartnere rundt meg den friheten for å skape innenfor et visst rom da, så har det i 95% av tilfellene slått veldig heldig ut. Så jeg er ikke spesielt fan av å liksom prøve å sette noen retning på musikere eller artister, i retning av en trend eller en sånn bevegelse, uten at man ser at de vil det selv da. Jeg tror at det er med på å hemme det musikalske uttrykket. Og det er jo litt sånn, en knivsegg å balansere på, når man driver kommersielt sant? Fordi særlig kommersielt smart er det vel ikke å tenke sånn. Men altså, jeg vil heller være en kompromissløs fattig slask, enn å inngå masse kompromisser, og ha masse penger. Fordi masse penger er ikke verdt en dritt uten ryggraden i bunnen liksom. Var det det svaret du hadde forventet eller? (Ler...)

I: Ja. Delvis.

J: Samtidig så vil jeg jo også si det at hvis man har en artist som uttaler helt konkret at hun eller han ønsker å trekke ting i retning av en trend eller noe kommersielt, så tenker jeg sånn at altså den produksjonsprosessen er jo ganske det er jo et ganske stort lerret å bleike. Og det tar jo ganske lang tid fra idé til ferdig produkt ikke sant? Så hvis da en artist ønsker å hive seg på en pågående trend, så vil jo jeg definitivt fraråde artisten å gjøre det, for sannsynligvis når produktet foreligger så er trenden over. Det er det ene, men kanskje det aller viktigste er at hvis du prøver å lage musikk for å, hva skal jeg si, som er liksom tilpasset et publikum da, helt sånn tydelig at du nesten går inn sånn matematisk og prøver å skrive låter som du er sikker på vil bli en hit da. Jeg har ikke noen tro på den måten å tenke på jeg. Jeg tror at jo nærmere du kommer kjernen i deg selv, og det du er tro mot, da tror jeg du snakker om tidløs musikk da. Det er veldig mye musikk nå som er hits, og som skuffer inn masse penger. Men det er veldig korte horisonter her, på mye av det ikke sant? Det er veldig få låter som blir såkalte evergreens, eller udødelige klassiskere, nærmest sant? Hvis vi skal bare ta et eksempel fra Norge da så de låtene som fremdeles blir spilt på Radio Norge fra 70 tallet er kanskje ikke de låtene som var...

I: Kommersielle?

J: Ja altså, de var nok kommersielle i sin tid, men liksom ikke på den måten ei låt er kommersiell nå da. Så at man har nok flere låter, til og med fra 90 tallet, som er klassiskere fremdeles, enn det man vil få fra 2010 - tallet som blir klassikere om 20 år til.

I: Eller eventuelt om det kommer noe fra Karmakosmetix?

J: Jaja. Kanskje (smiler) Nei, men det der med å gi rom til å skape innenfor ditt eget univers da. Det har jeg mye mer tro på enn en sånn tilpasning til trender og sånn da. Men igjen da, hvis artisten ønsker det og vi fremdeles er veldig fan av det de gjør, så herregud, vi skal jo ikke stå i veien for det.

I: Lydmessige parametre. Morten og Trygve svarer at de viktigste tingene i starten av en innspillingsprosess er groove, beat, trommer, tempo og slike ting. Men det finnes jo andre ting innenfor en produksjon. Instrumentering eller klang eller dynamikk eller timing for eksempel. Hva tenker du at man burde bruke mye tid på å finne fram til?

J: Jeg tenker først og fremst, for igjen å trekke paralleller til den casen som jeg begynte på.. Jeg

ba Egil om å stille med 30 låter, og så plukket vi ut halvparten av dem, og så silte vi dem igjen og så endte vi opp med 12 da.

I: Så låtvalg. Det er viktig?

J: Det er ekstremt viktig. Og i hvertfall når du tenker på album da, fordi da er det jo altså... Det er mange historier, men det skal jo være en tråd i det på en måte? Så det er jo en ting, men det jeg har vært opptatt i prosessen, og som jeg også har opplevd at Egil har vært veldig opptatt av. Det er jo å altså når man går fra demostadiet skråstrek preproduksjonsstadiet, så er det jo noe med å bevare ryggraden, altså feelinga i låta. Stemninga sant? I teksten kombinert med korder og arrangement sant? Igjen da, det er jo veldig spesielt for dette prosjektet sant? Men altså akkurat den delen av prosjektet var kanskje den mest elementære. Å bevare den feelinga i hver enkelt låt. Da er det for meg revnende likegyldig hva slags tempo låta er i, eller måten den blir spilt inn på, eller hva slags beat det er eller hva det måtte være. Det viktigste er at feelinga bevares da.

I: Hvordan gjør du det da?

J: Det var en stor, stor opplevelse når vi fikk med oss han Bjørn Sæther i studio. For han sa veldig klart ifra om før vi var i gang at "Jeg foretrekker å ikke bruke metronom" og jeg var bare "Jess... Hallelujah" (Klapper og gestikulerer) (ler...) Han kjente demoen fra før av, og delvis også preproduksjonen. Så vi satte rett og slett Egil foran basstromma med kassegitaren. Kjørte den rett i bordet, og så spilte Bjørn da uten headsett i rommet, og det eneste vi mikket opp slagverket med var en membranmikk i basstromma og en syvogfemti (mikrofonen Shure SM57 red.) som stod over resten. Det var det. Jeg skal spille et par låter for deg etterpå. Men, jeg aldri noensinne opplevd en sånn swing og en sånn sprut i studio. Og stakkars han fyren som satt og mikset dette her. Han satt bare å reiv seg i håret, og "Det er f... meg lekkasje overalt..." (Ler...) ikke sant? Men han var så gira på prosjektet, og han sa bare akkurat det samme som jeg sier nå. At.. "for en swing!" ikke sant? "For en fet liten countrykvartett". Så det var helt sprøtt og bra det klaffet med den bestningen som spilte inn den plata, fordi gjennom arbeidet som ble lagt ned i hver enkelt låt så ble den feelinga beholdt, og kanskje til og med også forsterket i noen tilfeller. Og det var nesten sånn at man fikk den feelinga av "once in a lifetime" altså. Det var helt magisk. Åssen alt bare klaffa og alt bare datt på plass. Altså vi satt jo, de fire - fem dagene som vi hadde hele bandet på plass da, altså HP, Egil, Bjørn og Stein. Så satt... Vi satt jo bare og lo.

....

Det var bare en sånn derre ekstremt magisk session, og det hører en jo også når altså man spiller dette for folk som til og med ikke liker country/roots sjangeren. Som bare er sånn derre "What... det her er jo helt sjukt..." Så det jeg tenker er at kanskje ikke bare i dette prosjektet, men min sånn generelle tilnærming til musikk er veldig sterkt knyttet opp til tekst. Og det er kanskje forskjellen på sånn som Morten og Trygve tenker, som jeg vet ikke nødvendigvis har en sånn veldig sterk tilknytning til dette med tekst, men desto sterkere forhold til det musiske da. Og det er jo vel så viktig det, men det er jo bare to forskjellige vinklinger til samme problematikken tenker jeg. Så det å bevare feelinga i låta, nesten uavhengig av sjanger, det er ekstremt viktig tenker jeg.

I: I forhold til identitet. Tror du fingeravtrykket til Karmakosmetix er så sterkt, at ved første lyttinga på plater fra Karma, kan man høre at dette er en plate som Karma har gitt ut?

J: Nei overhodet ikke. (ler..) Nei det vil jeg ikke si, fordi hvis vi hadde jobbet med én sjanger og subsjangere under den da, så hadde man kanskje kunne begynt å nærme seg noe sånt. For da hadde man jo sannsynligvis brukt veldig mye av de samme produsentene og veldig mye av det samme kollektivet da. Det gjør man jo også i dette tilfellet da, sant? Vi har jo hatt inne Christer André Cederberg, som har jobbet med alt ifra... Det første han jobbet med var vel Transit (Transeth's soloprojekt, hvor også undertegnede har vært del av prosjektet i over 6 år red.) og Stille Opprør. Han var innom Evans Eleven. Han gjorde miks på Honningbarna. Han mikset og produserte Thelma & Clyde. Og her snakker vi jo alt ifra emo, via rock via electronica til punkrock sant? Det er jo et stort spekter, sant? Likevel er det jo en grunn til at vi brukte Christer fordi han har en sånn versatilitet i seg da. Og nå jobber han jo med Alice and the Mountain, som igjen er noe helt annet.

I: Og så har han jo faktisk jobbet på det prosjektet som jeg skriver oppgave om nå. Vi tracket alle vokalsporene hos han i Oslo.

J: Ja har han det ja? Ja, der ser du.

I: Så det er jo en fin link.

J: Ja ikke sant? Samtidig så er det jo veldig vanskelig å si at det er et definert sound da, fordi vi har jo egentlig hatt en policy hele veien og har det fremdeles, at vi jobber med bra musikk uavhengig av sjanger. Og det handler jo kanskje først og fremst om at jeg aldri har hatt noen sånn sjangertilhørighet selv. Jeg har egentlig bare vært opptatt av bra musikk. Så hvis det er noe jeg får en eller annen sånn følelse for, så har jeg bare lyst til å jobbe med det sant? Nå har vi jo et vanvittig spenn i back-katalogen vår. Vi har vært innom metall, pop, til og med vært over i jazz-landskapet, nå er det verdensmusikk, country, roots, psykedelia, det har jo ikke vært noen begrensninger på sjanger.

I: Det at du som musiker og utøver er litt sjangerløs. Tror du at når du er inne i forskjellige prosjekter, at du med dine personlige egenskaper påvirker lydbildet? Eller står du mer på utsiden og er bare en plateselskapsdirektør?

J: Det avhenger nok litt ifra prosjekt til prosjekt. Men jeg tror nok i de aller fleste tilfeller at det er veldig vanskelig å være nøytral hvis man mener noe, så da sier man jo ifra og legger ikke ned det nødvendigvis som en føring, men som et innspill da, i prosessen.

I: Men ser du på deg selv som en musiker når du jobber med andre musikere, eller ser du på deg selv på som noe annet, eller henger alt sammen?

J: Jeg tror jeg ser på meg selv som en fan. (ler..) Fordi jeg har jo ikke lyst til å jobbe med noe som jeg ikke liker selv. Det er jo kanskje både min force og svøpe, sant? Altså med å jobbe på den måten, så blir man jo sannsynligvis aldri millionær. Og det er jo heller ikke målet. Men det er jo liksom de innspillene som kommer, kommer nok fordi man er en privilegert fan vil jeg jo si da. At man liker musikken veldig godt, og har kanskje i noen tilfeller anledning til å komme med noen konkrete innspill, og opplever egentlig i de aller fleste tilfeller at man blir hørt. Men det er jo ikke alltid at det blir tatt til etterretning, og det det handler jo litt om at hvis artisten eller produsenten har en veldig sterk mening om det, så er det sånn "ok .. men da har du tenkt mer på det enn meg... så da skal ikke jeg blande meg inn i din kompetanse... Da må da bare du levere det du tenker nå", og i de aller fleste tilfellene der så er man jo helt med på det fordi det er en sånn overordnet visjon for prosjektet da. Så privilegert fan. Det syntes jeg var et fint uttrykk. Det har jeg aldri brukt før. Dagens nye ord. (smiler...)

I: Hvem har mest å si i de forskjellige beslutningsfasene i produksjonsprosessen?

J: Det er en litt sånn organisk prosess det der nærmest. Litt sånn fra prosjekt til prosjekt eller sånn. Jeg har merket meg det i det siste at jeg egentlig ikke har lyst til å jobbe med skapende musikere, låtskrivere og artister, ikke sant? Som ikke har en sånn egen drive ikke sant? For hvis du har en egen drive og tilbake til det med visjon og sånn da, så speiles det jo i det du skriver og det du skaper og etter hvert også i det du produserer da. Som vi snakker om nå. Så jeg vil jo si at en klok og kanskje til og med vis musiker, for å bruke nesten en sånn floskel da, bør i utgangspunktet ha 100% kontroll over den biten der. Men hvis du da er klok og vis så delegerer du bort store deler av den kaka og involverer andre i den prosessen, fordi sånn som jeg tenker i mange tilfeller så er det bedre å ha 5 skapende hoder, på en 20 % cut hver. Hvis du skal se helt nøkternt på det da, som er interessert i prosjektet og som har en eller annen visjon eller idé rundt det da enn å kun ha én artist som har 100% kontrollen og bare programmerer alle de andre rundt seg. Jeg tror nok i at noen ekstremt få tilfeller, så vil også det kanskje være det lureste, men da snakker vi om genier, sant? Nesten i Beethoven-klassen altså, som har bare et sånt vanvittig overordnet overblikk. Som er helt i geniklassen da.

I: Men er det sånn at et sånt type prosjekt er et demokrati hele veien? Er det aldri behov for at noen setter foten ned, og tar noen beslutninger, og går inn i prosessen og sier at "Nå må vi få ting ferdig", eller "nå må vi ta noen valg"?

J: Ja. Igjen for å bruke den casen vår her da, så husker jeg jo veldig sånn tydelig det øyeblikket hvor vi sa til produsenten, til Hans Petter, at "du må ta et overordnet produsentansvar her. Vi legger oss ikke opp i noe. For vi ser at du har en retning på dette du holder på med her... og den er veldig tydelig.. Den er veldig konkret" sant? Og da gjorde egentlig han det. Så jeg husker jeg kom med et par innspill på et par låter for det var ikke noe mer å ta tak i egentlig. Hvor han bare sa at ... "neinei ... du har helt feil.." Og hvor jeg da har hørt på akkurat det partiet siden, og tenkt at "han hadde helt rett". Dødsbra. Så jeg er veldig glad for at han bare satte ned foten. Mens i et par andre tilfeller, så kom jeg med et par innspill og så merket jeg at han ble sånn derre "skal du begynne å legge deg opp i mitt overordnede produsentansvar her?" Og så bare visste jeg det at "Ja men dette her er bra..." Så jeg pushet litt på han da, og var ikke redd for å si fra. Og da var det han som sa at "det var veldig bra at du kom med de innspillene der...". Men bortsett fra det, så var det veldig lite uoverensstemmelser altså. Jeg husker at Stein Roger kom med et par innspill, noe ble tatt til etterretning, og andre ting ikke.

I: Men du har jo jobbet med mange band. Det er jo ikke alle prosjekter som er sånn.

J: Ja.

I: Og alle prosjekter er jo forskjellige.

J: Ja. Det er helt sant. Så det er kanskje ikke så relevant å bruke det i alle...

I: Jo det er jo et godt eksempel. Men finnes det andre eksempler hvor du tenker at det faktisk er viktig å være litt mer bestemt og sette foten ned.

J: Ja, absolutt. Men igjen da. Det er noe med å være så sikker på et samarbeid. Altså når du går inn i et samarbeid og gjør en avtale med en artist da, at da vil jeg nesten vite at vedkommende eller bandet da, hvis det er et band er så tydelige på hva de vil at

det er nesten noe som jeg heller kan sitte på sidelinja og komme med innspill på, enn at en må inn og styre prosessen da. Altså hvorfor kicker man på en artist i utgangspunktet? Det er jo fordi det treffer deg. På en eller annen måte, sant? Så da er det jo noe med å heller prøve å forsterke det som treffer deg, istedet for å trekke ting i andre retninger da. Så Jeg tror den avgjørelsen der, tas egentlig ganske tidlig i prosessen. Kanskje lenge før man går inn i en produksjonsfase da og det har jeg faktisk ikke tenkt på før vi snakker om det nå, men det tror jeg altså er den måten jeg jobber på. Det handler utrolig mye om den derre mellommenneskelige dynamikken altså. Folk kan lage ekstremt fet musikk, men hvis de er noen j... assholes, så gidder f... ikke jeg å ta i de altså.

I: Husker du at du inviterte meg og klassen jeg underviser ned på Soundgarden ned for lytte på

J: Ja, var ikke det siste platen til Hanne da ?

I: Jo. Og det var jo en slags sånn testgruppe nesten?

J: Ja. Absolutt.

I: Er det et engangstilfelle at du bruker en sånn testgruppe, eller har du gjort det flere ganger?

J: Ja, nesten hver gang. Det er jo mange grunner til at jeg gjør det. Jeg husker første gang som vi gjorde det veldig sånn... Man har jo hele tiden liksom spilt opp musikk før det har blitt gitt ut, for folk som man tenker dette her bør du høre, for å komme med dine innspill, sant? For alle sånne innspill, til og med fra folk som ikke liker musikken da som du tenker dette er ikke noe for deg i det hele tatt, så er det alltid ett eller annet ord, eller en eller annen setning som kommer inn, som vi kan bruke videre i prosessen da. Og første gang vi gjorde det veldig sånn konkret var at vi inviterte 10 - 12 ungdom til å være med å velge ut førstesingel fra Honningbarnas debutalbum. Og den de valgte det ble førstesingelen. Og den gikk rett inn på på listene på P3 den altså. Og det var en sånn referansegruppe som egentlig... Det var ingen av de som hadde noe spesielt forhold til punkrock. Men allikevel så var det, utfra de andre referansepersonene som var liksom i de forskjellige segmenter av bransjen da, så var det den låta som utkrystalliserte seg. Og det var sånn helt enstemmig blant de 10 - 12 kidsa. Så det var veldig morsomt. Men jeg bruker for eksempel svigermor (smiler) for å teste ut musikk på. Og det er jo fordi jeg vet at hun er musikkinteressert, sånn helt uavhengig av sjanger da, så hun har vært med på å for eksempel plukke den første låta som vi presenterte for radio med Egil. Og den gikk rett inn i lokal rotasjon på NRK Sørlandet da. P1 da. Sånne innspill er egentlig gull verdt, og kanskje i noen tilfeller også enda mer verdt hvis du spiller det for folk som absolutt ikke liker den sjangeren eller den type musikk, fordi en kan kanskje trekke med... En kan kanskje få inspirasjon til å formulere et presseskriv, fordi det kommer ut ei linje eller noen ord som er veldig relevante for å presentere prosjektet da. For folk som ikke kjenner det fra før av... og spesielt for journalister ikke sant? Eller det kan gi ideer som hverken artisten eller apparatet rundt har tenkt på, så det å spille opp musikk for forskjellige grupper i forkant av et sånt slipp er gull verdt altså. Så det var ikke noe engangstilfelle.

I: En ting jeg vet du gjør, er at du spiller miksene på forskjellige anlegg. Eller spiller det på forskjellige høyttalere. Ikke bare hjemme. Har du andre metoder å teste materialet ut på? eller er det mest det?

J: For å finne ut om ei låt fungerer på radio for eksempel, så har jeg funnet ut at å høre musikken i bil er veldig bra. Fordi at veldig mange hører på radio i bil. Så det

å teste ut låter mens man kjører kan være veldig bra. Det liker jeg veldig godt. Det er jo én måte å gjøre det på og så er det jo noe med å teste ut alt ifra, hvis en produksjon fungerer på ... Sånn som den spilleren bak der.. (peker bak ryggen min..) har jeg brukt til masse referanser. Det er jo noe 20 år gammelt ræl, ikke sant? Som sikkert leser, som har sikkert en utrolig dårlig laserleser, sant? Hvis det låter bra på den, og hvis det i tillegg låter bra på.. Jeg har sånn et sett med PC - høyttalere på kontoret, hvor bare den ene, altså bassen, og den ene høyttaleren virker. Det er bare de som virker. Den andre virker ikke. (smiler) Hvis det funker bra der, og her (peker bak meg igjen..) og også på et litt sånn standard anlegg som folk gjerne hører radio på. Og i bilen. da er det liksom "done deal" for meg i alle fall.

I: Du har ikke gjort noen analyse, frekvensanalyse eller sett lydbildet på en skjerm på en måte?

J: Nei det har ikke jeg noen peiling på. Det må vi overlate til folk som mastrer og, sånne typer ting. Men det er jo mastere hvor vi tester ut sånne ting og så... Sånn som nå på Egil for eksempel. Den masteren der. Så testet vi ut en fyr som vi aldri har prøvd før som jobber i New York. Så jeg fikk en link via en kollega av meg, fordi det var relativt dårlig økonomi i prosjektet da. Vi hadde lite penger igjen. Vi hadde liksom ikke 10 - 15.000 å blåse på mastring. Så sjekket jeg litt rundt, og så fikk jeg det tipset der. Da mastret vi hele skiva for 5.000. Hos han fyren da. Og da, når jeg fikk den tilbake igjen så sa han "brenn ut noen referanse CD'er og så sjekker du det på din måte" liksom "åssen det funker". Så sendte vi det rundt til alle i bandet, han som har mikset, testet ut ja... blant annet på svigermor. Egil testet det ut på foreldrene sine, familien. Jeg testet det til og med ut på min mor. Og det var liksom sånn unison begeistring. Og da er man liksom sikker på at her er man inne på noe, sant? Så det er jo noe med å få flest mulig referansepunkter da. Så etter at vi hadde hatt ei uke eller to med det. Så sendte jeg en mail tilbake og sa det at "vi bruker den", Det er dødsbra. Det er spot on. Så det var første mastringa som bare gikk rett hjem.

I: Hender det at du tar en del valg på ren intuisjon. Ren magefølelse?

J: Veldig mye. Men det er litt den derre "priveligert fan - intuisjonen" da, sant? Hvis man liker noe, så er det liksom, så er det bra. Da er det jo ikke noen vits i å gå noen flere runder på det egentlig. Men så er det jo samtidig det der med referanser og testpaneler og sånn da, så er jo det en veldig sånn kul måte å få bekreftet at "Ja det var det jeg sa, jeg hadde rett" Hehe ikke sant? (ler..) Så kan det også være, flere magefølelser er jo bedre enn en magefølelse, så det er jo noe med å få bekreftet den via andres innspill da.

I: Har du noen milepæler? korsveier? Har du noen eksempler på noe som har påvirket deg? Situasjoner eller hendelser eller folk du har møtt eller folk du har spilt med eller situasjoner som har vært liksom skjellsettende, som har endret veien å gå. I forhold til lydbilde, og som kanskje har påvirket hva du gjør i dag?

J: Ja, godt spørsmål... Jeg kan ikke komme på noe sånn helt umiddelbart. Må bare tenke meg litt om.

I: (Forteller litt om hvordan Morten og Trygve svarte)

J: Jeg har hørt på så ekstremt mye forskjellig musikk da. Og jeg tror egentlig at veldig mye for min del at det spiller tilbake på dette her med den derre stemninga eller feelinga, og kanskje det derre intuitve da. Fremdeles nå så kan jeg få like mye igjen for å, hvis man ser på to sånn ytterpunkter da, høre på ei black metal låt, kontra et klassisk stykke. Og kanskje igjen da for å bruke det som referanse, country/ roots landskapet sånn midt i mellom

der et sted, sant? Jeg tror egentlig bare sånn hele veien, så har jeg vært så ekstremt opptatt av nettopp det der med sound. Men ikke sound for soundets skyld da. Men for det der med å skape en stemning og bruke soundet som et verktøy, sant?

I: Ja hele tiden? Siden når da? Siden ungdomsskolen eller videregående? eller siden du var 5 år gammel? Når tror du at du begynte å bli bevisst på? Eller når begynte du å få de musikkopplevelsene der?

J: Ja. Den første sånn derre virkelig sånn skjellsettende musikkopplevelsen jeg hadde, det var når jeg hørte Kiss for første gang. Det var når jeg var 5 år tror jeg og det bare traff meg som et bombenedslag altså. Og jeg vet ikke hva det var. Jeg kan ikke sette fingeren på hva det var. Det er kanskje fordi jeg ikke hadde noe språk for det da, sant? Nå er guttungen min 5 år, sant? Og jeg bare ser for meg meg selv i hans alder, bli truffet av noe sånt. Du har jo ikke språk for det. Så jeg tror egentlig at det kommer tilbake til det veldig intuitve altså. Og at det skapte en sånn derre presedens for min måte å lytte til musikk på. At det er noe nesten sånn fysisk ved det da. Som igjen påvirker deg sånn mentalt da, sant? Jeg vet ikke helt hva det gjorde med meg, men jeg bare merket at jeg ble veldig gira. Fikk masse energi av å høre på det. Og ble sannsynligvis også veldig glad.

I: Jaja.

J: Blant annet at de covra en Stones-låt (Rolling Stones red.) på den første plata jeg hørte, som heter 2000 Man. Som jeg liksom har hørt i Stones-drakt siden. Og den traff meg like hardt som Kiss versjonen selv om det er to vidt forskjellige verdener da. Så jeg tror min tilnærming til musikk er nesten utelukkende intuitiv liksom. Og det er liksom ikke bare den episoden, men det er sånne album opp igjennom da som har vært de milepælene da. Det var den ene, og "Let love rule" med Lenny Kravitz debutalbum. Det var helt... S#\$% og det traff altså. Helt sjukt. "Let love in" med Nick Cave and the bad seeds.... "Revolver" med The Beatles...

I: Ja... det er ... (gestikulerer... litt begeistret...)

J: "Blood on the tracks" med Dylan. Altså bare noen sånne. Det er liksom noen sånne album på en måte.

I: Johnny Cash? Du er jo veldig, Johnny Cash.

J: Jajaja. Absolutt. Men der er det ikke noe spesielt album egentlig. Der er det jo hele karrieren, sant? Altså livet. Legenden, på en måte? Mens med Dylan så er det liksom også delvis det, men det er spesielt "blood on the tracks" da. Som bare har bort seg inn i liksom livslinja mi og som er liksom er et veldig sånt essensielt verk da liksom. Også et sånt liveopptak med Pink Floyd. Live at Pompeii. Som er bare helt sånn banebrytende altså.

I: Det første store prosjektet du gjorde, var jo In the woods (Stort rockeband fra Kristiansand red.) Det er jo en helt annen vei enn det du har nevnt nå.

J: Jaja, absolutt. Men der er denne herre Live at Pompeii - recordinga med Pink Floyd ekstremt essensiell. Det var kanskje det eneste felles referansepunktet vi hadde i det bandet der. Sånne ting som vi liksom kunne se sammen i fullskala da, uten at noen måtte gå eller syntes at det var kjedelig eller sånn. Altså nesten ingenting av det vi gjorde liknet på det. Men det var noe med stemninga i det da, som påvirka musikken der på et eller annet vis? Og veldig mye av den typen bandkonstellasjon. Vi var jo 6 og helt opp i 7 stykker på det meste sant? Selvfølgelig så har du et utgangspunkt med arrangementer og sånn da, men mye handler jo om tilfeldigheter og hva slags input de forskjellige medlemmene, hva slags avtrykk og signatur

de forskjellige legger igjen da. Så blir jo alle de forskjellige signaturene til én signatur igjen. Så jeg vil si at mye, spesielt det bandet der var veldig mye tilfeldig, men også veldig mye intuisjon da. Sånn kollektiv intuisjon, hvis du kan kalle det det.

Pause

I: Når i prosessen begynner du å tenke på hvilken målgruppe produktet skal rette seg mot? Eller tenker du i det hele tatt på det?

J: Ja. Det tenker jeg egentlig på helt i fra scratch..

I: Fra begynnelsen av?

J: Ja.

I: Så hvis du får høre en preprod fra et band, eller går på en konsert å høre et band, så begynner du allerede da å tenke på - hvis du skal selge plata da - hvem er det som kommer til å kjøpe den?

J: Ja. Men for å trekke den enda lenger da, til det som er virkeligheten nå, så er det litt sånn "Hvem er målgruppa her..?", "Hvor går de på konsert?", "Hvor strømmer de musikken sin.. Kjøper de fysiske formater?", "Hører de på radio?" Liksom, man må tenke mye breiere nå enn det en måtte gjøre bare for fem år siden. Så det er klart at det er veldig relevant helt ifra scratch. Altså det å stå på en konsert å høre noe for første gang som du tenker at "Her er det noe...", sant? Det å tenke målgruppe da, er litt mer sånn leking med tanker mer enn prosessen da. At du begynner på en måte allerede da å danne et bilde av hvordan det scenariet ser ut om to år til kanskje.

I: Når jeg snakket med Trygve og Morten om det samme så på et vis så tvinger de seg selv til ikke å tenke på målgruppe. Det er viktig at det ikke skal handle om målgruppe, men at det handler om å lage et best mulig produkt uavhengig av hvem som skal lytte på det.

J: Men det tenker jeg, at det er faktisk en del av min jobb, sant? i motsetning til de, som jeg regner med har svart fra et produsentperspektiv?

I: Jaja. De har jo det.

J: Og også musikerperspektiv. Så jeg har jo vært inne i knallharde diskusjoner om for eksempel: "Hva bør være første singelvalg i forhold til et album", ikke sant? Og det er jo fordi jeg allerede ligger, vil jo jeg si selvfølgelig, det kan jo selvfølgelig diskuteres (smiler..) men da tenker jeg at jeg ligger miles ahead i forhold til de i forhold til nettopp det her med målgruppe, sant? Og hvordan man bygger opp et momentum i forkant og under og etter et slipp da. Så det er nok litt sånn forskjellige innfallsvinkler i forhold til hvor du står i næringskjeden da, sant? Men når det og er sagt, så står fremdeles det jeg var inne på i stad, sant? det der med at den kreative prosessen ikke skal påvirkes for mye for nettopp å beholde kjernen i låtmaterialet da. Og i den feelinga, som er ryggraden, som jeg pleier å kalle det da. I låtmaterialet, sant?

I: Du har jo gjort mange produksjoner. Nå husker ikke jeg i hodet akkurat hvor mange.

J: Med singler og albumer og EP'er så er vi oppe i katalognummer 41 nå tror jeg.

I: Er det en målgruppe som du har rettet deg oftere mot enn andre? Eller er det veldig sånn album til album?

J: Altså igjen da. Vår metode er jo å arbeide med bra musikk, altså jeg tenker sånn at ei bra låt er ei bra låt helt uavhengig av hva slags sound den har.

I: Jojo, men du kan jo si at det du bruker som case nå, hvis du er inne i country/folk - soundet, så har du jo også en annen aldersgruppe som du kanskje retter deg mot da? Litt mer voksent publikum?

J: Ja. Og det er vår utfordring nemlig, sant? At hvis vi hadde jobbet med nesten utelukkende en sjanger, og subsjanger under der igjen da, så hadde det jo gjort jobben vår mye lettere, sant? Fordi at da hadde vi hatt ett nettverk å forholde oss til. Og bare kjørt ut og pøst ut gjennom det samme nettverket. Og samme promorundene på hver enkelt utgivelse, sant? Mens måten vi jobber på nå, så innebærer det at vi må gjøre ekstremt mye research i forhold til nettopp disse kundegruppene, sant? Sånn som med Nutopia som er folkemusikk skråstrek verdensmusikk, sant? Så må en jo tenke helt anderledes enn for eksempel med Egil Skram, ikke sant? Og finne hva som er nisjeprogrammene på radio for eksempel. For den type musikk, ikke sant? Man må sende henvendelser til helt andre typer festivaler, og det kan jo også hende at disse festivalene er vant til en helt annen type sjargong da i disse henvendelsene enn hva disse rockefestivalene er, sant? Så det er masse sånne hensyn man må ta når man jobber med den metoden som vi jobber innenfor da sant? Men jeg tenker sånn at det å allerede å begynne tenke målgruppe første gang du hører noe, det er jo med på å finne en riktig produsent ikke sant? Og til og med også studio, og teamet rundt, helt ned til å finne riktig bookingagent for eksempel, sant? Det er jo også en form for målgruppe, men som er kanskje en sånn derre mellommålgruppe før du skal liksom nå publikummet, som jo er liksom siste, hva er det de kaller det for noe, sluttbruker liksom, sant? Så jeg tenker det er en helt nødvendig del av hva som er vår jobb da.

I: Ja for du må jo tjene penger på artisten for at du skal kunne drive det plateselskapet ikke sant?

J: Ja.

I: Så da vil jeg jo gjette på at i enhver produksjon så kommer det punkt hvor man må bli kommersiell da?

J: Ja, altså... Kommersiell. Det er jo et veldig flytende begrep egentlig. Det er jo forskjell på å være, hva skal jeg si kommersiell innenfor, hvis vi tar de samme eksemplene da, innenfor verdensmusikk med Nutopia sant?

I: Må du ikke selge den artisten på et vis, til for eksempel hvis det er snakk om verdensmusikk, festivaler eller sånne ting. På en eller annen måte så må du selge den artisten på de premissene som...

J: Ja. Og det er jo også en form for kommersialitet da.

I: Det er egentlig det jeg snakker om. På en eller annen måte må vel det regnestykket gå opp?

J: Selvfølgelig. Hvis man snur litt på det da. Og det er jo det som ligger litt i ryggmargen vår. Det er klart at det er i enhver artists eller bands interesse da å tjene penger, og i forlengelsen av det lage et levebrød av det de holder på med. Det betyr jo det at i det øyeblikket vi begynner å tjene penger, så begynner jo også artisten å tjene penger. Så det er jo en vinn - vinn situasjon. Så det er jo ikke en utelukkende egoistisk tanke sånn som

platebransjen kanskje tradisjonelt sett har blitt oppfattet da. Som et grådig mellomledd som bare sitter og casher inn, hvor artistene sitter igjen som de store taperne, sant? for der er det jo et sånt tydelig skille hvor du har de store, litt sånn hodeløse major-selskapene sant? som på en måte har vært veldig, hva skal jeg si, det er kanskje de som har først og fremst skapt det ryktet da for platebransjen. Mens det finnes jo mange fler uavhengige selskaper som driver på alt ifra idealistisk grunnlag til, via delkommersielle foretak til, veldig kommersielle foretak sant? så det er litt sånn avhengig av størrelse og sånne ting. Samtidig må jeg jo også si at i forbindelse med Honningbarna så jobbet vi veldig tett med Universal Norge. Og mitt inntrykk av det samarbeidet der er ekstremt positivt, i forhold til det man på en måte har hørt, og nesten litt sånn kollektivt har blitt opplært til at "sånn er platebransjen" liksom. Fordi da fikk jo vi satt personligheter på de navnene som vi jobbet med, og jeg tror jeg kan si med hånda på hjertet egentlig at, aldri på noe som helst tidspunkt, følte jeg at vi ble overkjørt eller oversett som en liten aktør da i forhold til dem. Men at det var et veldig konstruktivt samarbeid. Så jeg vil nok si at platebransjen har kanskje et sånt relativt ufortjent dårlig rykte da. I noen tilfeller stemmer det jo. Det har jo vært ekstremt mange assholes der ute, og det er det jo fremdeles. Men den nye virkeligheten i platebransjen spesielt da, har jo gjort at folk har måttet tenke helt nytt.

Pause

(Innleder med å snakke om plateselskaper, spesielt EMI - Norge..)

J: ... Inntil for en del år siden så signerte de en norsk artist. Så jobbet de tett med artisten sammen med A & R (Artist & Repertoire manager red.) og sånn, gjorde klare produksjoner, og så hadde de en slippdato, slapp skiva og så lukket de øynene sånn. (Viser ved å legge hånda foran øynene..)(ler..) Og så kjørte de på med alle de vanlige mekanismene sine, med liksom Platekompanikampanjer, TV kampanjer og sånn. Og så åpnet de øynene tre uker etterpå. Så liksom "Dette her gikk j%&/... bra.." eller "S %&/ dette her gikk på ræva..", sant? Og det er et sånt klassisk eksempel på at platebransjen egentlig har hatt et sånt velfortjent dårlig rykte da. Fordi hva f... er det for en måte å behandle en artist på, sant? Og hvis det da etter de tre ukene ikke gikk bra, sant? Så var det bare å legge det helt dødt. Og det, det handler jo ikke om lidenskap for musikk. Det handler jo først og fremst om ren kommersiell virksomhet, sant? Og det er jo ikke noe galt i det, sant? forsåvidt altså. Det er jo egentlig et helt annet punkt igjen da, men jeg mener jo at de aller fleste artister er ekstremt dårlige på å lese seg opp på hva slags bransje de faktisk går inn i. Og har ufattelig liten kunnskap egentlig om hva de faktisk begir seg ut på, før de gjør det. Så fra et sånt selskapsperspektiv så vil jeg si at det er veldig dårlig gjort mot en artist å oppføre seg på den måten. Mens for en artist så er det litt sånn, det er kjipt å bli behandlet sånn, men det er kanskje noe artisten også burde ha visst på forhånd før hun eller han gikk inn i det da. Og litt sånn som han fra EMI, som han Bjørn Rogstad (Direktør, EMI Music Norway red.) sa. At der hvor artisten for 10 år siden kom med lua i hånda, og liksom ba pent om å bli signert da, så er det i mye større grad sånn nå at til og med EMI må ut i budrunder og være veldig pågående. Og at bordet har snudd litt da, og at artistene kanskje sitter med mye sterkere kort på hånda nå, enn for bare 10 år siden da. Og det er jo en, tenker jeg, ekstremt positiv utvikling.

I: I hvilken grad synes du at du påtvinger din identitet og ditt soundideal i andres produksjoner?

J: I ganske liten grad egentlig.

I: Men hender det at du heller velger vekk å jobbe med dem (artistene red.) da, for du sa istad at du gidder ikke å jobbe med ting som du ikke liker å høre på. Så istedet for å påtvinge ditt ideal da, så velger du istedet å ikke jobbe med dem? Er det sånn?

J: Ja altså... det har skjedd ved et par anledninger de siste par årene kanskje, at man har fått et sånt umiddelbart kick på noe da, og gått en del runder med artisten og fått et sånt ganske tydelig bilde på "hvem er du?" og "hva slags retning har du?" som artist og så videre, hva? Og så har det vist seg å ikke å stemme helt, etterhvert som prosessen har gått da. Og da har jeg tenkt sånn at "Hvis ikke du har mer å ... mer tydelig retning som artist", sant? så kan ikke ... "det er veldig vanskelig for oss å gå inn å sette den retningen for deg da", sant? Så det synes jeg er litt komplisert, når den type problematikk dukker opp, fordi jeg tenker ihvertfall at det er ekstremt viktig at artisten selv har en sånn konkret retning. Så kan man heller være med å hjelpe å trekke i den retningen, sant? og forsterke det ønsket, eller den visjonen kanskje, sant? Og det er veldig vanskelig når man kommer til det punktet at man skjønner at artisten kanskje ikke hadde den visjonen som man ble forespeilet i første omgang. Og da kan det være veldig tungt å dra det lasset som ekstern produsent eller management eller selskap eller, hva nå enn slags rolle man går inn i det som, sant? Fordi, det ikke er nok drive idet da. Og da er det sånn at "ok en kan selvfølgelig gå inn å påvirke på best mulig måte" for å få prosjektet opp å gå. Men samtidig så er det igjen da. Jeg tenker at det er ekstremt viktig at artisten selv har en eller annen sånn overordnet drive her. Som man heller kan være med å bygge opp under, istedet for at man må ta grep på det selv og få ting til å skje. Jeg vet ikke om det var et godt nok svar?

I: I forhold til lydmessige idealer. Estetiske idealer. Arkitektur, maleri, skulptur, design. Du snakker om at tekst har vært viktig? Har du andre estetiske idealer som har påvirket også dine musiske idealer?

J: Ja. Det tror jeg nok. Jeg er jo opptatt av skaperkraft sånn generelt da. Hvis du er arkitekt enten nå eller for 3000 år siden, da er du jo med å skape noe som, hva er det de sier for noe? Det er et sånt sitat som jeg merket meg når jeg ble så ekstremt lei av å bygge hus. (Transeth er utdannet tømrer og har tidligere arbeidet i byggefirma red.) For da var det det at "Arkitekten og kunstneren har kun ett overordnet mål. Det er å trøste menneskene". Og det var en sånn trøst for meg, når jeg skulle stå opp klokken seks hver morgen, og gikk til en jobb som jeg ikke likte. Og visste at nå nærmer jeg meg slutten her. Nå må jeg finne meg noe annet å gjøre. Og det er jo litt sånn. Altså alle former for det å skape noe, er jo nettopp for at vi skal holde ut som mennesker, ikke sant?(ler..) Det høres litt sånn flosklete og naivt ut, men det tenker jeg at "det er sånn det er". Altså noe skal vi holde på med mens vi er her, sant? Og det å få gode opplevelser, enten det er noe fint som øyet kan hvile på, sant? Kanskje ikke bare arkitektur, men å våkne på siden av kjæresten din på morgenen og tenke at "du er det fineste som finnes", sant? Altså noe vakkert å la øynene dine hvile på, eller la ørene dine høre på eller god mat, som sansene dine tar inn da, sant? Og alle de tingene er jo med på å liksom føle seg helere som menneske, sant? Og det innebærer jo i aller høyeste grad musikk, sant? Det der med å ha gode lytteopplevelser på plate, eller via strømming eller på konsert sant? Det er jo med på å berike tilværelsen, sant? Så jeg tenker sånn at det vi har gjort i noen tilfeller for vår del

da, det er jo å trekke inn kunstnere for eksempel til å gjøre albumcovere, det å samarbeide med kunstinstitusjoner, altså sånne typer samarbeid, sånne crossover-samarbeid, sant? det er jo veldig relevant fordi det appellerer til flere sanser enn bare én liksom. Det er jo noe med at alle disse inntrykkene samlet sett da, er med på å gjøre denne dritten her verdt å gå gjennom. (ler..)

I: Er det viktig for deg å tilfredsstill kundene dine?

J: Ja. Det er klart. Det er jo litt sånn på den måten at du vet hvordan det er hvis du hører noe, og nå snakker vi om musikk, sant? Og hvis du hører noe som beveger deg sterkt sant? som påvirker deg på en eller annen måte, enten om det er fordi du er j ..&/.. lei deg, og trenger noe skikkelig hardcore melankoli, sant? Og fordi ved å høre på den musikken der, så tenker du at "Det er ikke bare meg...vi er flere her..." (ler..)

I: Vil du da skape en forventning hos kunden om at "her skal du få trøst.."? Hvis du for eksempel skal selge en plate med Tenderleaves, så vil du si det at "Hvis du hører på den platen her... så skal du få trøst.. ". Og så hører den kunden på det produktet, så blir han trøstet, så tilfredsstiller du det behovet?

J: Ja, det er jo en ting. Men jeg tenker sånn at hvis man hører noe som appellerer til en eller flere sanser da, og som gir deg en opplevelse som beriker livet ditt, så ønsker jo du at alle skal høre dette her sant? Jeg hadde et litt sånt eksepsjonelt møte med Arne Nordheim, av alle mennesker i hele verden.

I: Ja han har jeg også truffet mange ganger faktisk.

J: Ja du har det ja? For en fet fyr altså...

I: Ja (Ler....)

J: Jeg har bare truffet han en gang da, men det var liksom, det var kanskje en sånn skjellsettende, kanskje en sånn banebrytende opplevelse for min del da. Fordi vi satt og mastret et album hos Strype (Audun Strype i Strype Audio red.) og så, jeg tror det var et år før han døde eller sånn. Han kom liksom ramlende inn dørstokken der, nesten sånn halvveis oppreist, ikke sant? Og du så bare at kroppen hans ikke lystret, men hodet var helt på plass, sant? Og kom inn der og var helt vill i blikket og var helt elektrisk. Og sa liksom til Audun Strype da at "Audun .. kan jeg låne studioet ditt... kan vi gå inn å høre på noe i fem minutter" sier han. Og så sier Audun at "Ja men jeg har kunder her ... så du må spørre dem" .. Og så henvender han seg til meg... og så sier han at "Ja... kan jeg bruke studioet?".. Så sier jeg at "ja... på en betingelse.. at jeg også får høre..." Så kikker han på meg og så en lang kunstpause. Og så sier han "Alle må høre dette." (ler..) Så gikk vi inn i studioet, sant? Det var noe sånn derre, jeg har ikke peiling på hva ringmodulering er for noe, men han hadde i alle fall gjort det åtte ganger. Det var et pianostykke da, Så det var helt kaotisk, men det var allikevel sånn at altså det var så mye passion i det han presenterte da. Med den måten han presenterte musikken på, og kombinert med det vi hørte på, så du måtte bare elske det, sant? Så det er noe med det der. Som han sa "Alle må høre det", sant? Hvis du har en sånn opplevelse. Nesten litt sånn som jeg tror det vil være å få en eller annen form for religiøs opplevelse, sant? At du vil at alle skal oppleve det samme, for at det er så bra. (ler..) Altså det tror ikke jeg noe på... hehe... Altså kanskje litt av den samme vibben da. Hvis du opplever noe bra, så tenker du at "hvis dette gjør meg bra, så gjør det sikkert alle andre og bra". Det tenker jeg er en sånn fin overordnet måte å tenke kundebehandling på da.

I: I forhold til prosjektet vårt med Moëta og Trygve og Morten. Du har jo fulgt den prosessen utenfra. I og med at vi har snakket sammen såpass mange ganger angående dette prosjektet. (Transeth har vært en jeg har bedt om råd flere ganger gjennom hele prosessen med Moëta i The Lodge” red.)

J: Ja og du har jo spilt ting for meg, og jeg spilte vel inn Trygve som potensiell produsentkandidat til deg.

I: Ja, ikke sant. Så jeg er litt spent på om du har sett utenfra, beslutninger eller valg som har vært helt på jordet, eller som har vært smarte, eller merkelige eller hva som helst. Om du har sett den prosessen fra et litt annet perspektiv enn det jeg har?

J: Ja. Det er en ting som har slått meg der. Jeg har hatt en feeling på at, arrest me if I'm wrong altså, men jeg har hatt en sånn feeling på at du har hatt nettopp den der visjonen som artist da, når du har gått inn i dette. Og at, jeg tror ikke sånn som jeg har sett det utenfra at den har blitt ivaretatt av de du har jobbet med da. Nå vet ikke jeg hva slags avtale dere gikk inn på når dere bestemte dere for å fullføre det samarbeidet der. Om hva slags fullmakter du gav dem som produsenter og teknikere og sånne ting da.

I: Altså det er jo ikke noen hemmelighet at vi kom til noen punkter hvor vi stod litt sånn steilt. Det er jo helt klart det.

J: Ja. Altså. Det har jeg sagt til Trygve mange ganger, at jeg liker hans tilnærming til det å jobbe med musikk, fordi han tar ganske mange sånne spennende valg da. Og er ganske sånn hardcore i forhold til hvordan han håndterer det på. At han er ganske sånn kompromissløs, sant? Og det er noe jeg liker veldig godt med Trygve, sant? Og så har jeg også merket meg at han vil gjerne ha så tydelige beskjeder som mulig, før han setter igang da. ”Hvor skal vi hen her?”. Han liker ikke spesielt godt å bare få noe i fanget og bare ”gjør hva du vil”, sant? Han vil gjerne ha litt retning på ting da.

I: Et av premissene som kanskje var feil da. Et av premissene han ville ha, var at han skulle ha så frie tøyler som mulig.

J: Og det behøver ikke nødvendigvis være feil tenker jeg, men det handler jo igjen om dine ønsker og Monicas ønsker. Og det er jo sånn som man lærer av også etter hvert som man går da, sant? Og hvis man har en visjon som musiker og utøvende kunstner på en måte, så er det jo også da din oppgave å synliggjøre den overfor samarbeidspartnerne, sant? Altså ”dette er det jeg vil... Kan du hjelpe meg med å nå det målet der?”. Og jo mer tydelig den er, jo mer sjans er det for at du finner det teamet da, som kan oppfylle den visjonen da, og være med å forsterke den. Jeg synes at både Morten og Trygve gjorde veldig mange spennende valg for dere, men jeg synes det ble litt for, kanskje litt for strømlinjeformet, at det låter litt for likt. At man ikke har ivaretatt identiteten til hvert enkelt spor da. I noen tilfeller. I andre tilfeller synes jeg jo at, i forhold til hva jeg hørte helt ifra scratch da, at de har vært med på å forsterke andre ting igjen. Så det går jo begge veier. Og så er det jo litt sånn at hvis ei låt fungerer med banjo og sang, eller med piano og sang, eller med sag og sang for den saks skyld. Altså fungerer i alle mulige formater, eller i en fullproduksjon, så er det ei bra låt. Og det er liksom lakmustesten på om ei låt fungerer eller ikke. Sånn som dette herre Egilprosjektet som jeg har brukt som referanse her nå. Så er jo de aller fleste låtene bare spilt inn som demoer med en kassegiotar og en vokal. Det er liksom en indikator på om ”er det ei bra låt, eller er det ikke ei bra låt...”. Så er det alt man bygger rundt det som er liksom ryggraden da. Men jeg tror nok kanskje at hvis det hadde vært en økonomi i det prosjektet der, slik at alle

kunne jobbet fulltid med dette i et år, så hadde jo virkeligheten vært en helt annen. Og det er jo også et viktig element i dette her da, at veldig mye av denne typen kreative samarbeid strander jo nettopp i mangel på økonomi. Og så er det en annen ting som jeg har tenkt veldig mye på etter du spurte om vi kunne ta denne her runden. (Dette intervjuet red.) Jeg har bare kommet frem til hva det kritiske punktet i produksjonen er. Jeg hater det som pesten, sant? Fordi, for du har et knippe låter. Det er de låtene du har som utgangspunkt, sant? Igjen med Egil hadde vi 30 låter, og så plukket vi ut halvparten av de og så silte vi igjen ned til 12. sant? Og begynte å spille inn og produsere, og det var igjen magisk stemning i studio, bra driv, sant? God stemning, bra folk. Det var liksom sånn at alt bare gikk helt på skinner. Og liksom "dette kan ikke gå galt". Det kan ikke feile på noe som helst tidspunkt. Og så kommer du til det punktet hvor... Altså vi hadde en session hvor vi var der to dager og spilte inn to låter for å teste ut sound. Og så hadde vi en ny periode noen uker etterpå hvor vi spilte inn 10 eller 11 låter, altså majoriteten av plata med alle musikerne. Og så dro jeg og Egil bort en sånn siste gang for å ta en siste finpuss da, på vokalpartier, fill-ins og så videre da. Og det var den kjipeste runda. Når du kommer til det punktet hvor... Plutselig så leker du ikke lenger, sant? "Nå er det alvor.. Nå skal ting ferdigstilles... Nå er det No way back" liksom. Da mister du meg fullstendig. (ler..) Det er det verste jeg vet altså. Og så skal du liksom derfra og inn i miks. Nå går vi inn i en prosess hvor vi liksom... "nå lukker vi boka... Nå er det ferdig". Det har jeg bare skjønt etter hvert at den prosessen der, den må jeg bare trekke meg ut av. For hvis jeg blander meg opp i ting da, så går alt galt.

I: men det er en vanskelig prosess det der da?

J: Det er det. Det er dritvanskelig.

I: For det er vanskelig å komme i etterkant og si at "Det var ikke det jeg mente".

J: Nettopp. Nettopp. Og der setter du standarden for hva dette her skal... litt sånn som vi var inne på istad... Dette er liksom sluttproduktet. Da kommer Alvoret inn. Da kommer businessdelen inn. Og det sier kanskje også litt om måten jeg jobber på at jeg hater det som pesten, det er det samme som at... Jeg har lyst til å være en del av den kreative prosessen, fordi jeg føler at det er der jeg har mest å bidra med. Mens jeg synes det er veldig gøy med den delen som kommer etterpå, med salg og alle såne ting og. Men det er en sånn voksenting, sant? Da slutter leken. Da kommer Alvoret inn. Og da... å f.%&/... Nå var det ikke noe kult her lenger. Jeg går (ler..) hehe... Og det har jeg tenkt mye på etter at du spurte om vi kunne ta denne runden her. For det er litt sånn... Det er forskjellen på ... kreativitet og business. Der er grenselandet. Da går det fra å være gøy til å bli alvor. Det synes ikke jeg er noe kult. Og det er kanskje litt sånn betegnende på der jeg er. Det er sånn jeg jobber. Når det slutter å bli gøy, så har jeg bare lyst til å gjøre noe annet og se en annen vei og fortsette å ha det gøy.

I: Avslutter intervjuet

Datainnsamling

<i>Spørsmålstype:</i>	<i>Hovedkategori 1 Spørsmål</i>	<i>Underkategori 1 Spørsmål</i>	<i>Kode</i>
intro	Hovedspørsmål	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
	introduksjons-spørsmål	1. Hva er karakteristisk for din sound?	
1. informant	Sound/ Identitet	Nei.. altså... det er jo litt retro da...	Retro
2. informant		... og veldig mye av den musikken jeg jobber på er veldig sånn beatbasert musikk da... hvor på en måte det rytmiske er ekstremt viktig...	Beatbasert
3. informant		Ikke svart	
	introduksjons-spørsmål	2. I hvilken grad er du opptatt av trender i musikkverdenen?	
1. informant	Trender/ Bevissthet/ Beslutningsgrunnlag	Men man følger jo med på trender og sånn da.	. Men det er kanskje ikke bevisst da.. At nå skal man lage noen 80-tallsgreier, men man er litt der ...nå liksom...
2. informant		Ja.. jeg har jo et bevisst forhold til det... jeg har jo det.. Akkurat hvordan jeg blir påvirket av det.. det er jeg ikke så bevisst på...	.. og dermed så er det jo naturlig at siden jeg er opptatt av hva som skjer på en måte i dagens ... dagens musikk da.... at det er med og påvirker det liksom... men det er ikke et bevisst valg eller noe konkret .. som gjør det på en måte ... når jeg jobber...

3.
informant

Så jeg er ikke spesielt fan av å ..liksom .. prøve å ... sette noen retning på musikere eller artister.. i retning av en trend eller en sånn... bevegelse... uten at man ser at de vil det selv da... jeg tror at det er med på å hemme det musikalske uttrykket... Og det er jo litt sånn... en knivsegg å balansere på ... når man driver kommersielt sant? fordi... særlig kommersielt smart er det vel ikke... å tenke sånn...

Så hvis da en artist ønsker å hive seg på en pågående trend.. så vil jo jeg definitivt fraråde artisten å gjøre det... for sannsynligvis når produktet foreligger... så er trenden over..

ikke diktere,
fraråder

**introduksjons-
spørsmål**

3. Hvilke lydmessige parametre legges det vekt på i innspillings - og mikseprosess?

**a. Tekstur (Instrumentering, form osv. ..)?
b. Sound, timing og groove?
c. Frasering og klangoppbygning?
d. Intonasjon (pitch)?
e. Klangfarge (kan også forklares som over med "timbre")?
f. Dynamikk (amplitude, kan forklares som forskjell på sterkt eller svakt lydtrykk, men har ofte sammenheng med for eksempel notasjon eller arrangementer og beskriver vel så ofte intensitet og energioppbygning.) ?
g. Tidsaspekt (kan forklares med "timing eller stroll")?**

**kodeord for
svar/tematikk**

1. Sound.
informant Innspilling, miks.

Ja, jeg legger veldig mye vekt på rytmeseksjonen da... Det er liksom beats da.. Og selvfølgelig eh.. alt av melodi selvfølgelig..

altså dynamikk... da går det jo selvfølgelig på... Ja det er jo selvfølgelig å bygge opp ei låt da... Altså å bygge den fra start til slutt...

Rytmeseksjon,
beats, melodi,
dynamikk

2. informant	komp er jo veldig viktig for meg på en måte... eller jeg synes i alle fall det er veldig ålreit å starte med å jobbe med komp da..	Også i og med at jeg jobber med en vokalist som har en veldig fin meloditeft så er det jo sånn at jeg kan slappe litt av på det... sant? vi fordeler jo på en måte de oppgavene veldig sånn tydelig mellom oss da... Og da er på en måte mitt.... da har det bare blitt sånn at mitt ansvarsområde ligger i det å forme et komp da... egentlig...	komp, melodi,
3. informant	A: Så låtvalg... det er viktig...? J: Det er ekstremt viktig... Og i hvertfall når du tenker på album da.. fordi.. da er det jo... altså... det er mange historier... men det skal jo være en tråd i det på en måte..?	Da er det for meg revnende likegyldig hva slags tempo låta er i, eller hva slags .. måten den blir spilt inn på... eller hva slags beat det er .. eller.. hva det måtte være... Det viktigste er at feelinga bevares da..	Likegyldig til tempo, beat o.l. Låtvalg. Feeling. Historier. Rød tråd.
Overgangsspørsmål	Jeg har hatt noen opplevelser opp gjennom i forhold til at jeg har hørt en ny plate, og har med en gang hatt fornemmelsen av at dette er den og den produsenten, eller dene og den musikeren. Tror du din identitet/ fingeravtrykk er så sterkt at man ved de første lyttingene på deres produkt kan høre det?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Identitet. Bevissthet	Ja... Jeg har jo hørt det... Men jeg vet ikke helt selv hva jeg ... Jeg vet ikke helt hva man hører for så vidt.. Men... det er noen som har sagt det altså...	Ja, fingeravtrykk, identitet

2. informant	... Jeg tenker mer at hvis det er en konsekvens.. så er det en bra ting...	. Fordi atte jeg synes jo det ville vært ålreit hvis noen sa at ... Det høres ut som din sound liksom... Synes jo det er en positiv ting..	konsekvens, sound, positivt
3. informant	Nei overhodet ikke. he (ler..) nei det vil jeg ikke si... fordi.. altså vi jobber... hvis vi hadde jobbet med én sjanger og subsjanger under den da.. så hadde man kanskje kunne begynt å nærme seg noe sånt... for da hadde man jo sannsynligvis brukt veldig mye av de samme produsentene og veldig mye av det samme kollektivet da...	Vi har jo hatt inne Christer André Cederberg, som har jobbet med alt ifra... første han jobbet med var vel Transit og Stille Opprør... Han var innom Evans Eleven.. Han gjorde miks på Honningbarna.. Han mikset og produserte Thelma & Clyde.. Og her snakker vi jo alt ifra Emo, via rock via electronica til punkrock sant? Det er jo et stort spekter .. sant? Likevel er det jo en grunn til at vi brukte Christer fordi han har en sånn versatilitet i seg da... Og nå jobber han jo med Alice and the Mountain... som igjen er noe helt annet...	Ikke fingeravtrykk på Karmakosmetix. Varierer produsenter og kollektivet rundt artistene. Samtidig er Christer inne på mange av prosjektene...??

Nøkkelspørsmål

Har du hatt en bevissthet rundt målgruppen for produksjonene du er med på? F.eks. Lager du musikk for P3 – lyttere, og er du bevisst på dette?

Delspørsmål

kodeord for svar/tematikk

1. informant	Bevissthet. Sound. Beslutningsgrunnlag. Målgruppe.	Ikke svart
-----------------	---	------------

1. informant	Bevissthet. Sound. Beslutningsgrunnlag. Målgruppe.	Ikke svart		
2. informant		altså det er ikke noen hemmelighet at på den første plata vår så.. eller den ene plata (ler..) vår som vi har gitt ut.. så var det en låt som vi holdt på å få spillelista da ... på P3... og som vi hadde lyst til å få spillelista... Fordi det har man jo...	Og det er ikke synonymt med at man nødvendigvis lager musikk som skal skreddersyes til det formålet..	P3, spilleliste, ikke skreddersy
3. informant		Ja... Det tenker jeg egentlig på helt i fra scratch..	Ja... hmm.. men for å trekke den enda lenger da.. til det som er virkeligheten nå... så er det litt sånn... Hvem er målgruppa her..? Hvor går de på konsert? Hvor strømmer de musikken sin.. Kjøper de fysiske formater? Hører de på radio? ..Liksom... man må tenke mye breiere nå... enn det en måtte gjøre bare for fem år siden..	Bevisst. Mer de siste 5 årene. Spør hvem?, hva?, hvor?, hvordan?..

	Nøkkelspørsmål	I hvilke stadier i produksjonen tas de viktigste beslutningene synes du?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Stadier/faser. Beslutningsgrunnlag. Låtvalg.	... Jeg prøver jo bare å få gjennomslag for alt det som kommer... (smiler) Ja... man ... hvis du synes noe er veldig kult altså du har jobbet fram noe som er veldig kult så.... er det jo liksom... man er jo litt sta liksom.	Ja det er en veldig viktig beslutning å velge riktige låter.... da sånn sett... hvis det er et album og du får 20 låter... og så så det er en viktig beslutning... sånn sett da...	Gjennomslag, kult, sta, låtvalg
2. informant		... det er vel ikke noen beslutninger som er mer viktige... eller...(ler) nei ... Alle beslutninger eller		enkelte beslutninger viktigere

3.
informant

intro

**1. Kan du si litt om dine
lydmessige idealer?**

**a. Artister/Lydteknikere? kodeord for
b. Spesielle album? svar/tematikk
c. Konserterfaringer?
d. Estetiske idealer?
F.eks. arkitektur,
maleri, skulptur?
e. I og med at du selv er
musiker; har noen
album vært sterkere
innflytelser for deg,
enn andre? Hvilke
album i så fall?**

1. Informant Idealer. Sound.
Innflytelser.

Da startet det jo egentlig med... Har jo ikke noen navn da... men det startet jo egentlig med ... å lage veldig sånn type...(tenker) organiske progga beats liksom... Med alt det som skjedde med Neo Soul og det som skjedde...Alt det ... det var jo liksom... Ja.. Kicka veldig på det da.. Såne Hip hop ting jeg gjør nå er jo .. absolutt ikke organiske. Men det er.. Man blir jo liksom... Ja man blir på en måte.. får nye inspirasjonskilder. Men sånn inni popverdenen er det jo... Mark Ronson er det jo... Han gjør sykt mye bra ting.

Ja.. jeg er veldig opptatt av ... det er gøy med interiør og designing

organisk, progga, beats, neo soul, hip hop, Mark Ronson, popverden, interiør, design

2. informant	<p>For jeg er veldig fascinert av den balansen mellom ting som er utfordrende ... og.... utilgjengelig eller rart da... men utfordrende og.... ja som det er friksjon i da.. ikke sant... balansen mellom det.. og det som er ... hva skal jeg si.... catchy eller iørefallende ... liksom... og... fint... eller... ja... du skjønner ... kontrasten liksom... og... den derre balansen der da.... ikke sant... den er jeg opptatt av da...</p>	<p>for jeg ser mye på film... og jeg.. og synes det er veldig gøy, og er opptatt av det... Og har alltid vært opptatt av filmmusikk og musikk til bilder... og sånne ting og er fascinert av det.. og på den måten er det jo det.. og jeg blir inspirert av å se bilder for eksempel og å høre lyd og musikk til det... eh.. men jeg synes også det er ålreit med andre kunstformer og liksom... både billedkunst og .. eller performance eller... ja... kan jo være teater også synes jeg.. har jobbet litt med teatermusikk også...</p>	<p>Utfordrende, utilgjengelig, rart, friksjon, balanse, catchy, iørefallende, kontrast, filmmusikk, billedkunst, performance, teatermusikk</p>
-----------------	--	---	--

3.
informant

intro	2. Er du en person som bruker mye tid på å søke etter et lydbilde, eller synes du ofte artistene som kommer til deg har funnet et lydbilde som du forsøker å gjengi?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
<p>1. Beslutningsgrunnlag. Sound.</p>	<p>Nei, jeg bruker mye tid på å finne et lydbilde ja. Eller jeg bruker ikke så lang tid fra... når jeg i ... mix... eller .. det er jo litt hvordan jeg har lagt det opp da... når de spiller inn da.. Så jeg bruker kanskje ikke så lang tid når de har spilt inn. Det går jo mer på mikkoppsett og sånn da..</p>	<p>Ja, man forsker jo på det der til evig tid tror jeg... men ... men jeg har liksom kicka på et oppsett nå da som .., men det går jo mer på ... det er jo mer når jeg gjør ting som skal låte brunt og...</p>	<p>Bruker mye tid, mikkoppsett, forsker, kicka på</p>

2.
informant

hmm... ja... Det er ikke så mange artister kommer til meg da... (smiler..)..... / Det er like mye soundet som trigger låtene.. ofte... så ... men det er veldig sjeldent et bilde jeg har på forhånd om hvordan ting skal låte...

om jeg forsker meg fram: ja. Men etter et bestemt lydbilde.. Da legger jeg i det at det er forhåndsbestemt ikke sant... Og .. det er nei... For det atte.. jeg har ikke en idé om det lydbildet på forhånd.. Altså jeg tenker ikke... jeg hører ikke for meg et lydbilde i hodet mitt, eller... og tenker sånn at nå skal jeg lete til jeg finner det.. skjønner du? Så det er på en måte noe som blir til på veien da... mens man går... hmm ... ehh... ja...

Sound, lydbilde, ikke forhåndsbestemt, forsker,

3.
informant

	intro	3. Hva er viktig i forholdet mellom lydtekniker, produsent	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Tas ut?	Ja. Det er jo mest produsent egentlig jeg er selv... så som regel så blir det jo at vi jobber sammen sånn.. artist og meg da... og da blir det jo at vi jobber fram noe sammen da...		samarbeid
2. informant		Jeg tror nok det er veldig individuelt. Egentlig altså.. Det er nok forskjellig fra produsent til produsent...		individuelt
3. informant	intro	Hva er viktig i forholdet mellom produsent-teamet og artisten?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk

1. informant	Ja... nei hva er det som styrer det? ... Jeg prøver jo bare å få gjennomslag for alt det som kommer... (smiler)	Få gjennomslag
2. informant		
3. informant	Etter den første runda vi hadde hos HP... Da hadde vi to dager med recording... skråstrek henging... Fordi at Hans Petter var veldig tydelig på det før vi kom.. og sa det at ... "For meg er det viktigste at vi har en forståelse av hverandre, og hvem vi er og hvor vi vil... det er kanskje viktigere enn at vi begynner å spille inn... Så hvis det er sånn at dere kommer her i to dager - og vi må bruke de to dagene på å finne kjemien... så må vi det... og da spiller vi ikke inn en dritt.." sa han.. Og det syntes jeg var en veldig kul tilnærming fordi.... , da skjønte jeg det at... du er en veldig riktig mann.	Kjemi mellom artist og produsent

Overgangsspørsmål
- Bare stilt til informant 1

Hvor mye forsker du på mikkplassering, valg av preamper, signalkjede osv. Før du bestemmer deg for hvordan du vil sluttresultatet skal låte?

Delspørsmål

kodeord for svar/tematikk

1. informant	Beslutningsgrunnlag. Bevissthet. Sound.	En preamp som er til gitar, og en som er litt mer allround... og .. noe som er bare rene.. helt cleane preamper... Så når jeg først har funnet ut at denne preampen fungerer fint til vokal, liksom, så bruker jeg bare den... og så ... lar det stå det til... Men jeg bruker veldig mye tid på Gearslutz (.com red.) liksom...	Nei.. Jeg har for eksempel lånt noen sånne SSL greier (Solid State Logic produkter red.) og det var bare ikke helt greia liksom.. Det var bare å få det vekk.. Så det er vel det at ... det man går for er vel litt sånn brune ting da.. Jeg liker det ikke når det er masse topper og luft og ... (blir litt stille...) litt brunt..	preamp, allround, clean, når først noe fungerer, Gearslutz.com, ikke SSL, brune ting, ikke topper, ikke luft
-----------------	---	--	--	--

2.
informant

3.
informant

	Nøkkel spørsmål	Har du noen eksempler på når du mener du har tatt en viktig beslutning som totalt har endret et lydbilde?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Eksemplifisering. Beslutningsgrunnlag. Bevissthet. Sound.	Ja, ikke helt men... Men jeg har tatt noen grep kanskje, så har det blitt en helt ny låt da...	Nei... skifte korder.. skifte .. ja sånn at melodien får en helt annen... ja at det høres bare helt anderledes ut... Samme melodien eller forskjellige melodier...	tatt grep, blitt helt ny låt, skifte korder, melodi høres anderledes ut,

2. informant	Njaii... ikke så veldig, men eh... kanskje en veldig stor avgjørelse eller hva jeg skal si.-.. det er jo... i forhold til Thelma og Clyde med det første albumet vårt som vi fikk mikset hos Erik og Jan... Jan Bang og Erik Honoré...	... sikkert det at man bare tar det man har laget og så gir rett fra seg til noen som man vet har en kreativ og kunstnerisk... og gir dem en kunstnerisk frihet med det da... ikke sant...? og bare si "værsegod" liksom... Og det var veldig spesielt.. og det valget om å gjøre det... hadde jo mye å si for hvordan sluttresultatet ble.. veldig mye å si... ikke sant... ?	Thelma & Clyde, Erik Honoré og Jan Bang, kunstnerisk frihet, sluttresultat
-----------------	--	--	--

3.
informant

	Overgangsspørsmål - Bare stilt til informant 1 og 2	Tok man en viktig beslutning som forandret veien videre under produksjonen av Moëta's album?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Eksemplifisering. Relevans til prosjekt. Sound.	M: Ja.. A: Nei det ble et kompromiss til slutt... For der tok dere jo vekk... dere beholdt liksom bare grunnakkorden gjennom et helt vers... Og til slutt sa jeg at ... "ja det er ok.. men den må løse seg opp i den siste akkorden for at vi skal komme videre..." Men hvordan opplevde du det at du måtte kompromittere i forhold til det da...? M: Nei.. jeg synes ikke det er noe problem..	Ja.. forhåpentligvis er man bare enig om at det var kanskje fetere... det er jo det beste... Og hvis ikke så er det kanskje lurt å bare la det gå litt tid.. og så bare sitte å lytte til det, og så kanskje artisten synes det var en bra ting å gjøre.. og kanskje ikke..	Ja, kompromiss, ikke problem, tid, lytte,

2. informant	A: for et av de viktige valgene som ble tatt.... var jo utvalg av låter.... ikke sant... vi bestemte oss jo for å gjøre fem låter ... og hvilke låter man valgte og hvorfor.. T: Nei... nettopp... Men .. følte du deg overkjørt i den prosessen der eller?	Ja... det var mye basert på det... Det var mer basert på låtene i seg selv... sine kvaliteter og potensiale enn liksom noen helhetstanke da... det var det... Og det var jo litt sånn elimineringsprosess også... i forhold til de låtene vi jobbet med...	Låtvalg, kvalitet, potensiale, helhetstanke, elimineringsprosess
-----------------	---	--	--

3.
informant

Nøkkel spørsmål	I hvilken grad ønsker du å tilfredsstill kundens ønsker?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
------------------------	---	--------------------	----------------------------------

1. informant Tilfredsstillelse av ønsker og behov.
Beslutningsgrunnlag. Bevissthet

2. informant	Ja.. det er et godt spørsmål... og i forhold til det som produsent og en eventuell kunde.. som i vårt tilfelle da... så måtte jeg jo ta litt stilling til det spørsmålet...	A: (ler...) nei... det er jo noe med det... altså... da sier man jo noe om at ... den musikalske integriteten, og produktet og den sitt liv... det skal utvikles til sitt fulle... og så får kunden bestemme om de ønsker det eller ikke... T: jaja... ja... absolutt... men det vil jo hjelpe veldig om man da har laget noe som man selv synes er kult... på en måte... da.. men eh... Det er jo det jeg... det er jo det eneste jeg kan ta hensyn til tenker jeg når jeg lager musikk.... er jo om... hvis jeg ikke liker det selv... så kan jeg jo ikke se for	kunde, musikalsk integritet, produkt, kult, like det selv,
-----------------	---	---	--

2.
informant

Ja.. det er et godt spørsmål... og i forhold til det som produsent og en eventuell kunde.. som i vårt tilfelle da... så måtte jeg jo ta litt stilling til det spørsmålet...

A: (ler...) nei... det er jo noe med det... altså... da sier man jo noe om at ... den musikalske integriteten, og produktet og den sitt liv... det skal utvikles til sitt fulle... og så får kunden bestemme om de ønsker det eller ikke... T: jaja... ja... absolutt... men det vil jo hjelpe veldig om man da har laget noe som man selv synes er kult... på en måte... da.. men eh... Det er jo det jeg... det er jo det eneste jeg kan ta hensyn til tenker jeg når jeg lager musikk.... er jo om... hvis jeg ikke liker det selv... så kan jeg jo ikke se for meg at andre skal like det...

kunde, musikalsk integritet, produkt, kult, like det selv,

3.
informant

A: Er det viktig for deg å tilfredsstille kundene dine?

J: Ja.. det er klart.. Det er jo litt sånn.. på den måten at... du vet hvordan det er hvis du hører noe... og nå snakker vi om musikk .. sant? og hvis du hører noe som beveger deg sterkt sant? som påvirker deg på en eller annen måte.. enten om det er fordi du er j &/.. lei deg, og trenger noe skikkelig hardcore melankoli... sant? Og fordi... ved å høre på den musikken der, så tenker du at... "Det er ikke bare meg...vi er

Ønsker å dele egne opplevelser, Ja... det er jo en ting.. Men jeg tenker sånn... Hvis man hører noe som appellerer til en eller flere sanser da... og som gir deg en opplevelse som beriker livet ditt... så ønsker jo du at alle skal høre dette her sant?

1. informant	Beslutningstaker. M: Nei... det beste er jo å få noen opptak i forkant. A: Du fikk noe i forkant... men det var mer sånn øvelsesinnspillinger ... M: Ja jeg gjorde det... Men nå visste jeg jo at... det er jo egentlig Trygve som har vært hovedprodusenten på dette, og ja... så jeg tenkte ikke egentlig at... ja... han hadde noen ideer liksom, og da jobbet jeg mest utfra det... Det var jo mest han som styrte hvordan det skulle gå da...	Trygve, hovedprodusent, ideer, han styrte
-----------------	--	---

2. informant	men jeg følte likevel atte... noen av låtene likevel hadde på en måte... potensiale da... til flere ideer liksom... som ... hvertfall på områder som jeg ikke er så sterk... og det går jo på melodiske og harmoniske ting da... som på en måte ikke er min sterke side... og det kan jo ha vært litt... følte jeg kanskje var litt utfordrende i forhold til atte..	der følte jeg ikke at jeg kunne komme med så mye som jeg kanskje ønsket da... ikke sant... Og på en måte at jeg prøvde å få litt mer ut av dere i forhold til akkurat det... Og... igjen.. kanskje også da... strevde med å få formulert det også litt da... ikke sant.. Kanskje er jeg mer klar over det nå enn jeg var da... på hva som var... som jeg følte... ikke sant...	potensiale, ideer, utfordrende , melodikk, harmonikk, formulere,
-----------------	--	--	--

3.
informant

Sensitivt spørsmål

I hvilken grad synes du at du / dere påtvinger deres identitet og soundideal i produksjonen?

Delspørsmål

kodeord for svar/tematikk

1. informant	Identitet. Ideal. Beslutningsgrunnlag. Sound.	<p>A: I forhold til identitet. Hvis du tenker at du og Trygve, at dere har en identitet og et soundideal. Hvordan synes du det var å få bakt inn det i den produksjonen som vi gjorde her?</p> <p>M: Eh.. jo jeg følte at vi gjorde det ganske mye egentlig...</p> <p>A: Låter det brunt?</p> <p>M: Nei... Det låter ikke så veldig brunt... det gjør ikke det...</p> <p>A: Men er du fornøyd da?</p>	<p>M: Ja jeg er det... altså det vil si... Det med brunt altså... det kommer jo veldig an på .. Hvis du nærmer deg innenfor... Altså ... Det er noen steder det ikke passer liksom.. Og da er jo mer... det er liksom ikke det som er hoved... Jeg vil ikke at alt skal låte brunt liksom.. Det er ikke det... Men i noen sammenhenger så er det veldig fett da... Mens i noen andre sammenhenger er det veldig fett å gå all the way pompøs... ja og da er det liksom 1980 som gjelder ... Og da er det... det er jo på en måte litt brunt det og ... ikke brunt som i ... men at det skal låte litt hardt og kaldt og den pakka der liksom...</p>	Soundideal, ikke brunt, fornøyd, pompøst, 1980, hardt og kaldt
2. informant		<p>A: eh... Synes du at du og Morten har greid å fargelegge den produksjonen der med deres ideal? Med deres sound-ideal? T: Ja... ja... jeg vil påstå det... ja..</p>	<p>A: Men var det noe du var bevisst på? På et vis... Eller var det noe du... T: Ja... Kanskje litt.. Kanskje litt... ja... Men det gikk jo mer på det at jeg... Jeg på en måte prøver å bare ta med meg det jeg har... det lille jeg har av erfaring fra tidligere arbeid da ikke sant..</p>	Ja, bevisst, erfaring
3. informant	introduksjons- spørsmål	3. Hadde du inntrykk av at det allerede komponerte materialet dikterte mye av deres arbeidsprosess?	Syntes du det var lett eller vanskelig materiale å arbeide med... ?	kodeord for svar/tematikk

1. informant	Beslutningsgrunn lag (premiss)	Nei jeg følte vi stod ganske fritt... jeg gjorde det... Jeg hadde ikke satt meg veldig inn i det dere hadde gjort sånn eh... eller jeg hadde jo hørt det liksom... men når Trygve kom med de ideene han tenkte så... så var jeg med på den liksom..	Nei ikke lett... det er jo alltid en utfordring liksom ... å finne noe som... ja.. ja... hva tenker jeg er kult.. .liksom... hvilken retning synes jeg det hadde vært riktig å gjøre det liksom..	Frihet, Trygves ideer, utfordring, retning
2. informant		Nei.. jeg syntes at vi fikk jobbe ganske fritt... eller det var jo på en måte litt av premissene også... og... ja..		Frihet, premiss
3. informant				

	Nøkkel spørsmål	I hvilken grad forsøkte du å utvikle Moëta's lydbilde?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant				
2. informant		Ja... jeg hadde jo noen tanker om det... fra .. på en måte når vi begynte med utvalg av låter... men mer i.. ikke så veldig... altså... jeg var på en måte... jeg hadde en ... veldig sånn... en stor dør åpen da... for at mye kunne farges i mikseprosessen liksom...		Bevisst, låtvalg, åpen, mye kunne farges, mikseprosessen
3. informant				

Nøkkel spørsmål	Har du noengang gjort undersøkelser/ analyser av noe av det du har produsert?	F.eks. frekvensanalyser, notasjonsanalyser, testgrupper o.l. ? (Dersom ja: hva har du gjort?)	kodeord for svar/tematikk
-----------------	---	---	---------------------------

1. informant	Beslutningsgrunn lag. Beslutningstaker. Bevissthet.	M: Aldri... (ler) Nei... Altså.. lytte .. det gjør jeg jo.. en god del.. altså tar det på forskjellige anlegg og alt mulig... A: Og tester du det mot andre sine produksjoner? eller tester du det mot egne produsjoner? M: Ja det gjør jeg... Jeg tester det mot andre produksjoner.. A: På andre anlegg... M: Ja og andre anlegg... og spiller det for folk... A: Og da har du type testgrupper? M: Ja.. det er jo en slags testgruppe... men det er ikke... A: Ikke organisert? M: Det er kun venner og bekjente egentlig..	Aldri, lytte - en god del, forskjellige anlegg, tester mot andre produksjoner, testgrupper, venner og bekjente
-----------------	--	---	--

2.
informant

T: Nei (rister på hodet..)
A: Aldri gjort noe som det ?
T: Nei.
A: Er det ikke interessant egentlig?
T: Nei. Hva skal du med det?
A: Nei, det er jo mange som gjør det...
T: Er det det?
A: Ja...
T: Aldri hørt om det...
A: Jeg har lest noen bøker om folk som har gjort det...
T: Så kjedelig da..
A: Er det relevant? Er det viktig?
T:
Markedsundersøkelser om musikken min?
A: Ja... både markedsundersøkelser og..og...
T: Analyser?
A: Analyser.. ja... Si frekvensanalyser da... ok.. disse ... dette lydbildet er veldig mettet, så det egner seg for det og det og det.. segmentet...
T: Nei... Det kan jeg ikke bruke til noe..
A: Ja.. det gir du "beng" i..
T: Ja.

Aldri, ikke interessant, aldri hørt om, kjedelig, ikke markedsundersøkelser, ikke analyser, bryr ikke om,

3.
informant

Jeg har sånn et sett med PC - høyttalere på kontoret.. hvor bare den ene... altså bassen... og den ene høyttaleren. Det er bare de som virker... Den andre virker ikke... (smiler) Hvis det fungerer bra der ... og her (peker bak meg igjen..) og også på et litt sånn standard anlegg som folk gjerne hører radio på... Og i bilen ... da er det liksom.. "done deal" for meg i alle fall...

A: Du har ikke gjort noen analyse, frekvensanalyse eller sett lydbildet på en skjerm på en måte...

J: Nei det har ikke jeg noen peiling på.. Det må vi overlate til folk som mestrer og... sånne typer ting...

A: Jo.. hmm... Og det var jo en slags sånn testgruppe nesten..?

J: Ja. Absolutt..

A: Så .. er det et engangstilfelle at du bruker en sånn testgruppe, eller har du gjort det flere ganger?

J: Ja, nesten hver gang.. Og spesielt i det der med å... sånn eh..... det er jo mange grunner til at jeg gjør det...

Lyttetester, ikke frekvensanalyser o.l. som hører mastringen til. Mye bruk av Testgrupper

	Nøkkelspørsmål	Når tar du valg i forhold til sound basert på målinger, analyser og tester?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant				
2. informant				
3. informant				
	Nøkkelspørsmål	Og når tar du valg i forhold til sound basert på egne refleksjoner eller intuisjon?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk

1. informant	Beslutningsgrunn lag. Bevissthet.	<p>Nei... det er ... det går liksom sånn spontant... Det er ikke sånn at du setter deg ned å.. prøver å... Ja det er liksom litt spontant.. Og ja.. Det er viktig å kanskje ikke leite altfor lenge heller etter en... Hvis ting ikke funker... er det kanskje bare å ... ja.... Next...</p>	Spontant, ikke leite for mye,
-----------------	--------------------------------------	--	----------------------------------

2. informant		<p>A: Og da er det neste spørsmålet ganske innlysende: Tar du valg i forhold til sound basert på egne refleksjoner eller intuisjon? T: Å jajajaja... (ler)</p>	refleksjon, intuisjon
-----------------	--	--	-----------------------

3. informant		<p>A: Hender det at du tar en del valg på ren intuisjon... Ren magefølelse... ? J: Veldig mye. Men det er litt den derre "priveligert fan - intuisjonen" da... sant? Hvis man liker noe, så er det liksom... Dette er bra... så er det bra... Da er det jo ikke noen vits i å gå noen flere runder på det egentlig</p>	<p>... Men så er det jo samtidig... Det der med referanser og testpaneler og sånn da.. så er jo det en veldig sånn kul måte å få bekreftet at ... "Ja det var det jeg sa, jeg hadde rett".. Hehe ikke sant?</p>	Intuisjon. Testpaneler til bekreftelse av magefølelse
-----------------	--	--	---	--

Nøkkel spørsmål

**Har du noen musikalske
erfaringer som har vært
"milepæler" eller
"korsveier" som har
gjort at du per idag er
der du er i forhold til
lydbilde og ideal?**

Delspørsmål

**kodeord for
svar/tematikk**

1. informant	Ideal. Sound.	Ja...men jeg skjønner.. Ja..altså det har jo det... Typisk på ungdomsskolen når jeg traff Salvador (Sanchez red.) ... Det hadde jo veldig mye å si... og... Når jeg begynte å spille med Trygve og Trond Tellefsen... og ... Ja det var jo kanskje ikke så anderledes... men man kom inn i en annen greie da liksom...	Og da jeg begynte å jobbe med Kjetil Grande... det hadde mye å si... Han er jo et levende leksikon når det kommer til musikk og ... han kan jo alt... og er veldig inspirerende... Ja.. og kan veldig mye om musikk.... og så får man veldig mye inspirasjonskilder og sånt... ja..... ja.. komme i kontakt med nye folk og .. altså... man får jo liksom nye, andre perspektiver og ja...	Ungdomsskolen, Salvador, Trygve, Trond Tellefsen, Kjetil Grande, levende leksikon, inspirasjonskilder, nye perspektiver
2. informant		si.. filmer jeg har sett eller... lærere jeg har hatt... liksom, så er det på en måte en del av min bagasje.. hvis man kan bruke det uttrykket da... at man eh... ja.. og så fyller jo man stadig på liksom... med å prøve å høre på ny musikk eller... ja..	Jajajaja... eh... Altså jeg vil vel kanskje trekke fram.... Altså jeg hadde en periode hvor jeg hørte... Hvor jeg liksom oppdaga Bjørk da... Vil vel kanskje trekke fram henne.... eh... Tidlig på 2000 tallet så liksom fant jeg de første platene hennes... og ble veldig fascinert da... Så jeg har hørt mye på ... Eller jeg hadde en periode liksom, hvor jeg hørte masse på de platene hennes...	Filmer, lærere, bagasje, Bjørk, 2000 - tallet,

3.
informant

Ja.. Altså... ja... Den første sånn derre virkelig sånn skjellsettende musikkopplevelsen jeg hadde... det var når jeg hørte Kiss for første gang... Det var når jeg var 5 år tror jeg... og det... det bare traff meg som et bombenedslag altså... Og jeg vet ikke hva det var... Jeg kan ikke sette fingeren på hva det var... Det er kanskje fordi jeg ikke hadde noe språk for det da... sant?,.... Og det er liksom ikke bare den episoden... men det er sånne... album ...opp igjennom da.. som har vært de milepælene da.. Det var den ene... og... "Let love rule" med Lenny Kravitz debutalbum... det var helt... S#\$% og det traff altså... Helt sjukt... "Let love in" med Nick Cave and the bad seeds... "Revolver" med The beatles....,..... Men... De første tingene du egentlig... ... Altså... Det første store prosjektet du gjørde .. var jo In the woods (Stort rockeband fra Kristiansand red.) ... Det er jo en helt annen vei... enn det du har nevnt nå... J: Jaja... absolutt... men der er.. mye av... for eksempel.. denne herre Live at Pompeii - recordinga med Pink Floyd var jo ekstremt essensielt... Det var kanskje det eneste felles referansepunktet vi hadde i det bandet

jeg hadde et litt sånt eksepsjonelt møte med Arne Nordheim, av alle mennesker i hele verden..,.... Jeg har bare truffet han en gang da.. men det var liksom... det var kanskje en sånn skjellsettende, kanskje en sånn banebrytende opplevelse for min del da.....,.... Så kikker han på meg og så ... en lang kunstpause... og så sier han .."Alle ... må høre dette." (Ier..) Så gikk vi inn i studioet, sant.. og så ... det var noe sånn derre... jeg har ikke peiling på hva ringmodulering er for noe... men han hadde i alle fall gjort det åtte ganger.. det var et pianostykke da... så det var helt kaotisk... men det var allikevel sånn at .. altså det var så mye passion i det han presenterte da.. med den måten han presenterte musikken på .. og kombinert med det vi hørte på og... så du måtte bare elske det.. sant?

5 år. Kiss. Lenny Kravitz, Nick Cave and the bad seeds, The beatles. Pink Floyd - Live at Pompeii. Skjellsettende, banebrytende å treffe Arne Nordheim.

3.
informant

Ja.. Altså... ja... Den første sånn derre virkelig sånn skjellsettende musikkopplevelsen jeg hadde... det var når jeg hørte Kiss for første gang... Det var når jeg var 5 år tror jeg... og det... det bare traff meg som et bombenedslag altså... Og jeg vet ikke hva det var... Jeg kan ikke sette fingeren på hva det var... Det er kanskje fordi jeg ikke hadde noe språk for det da... sant?,.... Og det er liksom ikke bare den episoden... men det er sånne... album ...opp igjennom da.. som har vært de milepælene da.. Det var den ene... og... "Let love rule" med Lenny Kravitz debutalbum... det var helt... S#\$% og det traff altså... Helt sjukt... "Let love in" med Nick Cave and the bad seeds... "Revolver" med The beatles....,..... Men... De første tingene du egentlig... .. Altså... Det første store prosjektet du gjørde .. var jo In the woods (Stort rockeband fra Kristiansand red.) ... Det er jo en helt

jeg hadde et litt sånt eksepsjonelt møte med Arne Nordheim, av alle mennesker i hele verden..,.... Jeg har bare truffet han en gang da.. men det var liksom... det var kanskje en sånn skjellsettende, kanskje en sånn banebrytende opplevelse for min del da.....,.... Så kikker han på meg og så ... en lang kunstpause... og så sier han .."Alle ... må høre dette." (Ier..) Så gikk vi inn i studioet, sant.. og så ... det var noe sånn derre... jeg har ikke peiling på hva ringmodulering er for noe... men han hadde i alle fall gjort det åtte ganger.. det var et pianostykke da... så det var helt kaotisk... men det var allikevel sånn at .. altså det var så mye passion i det han presenterte da.. med den måten han presenterte musikken på .. og kombinert med det vi hørte på og... så du måtte bare elske det.. sant?

5 år. Kiss. Lenny Kravitz, Nick Cave and the bad seeds, The Beatles. Pink Floyd - Live at Pompeii. Skjellsettende, banebrytende å treffe Arne Nordheim.

3.
informant

A: Det triangel mellom plateselskap, artist og produsent. Den ... slags.. rollefordelingen. Har du noen tanker om hvem som har de viktigste rollene? (ler...) nei... ikke de viktigste rollene, men hvem som har mest å si i de forskjellige fasene...
J: Jeg tenker liksom.. altså... eh... i utgangspunktet her, så er det jo artisten som har den overordnede visjonen, om hva slags retning et sound skal ta da, og så tenker jeg da det er ... management og/eller selskapet sin oppgave å på en måte navigere i retning av at på en måte den visjonen skal oppfylles da...

Triangel, artist, plateselskap og produsent. Artists visjon. Produsent og selskap navigatør.

Overgangs spørsmål

Hender det ofte at du "setter foten ned" i forhold til valgene som tas i forhold til lydbildet/soundet?

Delspørsmål

kodeord for svar/tematikk

1.
informant

Beslutningstaker. Beslutningsgrunnlag. Sound. Bevissthet.

eh.. ja...

Ja... Ja, å bli liksom enige om ting... Men selvfølgelig... det finnes grenser altså... men.. forhåpentligvis da... når jeg jobber med folk, så har de... har de litt respekt for meg da...altså.. og har troen på at... ikke at jeg vet best... men at de tingene jeg kommer med er ... ja.... ikke bare noen dusteting liksom så sånn sett så..... ja... så setter jeg vel foten ned av og til... men da er det vel ikke sånn at vi er helt

Ja, bli enige, respekt,

uenige liksom...

2.
informant

jaa... det har vel
skjedd det... (ler..)
Det har jo skjedd i det
tilfellet med det
prosjektet ditt i alle
fall..

Ja.. det er klart det
altså... jaja... det må
man... men jeg
prøver jo hele tiden
også... vil ikke kalle
det forhandle men...
men altså.. jeg
tenker jo at når man
er med på et
prosjekt.. og
samarbeider med
noen andre... så ...
samarbeider man jo
med dem... frivillig
holdt jeg på å si...
altså.. man gjør jo
det fordi man har et
felles mål da... ikke
sant? Hvis ikke så
tenker jeg at da er
det litt feil
grunnlag... Men det
vil jo likevel komme
opp uenigheter
liksom.. men ... det
... det tenker jeg er
bra jeg... og det
tenker jeg er noe av
det som er
spennende også...
med å jobbe med
musikk.. å... med å
samarbeide med
andre liksom.. at
man får prøvd seg
litt og får andre
meninger om ting...
også... sånn er det

Ja, forhandle,
samarbeid, felles
mål,
tilbakemeldinger,
vurdering,
åndsverk,

jo når jeg jobber
med Thelma og
Clyde også... både
med Hanne også...
med eventuelle folk
som vi har med inne
og mikser og sånn..
eller holdt på å si...
Janki (platedirektør
Karmakosmetix
music red.) for den
saks skyld da... At..
man får
tilbakemeldinger på
ting... også tenker
man at... "Nei... det
synes jeg ikke noe
om..:" og da er det
liksom... da må man
ta en vurdering.. ok..
Enten så er det så
viktig for en at man
må si "Nei.. men
dette er mitt
åndsverk".. eller...
"Nei... sånn må det
være... dette blir
best.."... eller så må
man liksom høre på
det.. og tenke at
"Jaja... men kanskje
dette er et bra
forslag.."
eller..."Kanskje tar
jeg feil".
(gestikulerer) ikke
sant..? Også er det
kanskje ikke noe
som er galt eller feil
da... mener jeg da...
men at man...
prøver å være
åpne... og så må
man samtidig prøve
å stå litt for de
tingene man virkelig
brenner for... og det
handler jo litt om
hvor tungt inne man
er i prosjektet også
da... hvor mye av
sjela si man liksom
føler man har lagt i
det også da...
kanskje... (hehe..)
A: Legger du sjela,
eller mye energi i

2.
informant

jaa... det har vel
skjedd det... (ler..)
Det har jo skjedd i det
tilfellet med det
prosjektet ditt i alle
fall..

Ja.. det er klart det
altså... jaja... det må
man... men jeg
prøver jo hele tiden
også... vil ikke kalle
det forhandle men...
men altså.. jeg
tenker jo at når man
er med på et
prosjekt.. og
samarbeider med
noen andre... så ...
samarbeider man jo
med dem... frivillig
holdt jeg på å si...
altså.. man gjør jo
det fordi man har et
felles mål da... ikke
sant? Hvis ikke så
tenker jeg at da er
det litt feil
grunnlag... Men det
vil jo likevel komme
opp uenigheter
liksom.. men ... det
... det tenker jeg er
bra jeg... og det
tenker jeg er noe av
det som er
spennende også...
med å jobbe med
musikk.. å... med å
samarbeide med
andre liksom.. at
man får prøvd seg
litt og får andre
meninger om ting...
også... sånn er det
jo når jeg jobber
med Thelma og
Clyde også... både
med Hanne også...
med eventuelle folk
som vi har med inne
og mikser og sånn..
eller holdt på å si...
Janki (platedirektør
Karmakosmetix
music red.) for den
saks skyld da... At..
man får
tilbakemeldinger på
ting... også tenker
man at... "Nei... det
synes jeg ikke noe
om..:" og da er det
liksom... da må man
ta en vurdering... ak

Ja, forhandle,
samarbeid, felles
mål,
tilbakemeldinger,
vurdering,
åndsverk,

	Nøkkel spørsmål	Hvem har tatt de viktigste beslutningene i forhold til Moëta's album?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant				
2. informant				
3. informant				

	Nøkkel spørsmål	I hvilke stadier i produksjonen tas de viktigste beslutningene synes du?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Faser/stadier. Beslutningstakere . Beslutningsgrunnlag.	Det var et vanskelig spørsmål.... Nei... man trenger ikke ta.... nei... vet ikke... i moderne teknologi så ... så kan man jo slenge på et ekstra refreng... og... arrangeringsbiten kan man jobbe med i miksen om du skjønner...	Ja det er en veldig viktig beslutning å velge riktige låter.... da sånn sett... hvis det er et album og du får 20 låter... og så så det er en viktig beslutning... sånn sett da...	arrangering, miks, låtvalg,
2. informant		ja...Det er vanskelig å si....eller..... det er vel ikke noen beslutninger som er mer viktige... eller...(ler) nei ... Alle beslutninger... eller ikke ... Alle beslutninger er ikke like viktige da...		enkelte beslutninger viktigere

3.
informant

Og det var den
kjipeste runda.. Når
du kommer til det
punktet hvor...
Plutselig så leker du
ikke lenger... sant? Nå
er det alvor.. Nå skal
ting ferdigstilles... Nå
er det No way back
liksom... Da mister du
meg fullstendig..
(ler..) Det er det
verste jeg vet altså..
Og så skal du liksom
derfra og inn i miks...

A: men det er en
vanskelig prosess
det der da.. ?
J: Det er det... det
er dritvanskelig..
A: For det er
vanskelig å komme i
etterkant og si at...
"Det var ikke det jeg
mente"..
J: Nettopp...
nettopp... Og der
setter du standarden
for hva dette her
skal... litt sånn som
vi var inne på istad...
Dette er liksom
sluttproduktet..
produktet da... som
når sluttbrukeren..
Hvis vi skal se helt
kynisk på det.. Og
da er du på en måte
ferdig med å leke...
Da kommer Alvoret
inn... Da kommer
businessdelen inn...

Når
innspillingsdelen er
ferdig. Slutføring.
miks og mastring.
Overlate til noen
andre. Alvor.
Business.

	Nøkkelspørsmål	Når tar du spesifikke valg i produksjonsprosessen?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant				
2. informant				
3. informant				
	Nøkkelspørsmål	Hvilke type valg tar du i produksjonsprosessen?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk

1. informant	Beslutningsgrunn lag.	Ja... Nei altså det er jo.. man tar jo hele tiden beslutninger på ting... Åssen skal du mikke opp et trommesett f.eks. ... det kan jo ha mye å si...	Ja... Hvertfall hvis man .. altså det finnes jo forskjellige produksjoner altså... men... men hvis man ja... har lagt opp på en måte... litt en plan da... og liksom... ja man tenker liksom... ja... vi kjører dette... (gestikulerer masse) Men hvis du.... Men altså... ja... det kommer noen inn ... og du vet ikke egentlig hva greia er... og du har ikke hørt alle låtene... så gjør du det safe... ja... spiller inn alt safe.... og så tar man heller i miksen da... men... da får du det ikke så fett... altså... hvis du tidlig kan begynne å bestemme ting da... det er det beste... altså.... for da blir det bare så utrolig mye drodning i miksen liksom... og da tenker du liksom... åh... skulle heller gjort sånn....	Trommemikking, plan, gjøre det safe, tidlig bestemme seg for ting,
--------------	-----------------------	--	---	--

2.
informant

Ja.. altså det er klart... Jeg skiller jo mellom valg som handler om .. Altså når jeg sitter i min lille boble liksom, med headsett og velger trommelyder liksom.. eller skrur på en synth.... Og..valg som handler om hvem som skal mikse plata vår liksom. ikke sant? Det er veldig forskjellige... altså det er valg på veldig forskjellige plan og nivå og av forskjellig karakter og ... ikke sant... Og..

ja... det er klart.... heheh... ja, de gjør jo det... Det handler om sound det og... Men det er jo valg som tas sånn her lynkjapt ikke sant (knipser fort flere ganger..) mens vi sitter og kokkelerer... mens de andre valgene kan ta kjempelang tid og... man må gjøre research og... ta.. ringe telefoner og maile og diskutere med de andre og.. så ... sånn på den måten så.. er jeg jo bevisst på hvilken type valg ... men det er jo ikke sånn at ... jeg tenker jo ikke over det... men nå som du spør mener jeg... hehe... Jeg vet ikke om det var svar på spørsmålet ditt.. ?

Egen lille boble, trommelyder, synth, hvem skal mikse plata, forskjellige plan, nivåer, forskjellig karakter, handler om sound, lynkjapt, kjempelang tid, research, type valg, bevisst,

3.
informant

	introduksjons-spørsmål	Når i prosessen begynner du å tenke på hvilken målgruppe produktet skal rette seg mot?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant				
2. informant				
3. informant				
	Nøkkelt spørsmål	Hvilken målgruppe retter du deg oftest mot i arbeidet ditt?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant				
2. informant				

	Nøkkel spørsmål	Hvor viktig er det å rette inn produksjonen mot en målgruppe?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
3. informant				
1. informant				
2. informant		A: Lager du musikk for en spesifikk lyttergruppe... når du lager musikk? Er det sånn at du tenker at... nå lager jeg musikk for P3 lyttere... ? T: hmm.. Nei..		Nei
3. informant				

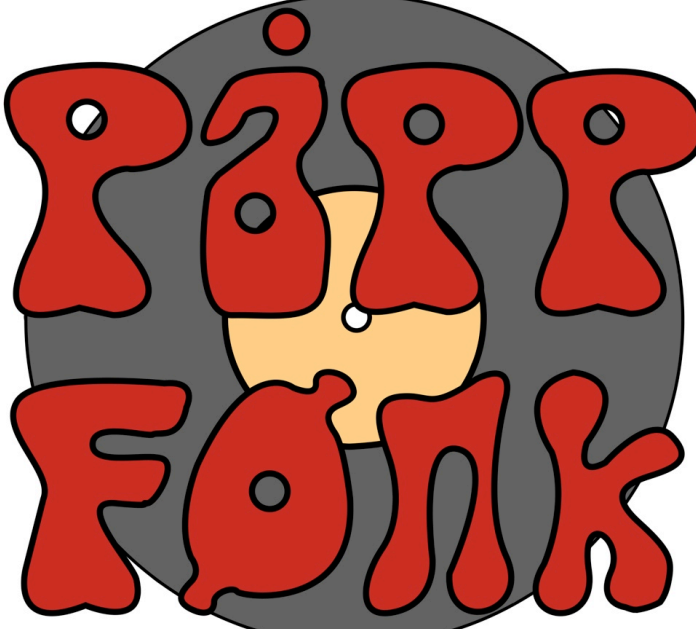
	Nøkkel spørsmål kun spurt til informant 3	På hvilket tidspunkt i en plateproduksjon er det nødvendig å bli kommersiell?	Delspørsmål	kodeord for svar/tematikk
1. informant	Bevissthet. Beslutningsgrunnlag.			
2. informant	Beslutningstaker. Sound.			
3. informant		Ja... altså... Kommersiell det er jo et veldig flytende begrep egentlig... Det er jo forskjell på å være hva skal jeg si... kommersiell innenfor..	Hvis man snur litt på det da... Og det er jo det som ligger litt i ryggmargen vår... er jo at... det er klart at det er i enhver artists eller bands interesse da... å tjene penger, og i forlengelsen av det... lage et levebrød av det de holder på med... det betyr jo det at ... i det øyeblikket vi begynner å tjene penger ... så begynner jo også artisten å tjene penger... så det er jo en vinn - vinn situasjon.. Så det er jo ikke en utelukkende egoistisk tanke sånn som platebransjen	I artistens interesse å tjene penger. Vinn-vinn situasjon.

3.
informant

Ja... altså...
Kommersiell det er
jo et veldig flytende
begrep egentlig... Det
er jo forskjell på å
være hva skal jeg si...
kommersiell innenfor..

Hvis man snur litt på
det da... Og det er jo
det som ligger litt i
ryggmargen vår... er
jo at... det er klart at
det er i enhver
artists eller bands
interesse da... å
tjene penger, og i
forlengelsen av det...
lage et levebrød av
det de holder på
med... det betyr jo
det at ... i det
øyeblikket vi
begynner å tjene
penger ... så
begynner jo også
artisten å tjene
penger... så det er jo
en vinn - vinn
situasjon.. Så det er
jo ikke en
utelukkende
egoistisk tanke sånn
som platebransjen
kanskje tradisjonelt
sett har blitt

I artistens interesse
å tjene penger.
Vinn-vinn situasjon.

Dato	Gjøre mål	Antall timer	Kommentar	Målsetning						
										
Okt. 2010 - aug. 2011	PåppFønK Musikkproduksjon etableres. Demo/Preprod komponeres og spilles inn.	ml. 50 og 100 timer	Monica og Arnstein etablerer sammen et firma som driver med musikkproduksjon. Inn i firmaet tar man alle sideprosjektene til Monica og Arnstein og samler alle inntektene, som igjen dannet grunnlaget for å gjøre egenproduksjon.	Bygge infrastrukturen og etablere firmaet som gjør det mulig å finansiere et album på egenhånd.						
Sept. 2011 til jan. 2012	Innovasjonsperiode Moëta (Gateakademiets studier) Moëta: Arnstein Håkonsen, Monica Severinsen, Erik Thonhaugen, Øystein Flemmen, Trygve Tamsb - Lyche	4 t. per øving. 1 øving per uke.	Her er Trygve allerede inne som produsent. Komposisjonene er ferdige, og vi er et slags demokrati ifht. arrangering av låtene. Jeg har fortsatt siste ord ifht. til komposisjonene, men Trygve styrer mer og mer av oppbygning, arrangement, lydtilde planlegging av effekter, trommeløyper osv. Monica jobber med å finpusse på tekst og melodiløyer, og får stå relativt fritt i sine valg.	Øve inn 10 låter, for så å velge de 5 beste som skal spilles inn i studio og bli Moëta's første EP						
13. feb. 2012	Tracking Trommer , bass og keys	7,5		Spille inn 5 låter på 4 dager. Alle spor skal være helt ferdige siste dagen i perioden.						
	Trygve, Erik og Arnstein Trygve er produsent og fører sin produksjonslogg hele veien Trackinga går helt etter planen og vi er ferdige for tiden.		Mest Morten som tar valg ifht. mikking og preamper. Erik tar valg ifht. basslyd. Jeg tar en del valg ifht. hvor mange tomaer jeg vil spille inn. Hvilke synber jeg vil bruke. Hvilke tomaer jeg vil at Morten skal legge inn egne softsynther på osv. Morten har allerede mikket opp på en litt spesiell måte. Bruker en focusrite ISA 428 på det meste av innspilling. Passer meg bra, i og med at det er samme preamper jeg bruker for det meste i mitt studio på trommeinnspillinger. Gjør at jeg kjenner igjen lydbildet fort. I og med at vi har vært teknisk i samme studio jobber Morten på utstyr jeg har i mitt studio også, og vi har mange av de samme referansene.							
14. feb. 2012	Tracking Trommer , bass og keys	7,5								
15. feb. 2012	Tracking gitar og vokal (Mix «Lead me to anywhere»)	7,5	Arnstein på By:Larm, besøk hos Tono, Gramo og Phonofile	Spille inn 5 låter på 4 dager. Alle spor skal være helt ferdige siste dagen i perioden.						
	Monica og Øystein. Trygve fører fortsatt logg og kontrollerer hele veien at vi får tracket alle tomaer og motiver og pålegg og koringer. Morten fortsatt bak spakene									
16. feb. 2012	Tracking gitar og vokal (Mix «Lead me to anywhere») uke 8 til 10 Gjennomlysning av Lead me to anywhere	7,5	Arnstein på By:Larm, besøk hos Tono, Gramo og Phonofile							
			Diskusjon ang. kvalitet på vokalspor. Monica og jeg diskuterer mye. Jeg diskuterer flere ganger med Morten og Trygve i denne perioden om vokalene må gjøres på nytt. Morten og Trygve mener ikke det. Jeg mener de må tas på nytt. Rådførte meg med Janki i Karmakosmetix i forhold til lydtilde. Han er også enig i at lydbildet fungerer, men at vokalene ikke er sterke nok.	Få gode tilbakemeldinger på råmiks. Tilbakemeldinger som også kan brukes på de andre låtene videre i prosjektet.						
26. mars 2012	Mix «Different Stories»	7,5	Arnstein ikke tilstede første dag av mix.	Miks ferdig siste dagen i mikseperioden						
27. mars 2012	Mix «Emotional cutter»	7,5	Arnstein tilstede 1 time. Diskusjon i forhold til om mixen i versene er sterke nok i forhold til refrefengene. Morten og Trygve virker ekstremt synkroniserte i jobbingen. Ofte trenger f.eks. ikke Trygve å bruke ord, men bare kremente eller nikke på hodet, så vet Morten hva han mener, og fikser det eller endrer MIDI-programmeringen eller en klang eller kompresjon med en gang. Valgene de tar har veldig mye med groove å gjøre. Hvor de forskjellige elementene treffer. (I hvilken del av takten f.eks.) Hvor motiver og tematikk passer inn.	Miks ferdig siste dagen i mikseperioden						
28. mars 2012	Mix «Wishing for love»	7,5	Arnstein tilstede halve dagen. Diskusjon ang. bortfall av akkorder. (om man griper inn i selve komposisjonen ved å ta bort akkorder til fordel for en logisk groove og basslinje). Trygve virker veldig opptatt av å sette inn nye lyder, men er utrolig flink til å forkaste ideer med en gang det er i ferd med å rote til lydbildet. Trygve sine standardfraser er «Jeg ser for meg «.....», og «Nei, kanskje det ikke er dette jeg er ute etter» og «Kanskje dette dette søpler det til». Den siste kommentaren er ment å tolkes som «Dette forkaster vi». Morten sier veldig lite, men skurr, tester, klipper, limet, spiller av, justerer, lytter uten stopp. Han svarer ofte Trygve med Ja eller Nei, men er ofte allerede igang med å endre ting som Trygve uttrykker med ord.	Miks ferdig siste dagen i mikseperioden						
29. mars 2012	Mix «No Rain»	Økt 1: 7,5	Arnstein tilstede ca. 5 timer. Janki fra Karmakosmetix Records tilstede ca. 1 time. Tilbakemeldinger fra Janki på produksjonen i forhold: En stor, omfattende og detaljert råproduksjon. Synes fortsatt ikke vokalene er der helt, men den kommer seg. Produktet begynner å bli så bra at man kan begynne å se for seg å engasjere et promotifirma for å «push» ei av låtene som en singel. Forslag om å legge en eller to låter ut på «Urørt» for å sjekke om dette er noe folk vil ha. Også forslag om å lage en referansegruppe. Monica tilstede ca 1 time. Tilbakemelding fra Monica: Veldig andrerles om hun hadde forventet, men hun er fornøyd. En god del valg idag som har med lengde på låtene å gjøre. «Vi kutter 4 takter her». Veldig umiddelbart. Sjelden en vurdering i forhold til om de taktene har en hensikt eller funksjon. Det kuttes til fordel for helheten. Ingen låter er mer enn 3 og et halvt minutt. Merker at jeg har en tendens til å henge meg opp i noen detaljer. Men heldigvis er særlig Trygve flink til å stå på sitt, og overbeviser meg ofte. Av og til må jeg bare si fra - og da finnes det en løsning.	Miks ferdig siste dagen i mikseperioden						
	Mix «Different Stories» Det blir tydelig for meg at Morten og Trygve er veldig opptatt av å bygge arrangementet. Og at dette trumfer mikseprosessen hele tiden. «Arret må sitte for man kan mikse lyden». (Det betyr vel at EQ, panorama, og nivåer er såpass lett å skru til slutt, at så lenge man har arret - og det sitter, så vil miksen sette seg uansett...)	Økt 2: 2	Trygve: «Bass kan være mer distinkt. Oppbygningen kan gjøres mer tydelig». Jeg merker at når Morten setter trommesettet i solo, er basstromma crispere og mer definert enn jeg er vant med fra mange andre studier og produksjoner. (Har nok med mikklussing pluss at Morten må være glad i å ta fram området mellom 170 og 250 Hz i tromma. Noe jeg forsåvidt også er glad i, i mitt studio, men som jeg ofte får litt kritikk for i mine mikser. (Kanskje jeg skal være flinkere til å stå på mitt når jeg gjør mikser for andre...?). Han er heller ikke redd for å mikse med veldig mye romling og bassfrekvenser i rommet. Jeg har alltid vært litt skeptisk til dette, men det går jo bra for Morten... Han skurr bassen til mot slutten likevel. Og dette har jo bare med fase og å trekke de forstyrrende områdene likevel. Jeg er litt overrasket over hvor enormt mye tid som går med til å lete etter lyder når Trygve og Morten arbeider. De blir liksom aldri lei, og er på en evig oppdagelsesreise etter lyder som vil kunne fungere i produksjonen. Trygve: «Jeg liker veldig godt den synthen der... Jeg har lyst til å fylle hele det området med den lyden... men jeg er litt usikker på... ja...». Han bruker mye kroppsspråk for å vise hva han mener. «Ja... kan være noe mer der... eller kanskje bare litt feitere...» «Jeg liker liksom den oppgangen også, men om man skulle tatt seg tid til å bygge...» (Mens Trygve har brukt kroppsspråk, tenkt, snakket og vist hva han mener - har Morten endret og gjort tilpassningene slik at Trygve sier... «Ja... hmmm... Ja...»). «Og vi trenger «Gæng gæng gæng her...». (Og Morten er allerede igang med å legge inn gæng gæng gæng.							
18. apr. 2012	Møte mellom bandmedlemmene	1 t.	Trygve inviteres til møte om veien videre, men takker nei, grunnet at han sitter på toget fra kristiansand tilk Oslo. Vi blir enige om at han får en mail på kvelden... Resten av bandet tar en alvorprat hvor det kommer opp en del synspunkter på hvordan mixen foreløpig ikke helt svarer til forventningene. Man blir enige om å formulere en mail til Trygve og Morten som peker på de elementene som man synes m,angler. Samtidig blir man enige om at Arnstein skal ta dette opp på den ekstra miksedagen	Holde hverandre oppdatert og å bli enige om veien videre						
19. apr. 2012	Siste miksedag (ekstra miksedag.)	7,5 t.	Trygve og Morten mikser hele dagen. Arnstein er med den første timen, og har en prat særlig med Trygve om prosessen så langt, og om veien videre, og om hva bandet har snakket om kvelden for. Ikke den mest hyggelige samtalen vi har hatt. Vi er begge personer med sterke meninger. Men vi blir enige om å gjøre det beste vi kan for å få et så bra produkt som mulig. Miksene får jeg i dropboxen samme kveld.	Miks ferdig siste dagen i mikseperioden						
25. apr. 2012	Samtaler med Morten og Trygve	0,5 t.	Noen forandringer er gjort, men absolutt ikke så mye som jeg hadde håpt.. Telefonsamtaler angående å gjøre vokalinnspillinger på nytt. Gir beskjed om at jeg ikke synes vokalinnspillingene holder mål. Spør Morten og Trygve om de har noe imot at jeg spør Christer André i Oslo om å gjøre nye vokalinnspillinger? Dette er både Trygve og Morten positive til..	Få en konsensus ang. å gjøre nye vokalinnspillinger						
26. apr. 2012	Intervju med Morten	1 t.	Arnstein intervjuer Morten om det å være lydtekniker Hele intervjuet videofilmes.	Intervju til masteroppgaven						
2. mai 2012	Telefonsamtale med Christer André	0,5 t.	Kontakter Christer André i forhold til mulighetene for å få gjort en vokalinnspilling hos han i løpet av våren. Han er veldig positiv, og vi blir enige om å få det til. Han ønsker å få alle låtene tilsendt på sin dropbox. Han spør hvilken type opptak vi skal gjøre, og hva hans rolle er i dette. Jeg forespeiler han at det vi først og fremst skal gjøre er en innspilling med så god signalkjede og så gode mikker som mulig. Og at han ikke blir å regne som produsent på dette. Vi blir enige om en pris på 6000 nok for en dag med tracking.	Å gjøre en avtale om innspilling av vokal						
3. mai 2012	Intervju med Trygve	1 t.	Arnstein intervjuer Trygve om det å være produsent Hele intervjuet videofilmes.	Intervju til masteroppgaven						
23. mai 2012	Vokalinnspilling i Oslo Lydstudio	7,5 t.	AB - tester 4 mikker og tester opp mot originalinnspillinger. Vi ender opp på å spille inn gjennom en Violet mikrofon med Neumann membran. Vi velger også å gjøre innspillingen ganske «clean». Minimalt med farging av vokallyden med kompressor og preamp. Arnstein har laget et «Innspillingskart» hvor alt som skal trackes er notert. Både vokaler og koringer. Vi gjør alle opptakene + koringer og overdubs på 7,5 t. Vi blir også enige om at Christer gjør alle edits på vokalene også. Totalpris blir da 10.000 nok + moms = 12.500							
28. juni - 01. juli 2012	Til Wien på forskningskonferanse om musikkindustrien		Arnstein dro Sammen med Daniel Nordgård og Mohammad Marragh til Wien på konferanse for å lære om hva det forskes mest på i Musikkindustrien per dato. Lærte mye om hvordan ungdom deler og utveksler og lytter på musikk. Lærte også mye om hva som er de virkelige problemstillingene innenfor rettighetsområdet. Ikke bare det som hypes i media. Fikk også drevet litt nettværking, og har fått kontakt en del personer som arbeider i musikkindustrien i Europa.							
18. juli 2012	Mastring i Propeller Mastring - studio	2,5 t.	Morgan jobber særlig med området rundt 2500 Hz, for å gjøre miksene litt mindre spisse. Ellers blir bassen mer sentrert. Stereobildet blir litt videre, og miksene litt høyere. Morgan lager både en digital versjon, og en Vinyl - EP versjon.							
18. sept. 2012	Kontakt med fotograf Tor Helge Svensen	1 t.	Presenterte de ferdige låtene og startet idéutviklingsprosessen sammen med Tor Helge i forhold til å gi plata og musikken et visuelt uttrykk.							
23. sept. 2012	Avtalte møte med Promofirma	1 t.	Mailed litt fram og tilbake med Tomas Fordelsen i SoundTown promotion og har avtalt et møte forstk. onsdag for å presentere prosjektet, og for å få presentert SoundTown.							
23. sept. 2012	Kontaktet Dientia CD og Vinyl printing og distribusjon	1 t.	Sendte forespørsel om prisoverslag ifht til trykking av 200 eks. CD og 1000 eks. Vinyl.							
23. sept. 2012	Avtalte Skypeintervju med Christer André	1 t.	Christer André har sagt seg villig til å la seg intervju om innspillingsprosessen, men vi må ta det på Skype for det viser seg at hver gang jeg er i Oslo, så er CA opptatt med et eller annet.							
	Møte mellom Arnstein og Sound Town (Promo - firma)	1 t.	Arnstein hadde møte med Tomas Fordelsen fra Sound Town for å finne ut om man hadde noen felles samarbeidspunkter. Man kom langt men ikke helt i mål. Ingen avtale foreligger.							
	Påmelding til By:Larm 2013		Moëta påmeldt til By:Larm. Lagt ved presseskriv og noen få bilder og 3 låter.							
	Møte med Trigg Management ang. Georg	1 t.	Arnstein møtte Simen i Trigg Management for å høre mer om bandet Georg, for om PåppFønK har mulighet til å kunne gi ut musikken deres og fronte dem som label og management.							
	Presenterte PåppFønK for Masterstudentene	1 t.	Arnstein presenterte firmaets forretningsplan for klassen. Fikk mye tilbakemeldinger på at firmaet ikke var strømlinjet nok. Man visste ikke hva man egentlig fokuserte på. Var man et band, et label, et produksjonsselskap eller noe annet?							
	Presenterte Moëta og låtene for kolleger ved Gateakademiet	1 t.	Arnstein presenterte Moëta og låtene for kolleger i en litt uformell setting. Fikk mye gode tilbakemeldinger.							
	Avtalte filutveksling med Morten		Avtalte med Morten å få bouncet samtlige filer fra innspillene slik at jeg kan gå igang med å skreddersy lyder og backingtracks til et liveshow.							
	Sendte avslag til Sound Town		Sendte beskjed til Tomas Fordelsen at vi ikke ser for oss samarbeid med det første grunnet forskjellig fokus i forhold til profil.							
	Samtaler med Georg (Tidligere Fideli) om samarbeid Plan for markedsføring og turné Georg Profilbygging Georg Avtalte Fotoshoot Georg, Studio LL Georg gjorde fotoshoot. 15 bilder. Fikk tilbud om logo av tidligere elev ved Gateakademiet Lisa Pedersen. Gikk i samtaler ang. dette. Ønsker logo for PåppFønK Fikk skisse på logo. Samtaler om endringer Kjøpte logo for 500,- av Lisa Planla singelslipp Georg Bestilte Logo Georg fra Logodesigner.no Lagde samarbeidsavtale med Inspirama (PR + byrå) Avtale med Trashpop om releaseparty for singelslipp Georg Avtale med Anders om å lage fanclubb for Georg Avtale med aggregator Recordunion for å slippe singelen Winter Leaves med Georg på iTunes, Spotify, Wimp ++ Bestilte Merch. Georg Bestilte catering via Studenten Catering. 20 stk. tapas + kuverter Intervjuer med Georg: Radio Sor, NRK Sørlandet, Gimlekollen Mediasenter Opprettet nettside for PåppFønK og Georg på Soundcheck.Wordpress.com Singelslipp Georg på Pir6 Singel ute på iTunes, Spotify og egen nettside ++		Serverte Tapas, 58 betalende i publikum. Break even = 63. Hadde 80 inne, så det var for mange på gjesteliste. Solgte merch for 1200,- Georg spilte ett sett på 45 min.							

Dato	Gjennomål
Okt . 2010 - aug. 2011	PåppFørnk Musikkproduksjon etableres. Demo/Preprod komponeres og spilles inn.
Sept. 2011 til jan. 2012	Innøvningsperiode Moëta (Gateakademiets studioer)
	Moëta: Arnstein Håkonsen, Monica Severinsen, Erik Thonhaugen,
13. feb. 2012	Tracking Trommer , bass og keys
	Trygve, Erik og Arnstein
	Trygve er produsent og fører sin produksjonslogg hele veien
	Trackinga går helt etter planen og vi er ferdige før tiden.
	Morten bak spakene
14. feb. 2012	Tracking Trommer , bass og keys
15. feb. 2012	Tracking gitar og vokal (Mix «Lead me to anywhere»)
	Monica og Øystein. Trygve fører fortsatt logg og kontrollerer hele
	Morten fortsatt bak spakene
16. feb. 2012	Tracking gitar og vokal (Mix «Lead me to anywhere»)
uke 8 til 10	Gjennomlytting av Lead me to anywhere
26. mars 2012	Mix «Different Stories»
27. mars 2012	Mix «Emotional cutter»
28. mars 2012	Mix «Wishing for love»
29. mars 2012	Mix «No Rain»
	Lyttmiks av alle 5 låtene sendes ut på kvelden til alle bandmedl.
	Mix «Different Stories»
18. apr. 2012	Møte mellom bandmedlemmene
19. apr. 2012	Siste miksedag (ekstra miksedag..)
25. apr. 2012	Samtaler med Morten og Trygve
26. apr. 2012	Intervju med Morten
2. mai 2012	Telefonsamtale med Christer André
3. mai 2012	Intervju med Trygve
23. mai 2012	Vokalinnspeiling i Oslo Lydstudio
28. juni - 01. juli 2012	Til Wien på forskningskonferanse om musikkindustrien
18. juli 2012	Mastring i Propeller Mastring - studio
18. sept. 2012	Kontakt med fotograf Tor Helge Svensen
23. sept. 2012	Avtalte møte med Promofirma
23. sept. 2012	Kontaktet Dicentia CD og Vinyl printing og distribusjon
23. sept. 2012	Avtalte Skypeintervju med Christer André